

༄༅། །མ་རྩ་བརྩེ་ཏ་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་ཀུལ་ཀུ་མཆོའི་བཀའ་འཁུམ་མཆན་བཟང་གྲངས་ལྟན་ལས། །ནི། བོད་བརྩ་གཉིས་པ། གཉིས་པ་བཀའ་བར་བའི་ཕྱོགས་གཉོགས་
དགོངས་འགྲེལ་སྒོར་ལ། །མདོ་བརྩའི་བསྟན་དོན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོང་པོ་བཞུགས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོང་པོའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་འགྲེལ་པ་ཟབ་མོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ།
རབ་རྩ་བྱས་པ་ལག་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་མཆན་འགྲེལ། ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་མཆན་འགྲེལ། ལུམ་བརྩ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་མཆན་འགྲེལ། ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པའི་སྟོང་པོའི་མཆན། དཔུ་མ་
ཅུ་པའི་མཆན་འགྲེལ་གནས་ལུགས་རབ་གསལ་གྱི་དབང་དགོངས་རྒྱན་བཅས་སོ། ། མདོ་ལྷགས་ཆོས་རྩལ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེས་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་སྟོལ། །ལུབ་བསྟན་སྟོང་པོ་གསང་
ལྷགས་ལྷ་འབྱུར་བའི། །བསྟན་པ་འབྲེལ་རྒྱས་འཇམ་གྱིང་ཁུབ་གྱུར་ཅིག །

ལྷ། །ཞོ་སྤྱི། བཀྲ་སྤེལ་མཆོན་གྱི་རི་མོ་གཡས་འབྱེལ་དུང་། །མིད་པའི་རིམས་ནད་རྒྱ་བ་གཞིལ་བའི་སྒྲན། །ཞི་བ་དམ་པ་བདུད་ཅིའི་དབྱངས་སྒྲན་པོས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་རྟག་རྟུང་གེ་
 ལྷུང་ཅིག །སྒྲན་གྱི་རབས་སྤྱག་ལྷུང་བ། །སྒྲུ་མ་ལྷ་ལུའི་རི་མོ་ནི། །ཡིད་གྱི་མེ་ལོང་གཙང་མའི་དོགས། །འཆར་བའི་ངང་རྒྱལ་འདི་སྐད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ཐབ་མོ་ལྷ་བའི་མདོ་ལ་གསུམ། །གཞི་སྒྲིང་བ་ཉིད།
 ལམ་མཆོན་མ་མེད་པ། འབྲས་ལུ་སྒྲོན་པ་མེད་པའོ། །འདྲའ་ཀ་ཡེ་སྤེལ་དེས་དོན་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལ་གསུམ། །གཞི་དཔའ་བར་འགོ་བ། ལམ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ལ། འབྲས་ལུ་དོ་རྟེ་ལྷ་ལུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །བཟང་པོ་སྒྲིད་པ་
 རྒྱ་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལ་གསུམ། །སྒྲོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། །སྒྲོན་ལམ་རང་གི་དོ་པོ། །སྒྲོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཕྱང་རྒྱལ་ལྷུང་བཤགས་ལས་སྒྲིབ་བཤགས་པའི་མདོ་ལ་གསུམ། །ལྷག་འཆལ་བའི་
 ལུང་པོ། རྟིག་པ་བཤགས་པའི་ལུང་པོ། ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ལུང་པོའོ། །དོ་རྟེ་རྒྱལ་པར་འཛོམས་པ་ལུས་གྱི་མདོ་ལ་གསུམ། །ལྷུང་གཞི། །གཟུངས་དངོས། །མཐུག་ཕན་ཡོན་ཆོ་ག་དང་བཅས་པའོ། །གཙུག་ཉིང་ནས་

25

[illegible]

༄༅། །རྒྱ་ཁར་སྒྲུང་དུ། བྱ་ཏི་ཅུ་ས་སྒྲུང་དེ་ཉིད་ཡ་ཀུ་རི་ཀུ། བོད་སྒྲུང་དུ། ཉེན་
ལ་ལྷུག་འཆའ་ལོ། །ཡན་ལག་ཕྱེ་བྱུག་བརྩུག་ཉེས་གང་། །ཁུབ་པས་ཉེན་འབྱུང་གསུང་དེ་དག་།
དང་དག་ཉེན་མོངས། །གཉེས་དང་བརྩུབ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷུག་མ་བརྩུན་ཡང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་
ལས་བརྩུན་འབྱུང་བརྩུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་གིད་པའི་ལམ་ལོ་དེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་
ནའི་ཆོས་རྣམས་ལས། །སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་ཟད། །བདག་དང་བདག་གི་མེད་

གཤེན་འབྱེད་ལེགས་མཚུན་གྲུང་ཡོད།

ཅིང་འབྱེད་ལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོང་པའི་ཆོས་ལེན་ལུར་བྱས་པ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་
ཉེན་མོངས་ལས་དང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དང་། །གསུམ་བོད་ག་དུ་ཟད་བར་འདུས། །དང་པོ་བརྒྱད་
ཡིན། །བརྩུག་ཉེས་ཆོས་ནི་གསུམ་དུ་འདུས། །གསུམ་བོད་ག་ལས་གཉེས་འབྱུང་སྟེ། །གཉེས་
ཡང་དུ་ལམོར། །འགྲོ་ཀུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཅི་ཡང་མེད། །སྟོང་པ་པོ་
པའི་ཆོས། །ཁ་ཐོན་མར་མི་མི་ལོང་རྒྱ། །མི་གེལ་ས་བོན་གྱུར་དང་སྒྲུས། །ཁུང་པོ་ཉིད་

༄༅། །མཚམས་སྟོར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །འིན་རྟེན་ཐུབ་པའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གིས་ཆད་པར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །སྐྱེན་ལས་ལྷུང་བའི་
 རོན་མ་མཐོང་། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་གང་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བརྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འལུང་བའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་ལེའུར་
 བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷུ་སྟུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་རྟོགས་སོ། །མདྲ་ལོ།

इति शुभं कर्म यज्ञोर्विद्यते त्वारा गच्छा ननु नदाया कौन कदा यज्ञेन कङ्क न्यायिद्वर्गोत्तया। ७

[illegible][illegible]

༡༩། །ན་མོ་གུ་རུ་པརྱ་མཁུ་བྱི་བཟོ་རྟེན་ལ། ཐ་གུ་མི་མངོན་སྤིང་པའི་ཁམས་གུན་དུ། །རབ་འབྱུང་རྟེན་འབྱུང་དུ་བས་ཉེར་བཅིངས་འགོ། །དགོལ་བའི་ལམ་འདི་དགོས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཏེ། །ཆངས་
 བཅས་འཛིག་རྟེན་གཞན་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ནས་གུས་པས་སྟོན་པ་ནི། །མཆུངས་མེད་དེ་དང་དེ་ཡི་རྩེས་ཞུགས་ལྷན། །སྤྱི་བོས་མཆོད་དེ་དེ་ཡི་བསྟན་པའི་ལམ། །སྤྱོད་མེད་པ་བདག་གིས་གསལ་བར་
 ཏེ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །རྒྱལ་བ་གུ་ཁེར་གོའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ཏེ། །སྟོབ་དཔོན་གུས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཆོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་
 རྟེ། །གང་གིས་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། །ཞེས། །སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྤེའི་ལུང་དོན་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཀྱི་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཐོག་པ་གསལ་བའི་བྱེད་པོར་ལུང་བསྟན་པ། །དཔལ་མགོན་གྱུ་སྦྱབ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དེ་མ་མེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པོའི་ཆོག་ལེའུར་བུས་

༄༅། །པ་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གྲུང་དོན། གཞུང་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཆོད་དང་འགྱུར་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱ་དྲུག་གི། བྱ་ཏི་ཏུ་མ་ལུ་དྲུག་ཏུ་ཏི་
 དྲུག་གྱུ་མི་གྱུ། བོད་རྒྱ་དྲུག་ཏུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟེང་པོའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། དེ་གཉིས་ཤམ་ལྟར་ན། བྱ་ཏི་ཏུ་མ་ལུ་དྲུག་ཏུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི། ཏི་དྲུག་ལ་སྟེང་པོ། གྱུ་མི་གྱུ་ཆོག་ལེའུར་
 བྱས་པའོ། །དེའི་དོན་ནོ། །འོ་མ་ལས་མར་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མདོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འདུས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཟབ་གནད་ཟད་པར་རྟོགས་པས་ན།
 སྟེང་པོ་སྟེ། རྒྱ་ཆོག་ལེའུར་ཤིང་ཟབ་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པས་དེ་རྒྱ་དྲུག་ཅིས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་མོངས་པའི་རྒྱལ་མཁའ་དང་བྱལ་པས་འཇམ་ཞིང་ཤིས་སྟེང་ཟད་
 པས་མཆོད་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ལུན་ལུ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱལ་ལས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་ལོ་རྩ་བས་འགྱུར་ཕྱག་མཇུང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྟེར་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

དགའ་ཀུན་དང་ས་ལུ་ལྷ་དང་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་མང་དུ་གསུངས་གིང་། ལྷོར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་བདེན་པ་བཞིའི་ཆེད་གིས་བཅིང་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་སྒོད་དགའ་ལྷལ་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིད་ཅུ་གཅོད་པ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷུག་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འདུན་པ་གསེས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་སོ། །དེ་ལྷོར་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ཐོག་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུང་གཞིར་
 བདེན་པ་བཞི་བཤད་དེ། འདི་ནི་སྤྱིད་པ་གང་གིས་ལྷོག་པ་གེས་པའི་རང་ལུགས་སྤྱོད་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་ལའོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འདི། རྒྱ་གང་ལས་ལྷ་དང་ཞིང་འདི་ལས། ཐབས་གང་གིས་ཐར་བར་འགྱུར་སྤྱུ་
 དུ་བསམས་པ་ན། ལྷོར་ལ་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཆངས་དབང་བདག་སོགས་ལས་ལྷ་དང་ཞིང་བདག་བསྒྲུམས་པ་སོགས་གྱིས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲུལ་བས་བསྐྱེད་པའི་མུན་སྤྱུལ་གྱི་ཆུལ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ལ།
 རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་སྤྱི་དང་ནང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་རྒྱེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྤྱང་སྟེ་འདི་ལྷ་ར་མ་དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་
 ལས་ཉིན་དུ་གསུངས་གིང་། དེ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ནི་སྤྱིད་པ་འགག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཆངས་པ་སོགས་སུས་ཀྱང་མ་གེས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བུའི་

[illegible]

མཛེད་གཞི།

པ། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ། དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པ། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་གོ་ལ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གྲེ་བྲག་ནས་གསུང་གི་བར་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཁྲིག་པའི་ཡན་ལག་གྲེ་བྲག་སོ་སོ་བ་བརྩམས་པའི་སྤྱི་གདམ་འབྲུང་བ་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་འབྲུང་
བས་དེ་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་དོན་དུ་གསུང་སྟེ། འདི་ལྟར། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་སྟེ། གང་ཞེན་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་
དུ་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་བདག་དང་གཞན་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་ཆགས་སྒྲུང་ལ་སྟོགས་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཅེས་
གསུགས་སོ། །འདུ་བྱེད་པ་དེས་གང་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་བྱེད་པོ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་འབྲུང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་འབྲས་སུ་གང་དུ་སྟེ་བ་སྒྲུངས་ཏེ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལོམ་བཅས་མིང་དང་སྤང་བོ་གཞན་གསུགས་སུ་བཟོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་
གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མིང་གསུགས་ཞེས་སོ། །མིང་གསུགས་དེ་ལས་མིག་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་ཡིད་དེ་སྟེ་མཆོད་དུག་འབྲུབ་པའི་སྐབས་དེ་ལ་སྟེ་མཆོད་དུག་ཅེས་བུའོ། །སྟེ་མཆོད་རང་ལུ་ལ་དུག་

ལྷ། །པོ་དང་མདོན་པར་རྒྱུར་བའི་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིན་དགེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྷན་པའི་དོན་དོ། །ལྷན་པ་ན་དེ་ལས་རྒྱུར་བའི་སེམས་རྒྱུར་ཚོར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་
 ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་དེ་རྒྱུར་བ་ན་ཅི་མི་སྒྲུལ་དུ་མི་བཞག་པར་འདོར་ལེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྩིས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤོང་བ་ཅུ་མི་སྤོང་བར་དེ་དང་དུ་ལེན་པར་རྒྱུར་བ་འཇུག་
 དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྒྱུར་རང་རྒྱུད་ལ་བྱུངས་ཐིན་པའི་སྐབས་ན་འབྲས་སུ་ཞིག་འབྱུང་བ་པའི་རྒྱུར་སོང་བས་བསམ་པའི་ལས་དེ་ལ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱི་མའི་སྤོང་བ་འབྱུང་བའི་ལས་ཡིན་པས་
 སོ། །ལས་དེས་སྤོང་བ་མདོན་དུ་རྒྱུར་བ་ལ་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་རྒྱུར་སྟེ་བ་བྱུང་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་གནས་འབྱུར་གྱི་རྒྱ་བ་དང་། མཐར་ཞིག་པའི་གི་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ།
 དེ་གཉིས་དོན་དུ་སྟེ་བ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་ལ་འདྲ་བས་ཡན་ལག་གཅིག་དུ་བཞག་གོ། །དེ་རྒྱུར་ཉོན་མོངས་པས་ལས་བསམ་གས། །ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྟེ་བ་ཡིན་ཅིན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་འདྲ་བུ་དང་པས་བཅིང་བ་དེས་མ་ཚོན་
 དེ་རྟག་བསྟེན་ལ་བྱིས་རྟག་བསྟེན་ལ་དག་གི་རྟོན་དུ་ཡང་བྱུང་བས་ལོམ་བ་འདི་ལུག་རྒྱུད་དུ་རྟོན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩིས་པོ། །དེ་རྒྱུ་བྱའི་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ། རྩ་མའི་རྒྱས་འཕང་བའི་འབྲས་སུ་ཡོད་ཅིན་ཀྱང་བྱི་མའི་རྒྱུར་

ལག་འདྲང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

འཇུར་ལ། ལུ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་འབྲས་ལུ་མི་ལྟོག་པས་འབྲས་ལུ་གྲུབ། གྲུབ་ནས་ཕྱི་མའི་ལུར་གྲུབ་པའི། ལུ་འབྲས་པར་མ་ཆད་དུ་སྒྲ་མ་ལུར་འཁོར་པའི་ཚུ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་པའུ་གཉིས། ལུ་འབྲས་ཚར་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་འདི་
 རྟེན་དུ་ལུ་ཕྱི་ལ་པར་མ་ལ་མཆོན་དེ་བརྫོད་པས་གཞན་དུ་ཡང་པ་སྟོན་དེ། ལུ་འབྲས་པར་ཕྱིན་ལུར་ཕྱི་པར་མེད་འགལ་མི་ལུར་འཁོར་པའི་གནད་སེས་པར་བྱ་བ་ནི་སེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དེ་ལ་ལུ་འབྲས་
 རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལུ་ལ་འདོད་ཚུ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལུར་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོགས་མང་ཡང་། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་པའི་ལུ་འབྲས་པར་མ་ཆད་ཅིང་། གངས་ངེས་པའི་ལུ་ལྟ་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཟབ་མོའི་གནད་རྟོགས་ན། ལུགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྟོགས་དགའ་པའི་གནད་སེས་ནས་སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་འཇུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལུ་ལུ་ཕྱི་རྟོགས་དགའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ།
 ལྟོས་ལུ་ཕྱི་ལུས་ལ་གཅིས་པའི་སྟོག་ལུར། ལུ་ལ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་དུ་གཅིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉན་པར་འདོད་ནས་རྟོགས་པ། པའུ་གཉིས་པོ་དོན་བསྟན་ན་གང་དུ་འདུ་བར་འཇུར་ཞེན། དེ་དག་ནས་
 གསུམ་དུ་འདུས་ཞེས་པའི་པར་གྱིས་བསྟན་དེ། གྲུབ་པས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་པའུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཁོ་མོ་ངས་དང་ལས་དང་སྟག་བསྟེན་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་དུ་ཟད་པར་དེ་མ་ལུས་པར་འདུས་ཞེས་སོ། །པའུ་གཉིས་

ལྷ། །པོ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཚུལ་དེ་གང་ཡིན་སྐྱེམ་ན། དེ་ལ་བརྟུག་ཁྱིམ་པོའི་ནང་ནས། དྲང་པོ་མ་རིག་པ། བརྒྱད་པ་མེད་དང་། དགུ་པ་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་
དང་བརྟུག་པ་མེད་པ་གཉིས་ནི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་འཕང་འབྲས། རྒྱལ་ཤེས། མིང་གསུགས། རྒྱུ་མཆོད་རིག་པ། ཚོར་པ། རྒྱུ་པ། ས་གི་བདུན་པོ་ཡང་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །ཡང་གི་སྤྲུག་ནི་སྤྲུང་པ་སྟེ།
མི་འདོད་པ་སྤྲུང་པ། འདོད་པ་ཕོང་བ་རྒྱུམས་དེར་སྤྲུང་བའོ། །ཡང་ན་ཡང་གི་སྤྲུག་འདི་རང་བདུན་པོར་མ་ཟད་ལས་ཉོན་གྱི་གནས་སྐབས་དག་གུང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟུག་ཁྱིམ་པོ་དེ་དག་ཚོས་ནི་
རྒྱལ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མི་འདུ་བ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པར་འདུས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་གང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། གསུམ་པོ་དག་ལས་ནས། འཕོར་ཞེས་པའི་བར་ཤོ་འོ་ག་གཅིག་
གིས་སྟོན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་དྲག་ལས་ལས་གཉིས་པོ་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་ལས་འདུ་བྱེད་དང་མེད་ལེན་ལས་མེད་པ་མངོན་པར་སྟེ་བས་སོ། །འདུ་བྱེད་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་གཞི་བདུན་འབྱུང་སྟེ། འདུ་
བྱེད་བས་རྒྱལ་ཤེས་ནས། ཚོར་བའི་བར་དང་། མེད་པས་སྟེ་ན་གཉིས་འབྱུང་བས་སོ། །བདུན་པོ་དེ་ལས་གུང་སྤྲུག་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། གཞི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་

མོ། །གཞི་གཅིག་ལྟ་བུ་ལའང་སྒྲ་མའི་འབྲས་སུ་དང་། བྱི་མའི་རྒྱར་གྱུར་པས། རྒྱ་འབྲས་པར་མ་ཆད་དུ་མྱིན་པའི་ལམ་ལོ་དེ་ཉིད་ནི། འགལ་མེད་ལམ་ལོ་དེ་ལྟར་པར་མེད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལམ་ལོ་ཞེས། མྱིན་པ་སྟེ། བམས་
 གསུམ་ནི་གང་དུ་ལམ་ལོ་པའི་གནས་སོ། །སོ་སོའི་སྒྲ་པོ་ནི་གང་ལམ་ལོ་པའི་སེམས་ཅན་མོ། །རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ལམ་ལོ་རྒྱལ་ནི་ལམ་ལོ་ལྟར་པར་མེད་དུ་ལམ་ལོ་རོ། །དེ་ཡང་འདྲ་བའི་བྱིར་ན་བམས་ཅད་དུ་མ་ཆུངས་པ་མིན་ཏེ། ལམ་
 ལོ་དེ་མ་གྱིས་ལམ་ལོ་ལྟར་། ལམ་ལོ་པ་ཡང་དེ་མ་གྱིས་ལམ་ལོ་པའི་དེས་པ་མེད་པར། མཐོང་མན་སྒྲ་ཆོག་ས་པའི་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་པ་ཡིན་པས་ན། ལམ་ལོ་པའི་ལམ་ལོ་ལྟར་གྱུར་པ་སོ་སྟེ་དགར་པའི་དོན་གྱིས་ནི་སྒྲ་སྒྲོས་ཏེ་དེས་མེད་
 དུ་ལམ་ལོ་པ་སྟོན་ཏེ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་མྱིན་པར་སྟེ་པའི་ལུས་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་དེ་བམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ། དཔང་སྟུག་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བགྱི་བ་གང་ལགས། དེའི་བྱ་བའམ་བགྱི་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འགྲོ་ཀུན་རྒྱ་
 དང་ནས། མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་པར་རོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མྱིན་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་ན། བྱེད་པོའམ་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་པོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ནི། སྒྲ་མ་རྒྱ་དང་བྱི་མ་འབྲས་སུ་འབྱེད་པའི་སྟེ་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་
 དེ་ལ་པོ་དང་གཅིག་དང་དྲག་སོགས་ཉིད་དུ་བློས་བདག་ས་པ་ཅམ་པ་སྟེ། གང་བདག་ས་པ་དེ་ནི་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་མི་རུང་བས་ན་འགྲོ་བ་བམས་ཅད་ཀུན་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་བ་དེ་དེ་བྱུང་པའི་འབྲས་སུ་བཅོས་མ་གྲོ་བུར་གྱི་ཆོས་

ལྷ། །བདགས་པ་ཙམ་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སེམས་ཙན་ཞེས་བྱ་རང་ཚུགས་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཞེས་སོ། །མེད་ཚུལ་ནི། ལུ་རྟམ་ན་ཕྱི་མའི་གང་ཟག་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་མེད་ཅིང་། ལྷ་མའི་ལུ་མེད་ན་
ཕྱིས་གྱི་དེ་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་རིགས་ལ། སྐྱེས་པའི་ཆོན་ལྷར་གྱི་ལྷ་ཟད་པར་འགགས་པས་ལྷ་ཕྱི་འི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་བ་དེ་ནི་གཅིག་ཡིན་པར་མི་རིགས་བསམ་ན། སེམས་ཙན་རྣམས་གྱི་བཟུང་བ་ལྷར་གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་གི་
བདག་དེ་ནི་མ་གྱུ་བ་པོ། །དེ་བས་དེ་ལྷར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན། ལྷས་པ་མེད་ན་མ་སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའི་པརྫོ་ལྷར་འགྱུར་ངེས་པས། ཡོད་ན་ལྷས་དེ་བྱུང་བའམ་ལྷ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྷར་ལྷ་ལས་བྱུང་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་མི་གྱུ་བ་སྟེ། ལྷར་མེད་པ་རྒྱུན་གྱིས་པཙམ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྒྱན་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །མདོར་ན་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་དངོས་རྣམས་ངོ་བོས་གྱུ་བ་
ན་བདག་གཞན་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྷར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་གེས་གིང་། རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་མི་རྟོན་པས་རྟོན་
པ་ཉིད་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །འོན་འདི་ནས་ཐ་འོལ་དུ་སྐྱེ་ཞིག་མཆི། འགོ་འོང་གི་ཆོས་འདི་དག་ནི་ལྷར་སྟམ་ན། ལྷ་དང་པ་འདི་དག་ནི་ལྷ་ལས་ཉོན་ལུ་པོ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་བརྟགས་ན་མི་རྟོན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། མི་

ལྟོང་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འི་ལྟོང་པ་ཁོ་ན་འི་ཚེས་རྒྱུ་རྒྱམས་ལས། རང་བཞིན་བརྟགས་ན་ལྟོང་པ་འི་ཚེས་འབྲས་ལུ་རྒྱམས་འབྲུང་བར་ཟད་ཅེ། ལྟུ་འབྲས་གཉིས་ཆར་ཡང་མི་ལྟོང་པ་མེད་པས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་རུལ་ཕྱ་མོ་
 ཙམ་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་མི་འགོ་ཅེ། འགོ་བར་སྒྲུང་པ་ཐམས་ཅད་ལྟུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་དེ་བརྟགས་པ་འབྲའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟག་དང་བརྟག་གི་མེད་པ་འི་ཚེས་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་ལྟུང་པར་བྱའོ་
 ཞེས་སོ། །ལྟུ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་བརྟག་མེད་པ་འི་ཚེས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་བརྟག་མེད་པ་འི་དཔེ་ཅི་མཆིས་སྒྲམ་ན། །ཁ་ཐོན་མར་མེན་ས་རྟོགས་བྱ། ཞེས་པ་འི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་བརྟག་མེད་ཀྱང་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱུ་བ་པ་འི་དཔེ་ནི། འདི་ལྟར་བྱ་མའི་ཁ་ནས་བརྗོད་པ་དེ། ལྟོབ་མ་ལ་འཕོ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྟག་ཅིང་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ག་ཞན་ཞིག་གི་ཁ་ནས་བརྗོད་པ་འི་ཁ་རྟོན་ཡེ་ལྟ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ །ག་ཞན་ཞིག་གིས་ལྟོར་རྒྱུ་བ་པར་གྱུར་ན། །ཁ་རྟོན་བརྟག་པ་འི་ཡེ་ལྟ་ལྟ་བུ་རྟག་པ་ཞིག་ཅིག་གོས་ལ་དངོས་སུ་འཕོས་པ་མིན་ཏེ། འཕོས་ན་སྒྲུ་མའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་ལྟར་འདོན་མི་གེས་པ་དང་། ཡེ་ལྟར་གྱི་སྒྲུ་
 སྐྱེགས་རྟག་པར་འབྱུར་པ་སྐྱེགས་རིགས་པ་དུ་མས་འཕོར་མི་རིག་པར་གོས་སོ། །ལྟོབ་པ་འི་ཡེ་ལྟར་གོས་ལྟུ་དེ་ཡང་ལྟུ་སྒྲུ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྟུ་མེད་དུ་མི་འབྲུང་ཅེ་མའོན་སྒྲུ་དང་ཟག་པས་གཞོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་

༡༩། །མའི་ཁ་ནས་བརྗོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འཆི་སེམས་ཀྱང་རྟག་པའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་དུ་མི་འགོའོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཡང་སྤང་པོ་སྤྲུ་མའི་རིགས་འདྲ་ཀྱུ་མེད་པ་ལས་མི་
འབྱུང་ཏེ། ཀྱུ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་ཀྱུ་དང་འབྲས་སུ་དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དང་། གཞན་དུ་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པ་ལྟར། འཆི་བའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི་བའི་སྤྱིད་པར་
གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ནི་སྤྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ཅི་ལ་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མར་མི་
ལས་མར་མི་མཆེད་པ་དང་། བཞིན་ལས་མི་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་འབྱུང་བ་དང་། ཀྱུ་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་དང་ཐེ་ལ་དམ་ཡིག་སྒྲི་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་འབྱུང་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། མི་ཤེལ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་།
སྤྲུ་བོན་ལས་སྤྲུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་རྟོག་སྒྲི་པོ་ཆོས་པའམ་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས་འགམ་ཀྱི་ལྟར་བ་དང་། སྒྲི་ལས་བྲག་ཆ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མས་ཕན་ཀྱིན་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེད་དོ་སྒྲི་ལ་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲི་
ཆོགས་ན་འབྲས་སུ་རི་སྤྱིད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་རྣམས་ནི། ཕྱིས་པའི་ངོར་མི་ཞིག་ཁང་པ་ནས་ཁང་པ་གཞན་ཞིག་དུ་འགོ་བ་མཐོང་བ་ལྟར། ཀྱུ་དེ་མ་འགག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལོ་སར་འཕོ་བ་མེད་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་གོ་

ཞེས་མི་བརྟགས་ལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ། ལྷ་འབྲས་སོ་སོར་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པར་མི་རིགས་པས་ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། གཟུགས་ཚོར་འདུ་གེས་འདུ་བྱེད་
 རྣམ་གེས་ཀྱི་ལུང་པོ་རྣམས་སྤྲ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་དེའི་འགགས་པ་དང་སྤྱི་པའི་རྩལ་གྱིས་ཉིད་མཚམས་སྒྲུར་བ་དེ་ཡང་། གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཕྲོ་བ་མིན་པའམ། མི་འཕྲོ་བར་ཡང་མ་བས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་ན། བྱི་དང་ནང་གིས་བསྐྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྩེན་ཚོགས་ན་སྤྱི་ཞིང་མ་ཚོགས་ན་མི་སྤྱི་ལ། གང་སྤྱོས་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་། འདི་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ནང་གི་སྒྲོ་རྩྭ་དམ་པས་བསྐྱད་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གོམས་པ་མི་གསལ་བ་དང་། བྱིའི་རྩེན་འདུ་བ་གཞན་པར་མ་ཆད་དུ་
 ལུང་པ་ལ་འབྲུལ་ལྷ་བྱས་ཏེ། ལྷར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ད་ལྟའི་འདྲོའོ། །ད་ལྟའི་འདྲོའི་ནི་སྤྱིས་སྤྱི་འདྲོའི་འགྲོའོ་ཞེས། སྤྱི་གཅིག་དུ་སེམས་བྱིང་རྟོག་པས་རྟག་པ་དང་གཅིག་ལུར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། ལུ་བོ་འདི་ལྷར་བདག་གི་ལན་
 གཅིག་བརྒྱལ་ལོ། །སང་གི་དུས་སྤྱི་ཡང་འདི་བརྒྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐད་ཅིག་གིས་རྩེན་སོ་སོར་འཇུག་པའི་རྩལ་རིལ་པོ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་བཞེན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་འདུ་བའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་མི་བརྟན་གཞུང་བའི་དང་

༡༡། །ཚུལ་ཅན་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པ་སྟགས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུད་མིན་པར་དམ་དུ་བཅིངས་པར་འགྱུར་ལ། གང་གནས་ཚུལ་གཤམ་གྱིས་ཤིང་གོམས་པ་རྣམས་ནི་འཆིང་བ་དེ་ལྟར་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྟེ། མིན་པ་རྟག་པར་ལ་ནི་ལྷ་མོ་གིས་མི་སྒྲིན་ལ་མི་འཕྲོག་ཅིང་རང་གིས་རྣམ་པར་རྟག་པས་བྱས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ཚུལ་འདི་ནི་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མས་བྱུང་བ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནས་ཐ་ཤོལ་དུ་འཕོ་བས་རྟག་པའི་བདག་ཉམས། རྒྱལ་ས་མ་བྱུང་བ་མེད་པས་ད་ལྟའི་བདག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་ཀྱིས་མིན་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ཐོ་རྒྱུའི་བྱུང་མོ་ལྟར་འབྱུན་པ་དང་། མི་རྟག་ཞིང་ལུང་པོ་ལས་དེར་བརྟགས་པ་ཅམ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུར་པར་གཤམ་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏེ། །དཔེ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གྱུར་སྒྲུ་མའི་དོགས་པ་སྒྲིམས་གཅོད་པའི་ཚུལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ལྟར་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྒྲིང་ནང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདིས་འཕོར་བ་ནི་ནོར་བའི་རྣམ་པར་རྟག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་

2000

ཡིན་ནོ། །ཡང་གི་སྒྲུབ་ནི་སྒྲོངས་པའི་རྟོག་པ་ལས་པལྟོག་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པ། སྒྲུག་བསྐྱེལ་པ། སྒྲོང་པ་བདག་མེད་པར་རྟོག་སྟན་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲོངས་པ་མེད་ན་མི་ཆགས་སོ། །མ་ཆགས་ན་
ཞེ་སྒྲུང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྒྲུང་མེད་ན་ལས་མི་བྱེད་དོ། །ལས་མེད་ན་དངོས་པོ་མི་ལེན་ནོ། །ལེན་པ་མེད་ན་སྤིད་པ་མངོན་པར་འདྲ་མི་བྱེད་དོ། །སྤིད་པ་མེད་ན་མི་སྒྲེའོ། །མ་སྒྲེས་ན་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་འདིར་རྒྱ་ལྟ་པོ་དེ་དག་མ་བསགས་པས་གཞན་ཏུ་འབྲས་བུ་མི་འགྱུར་སྟེ། འདི་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀྱན་འགྱུར་ལས་ཉོན་བརྒྱན་པར་འབྱུན་པ་སྤིད་པའི་འཁོར་
ལོ་གང་གིས་ལྟོག་པའི་ལམ་གཅིག་ལུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགགས་ཤིང་ལུགས་ལས་ལྟོག་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐར་པ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་སྒྲོངས་དང་རྣམ་བུར་བྱེགས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་བཞེས་
བསྟན་ཏོ། །རྒྱག་པ་ནི་གིན་ཏུ་བྱ་བའི་དངོས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་རྒྱེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ལས་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། བརྟག་པར་དགའ་
བ་ཡིན་པས་ན། གིན་ཏུ་བྱ་བའི་དངོས་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདིན་པ་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་པར་མ་ཐད་ཅེས་པའི་སྒྲུང་སྒྲུའོ། །གང་ཐག་གང་གིས་ཆད་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་འཕྲུ་བ་སྟེ། ཆོ་བྱི་

༡༩། ཁ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར། རྟེན་དམ་པར་ཅི་མེད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་མཁས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་ཡིས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ལས་
བྱུང་ཞིང་རྟེན་མ་ཟད་པར་འབྲས་ཀྱི་མི་ལྷན་པར་འབྱུང་བའི་རྟེན་མ་མཐོང་བ་དེས་ལན་ནོ། །ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་དངོས་པོ་རྩལ་དང་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ལྟ་བུ་ལའང་། དང་པོ་བདེན་གྱི་བཞིག་སྒྲིབ་ནས་ཡོད། མཐར་འགྲོག་སྟེ་ཆད་
པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ནས་མ་སྒྲིབ་ཏེ། མཐར་འགྲོགས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་མཐོང་ན་ཆད་
པའང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་རྟེན་མཐོང་ན་དངོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པའི་སྟོང་པ་དང་། རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་གནད་གཉིས་པན་རྟེན་མི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
གཅིག་གོགས་གཅིག་འགྲོ་བས་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ནས་སྒྲིབ་སྟོང་དབྱེར་མི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་བསྟན་པས་ལྟ་བ་དན་པ་རྣམས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ། རང་བཞིན་འདི་ལ་སྟོ་སྟོས་དེ་མ་མེད་པས་དབྱུང་ཆོ། དམིགས་ཀྱི་ཆོས་མ་རྟེན་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་བསལ་བུ་གང་ཡང་མེད་ལ། རྣམ་བུ་གི་ཆོས་

57

སྒྲུབ་བཞག་པར་བྱ་བ་ལམ་བཅུད་དུ་རུང་བའི་དམིགས་གཏད་ཞིག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གྲོལ་ཞེན། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལམ་མ་གཤིས་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་བའི་གྲུབ་ན། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་སྟེ་གནས་
ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཐོས་བསམ་དྲི་མ་མེད་པས་སྒྲོ་འདོག་བཅུད་ནས་ཆོད་པའི་དོན་ཉིད་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དྲི་མེད་གྱིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བུམས་པས། དེ་ཕྱིར་ཐར་བ་ཚོར་ཅམ་བཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོང་པོའི་ཆོག་ལེའུར་བུས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་གྱིས་མཛད་པ་རྣམས་
སོ། །ཞེས་པ་ནི་གོ་སྒྲཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད་ལ་གཞིར་བུས་ཏེ་སྒྲུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་གར་ཡི་གའི་ལམ་དུ་རང་ཉིད་གྱི་
ལུག་རིས་བགྱིས་པའོ། །གང་གིས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་བཟང་དེ། ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས། །གང་ལ་དད་ནས་རྣམ་དཔྱེད་དག་གིས་བཀྲལ། །དེ་ཡི་དགོ་བས་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པོའི་བར། །ཤེས་བྱ་
ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ལྟོ་དང་། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་པའི་ལུགས། །ཟབ་མོ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དོན། །མདོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ལ་བཟང་ཐོབ་ལྟར་ཅིག །ཕན་མཛད་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་དུ། །མཐའ་

༡༩། །ཡས་ཞིང་བཟང་ཀུན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲུང་སྟོན་པའི་གཏམ་གྱིས་ནི། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་རྣམ་པར་དགོལ་གྱུར་ཅིག །འདི་ལྟར་འབད་པས་རབ་དགའི་རྒྱུད་ལྷགས་གྱིས། །འཇམ་མགོན་
 རྒྱ་བ་དྲུང་པའི་འོད་དཀར་རྒྱུན། །སྒྲིང་དཔུས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ་ལ་སེམ་པའི་མོད། །འགྲོ་ཀུན་སྟོན་པའི་དཔལ་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་གྲོས་རྣམ་པར་འཕེལ་པའི་ས་བོན་དུ་དམིགས་གིང་གཞན་པན་སྟོན་གྱིས་བསྐྱེལ་དེ་སྟོན་པར་
 རེ་པའི་ཆོག་གི་སྟོན་པ་སྐྱེད་ས་ནས་རང་ལོ་རྟེན་དུག་པ་རབ་ཆོས་ལྷགས་ལྷག་རྒྱལ་རྒྱའི་ཆོས་གསུམ་ལ་བན་རྟེན་སྟོན་གྲོས་དེ་མེད་དམ་མེད་གཞན་ལྟ་རིག་སྟོན་པ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རང་མདངས་མཆོ་བྱུང་བཞད་པའི་གོ་སར་དུ་
 འབོད་པའི་ཐུ་ཐུན་གཅིག་ལ་བྲིས་པ་འདིས་རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་སྟོན་པའི་གོགས་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞེན་ས་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲིང་ལ་རྟག་དུ་སེམ་ཞིང་རེ་བ་མཐར་ཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་ག། །དགའོ།

पञ्चदशसूक्तं

མ་ཡང་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཆུངས་སོ། །དེ་ཕྱིར་མ་ལས་པས་ལམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལུལ་བ་ཅུམ་དུ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བརྟགས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལུལ་མེད་ཀྱང་ལུལ་གཤམ་ཡོད་དགོས་སོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟར་མེད་པ་ལ་འཛིན་པའི་གཤམ་པ་དེ་ལུལ་བ་ཡིན་ན་གཤམ་པ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུལ་ཡོད་ན་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བ་མ་ལུལ་ཡང་དེ་ལྟར་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི། རི་ལྟར་དོན་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་ཅན་དུ་ལྟུང་བས་བཟུང་བར་མི་ལྟུང་རོ། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཞིབ་མོའི་བློ་ཡིས་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བློས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་གཤམ་པའི་བློ་ལྟན་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་གམ་བདེ་བར་ནི་ལྟར་ན་ཐག་པ་མཐོང་བས་སྒྲུལ་གྱིས་འཛིགས་གིང་སྒྲུག་པ་ཞིབ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དོན་ནི་བརྟགས་པ་ཅུམ་དུ་རྟོགས་པས། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་སྒྲུང་གསལ་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྒྲུང་རྣམས་མ་དཔུང་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཆོས་རྣམས་ལ་དེར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྒྲོང་བར་འདོད་པས། དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་མེད་བཅུལ་བར་བྱའོ། །རབ་དུ་བྱེད་པ་ལག་པའི་ཆད་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་འཇགས་པ་ལྟས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

94
 ۹۴
 ۹۴
 ۹۴
 ۹۴

ॐ विद्महे शिवाय नमः ।
 ॐ । सि म ग रे ग वृ रे ग सि म रे वृ ।
 ॐ । सि म प रि कं ण ये पु म पु ष प रि क क रं द शो व प नु ष ष रं ।

पञ्चाङ्गमन्त्रः

༄༅། །ཀུག་རྒྱལ་དྲུ། བེལྷ་ཀུ་རི་ཀུ། བོད་རྒྱལ་དྲུ། ཉི་ཤུ་པ་འི་ཆོག་
 ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་པ་འི་སྤྲུལ་དག་
 ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སེམས་དེ་ཡང་
 གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་དྲག་ནི་རྣམ་པ་རང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་ག་
 དང་ལྷ་གཉིས་ལ་སྟགས་པ་མེད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྒྱལ་བ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་

།ཁམས་ཕྱིན་ཕྱོད་འབྱེད་རྣམ་གྱོལ་སྟེ།

ལེའུར་བྱས་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་འབྱུང་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པར་དགོངས་པ་འོ། །ཙམ་སྤྱུས་ཕྱི་དོན་དགག་པ་འོ། །དེས་ན་ཁམས་
 དང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འི་དོན་སྤྱང་བ་འི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། སྤྱ་བྱད་
 རིག་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཡོད་པ་མིན་ན། ཅི་འི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ལར་བུམ་སྟགས་གྱི་སྤྱང་བ་འབྱུང་

༡༩། །བདུང་དུས་ལ་ལར་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡུལ་དུས་དེར་ལོ་མོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ངེས་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲིབ་ཤིང་གོང་སྟགས་སྒྲུང་བས་དེ་དེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ་སྒྲིབ་དོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདྲ་མི་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཡུལ་དུས་ངེས་འགར་ངེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱང་ངེས་ལ། སྒྲིབ་ཤིང་དང་། དྲི་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་དང་། ཆི་ལམ་གྱི་ཟས་སྟགས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་མི་བྱེད་ལ། སྒྲིབ་ཤིང་དང་ཟས་སྟགས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ངེས་པ་འདི་མི་འབྱུང་དེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་རྣམ་རིག་དེར་སྒྲུང་བ་ཅུ་ཅུ་མེད་པས་སོ་སྒྲུལ་དུ་ཕྱོད་པའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་དང་དེ་བཞིན་སེམས་ལ་སྟགས་པ་ངེས་འགའ་བར་ངེས་པས་འགྱུར་སྟེ། རི་ལྟར་ན་ཆི་ལམ་ན་ཡང་གོང་དང་སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་ཀུན་དགའ་ར་བ་སྟགས་གར་དག་སྒྲུང་གི་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་འགའ་བར་སྒྲུང་གི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆི་ལམ་དང་འདྲའོ་སེམས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡི་དྲགས་བཞིན་ཏེ་རི་ལྟར་ན་ལས་

五

མཚུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་ག་དང་གཅིན་མེ་མུར་ལ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན། ཕུ་ཕྱེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་གིས་མིན་ཏེ་མི་ལམ་ན་གཉིས་སྒྲོན་མེས་པ་དེ་གཉིས་སྒྲོན་པ་མེད་ཀྱང་ཁུ་བ་འབྱུང་བའི་གཞོན་པ་དང་འདྲ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡང་ལས་སྒྲུང་སྟེ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྒྲུང་མ་བྱི་དང་ཕུ་རོག་ལྷགས་ཀྱི་རི་སོགས་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་རྒྱམས་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔུལ་སྒྲུང་དང་ཕུ་བྱི་སོགས་སེམས་ཅན་དངོས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གིས་སྐྱུ་ག་བསྐལ་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལྷགས་སྐྱུ་ག་གིས་གཞི་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་ན་ནི་ལྟར་གཞན་མཉན། དེ་དག་དཔུལ་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་མྱོང་བའི་དཔུལ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དཔུལ་སྒྲུང་ཞེས་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་དུང་འགྲོ་མཐོ་རིས་སུ་འབྱུང་བའང་དུང་འགྲོ་མིན་པ་འཇམ། ཡིན་ན་དཔུལ་སྒྲུང་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་དང་ཕུ་སོགས་དུང་འགྲོས་བསྐལ་སྒྲུ་མ་ན། རི་ལྟར་དུང་འགྲོ་རྒྱམས་མཐོ་རིས་སུ། འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དཔུལ་བ་ན་འབྱུང་བ་མིན་ལ། དཔུལ་སྒྲུང་རྒྱམས་ཡི་དྲགས་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདྲི་ལྟ་བུར། དཔུལ་བ་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་དེས་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔུལ་བ་པ་དེ་ཡི་ལས་ཀྱིས་དེར། ལྷགས་སྐྱུ་ག་གིས་གཞི་དང་རྒྱ་ཚན་སོགས་འབྱུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་

༡༥༥། །པ་འདོད་ན་གོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་སེམ་པ་ཉིད་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འབྱུང་བ་ལྟི་དོན་དུ་འདོད་ཅིས་སོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་སྒྲོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 དེའི་བདེ་བ་ལྟར་བར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱིས་དེར་སྒྲིལ་བྱེད་དེ་ན་ཡོད་པའི་བདེ་བ་ལྟར་དོ། །དུལ་ལྟར་རྣམས་ནི་དུལ་བ་པའི་ལས་ཀྱིས་དཔེར་ན་ལུག་ལྟ་བུའི་རི་ཆེན་པོ་དག་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་གལ་མ་ལའི་
 བགས་ཆེར་མ་ཁ་བུར་ལྟ་དང་ལྟོན་བསྟན་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྒྲུང་བར་ཐད་དོ། །དོན་སྒྲུང་སེམས་ལས་གཞན་ན་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དང་འབྱུང་བར་ཡང་རྟོག་པའི་ལས་དེའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ། དེའི་འབྲས་
 ལུ་དག་ནི་ལྟི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག། །སེམས་ཀྱི་ལྟར་གང་ན་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་འབྱུང་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེར། དེའི་འབྲས་ལུ་རྣམ་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་ལྟེ་ལྟིར་ན་འདོད་པར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །འདི་ལུང་ལས་འདོད་དེ། སངས་
 ལྷན་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ་ཆེར་ན་གཞུགས་སོགས་སྒྲིལ་ཆེད་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ནི། ལྟི་དོན་ལ་དགའ་བ་ཐབས་དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྲིལ་པོ་ལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྒྲིལ་
 དཔེར་ན་རྣམས་ཏེ་ལྟར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། ལྟི་མ་ལ་སེམས་ཀྱི་ལྟར་ལྟན་མི་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུལ་བྱ་བ་གྱི་བའི་ལྟིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྒྲིལ་ བདག་གམ་སེམས་ཅན་རྣམས་

五、

ལྷོ་མ་དངོས་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་མེད། ཆོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་ལས་ལྷུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་གཟུགས་སྟོན་ལོད་པར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་སྒྲུལ་ན།
 གཟུགས་སྒྲུང་པའི་རྣམ་རིག་རང་གི་ས་པོན་འབྱུང་པའི་ཕྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷུང་པ་གང་ལས་སྟ། རྣམ་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་པ་གང་འབྱུང་པ། དེ་དག་དེ་མི་སྒྲིམ་ཆེད་ནི། བར་དང་ཕྱི་རི་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུབ་པས་གསུངས་
 ཏེ། གཟུགས་སྒྲུང་གི་ས་པོན་འབྱུང་པའི་ཕྱི་ཕྱག་གང་ལས་ལྷུང་པའི་ས་པོན་ལ་དམིགས་དང་དེའི་སྒྲུང་པ་གཟུགས་སྟོ། དེ་བཞིན་སྒྲུ་དྲི་རོ་རིག་ལའང་གེས་པར་བྱའོ། དེ་སྒྲུང་ཕྱི་བར་གིས་ས་པོན་དང་སྒྲིན་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 གེས་རྟུག་འབྱུང་པར་གེས་ན། ལྷ་བ་པོ་ནས་རིག་པ་པོའི་པར་རྟེ་མེད་པར་གེས་ནས་གང་ཟག་ནི་བདག་མེད་པར། འབྱུག་པར་འབྱུར་དེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུན་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར།
 འབྱུག་པར་འབྱུར་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་ཕྱི་དོན་མེད་པས་འཛིན་པའང་མེད་པས་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ། གཤམ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འང་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་དང་མཆོན་མར་བཟུང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུལ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དཔུ་མའི་ལམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་

མཛེས་པ་གྲུ་

མཛེས་པ་འདྲུལ་པ་སྒྲུ་པ་ལའང་མི་འགྲུལ་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །འདྲུལ་པ་ལའང་སྒྲུ་པ་པ་མེད་ཟེར་ན། འདྲུལ་པ་ཆ་གས་དང་བཅས་པར་སྒྲུ་པ་པ་པས་མི་ཡོན་ན། རུལ་པས་གས་པ་འི་གོང་ལུར་ཐེ་ལུར་འགྲུར་ཏེ་འགྲུར་མི་རིགས་སོ། །སྤྱིར་པ་པར་འདོད་རུང་མི་འདོད་རུང་རུལ་གང་ལ་གར་སོགས་སྒྲུགས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་ཡོད་པ། དེ་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །ཆ་ཐ་དད་མེད་ན་ནི་མ་སོག་ཆེ་ངོས་གཞན་ལ་གྱིབ་མ་ཐེ་ལུར་འབབ་པ་དྲང་རུལ་རུལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ཡང་ཐེ་ལུར་འགྲུར་ནིར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐོགས་པར་ཐེ་ལུར་འགྲུར། ཐམས་ཅད་གོ་གཅིག་ན་འདྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་རུལ་སྤྱིར་པ་པར་ཏུ་འགྲུར་རོ། །རུལ་དང་གོང་ལུག་ཞན་མིན་ན། སྤྱིར་པ་པར་ལ་གྱིབ་མ་དང་སྒྱིབ་ཐོགས་སོགས་ཡོད་པར་འགྲུར་ལ། དེ་ལུ་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྲུར་རོ། །སྒྱིབ་སོགས་མེད་ན་དེ་དེའི་མིན་པར་འགྲུར་པས་གོང་ལུ་དེ་དག་རུལ་དེའི་མིན་པའམ། རུལ་དེ་གོང་ལུའི་མིན་པར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་འགྲུར་ལ། དེ་ལུ་ན་རུལ་སྤྱིར་པ་པར་གྱིས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པ་འི་གོང་ལུའི་རྒྱས་ཚུ་མ་པ་འི་གཞི་མིན་པར་འགྲུར་པ་དང་། གོང་ལུ་ཆ་གས་མེད་པའམ་ཆར་གསེལ་ཏུ་མེད་པར་འགྲུར་རིགས་ན་དེ་མི་འཐད་ངོ་། །དེ་དག་གོང་ལུའི་ཡོན་གྱི་སྤྱིར་པ་པར་གྱི་མིན་ན་རུལ་སྤྱིར་པ་པར་རྒྱས་ན། གོང་ལུ་ལས་གཞན་མིན་ན་གྱིབ་མ་དང་སྒྱིབ་ཐོགས་སོགས་དེ་དག་རུལ་དེའི་མིན་པར་གྲུབ་པོ། །འདི་འདྲའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གནས་པ་འི་ཁྱད་པར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་མི་ཐོགས་མ་འགག་ན་རུལ་སྤྱིར་པ་པར་

ལྷ། ཅེའམ། འདུལ་པ་ཞེས་བསམ་པ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྟོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན། མིག་སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་པོ་སྟོགས་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་མིག་སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོ་སེར་སྟོགས་ཆ་མེད་
 ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། དེས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན་དུ་མའི་དེས་པ་ནི་བཤད་བྱེད། རྣམ་གཅིག་ན་སྟོགས་ཆ་དུ་རིམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མེད་དེ་དེ་གོམ་གཅིག་པོར་བསམ་བློས་ཅན་དུ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་རྣམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་
 སྟོ། རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆ་ཟེན་པ་དང་པོ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆ་ཟེན་པ་ཅིག་ཅུར་ཡོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་དེ་རྣམ་གཅིག་ལ་ཆ་གཉིས་མེད་པས་སྟོ། རྒྱ་གྲུང་སྟོགས་གནས་པ་ཐ་དད་རིམ་ཆད་དུ་མར་གནས་པ་མི་འཐད་དེ་གཅིག་གནས་པར་
 གཞན་ཡང་གནས་པས་གནས་པ་རིམ་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་གྲུང་སྟོགས་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གང་ནོན་པ་དང་མ་ནོན་པ་དེ་དག་གཅིག་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྟེ་སྟོ་སྟེའི་གོ་ས་རིམ་ཆད་ཐ་དད་དང་བར་ན་སྟོང་པ་བཅས་མའོན་ཅུམ་
 གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་དེ་མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་པས་རྣམ་གཞན་ཁོ་ནར་རྟོག་གི་གཞན་རྣམ་གྱི་ཆས་དུ་མ་ཡིན་ན། ཅུའི་སྟེ་པོ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་མཆོངས་བས། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་སྟོང་མི་
 སྟོང་གི་ཆ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་མིག་གིས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱ་བཤང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་གཟུགས་མཐའ་རུལ་ཕྱ་རབ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་བརྟག་པས་དེ་དག་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མ་གྱུ་བ་པས་གཟུགས་

ཐགའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

སྐྱེས་མེད་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་ལ། མངོན་སུམ་སྤྱོད་བཟོད་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་ཆོད་མའི་དབང་གིས་ཡོད་དམ་མེད་པ་དམིགས་ཕྱེ་སྟེ་རྟོགས་པར་འབྱུང་ན། ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་
 མངོན་སུམ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་སྐྱེས་སྤོང་དེ་མེད་ན་འདི་ལྟར་བདག་གི་མངོན་སུམ་རིག་པའི་བློ་འདི་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བཟོད་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་མེད་པ་སྤྱར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །
 དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་ཡུལ་འདི་དག་གིས་མངོན་སུམ་མོ་སྤྱོད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་འབྱུང་བ་རྟོག་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འདི་ཞེས་བཅད་པ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཆེ་འགག་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་མི་སྤྱད་ན། དེ་ནི་མངོན་སུམ་
 དུ་རི་ལྟར་འདོད་ལ་ལྟག་པར་ཡང་སྤྱད་ཅིག་མར་སྤྱད་པས་མངོན་སུམ་དུ་རི་ལྟར་འདོད་དེ་དེའི་གཟུགས་དང་རོ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་འགག་ཟེན་ཏོ། །དཔེར་ན་དོན་མེད་པར་དེར་སྤྱད་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རིག་བཞིན་
 མོ་ཞེས། དབྱེད་ཟེན་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བཟོད་ལས་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དྲན་པར་བདུ་ལ་དྲན་པས་སྤྱོད་བཟོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་ལ་ཡུལ་མེད་པ་ལྟར་སང་ཆེའང་ཡིན་ན། དོན་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་རྟོགས་རིགས་ན་དེ་ལྟར་
 མིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེན། མི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་ཡུལ་མེད་པར། རི་ཁྱིད་མ་སང་བར་དུ་པལ་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལ་སང་ནས་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཡང་། སང་པའི་

༡༡། །ཆེ་མི་ལམ་ལྟར་ཡུལ་མེད་པ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་གོམས་པས་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སད་པའི་ཆེ་འད་ཡུལ་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་ག་བས་མི་སད་ཀྱི་ཡུལ་ཁྱད་ཡོད་དུ་འབྱེད་པ་འདི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་འགྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་གི། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་མིན་ན། བརྟེན་པ་དེ་དང་བཤད་པ་དེ་མེད་པས་སྒྲིག་གོགས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པ་དང་དམ་པ་མིན་པའི་ཆོས་མཉམ་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མིན་པར་ངེས་པ་ནི་ལྟར་འགྲུབ་ཅི་ན། སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་གཞན་སེམས་ཅན་གཉིས་གི་རྣམ་པར་རིག་པའི་དབང་གིས་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཐན་རྒྱུན་རྣམ་རིག་རྣམས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་གི་ཁྱད་པར་ལས་རྒྱུད་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་གི་དོན་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་པ་བཞིན་གཉིད་མ་ལོག་པའི་ཡང་དེ་འདྲ་ན། དགོ་མི་དགོའི་ལས་སད་དུས་སྒྲུབ་ན་མི་ལམ་བཞིན་འབྲས་སུ་མེད་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སེམས་ནི་འབྲུལ་བའི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པས་ན། དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དང་སད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་

འགའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

ལྟོན་པ་གྲུ་

མི་མཚུངས་ཏེ་འདི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་འདི་དབང་གིས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་རྒྱུ་རིག་ཅུ་ཅུ་ཅན་གང་ལ་ཡང་ལུས་དང་དག་ཀྱང་མེད་པས་ཤིང་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོད་པ་ན་ལུག་སོགས་ཇི་ལྟར་འཆི་བར་འགྱུར།
ལུག་སོགས་འཆི་བ་དེ་ཤིང་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་ན། ཤིང་པ་སོགས་ལ་སོག་གཅོད་པའི་སྒྲིག་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་འཆི་བ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་རིག་གི། རྩེ་བྱག་ལས་ཏེ་དཔེར་བྱ་ན། འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་
རྒྱུ་རིག་གི་དབང་གིས། གཞན་གྱི་དྲན་པ་ཉམས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་སོགས་པའོ། །འདིར་སོགས་སྒྲིག་པ་ཇི་ལྟར་སུ་མཐོང་བ་དང་། འགྱུར་པའི་གདོན་ཐབ་པ། རྒྱ་འབྱུང་དང་ལུན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དབང་གིས་དཔེར་ན།
འཕགས་པ་ཀུན་ཏེ་བྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྱིག་ས་ར་ཆས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། དྲང་སྤྱོད་དགོན་པ་བའི་ཡིད་འབྱུགས་པས་ལྟ་མིན་དབང་པོ་ཐག་བཟང་རིས་ཐམ་པ་པའོ། །ཀྱན་གྱི་རྒྱུ་རིག་གི་ལྟེ་བྱག་གིས་གཞན་གྱི་སྒྲིག་
དབང་དང་མི་མཚུན་པའི་འགྱུར་པ་འགའ་འབྱུར་སྟེ་སྒྲིག་པ་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་པ་འཆི་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་རིག་གིས་གཞན་འཆི་བར་མི་འདོད་ན་དྲང་སྤྱོད་རྒྱུ་སྒྲིག་པས་དམོད་པོར་བས་དྲན་ཏེ་ཀུན་ཏེ་དགོན་
པ་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་དང་མ་ཏྲང་ཀའི་དགོན་པ་དག་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པར་གྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་ཆེར། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར། དེ་རྒྱུ་སྤྱོད་སྒྲིག་པས་མིན་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མ་

གཉིས་པའི་རང་འགོའ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཡམ་ཀུ་མཚོའི་ལུག་གིས་ལས་ཞེ་ཆེན་རི་ཕྱོད་དུ་ཞལ་བསྐྱས་ཏེ་གཏུན་ལ་ཡབ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་གི། །རིང་ལུགས་བརྒྱའི་དགའ་ཚལ་མཚོག།
ཤིང་མཐའི་བར་དུ་ཆེར་རྒྱས་ཏེ། །ཕྱོགས་ལ་ལུང་བའི་ངལ་འཚོར་སྟོག། །མདྲ་ལོ།

		ཨ། བེའུ་མེད་མེད་མེད་མེད་མེད་མེད་ ། ཨ། ཨི་ཨ་ཨི་ཨ་ཨི་ཨ་ཨི་ཨ་ཨི་ཨ་ཨི་ཨ་ཨི་ཨ་ཨི་ ། ཨ། ཨུམ་ཨུ་པའི་ཆོག་ཡེ་ཤུར་ཤུམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་པའུགས་ཨ།		
--	--	--	--	--

ཨ། ཁྱེ་གར་སྒྲུ་དུ། རྟོ་ཤི་ག་ག་རི་ག། བོད་སྒྲུ་དུ། ཆོག་ས་སུ་བཅད་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 རབ་དུ་བྱེད་པ་འདི་བརྩོམ་མོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྣམ་གཅིག་དུ་
 འདོད་པའི་མཐའ་གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །དེ་ལ་བདག་དང་ཆོས་སུ་འདོགས་པ་
 ཉིར་འདོགས་པ། ལྷ་ཆོག་ས་པ་སྟེ་བདག་དང་སྟོག་དང་སྟེ་བ་པོ་སྟོགས་བདག་དང་ལུང་

ག། འཛིན་པའི་ཆོས་སུ་འདོགས་པ།

པ་སུམ་རྩ་པའི་ཆོག་ལེན་པུས་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱིར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པར་བྱ་བྱིར་
 སེམས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་གྱང་གུན་རྩོབ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ལས་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་དུག་དགས་པ་དང་ཆོས་སུ་
 ཁམས་སྟེ་མཆོད་སྟོགས་ཆོས་སུ་འདོགས་པ་དག་ནི་གང་ལུང་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་

༡༡། །སེམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །ལྟར་པ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལྟར་ཅིག་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་འབྲས་ལུ་ལྟར་ཅིག་ཐོབ་པ་ལོ། །བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་
 ཆགས་བརྟན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་སེམ་བདག་དང་ཆོས་སུ་སྦྱང་བར་གྱུར་པ་ལོ། །དེ་དག་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་ཀྱང་ཐོག་མེད་གོམས་པའི་མཐུས་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་དང་ཆོས་སུ་འདོགས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་སེམས་
 ལས་གཞན་མིན་ཡང་ཡིན་པ་ལྟར་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་ན་འདོགས་མི་སྤྱིད་པས་ཕྱི་རོལ་ན་རྣམ་སེམ་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བྱུང་ཞེས་སྟོ་བརྟན་
 གསུངས་སོ། །སེམ་ཕུ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་དོ། །རྣམ་སེམ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་བྱུང་དོ། །རྣམ་སེམ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །ལྟར་པ་
 དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་བདག་དང་ཆོས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ལ་དེར་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་དེར་སེམས་པ་ཉོན་ཡིད་དང་། ལུ་ལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །སྟེ་

བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

འཇུག་གེས་དུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་གེས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུའི་ངོ་བོར་འཇུག་ཅིང་འབྲེལ་བས་ཀུན་གཞི་འོ། །དེ་ལང་སྟོན་གྱི་ས་བོན་ལས་རྒྱུ་པར་སྟོན་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཇུག་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། ཐམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྟེ། གནས་དང་རིགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་གྱི་རྒྱུ་པར་སྟོན་པའོ། །ཀུན་གཞི་གེས་པ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་གང་། རྒྱུ་པ་གང་ཞིན། ཀུན་གཞི་དེ་ནི་བདག་དང་
 ཆོས་སུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཡོན་པ་དག་དང་གནས་གྱི། རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཡི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དེར་སྟོང་ཙམ་གྱིས་མི་རིག་པ་སྟེ། བད་དང་སྟེ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱུ་པ་གེས་རུ་སྟོན་
 པའོ། །དམིགས་རྒྱུ་པས་ལུལ་སྟོང་བཅུད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རིས་ཆད་མིན་པས་མི་ཆོར་བའི་རྒྱུ་པ་གེས་རུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཐོར་གང་དང་ལྷན་ན་དུས་རྟག་རུ་རིག་པ་དང་ཡོད་ལ་སྟེད་པ་དང་། རིག་ཅིས་ཆོར་བ་དང་འདྲ་
 གེས་དང་སྟེ་མས་པར་ལྷན་དེ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་མི་འབྲལ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་འོ་ཆོར་བ་ནི་བདར་སྟོམས་དེ་རྒྱུ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྟེར་རོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ནི་ཉེ་ཉོན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་ལ་དགོ་སྟོག་གང་དུ་འད་ལུང་མ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལ་ཐོར་རིག་པ་ལ་སྟོགས་པ་འདྲ་དམིགས་རྒྱུ་པ་སྟོགས་ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ནི་རྒྱུ་པ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཅིག་མ་པར་མེད་དུ་འཇུག་གོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཉིད་

༡༢། །ན་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟོག་གོ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་ངན་ལན་མ་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཏེ་རྩ་བ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ང་ཡིར་དམིགས་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ནི། བསྐྱེད་ས་ལ་དགོ་སྟེ་ལྟུང་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་དུས་ཇི་སྟེད་པར་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཏེ། གང་ཞེན། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཇིག་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་། བདག་རྒྱལ་ཏེ་ངོ་སྟོམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་བདག་ལ་དགའ་བའམ་སྟེད་པའོ། །ཡང་སྦྱས་པ། མ་རིག་པ་དང་བདག་ལྟ་དང་། ངོ་ང་རྒྱལ་སྟེད་འདི་བཞིས། །ཀུན་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་ཡིད། །ངར་སེམས་པ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་བྱེད་པའང་། །ཡིད་དེ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན། །སེམས་དགོ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོ། །རྟག་ཏུ་ངར་འཇིན་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོ་བརྟན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་སོ། །དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེའི་ས་པོ་དེ་བཞི་ལས་གཞན། དེ་ག་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་མཆོངས་པར་ལྟན་པས་དེ་ལོ་ཐར་དགུ་དང་ལྟན་ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེའི་ས་པོ། །དེ་ནི་དགུ་བཙུམ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལ་ཡང་མེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདྲ་ས་པའི་ལམ་བདག་མེད་པ་སྟོམ་པ་ནི་འདྲ་མེད། འདི་ནི་གྱུར་བ་གཉིས་པའོ། །གྱུར་

五、

པ་གསུམ་པ་ལུལ་གསུགས་སྒྲིའི་རོ་རེག་ཚེས་ཏེ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པོ་ལ། དམིགས་པ་ལམ་འཛིན་ཅིང་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་མིག་སྟོན་གྱི་སེམ་པ་རྒྱུ་པོ་དེ་དག་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་སྟོན་དང་མཆུངས་ལྡན་དགེ་པ་དང་ཆགས་
སྟོན་དང་། མཆུངས་ལྡན་མི་དགེ་པ་དང་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ལྷུང་དང་མཆུངས་ལྡན་མིན་པ་གཉི་ག་གང་ཡང་མིན་པའོ། །སེམས་ལྷུང་གི་དབྱེ་པ་ལ། གྲུན་གཞི་རྒྱུ་སེམས་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། འཇུག་སེམས་རྒྱུ་ལྟ་
མེད་པར་གྲུན་གྱི་འཁོར་རྒྱ་འགྲོ་པ་ལྟ་དང་ཕྱེ་ལྟ་ཅན་མ་ངེས་པས་ཕྱེ་ལྟ་རྒྱ་ངེས་པ་ལམ་ལྟ་ལྟ་དེ་དག་གི་ལུ་ལ་ནི་ཕྱེ་ལྟ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་ལྷུང་པ་དགེ་པ་ཅན་པུ་གཅིག་དང་། དེ་
པ་ཞིན་རྒྱ་རྒྱ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དང་ཉེ་པའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྲུར་པ་ཞི་དང་པཅས་པའོ། །འདི་རྒྱུ་སེམས་ཚེར་པ་པདེ་སྟུག་པ་ཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་ཅི་རེགས་པར་དེ་མཆུངས་ལྡན་རྒྱ་འགྲུང་འོ། །དབྱེ་གཞི་དང་པོའི་
གསུམ་འདུས་གྱི་རེག་པ་ལ་སྟོན་པ་གྲུན་རྒྱ་འགྲོ་པ་ལྟ་སྟེ་གོང་རྒྱ་པའད་པ་དང་། པསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་འདུན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་མོས་པ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མ་བཟོད་པ་རྒྱན་པ་དང་པཅས་པ་
དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཏིང་ཏེ་འཛིན་དང་སྟོ་རབ་རྒྱ་འགྲུང་པའི་སེམས་རབ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་གང་རྒྱ་མོས་པ་དེར་གཞན་དག་གའོན་མི་ཟ་བར་མི་འབྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་པ་ཞིན་སེམས་པར་ཕྱ་སྟེ་ཕྱེ་ལྟ་ངེས་པ་ཞེས་ཕྱ་སྟེ་ལྟའོ། །

ལྷ། །ལས་འབྲས་སྟགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་པ་དང་བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛིན་པ་དོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་ལ་སྟགས་ཏེ་
མི་སྒྲུབ་པ་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་གསུམ་དང་དགོ་ལ་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་གིན་རྒྱ་སྒྲུབ་ས་པ་དང་སྒྲུབ་དོར་ལ་གཟེབ་པའི་བྲག་ཡོད་དང་བཅས་ཀྱི་སྒྲུས་བཏང་སྟོམས་བསྟན་ཏེ། བཏང་སྟོམས་ནི་
སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་གྱིས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཐོག་བར་ཐ་མའི་དུས་བསྟན་ཏེ། བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་སེམས་མི་མཉམ་སྟེ། དེ་མེད་པས་ཐོག་མར་སེམས་མཉམ་པ་མེད་དོ། །དེའི་
རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་པ་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། རྩོལ་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་སྒྲུབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གསོད་འཆིང་སྟགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་འཆོ་
བ་སྟེང་རྗེ་བ་སྟེ་དགོ་བ་བརྩུ་གཅིག་གོ། །ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ནི། ཤིང་པ་དང་དེའི་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཁོང་ཁོ་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་མི་ཤེས་པའི་ལྟག་འཛིན་གཏི་མུག་དང་།
འཛིན་ལྟེ་སྒྲུས་དཔལ་འབྱོར་འཛིན་པས་སེམས་ཁེངས་པའི་ད་རྒྱལ་དང་འཛིན་མཐར་ལྟག་གསུམ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་བཅས་ལྟ་བུ་དང་ལས་འབྲས་སྟགས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐ་བ་ཐེ་ཆོམ་མོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ནི་འབྲལ་དུ་

पञ्चाङ्गमन्त्रः

ལྷོ་ལྷོ་

གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད་སྒྲུབ་གི་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཉེས་པ་འཆབ་པ་དང་ཚེག་བརྒྱུད་པོས་ཞེར་འདེབས་པ་འཚོག་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤུན་ཚོགས་ལ་ཁོང་འཕྱུགས་པ་ཕྱག་དོག་དང་། ཚེས་དང་ཟང་ཟིང་མི་གཏོང་བ་སེར་
སྒྲུབ་དང་ནི་གཞན་བསྐྱུ་བ་སྐྱུར་བཅས་དང་། རང་གི་ཉེས་པ་འཆབ་པ་གཡོ་དང་བདག་གི་སྤུན་ཚོགས་གིས་རྒྱགས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་མེད་པར་རྒྱུ་པར་འཚོ་བ་དང་བདག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིག་ལ་མི་འཛེམ་པ་དོ་ཚེ་མེད་པ་དང་།
གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ཁྱེལ་མེད་པ་ནང་དུ་རྒྱགས་པ་དང་སྤྱིར་ཚོད་པ་དང་། དད་པའི་ལྷོག་སྤྱོགས་མ་དུད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་ལེ་ལོ་དང་། བག་ཡོད་གྱི་ལྷོག་སྤྱོགས་བག་མེད་པ་དང་དུན་པའི་མི་
མཐུན་སྤྱོགས་བརྩོན་དེས་དང་། སེམས་འཕྲོ་བ་རྒྱུ་གཡོང་འགོ་ལྷོག་སྤྱོགས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་མི་སེས་བཞིན་དུ་འཕྱག་པ་སེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བཅགས་ནས་འགྱོད་པ་དང་ནང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཉིད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ཏེ། ཀྱན་རུ་ཚོར་པའི་ཡིད་གིས་བརྩོད་པ་རྟོག་པ་རྩིང་བ་དང་ནི་ཞིབ་རུ་དཔྱོད་པ་དང་འདི་གཉིས་སེམས་པ་དང་སེས་རབ་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་དང་གཞན་འགྱུར་གཉིས་ཚན་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ།
དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་བཞི་ཡོད་དོ། །རྩ་བའི་རྒྱུ་སེས་ལས་མིག་སེས་སྤྱོགས་དང་། དེའི་རྩེས་སུ་རྒྱུ་བ་ཡིད་སེས་དང་བཅས་པ་ནི་གཅིག་ཁོན་འོ། །གཉིས་སུ་མང་པོ་རྒྱན་ཅིག་འཕྱུང་ངམ་ཞེན་གཅིག་རུ་མ་དེས་ཏེ།

པམ

༡༩། །དེ་དག་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པའང་ཚང་པ་ལས་སྒྲེ་འོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མིག་སེམས་སྟགས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ས་ནི་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་སེམས་སམ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་སེམས་ལས། གང་དུ་གང་སྒྲེ་བའི་རྗེ་ལྟར་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་སེམས་ཅིག་ཅུ་ལྟར་ཅིག་གསུམ་མ་ཡིན་པར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་བས་རྒྱ་ས་ནི་བཞིན་ནོ། །དི་སྐད་དུ། སྒྲེ་གྲོས་ཡངས་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་འབབ་པ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱ་བས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྒྱ་བས་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ། རྒྱ་བས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་རྒྱ་བས་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་ཚད་པར་མི་འབྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་ཡང་མི་མངོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲེ་གྲོས་ཡངས་པ་རྒྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་པར་སེམས་པ་ལ་ཀུན་དུ་བརྟེན་ཅིང་རབ་དུ་གནས་ནས་གལ་ཏེ་མིག་གི་རྒྱུ་སེམས་གཅིག་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་མིག་ནི་རྒྱུ་སེམས་གཅིག་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་པར་སེམས་པ་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ་ལྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྟར་བར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྒྱུ་པར་སེམས་པ་ཟབ་ཅིང་སྟེ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་བཞིན་འབབ། །བདག་དུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྒྱུ་ས་ལ་ངས་མ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

པལ་ལྟོན་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེན་ནི་མིན་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཏུ་རུང་པའི་དམིགས་སྐྱེན་དང་ལྟན་
ན་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་གཅིག་ལས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སམ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། རུས་རྟག་རྟེན་མིག་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་པའམ་དེ་མིན་ཡང་འབྱུང་ངོ་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་དྲང་།
འདྲ་ཤེས་མེད་དང་འགོག་པའི་སྟོང་ས་པར་འདྲུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དྲང་། སེམས་མེད་པའི་གཉིད་འབྱུག་པོ་དྲང་བརྒྱལ་བའི་སྒྲ་བས་ལྟ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །སེམས་མེད་ལས་སེམས་འགགས་
ལྟར་དེ་ལྟར་སྐྱེན་གྱིན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་སྐྱེད་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་གསུམ་པོ་འདྲི་ནི། རི་སྒྲིང་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་གྱིན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་པ་བཞིན། རྣམ་རྟོག་མིན་ཏེ་སྐྱེད་
བརྟགས་པའི་རྣམ་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངོ་དེ་ཡིས་གང་ཞིག་སྐྱོད་དང་བདག་དང་སྤང་ཁམས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་དག་དེའི་ངོ་པོར་མེད་པ་དེས་ན་འདྲི། རྣམ་ཤེས་ནི་མི་ལམ་སྐྱེམ་ཏེ་བའི་
གོང་ཁྱེར་རབ་རིམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པའི་དོན་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་སྤྲུམ་འགགས་པ་དེ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁམས་གསུམ་དང་འདྲུས་མ་

པལ་

༡༢། །བྱས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲགས་པོ། །རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་ཚེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། མིག་སྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་རང་རྒྱས་གསོ་ཕྱིར་འཇུག་པ་དེས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་མིག་ཤེས་འབྱུང་བས་ཐན་ཚུན་དུ་ག་གི་དབང་གིས་ན། རྣམ་རྟོག་དེ་ལྟ་བུ་དེའི་འོག་མ་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འགོ་དེས་ན་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་དེ་སྒྲུབ། །དག་མི་དག་མི་གཡོ་བའི་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ལུས་མངོན་པར་གྲགས་པའི་བག་ཆགས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི། བག་ཆགས་བཅས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་ཡིས། ཚེ་འདིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེ་ཟད་རྒྱས་གཞན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བ་ཡོད་པར་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་གཟུང་བའི་འཛིན་པ། དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ། སྒྲིན་བྱུང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་བརྟགས་པའི་མ་འོངས་པའི་དེའི་རིགས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་གིས་འགོ་བ་སོ་སོའི་ལུས་མི་འདྲ་བར་སྦྱར་བ་ནི་ས་བོན་ཐ་དང་པ་ལས་སྐྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལུས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་

དཔ་འབྱུར་ཏེ་ལྷ་གྲུ་ལ་ཁུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་གྲུན་གཞིའི་རྒྱམ་པར་སེས་པ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་མེད་ལ། མིག་སེས་སྟོགས་ལས་གཞན་དུ་གྲུན་གཞིའི་རྒྱམ་སེས་ཡོད་ཅིང་དེ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་པ་འདི་གང་གིས་འབྱུང་ཅེ་ན། ལུང་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཆོས་མདོན་པ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་གྱི་དབྱེངས། ཆོས་རྒྱམས་གྲུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་གྲུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་འད་ཐོབ་པར་
 འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། རགས་པ་ཡང་གྲུན་གཞི་རྒྱམ་སེས་མེད་ན་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་འད་མི་རུང་སྟེ། འཇུག་པ་ནི་རིས་མཐུན་པར་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་བ། ལྷོག་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་བཅས་ལྷ་གྲུ་མེད་གྱི་མྱ་ངན་འདས་སོ། །གྲུན་
 གཞིའི་རྒྱམ་སེས་ལས་གཞན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱེན་གྱིས་རྒྱམ་སེས་མི་རུང་སྟེ། འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱེན་གྱིས་རྒྱམ་སེས་མེད་ན་འཇུག་པར་མི་རུང་ངོ་། །གྲུན་གཞིའི་རྒྱམ་སེས་མེད་ན་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་རྒྱམ་སེས་སམ། འདུ་བྱེད་གྱིས་
 བསྟོམ་པའི་རྒྱམ་སེས་ཆོགས་དུག་པོ་དེ་དག་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱེན་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་གྲང་ན། དེར་འདུ་བྱེད་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་རྒྱམ་སེས་གྱི་རྒྱེན་དུ་མི་འདོད་དེ། དེ་འགགས་ནས་ལུན་རིང་ལོན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 མེད་སྒྱུམས་འཇུག་གི་རྟེན་སུ་སེམས་འབྱུང་མི་སྟོན་དེ་དེའི་དུས་ན་འདུ་བྱེད་གྱིས་བགོས་པའི་སེམས་འབྱུང་མི་སྟོན་པའི་བྱིར། འཁོར་བར་ལྷོག་པ་ཡང་འཁོར་བུ་ལས་ཉོན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གྲུང་ཉོན་མོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་

༡༡། སྤྱོད་ན་ལའོར་བ་ལྷོག་མོད། ཀུན་གཞིའི་སེས་པ་མེད་ན་དེ་སྤྱོད་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མཛོན་གྱི་སྤྱོད་བས་མི་གྲོལ་ལ་ས་བོན་སྤྱང་དགོས། ས་བོན་དེ་གང་ལ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ལ་ཡོད་པས་དེ་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྒོ་བསྟན་གྱིས་གསུངས་སོ། རྣམ་རིག་ཅམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བཞག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐུན་པར་སྤྱང་བ་གང་དང་གང་གིས། བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་པར་
བརྟགས་པ། དེ་ཉིད་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་དོ། མདོ་ལས་ཀྱང་རབ་འབྱོར་ནི་ལྟར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་གྱིས་དབང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། སེམས་སེམས་ལྷུང་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་རྒྱུན་ལས་ལྷུང་བའི་གཞན་དབང་དོ། མི་འགྲུལ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ནི་གཞན་དབང་དེ་ལ་སྤྱ་མ་སོ་གཟུང་འཛིན་དུ་
ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་རྟག་དུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ཕྱིར་ཀུན་བརྟགས་དང་བྱལ་བའི་ཡོངས་གྱུབ་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལས། གཞན་མིན་ཏེ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ་གཞན་མ་ཡིན་པ་འདྲ་མིན་ཏེ་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་སོ། དེ་ཡང་དབེར་ན་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་སོགས་གཞན་དང་གཞན་མིན་མིན་པ་བཞིན་དུ་བརྟོད་དེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་མི་རྟག་པ་གཞན་ན་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདྲ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་མི་ལྟར་རོ། །གཞན་མིན་ན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་ཏེ་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དབང་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་ན་དེ་རི་ལྟར་འཛིན། མི་འཛིན་ན་ཡོད་པར་
རི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་མ་རྟོགས་མའོན་ཏུ་བྱས་པར་ཏུ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དབང་གི་
གནས་ཚུལ་དེ་རི་བཞིན་མི་མཐོང་ངོ། །མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་མ་མཐོང་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་མཉམ་བཞག་ན་མ་མཐོང་ལྟ་བུ་འོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་སྒྲུབ་མ་རྗེ་ལ་མ་སྒྲིག་སྒྲུབ་པ་ལས་གསལ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་རྟོག་པའི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཅུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེས་ན་གཞུང་རུང་གཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟགས་སུ་གདགས་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་མེད་པས་
ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་ཏུ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ལས་གཞན་པ་གཞན་དབང་ཡང་། དེ་ནི་རྟེན་གཞན་ལས་འབྱུང་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འབྱུང་བས། སྒྲེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུ་མ་ལས་རྣམ་

༡༡། །གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་པ་འདྲ་ན་མ་མཁའ་ལྟར་རོ་གཅིག་པ་དང་དྲི་མ་མེད་ཅིང་མི་འགྱུར་བས་ཡོངས་གྲུབ་དེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འོ། །འདྲི་ལྟར་ཚེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཡིན་ལ་དོན་དམ་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འཇམ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ནུའང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཉིད་གིན་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡོད་དོ། །རྗེ་སྤྱིད་དེ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུ་པར་གཤམ་པ་མི་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ།
 གཟུང་བ་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱིན་གཞི་ལ་གནས་པ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་པར་མི་སྟོབ་གོ། །ཅི་དོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཙམ་དམིགས་པས་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་གནས་སམ་ཞེན་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་སམ་ཡང་ན་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཙན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ལ་གནས་སོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚེས་སུ་བདག་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདྲི་དག་གཟུང་བྱའི་
 དོན་གཞན་མེད་པར་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཅེས། དེ་ལྟ་བུ་སྟུམ་དུ་ནི་མཛོན་རྟགས་སུ་དམིགས་ནས་སུ། དམིགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་གིང་རུས་དང་སྟོན་པོ་སོགས་སྟོ་ཡི་མ་རུན་དུ་འཛོག་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་མི་

གནས་ཏེ་གཟུང་བའམ་དམིགས་པ་མ་སྤངས་པས་སོ། ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་མཛེས་པ་ལྟར་སྤངས་ཤིང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་སྟེ་ཞེན་རྒྱུ་པར་སེམས་པས་བསྐྱེད་པའམ་གདམས་ངག་གམ་གཟུགས་སྒྲུ་སྟགས་བ་
 མལ་པ་རྒྱུ་མཛེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དམིགས་པ་རྒྱུ་མཛེས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་མི་མཐོང་མི་འཛིན་པ་མངོན་ཞེན་མེད་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་པ་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ནི། རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་མེད་
 པས་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པའི་འཛིན་པ་འདྲ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟ་སྟེ་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ལ་མི་རྟོག་པ་མཉམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་སེམས་འབྱུང་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཉལ་སྤྱོད་ཞིང་
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མཛེས་འདི་ལ་འདྲིས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་
 མེད་པ་དང་འདི་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་བཀལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་སེམས་དེ་ཉིད་དོ། ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་སེམས་གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་དང་
 རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལོག་ནས་ལས་སྒྲུ་རུང་བ་ན་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་མི་གཉིས་པའི་ཡེ་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའོ། ། དེ་གང་སྤངས་པས་ཐོབ་ན་གནས་ལས་སྒྲུ་མི་རུང་བ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་

༡༩༩། །རྩ་ལེན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་རྩ་ལེན་དེ་ཉོན་མོངས་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་གཉིས་སྒྲུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟག་པ་ཀུན་དང་བྱལ་བས་མེད་པ་དང་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་ཕྱིར་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོག་གི་ལྷལ་མིན་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རྟོག་པ་དང་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། རྩམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པའི་བདེ་བ་དང་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་རྟག་པ་དང་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་དང་། དེ་ནི་རྟོག་པའི་གོ་འཕང་བདེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་སྟགས་ལ་ཡོད་པའི་གནས་རྩ་ལེན་སྒྲུངས་པའི་རྩམ་གྲོལ་གྱི་སྒྱུ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་རྩ་ལེན་སྒྲུངས་པས་ཐོབ་པ་ནི་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆོས་སྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲུངས་པས་ཉོན་མོངས་རྩམས་ཀྱི་རྩམ་གྲོལ་གྱི་སྒྱའོ། །གནས་གྱུར་པའི་མཆོམ་ཉིད་དེ་ནི་བྱལ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་ས་རོལ་ཕྱིན་པ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུངས་པའི་གནས་གྱུར་ལང་དག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་མི་གཏོང་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་རྩ་པའི་ཆེན་ལེན་བྱས་པ་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱེག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པ་རྟོགས་སོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཐན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་གི་ལེན་པོ་རྟེ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་བན་དེ་ཡི་ཤེས་སྒྲུབ་

བསྐྱར་ཅིང་ཁུལ་ཏེ་གཏུན་ལ་ཕབ་པའོ། །མཆན་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་འཇུག་གིས་ལས་ལུགས་སྒྲིལ་ལོར་ཞེ་ཆེན་རི་བོད་དུ་ཞལ་བསྐྱས་ཤིང་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བསྐྱར་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་
 གཏུན་ལ་ཕབ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །འིང་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་གཞུང་མཆོག་ །སྤིང་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་ཤིང་། །འགོ་ཀུན་ཕྱར་ཆེན་པོ་དུ་གྱུར་ཅིག་ །མདྲ་ལོ།

ਮੁਕਤੀ

ॐ । धेवा केन वसुधा धरे श्रुतं यं अकन वतस वसुधा धरे ।

मं
नृ
तं
वि
ल
ह
प्र
भ
पु
दं
ज
म
ए
र
ए

༡༩། །ན་མོ་མཉུ་གྱི་མེ་རྩི་ན་བྱ་ཡ། འདིར་གིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཞུང་གི་དོན་གནད་སྟོང་པོ་རང་གི་ཡིད་ལ་འཇིག་པའི་སྟུང་རྩ་
 ཆོག་སྟུ་བསྟན་ཏེ་བཀོད་པ། ཟབ་ཅིང་རྩ་ཆེ་བའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེས་གིང་དོན་ཁོང་རྩ་རྩུང་པའི་རྩ་གྱིས་གིན་རྩ་ཞུགས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔལ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་པ་དང་རྩ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྟོན་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མོང་ལུ་བཞུགས་བཞིན་པ་ཉིད་གྱི་སྟུན་སྟུར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱུ་མ་ནས། ཆོས་མཛོད་པ་གིན་རྩ་རྩུང་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱི་
 གཞུང་བྱུང་པར་རྣམ་པ་བརྩམས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པ་གཞུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱི་གཞུང་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་གྱི་བྱུང་པར་ཀུན་གཞི་སྟེ། རྩུང་རྩེན་གྱི་བྱིར་གྱིས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་
 པ། རྩེན་པ་ཆོང་མའི་སྟེས་སུ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱིས་གཞུང་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་རྩ་རྩུང་པ་དེ་མཆོད་ཉིད་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་རྩ་འཕགས་པ་དང་། གེས་བྱའི་མཆོད་ཉིད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་

༡༡། །གྲིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་ཞེས་སྐགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་བསྟན། གནས་གྲི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་དང་། འཇུག་པ་དེའི་རྒྱ་འབྲས་གྲི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་འབྲས་བསྒྲམ་པ་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། བསྒྲམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷག་པའི་
རྒྱལ་ཁྲིམས་གྲིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་གྲིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷག་པའི་སྤེས་རབ་གྲི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་།
ཡེ་སྤེས་གྲི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བརྟུགས་སྤངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྲི་ཐེག་པར་མ་བསྟན་པའི་གནས་བརྟུ་འདི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྤེས་བྱའི་གནས་བྱ་སྤྱད་དུ་ཕྱེས་ཐབ་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས།
གཞན་དབང་། ཀུན་བརྟགས། ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ནི་གང་གིས་སྤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ་འཇུག་པ། བར་ཕྱིན་དུག་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་འཛིན་རྟེན་པའི་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཕྱིན་མོགས་དང་འདས་པའི་ཕྱིན་མོགས་འབྲས་ལུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུ་ནི་དེའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཇུག་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་བསྟོམ་པའི་རབ་དབྱེ། མོམ་པ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་མི་དགེ་མི་བྱེད་པ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་བྱིམ་ས། དཔའ་
འགོ་མཁའ་མཛོད་མོགས་ཀྱི་དྲིང་དེ་འཛིན་ལྷག་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་འབྲས་ལུ་ཉེ་ཐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཆེན་པོ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་
དབང་གིས་ངོ་པོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པ་སྤྱལ་པའི་སྤྲ་གསུམ་འབྲས་ལུ་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་དག་ཉན་ཐོས་ལ་མ་བརྟན་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་འབགས་ཆོས་སུ་
བརྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བཀའ་ནི་འདི་དག་ཉེ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱལ་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོག་པའི་ལམ་བྱང་པར་པ་འདི་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་དེ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་གྲངས་སུ་རྒྱུད་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་གནས་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་པ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཏེ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཡིན་པ་དང་ཀུན་གཞི་དེ་ལ་ཐེ་ལྷར་སྤྱང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱལ་རིག་ཙམ་ཀྱི་དོན་དེར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་རིག་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་
འབྲས་པར་ཕྱིན་དང་དེ་ས་བརྩུར་གོང་ནས་རབ་དབྱེ་བ་གོང་དུ་གོམས་པའི་དང་། །ས་དག་གི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དེ་ལས་འབྲས་ལུ་སྤངས་པ་བྱང་འདས་དང་། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་འདི་བརྩུ་བརྟན་པའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་དམན་ལས་མཆོག་

༡༩། །དུ་ཡུར་ཅིང་བྱད་པར་འཕགས། །གནས་བརྩ་བརྩན་པ་འདི་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་མཐོང་བས། །གནས་བརྩ་བརྩན་པས་བྱད་ལྷགས་གང་
ཡིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འདོད་དོ། །འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་མ་ལས་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མཆོན་ཉིད་ལ་མ་ལས་པས་ཀུན་བརྟགས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་བྱང་དེ་ལྟར་མིན། ཡོངས་བྱུང་ཡོད་པས་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་སྤང་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མཆོན་ཉིད་གིན་དུ་རྟོགས་ནས་སེམས་སྒྲིབ་པ་ལས་གོ་ལ་རྟེ་རྒྱལ་པར་རིག་ཅུ་གིས་གིང་
ལྷག་བསམ་རྒྱལ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་སྒྲུབ་པོ། །པར་ཕྱིན་དེ་དག་ས་བརྩར་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་སྒྲོམ་མོ། །དེ་ལས་བསྐྱལ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་འབྲས་བུ་བྱང་འདས་དང་།
བྱུ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཛང་རྒྱས་རྟེ་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་གིས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་གིས་བསྐྱལ་བ། མདོར་བའི་མདོ་ལས།
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་རྒྱ་དེ་ནི། འཁོར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་རྟེ། དབྱིངས་དེ་ཡོད་པས་ན་ལམས་གསུམ་གྱི་འགོ་ཀུན་དང་། དེ་སྤངས་པས་སྤང་འདས་པའང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བྱང་གི་གནས་མ་

ཐུ་ཐུ་ཐུ་ཐུ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་གཞིས་མ་བཟུས་ཀྱང་རྟེན་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། །རྣམ་པར་སྤེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྤེལ་ཏེ། །དམ་པ་བྱང་སེམས་དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཅིའི་
ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤེལ་ཞེས་བྱ་ན། སྟེ་པའི་ཆོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེར་སྦྱོར་བའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤེལ་དེ་ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་
སེམས་ཅན་སྣ་ཆོག་ས་བཤག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤེལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྦྱོར་བས་སོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་འགོ་བ་དུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་སྟེ་གནས་བཞིའི་བཟུས་པ་དེ་དག་སྟེ་གནས་སུ་ལུས་འབྱུང་བ་པ་དེའི་དང་པོར་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལེན་པ་དང་མིང་
དང་མཚན་མ་རྣམ་རྟོག་ལས་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་སྦྱོས་པའི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱོར་ཅིང་འཇུག་ལ་རྒྱས་སེང་འཕེལ་བ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་སྤེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་
ལས། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་འཇིག་རྟེན་པས་མ་རྟོགས་པས་ཟབ་སེང་ཉོན་ཐོས་པས་མ་རྟོགས་པའི་ཐུབ། ཀུན་ཉོན་གསུམ་གྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཏུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ་སྟེ། རོར་ཉིང་མ་སྦྱིང་བར་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་བས། དེ་བཞན་ན་བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་
གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བཟུན། །ཞེས་གསུངས། ཅི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་སྤེལ་ཞེས་བྱ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཅན་ཉི་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་

༢༣

༡༡། བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚེ་རི་སྤོང་སྤོང་མ་གཤིས་པར་དུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་པར་དུ། དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་པོ་མ་ཞིག་པར་ཏེ་པར་བཟུང་བས་ཡིན་གྱི་མ་བཟུང་ན་ཤི་ལུས་བཞིན་དུ་རུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་
 ཤེས་པ་དེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡོན་པའི་གནས་སྤྲུལ་འགྱུར་བྱིར། འདི་ལྟར་ཏིང་མཚན་སྒྲོལ་བ་ལྟ་བུའི་མཚན་སྒྲོལ་བ་ན་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེས་ལུས་ཕྱི་མ་མཛོན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་ཡོད་པས་ལུས་ཏེ་པར་འཛིན་
 པའི་བྱིར་ལུས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཞེས་བྱ་བྱེ་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་བསགས་པའི་བྱིར་རོ། ཡིད་ནི་གཉིས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་
 དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་པའི་གནས་དང་། ཉེན་ཡིད་ནི་བདག་ཆགས་སྟགས་འཁོར་བཞི་ལྟར་དར་འཛིན་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པའི་གནས་སོ། འཇུག་ཤེས་ནི་གཟུགས་སྟགས་སོ་སོའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་རིག་
 པའི་བྱིར་རྣམ་ཤེས་སོ། དེས་ན་བཙུང་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་སོ། ཉེན་ཡིད་མེད་ན་མ་རིག་པ་ཆགས་སྟགས་ཉེན་མོངས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་རྒྱུན་དང་། མིག་ཤེས་སྟགས་ལྟ་
 པོ་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ལས་འདྲ་བ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཏེ་མིག་ཤེས་སྟགས་ལ་སོ་སོའི་རྟེན་མིག་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་། ཡིད་ལ་ནི་ཉེན་ཡིད་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་མེད་ན་ལྟ་བུ་དང་མི་འདྲ་བར་རྟེན་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ཏིང་ལག་དང་པ་འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྟའི་རྟེན་

པས་འཁྱུར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོལ་བ་

པད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་མིག་སྟོན་སྟེ། །དར་འཛིན་པས་ན་ཡིད་ཅེས་ཕུ་པའི་ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཉེ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་མི་བརྟོན་དོ། །འདྲ་སྟེས་མེད་པ་དང་འགོག་སྟོམས་ཕྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་
 ཉེ། ལྷ་མ་རྒྱལ་སྟེས་གཞན་འགགས་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་དང་འགོག་སྟོམས་ལ་ཉོན་ཡིད་འགགས་ཉེ་མེད་པས་སྟེ། ། །འདྲ་སྟེས་མེད་པར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན། དེར་སྟེ་བ་གཞན་ཐོག་མ་འབྱུང་མ་ཐག་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཉེ་དར་འཛིན་མེད་ན་དར་འཛིན་སྟེ་མེད་དུ་སྟེ་པར་འགྱུར་རོ། ། །དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སྟེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀུན་དུ་དར་འཛིན་འབྱུང་པར་ད་མིག་སྟེན་ཡང་། གཞན་དུ་ན་དར་འཛིན་མེད་ན་དར་འཛིན་དེ་མི་དགོ་པའི་སྟེམས་
 ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྷན་དུང་གི་དགོ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་དེ་མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྱུང་མི་རིགས་ན་ཡང་། དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པས་སྟེན་ཐོག་མ་དགོ་པའི་སྟེམས་ལའང་དར་འཛིན་འབྱུང་པས་སྟེ། །དགོ་སྟེས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།
 མཚུངས་ལྷན་དུ་ཀུན་དུ་འབྱུང་པས་གོང་བསྟན་སྟོན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་ལ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཚིག་སྟེ་བཅུད་པ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་པ་མེད་པ་དང་། མིག་སྟེས་སྟེས་ལྷ་པོ་དག་དང་ཡིད་སྟེས་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་
 བསྟུངས་དེ་འགལ་ཉེ་མིག་སྟེས་ལ་མིག་སྟེས་སྟེས་བདག་པའི་སྟོན་ན་མ་གནས་ཡིན་ན། ཡིད་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་དེ་མེད་པས་སྟེ། །གཞན་གྱི་གཞུང་ལས་གང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་གནས་མེད་པའི་རྒྱལ་པར་སྟེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟུང་རོ། །ཀུན་གཞི་གནས་མིན་ན་མ་ཞེ་

༡༥༥། །ཅ་མིན་ཏེ། བདག་པོའི་རྩོན་ཏུ་བརྩོན་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྩོན་ལྟོན་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ནི་བདག་པོའི་རྩོན་ཡིན་ནོ། །གང་དག་སྤོང་ལ་གནས་པའི་གཞུགས་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིད་ཤེས་སྤྱོད་པའི་གནས་སོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་རྟོག་ཅན་ཏུ་
 བཤད་དོ། །གཞུགས་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་བཞི་ནི་ད་ལྟོ་ལུ་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་གི་འདས་མ་འོངས་ལ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་སྤོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་པར་འཇུག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་དེ་ངོ་པོ་ལ་བཤད་པེད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་བྱང་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྤྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་རྩོན་ལ། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྤྱོན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་པའི་རྩོན་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མི་འཐད་དེ་
 སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྩུ་ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པར་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་མེད་པའི་རྩུ་ཅན་ཡིན་ན་འཕགས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སུ་མི་རིགས་ཏེ་བཞུགས་པའི་འོས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་
 པའི་མ་རིག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པོ་དང་འདུ་བ་གཉིས་མེད་གསུམ་པོ་ནི་སྤྱོད་པས་འཇུག་གི་བྱེ་བྲག་ངེས་ཚིག་ངར་འཛིན་མེད་པ་དང་འགལ་པར་འགྱུར། །དེ་མེད་ན་ནི་ངར་འཛིན་པ། །ཀུན་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་
 མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་བགོགས་སུ་རྟོག་གྱུར་དང་། །དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བཞུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །སྤྱིན་པ་སྤྱིན་ཆེང་སྤྱིན་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་

ཐུ་བྱུང་།

མ་རིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་ཡང་སེམས་ལྷན་ཡིན་པས་གནས་མེད་པར་མི་འབྱུང་། དེའི་གནས་ནི་ཉོན་ཡིད་མིན་པ་གཞན་མེད། སྒྲིན་པ་བྱེད་པའི་ཆོང་སྒྲིན་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སེམས་པས་སོ། །དགེ་སེམས་ནི་མ་རིག་པའི་གནས་སྒྲིམ་རུ་ངོ་། །ཉོན་ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པས་བསྒྲིབ་ལ་དགེ་མི་དགེར་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། ཞེས་པ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུའི་ལུས་སུ་སྒྲུ་ཡི་གདགས་གཞི་ནི། ཡིད་ནི་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་
སེམས། རྣམ་སེམས་ནི་དུག་པོ་ཆོགས་དུག་གོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་མོངས་སྒྲུག་གས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་སེམས་སོགས་ཀྱངས། ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་ལས་ཡིད་དང་རྣམ་སེམས་གཞན་འབྱུང་ངོ་། །འདྲུག་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་པོན་རུས་པའི་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱ་ཆོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྟུ་བསགས་སེང་གང་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་གསུངས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་འཇམ་ལེན་པའི་རྣམ་
སེམས་དེ་མ་བསྟན་ཞེན། དེ་ནི་སེམས་ལུ་ཐུ་མོ་ཆོགས་དགེར་པར་བསྟུ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཐོས་རྣམས་སེམས་ལུ་ཐུ་ཐུ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་སེམས་པ་ལ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། ལཔོར་པའི་སྒྲུག་བསྟུ་ལ་ཞི་པའི་ཐབས་ཅན་འདོད་པས། དེ་དག་ལ་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་། བདག་དོན་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལྷག་བསྟུ་ལ་སོགས་སེམས་པར་གྱུར་པས་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་ལུ་ཐམས་ཅད་ལ་

༡། ལྷག་པར་བརྟགས་ཤིང་སེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། སེས་ཕུལ་བ་དེ་སེས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་སེས་ཐོབ་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་བའི་ལན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྒྱེ་དགུ་ད་ལྟའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་མདོར་བསྟན། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། མ་འོངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ་ཅན་ལ། ད་ལྟའི་ཀུན་གཞི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། རོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། བལ་ཆེན་སྒྲེ་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཅུ་བའི་རྣམ་སེས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ས་སྟོན་སྒྲེ་པའི་ལུང་ལས། ལཔོར་བ་རྩི་སྤྱོད་པའི་སྤང་བོ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བསྟན་ཏེ། །ལ་ལར་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གསུགས་གསུགས་མེད་དང་འདྲ་སེས་མེད་སྐབས་སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་སྤང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་རྒྱན་བརྟན་པ་ལ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་དང་། སེམས་དང་། ཅུ་བའི་རྣམ་སེས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་སེས་དང་། ལཔོར་བ་རྩི་སྤྱོད་སྤང་བོ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་བཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་པ་གཅིག་སེམས་དང་ཡིད་དང་

དགའ་བ་པའི་དུག་པུས་འབྱེད་པ་སྟོན་

ལྷ་མོ་དུ་གྱུ་

རྒྱལ་མེས་ཆེན་འབྲུག་པ་དང་ཀྱང་དོན་གཅིག་སྒྲུལ་པ་མི་འབྱེད་དེ། ཡིད་དང་རྒྱལ་མེས་པ་དང་པར་དམིགས་པ་བཞིན། སེམས་ཀྱང་དོན་པ་དང་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་གྱུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ཉེར་ལེན་
སྤང་པོ་ལྷ་ལ་གྱུན་གཞིར་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་བདེ་ཆོར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འཇིག་ལྷ་ལ་གྱུན་གཞིར་གསུངས་སྒྲུལ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལྟར་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང་།
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གྱུན་གཞི་མ་མེས་པར་ལྟར་དོན་དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་། མ་ཚོངས་པ་རྒྱལ་མེས་ཀྱིས་གྱུན་གཞིའི་རྒྱལ་མེས་ལ་བཟུང་བ་ནི་ཆེས་བཟང་སྟེ། ཉེར་ལེན་སྤང་པོ་བྱིན་ཏུ་སྤྱད་པས་ལ་བའི་ངན་སོང་དུ་སྒྱེས་པ་དག་དང་
མི་མཐུན་པས་བྱིན་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་དགའ་ཞིང་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་དག་དེ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པས་སོ། །བདེ་ཆོར་ཆགས་བཅས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་ཅིང་། བདེ་ཆོར་དེ་ལྷན་གྱི་
སེམས་ཅན་རྒྱལ་མེས་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དག་དེར་ཡང་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འཇིག་ལྷ་ཡང་ཆོས་འདི་བ་བདག་མེད་ལ་མོས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་རིགས་སོ། །གྱུན་གཞིའི་རྒྱལ་མེས་ལ་ནང་གི་བདག་
གི་ཐ་སྒྲུང་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་པ་ནི། བྱིན་ཏུ་སྤྱད་པས་ལ་བའི་ངན་སོང་བ་རྒྱལ་མེས་སྤྱད་པོ་ཞེས་པར་འདོད་ཀྱང་། གྱུན་གཞི་རྒྱལ་མེས་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་དེ་དག་དེ་ཞེས་པར་

ལྷ་

༡༡། །འདོད་པ་མིན་ནོ། །འཕམ་པ་ཉན་པ་ཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་པ་དེ་པ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་གཞིའི་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཚེས་འདི་པ་རྒྱམས་ལ་བདག་ཏུ་དང་མི་མཐུན་ཐེན་ཀྱང་།
 སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་གེས་ལ་བདག་ཆགས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་སྟེ་ཡོད་པ་ཙམ་བསྟོག་མི་རུས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་གེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་
 བཞག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཚེས་རྒྱམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་པོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་རུས་པ་དང་ལྷན་པས་ན། དེ་ནི་ཚེས་གཞན་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟེད་པའི་རུས་པ་
 ཡོད་པས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཀུན་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་རུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་གནས་པ་འོ། །གསུམ་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་ཀུན་ཉོན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་ཕྱར་པ་འོ། །བག་ཆགས་ཞེས་པ་
 འདི་ཅི་ཞེག་མིང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཞེ་ན། ཚེས་གང་ལ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ཀྱིས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉིལ་ལ་མེ་ཉླག་གིས་
 བསྟོས་པ། ཉིལ་དང་མེ་ཉླག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་ཉིལ་རྒྱམས་མེ་ཉླག་དེའི་དྲི་གཞན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས། འདོད་

བླ་འབར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་།

ཡེ་ཤིང་ལྷོ་ལྷོ།

ཆགས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེའི་ཁྱུ་མཚན་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མང་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མང་ཐོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་། ཐོས་པ་དེ་ཡིད་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེ་
བརྗོད་པའི་ཁྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། བག་ཆགས་དེས་ཐེན་པ་ལ་ཆོས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ལ་ཡང་རྩལ་དེ་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱི་ལམས་སྤྱོད་ཆོག་པར་བལྟའོ། ། ཀུན་གཞི་རྣམ་སེས་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་དེ་དག་
ཐ་དད་དམ། ཐ་དད་པ་མིན་ཞེན། ས་བོན་ལ་ལྷུ་གཤིང་ཕྱི་བས་སོགས་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་མིན་ལ། ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་དོན་གཅིག་མིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྣམས་སྤྱོད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མིན་པ་འང་མིན་མོད་ཀྱི། ཆོས་གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་
ཁུད་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་སེས་དེ་འབྲས་བུ་བཞིན་བྱུང་བ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ་སྟེ། ། ཀུན་གཞི་རྣམ་སེས་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གི་ཁྱུ་ཉིད་དུ་གཅིག་འབྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། དཔེར་
ན་མར་མེའི་མེ་ལྟེ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིང་པོ་ཆོག་པ་ཐན་རྩལ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མདུང་བྱིམ་ཡང་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་མི་འགྲེལ་བ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། ། འདིས་ཆོས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཁྱུ་ཁྱུ་དངོས་སྤྱད་
བར་གྱུ་བོ། ། ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ཀྱི་ཁྱུའི་རྩིན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ཐན་རྩལ་རྩལ་ལ་ལས་ཁྱུའི་རྩིན་གཞན་

ལྟེན་པོ།

ལྷོ། །མ་དམིགས་པས་སོ། ། །པག་ཆགས་པ་དང་མིན་ལ་སྒྲ་ཆོགས་མིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་པ་དང་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱར་ཅི་སྒྲར་རུང་ཞིན། དཔེར་ན་ཆོག་གུའི་ཅི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་པསྒྱར་བའི་རས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་མི་སྒྲར་བ། སྒྲ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཅིངས་བའི་གོས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་མི་སྒྲར་ཡང་གང་ཆེ་ཆོན་གྱི་སྒྲོད་དུ་བརྟུག་པ་དེའི་ཆེ་རས་ལ་ཆོན་རྒྱམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་པ་པ་དང་སྒྲ་ཆོགས་དུ་མ་སྒྲར་བ་དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་གཤེས་ལ་པག་ཆགས་བསྒྲེས་པ་ཡང་། པག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིན་ཡང་། འབྲས་བུ་མའོན་པར་འབྲུབ་པའི་རྩོན་དང་ལྷན་པའི་ཆོན་སྒྲོད་དུ་མའོན་པར་བྱུགས་པ་ན་སྒྲ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་སྒྲོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲེས་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཕྱ་བ་དག་བཙོམ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱང་རྟོགས་དཀའ་བས་མཆོག་དུ་ཐབ་པའི་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །མདོར་བསྟུན་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་དང་སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་གཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྒྱམས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རོ་བོ་ཉིད་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་པར་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པའི་དངོས་པོར་འབྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྟེ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཕྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུག་གཉིས་ཏེ། བདེ་འགོ་ངན་འགོའི་སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པའི་དབྱེ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྩོན་གྱིས་དངོས་པོར་འབྱུར་བའི་བྱིར་རྟེ་རགས་པ་རྟོགས་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་དང་པོའི་དོན་ལ་རྫོངས་པ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་རྒྱམས་གཙོ་བོར་རང་བཞིན་གྱི་

པག་ཆགས་པ་དང་མིན་པ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་མི་སྒྲར་ཡང་གང་ཆེ་ཆོན་གྱི་སྒྲོད་དུ་བརྟུག་པ་དེའི་ཆེ་རས་ལ་ཆོན་རྒྱམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་པ་པ་དང་སྒྲ་ཆོགས་དུ་མ་སྒྲར་བ་དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་གཤེས་ལ་པག་ཆགས་བསྒྲེས་པ་ཡང་།

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་

ཀུ་ལས་ལྷུང་པར་རྟོག ། ཡ་ཅིག་རྩོན་ཁྱེས་པའི་ཀུ་ལས་ལྷུང་པར་འཛིན། དེ་བཞིན་དབང་ལྷུག་གིས་སྒྲུལ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཀུ་ལས་ལྷུང་པ་དང་། མད་ལྟ་བུས་ཀུ་མེད་པ་དང་རྟེན་མེད་པར་ལྷུང་པར་རྟོག་གོ། རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་ལ་རྩོད་སྒྲུབ་པས་བདག་ལ་ལས་བྱེད་པོ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པོར་རྟོག་སྟེ། དཔེར་ན་དཔྱུ་སྒྲུབ་ལོང་རྩུ་མ་གྲུང་པོ་ཆེ་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་གྲུང་པོ་ཆེ་འི་སྒྲུ་ལ་རེག་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་བཤོལ་མདའ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྟེ། མཆེ་བ་ལ་རེག་པས་གཏུན་གྱིང་ལྟ་བུར་སེམས། རྩུ་མ་ལ་རེག་པས་ཞིབ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྟེ་གསལ་བཟེར་བ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པའི་དོན་མི་ཤེས་པ་མ་རེག་པས་དཔྱུ་སྒྲུབ་ལོང་ལྟ་བུ་རྩུ་མ་སྟེ། གྲུང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞིའི་རྩུ་མ་པར་ཤེས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལྟར་བཞུན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཀུ་འབྲས་སྒྲུ་འབྲུར་རྩུ་མ་མི་ཤེས་པས། རང་བཞིན་དང་རྩོན་ཁྱེས་དང་དབང་ལྷུག་སྟེགས་སྒྲུར་འཛིན་པ་དང་། ཀུ་མེད་པར་ཡང་འཛིན་ཏེ། ཟ་པོ་དང་བྱེད་པོར་ཡང་འཛིན་ཏེ། །མདོར་བསྟུན་ཀུན་གཞིའི་རྩུ་མ་པར་ཤེས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ནི། རྩུ་མ་པར་རྩོན་པའི་རྩུ་མ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། དེས་ཁམས་གསུམ་པའི་རིག་ཀྱི་ལུས་མི་མཐུན་སྒྲུ་ཆོག་ས་དང་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་པོ་དང་ནང་ཀུན་གཞིའི་རྩུ་མ་ཤེས་དང་མི་གསལ་པ་པ་ལུང་མ་བཞུན་པའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྩུ་མ་ཤེས་དག་མི་དགོ་གཉིས་དང་ཀུན་རྩོད་ཕྱི་རོལ་ཏེ་དེའི་སྟོན་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཀུན་གཞིའི་རྩུ་མ་ཤེས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་པའི་དོན་དམ་

༡༡། མེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་པ་དང་ས་བོན་དང་དེ་འཛིན་ལྟན་ཅིག་བྱུང་པ། །དེ་ནི་རི་མིའི་དགེའི་པོ་སྒྲིམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད། །ས་བོན་དེ་ཡང་སོ་སོར་དེས་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། །ས་བོན་ལས་རང་རང་གི་འབྲས་བུས་བཅུང་བས་བསྒྲུབ་པའོ། །བརྟན་པ་བསྟོ་བཞི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལ་བསྟོ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་ཚལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པས་སོ། །འབྲས་བུའང་དེ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཞེས་བྱ་ལ། །གང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའོ། །དེ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་པའོ། །མི་བརྟན་པ་རྒྱུང་ལྟ་བུ་ལ་བསྟོ་བྱ་མིན། །ལུང་བསྟན་པ་ལ་བསྟོ་བྱ་མིན་ཏེ་དྲི་མི་ཞིས་པ་ལ་དྲི་ཞིས་བཞིན་ནོ། །བསྟོ་བར་འོས་པ་ལ་བསྟོ་ཡི། །མི་འོས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོ་བ་དང་གསེར་དངུལ་སོགས་ལ་དྲི་ཞིས་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྟན་འབྱུང་རྒྱུན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོང་གྱི་འཇུག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་མེད་དོ། །དེས་ན། །བསྟོ་བྱ་དེ་སྟོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །སྟོ་བར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པ། །དེ་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ་དེའི་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་བསྟོ་བར་འཐད་དོ། །འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་དག་ལ་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། །མིག་སོགས་རྟེན་གཞན་དང་གཞན། །དམིགས་པག་ཞན། །ཡིད་བྱེད་གཞན་པའི་ཐ་དད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ། །སྐད་ཅིག་འགགས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འཇུག་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྟོ་འོ་

2000

ཞེས་བྱ་ན་ནི་གཞན་ལས་གཞན་དུ་བྱལ་བར་ལྷུང་ཏེ། མིག་སྟོགས་གཞུགས་དང་བར་རིགས་མཐུན་པས་སོ། ། བྱི་འདྲ་ནང་གི་སྐབས་དེ། །བསྐྱེད་པ་འདྲ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་འཕྲིན་པར་བྱེད་པར་འདོད། བྱིའི་སྐབས་མ་བཟང་ནང་གི་གི་བ་འཕྲིན་
 པའི་བྱིར། །མདའ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་བར་དུ་མི་ལྟར་བཞིན། བྱི་རོལ་གྱི་སྐབས་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སྐབས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོག་སྟེ། བྱི་རོལ་གཞན་ལུག་གི་རྩ་ལས་དུ་བྱ་སྟོགས་དང་སྟེ་སྟོགས་སྐབས་མ་བཟང་བ་
 པའམ། །ནང་གི་སྐབས་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་སྟོགས་བཀ་ཆགས་མེད་ན་ནི། །དེ་འབྲས་ཐོས་པ་ཐོས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་བྱིར། །བྱས་དང་མ་བྱས་འཇིག་དང་ཕྱད། །ཞེས་པར་ལྷུང་བས་འགལ་བྱིར་རོ། །ནང་གི་སྐབས་
 བྱིར་རོལ་གྱི་སྐབས་སྐྱེན་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་སེམས་པ་དེ་ནི་བཀ་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། ། །འཇུག་པའི་རྣམ་སེམས་གཞན་གང་ཡིན་པ་ལུས་དང་ལྟ་སྟོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་བར་སྐྱོད་པ་ཅན་ཏེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་
 པས་སོ། །དཔུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཅིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་ནི་སྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་སེས། །གཉིས་པ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སེམས་ནི་ཉི་བར་སྐྱོད་པ་ཅན། །ཆོར་བས་ཉི་བར་སྐྱོད་དང་འདུ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་འཇུག་
 བྱེད་འདུ་བྱེད་ཉིད་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་གཞི་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སེམས་དེ་གཉིས་གཅིག་གི་སྐྱེན་གཅིག་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་མདོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་སེས་པ་བསྐྱེད་པ་

གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་དེ་མེད་ན། ཀུན་ཉོན་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་གཉིས་རྒྱུ་ཁྱེད་མི་རུང་བས་སོ། །འི་ལྟར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་མེད་ན། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བཀ་ཆགས་ས་བོན་དུ་བྱས་པ། རྒྱུ་ཤེས་
ཆོག་ས་དུག་ལ་བཞག་མི་རུང་སྟེ། མིག་ཤེས་གང་ཞིག་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་འགགས་པ་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་དེ་དག་གི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོར་བྱེད་པའི་བཀ་ཆགས་
བསྟོ་ཡི་རྒྱུ་ཤེས་སོགས་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །མིག་ཤེས་འགགས་ནས་རྒྱུ་ཤེས་སོགས་རྒྱུ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བཀ་ཆགས་མེད་ཅིང་། བཀ་ཆགས་ཀྱི་གནས་མིག་ཤེས་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་འགགས་
ཤིང་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། འདས་པ་གང་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་པ་དེ་ལས་ཆགས་སོགས་དང་བཅས་བར་འབྱུང་མི་རུང་ཏེ་འདས་པའི་ལས་རྒྱུ་མིན་ལྟར་མེད་པ་ལས་རྒྱུ་མིན་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདས་པའི་ལས་ལས་
རྒྱུ་མིན་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་བཀ་ཆགས་ལས་སོ། ། མིག་ཤེས་གང་ཞིག་ཆགས་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་བཀ་ཆགས་བསྟོ་མི་རུང་ངོ་འདོད་ཆགས་མིག་ཤེས་ལས་སྟེ་བེད་འི་ལྟར་འགགས། རེ་ཤིག་འདོད་
ཆགས་ལ་རང་ཉིད་རང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་གནས་པས་གནས་ལ་བསྟོ་ཡི་བསྟོག་པ་མི་འགགས་པས་སོ། །རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོགས་ཀྱང་ས། རང་གི་རྒྱུ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས་མི་འདོད་ཏེ་རྒྱུ་

༡༣། །སེམ་ཡང་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སེམ་གཞན་རྣམ་སེམ་སྟགས་ལ་འང་མིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གནས་མིག་སྟགས་བྱ་དང་པའི་ཕྱིར། མིག་སེམ་གྱི་འདོད་ཆགས་རྣམ་སེམ་སྟགས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་མེད་པས་
 སྟོ། །མིག་སེམ་རང་གི་དངོས་པོ་ལ་མིག་སེམ་རང་གི་བག་ཆགས་མིན་ཏེ། རང་གི་དངོས་པོ་ལ་བསྟོན་བྱ་སྟོན་བྱེད་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་མེད་དོ་དེ་གཉིས་མེད་པས་སྟོ། །དེ་ལྟར་མིག་སེམ་ལ་ཆགས་སྟགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པས་བག་ཆགས་བསྟོན་པར་མི་རུང་ངོ་། །མིག་གི་རྣམ་སེམ་དེ་ལ་རྣམ་པར་སེམ་པས་གཞན་གྱིས་བསྟོན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མིག་སེམ་བཞིན་འཇུག་སེམ་གཞན་ལ་ཅི་རིགས་སུ་སེམ་པར་བྱའོ། ། །གང་ས་གོང་
 ལ་འདྲ་སེམ་མེད་པ་ནས་འཕྲོས་ཏེ་འདོད་ཆགས་འདིར་སྟེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སེམ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་བ་ཐོག་མ་ཉིད་དེ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་གནས་བསྟོན་པའི་འཇུག་སེམ་དུག་དང་བཅས་པ་
 ལྟར་འགགས་ནས་འདས་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་ཆགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སེམ་བྱུང་ན་དེ་མིན་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་སེམ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་ཏེ་མེད་ན། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་སེམ་མེད་པར་གཉེན་པོའི་རྣམ་སེམ་དེ་ལ་ནི་བསྟོན་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ས་བོན་དང་བཅས་པར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་ཅི་ལ་གནས་ཞེས་སོ། ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན། མཐོང་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་འཇུག་ཤེས་འབྱུང་བ་ན། ལྷ་ར་གྱི་བཀའ་ཆགས་དེ་རྟེན་ནས་གནས་དང་འཇུག་ཤེས་བཅས་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བས་མེད་
 པ་ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་གྱི་འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ས་པོན་མེད་པ་ལས་སྟེ་བར་འབྱུར་རོ། ། དེས་ན་རྣམ་མཐོང་ལས་སྟེ་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེས་ལྷ་ར་གོམས་པའི་དགེ་མི་དགོང་དང་ཐོས་སྟགས་དུན་པས་ན་སེམས་རྒྱུད་མ་ཆད་པར་ཤེས་ཀུན་སོ། ། དེ་ལྷ་ར་གྱི་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཀུན་ཉོན་འབྱུང་བར་མི་རུང་རོ། ། ། ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཇི་ལྷ་ར་མི་རུང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་གྱིས་མིག་སྟགས་འཇུག་ཤེས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་སྟགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཅན་འབྱུང་བར་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པར་འཇུག་
 ཤེས་དུག་གིས་སྟེ་བ་ཡོན་ནས་སྦྱུང་ན། མིག་ཤེས་སྟགས་འདོད་ཆགས་སྟགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་དེ། ལྷན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་མི་རིགས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་ར་གྱི་མིག་ཤེས་སྟགས་ནི་སྒྲིད་ཅིག་མའི་རྩིས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་འགགས་
 བས་ཡུན་རིང་སོང་བ་དེ། ད་ལྷ་ར་ཉིང་མཚམས་སྟུར་དུས་གྱི་མིང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཉེས་པ་མང་དུ་འབྱུར་རོ། ། ཉེས་པ་འདིར་དོགས་ནས་ཉིང་མཚམས་སྟུར་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཉིང་མཚམས་སྟུར་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་དུས་ན། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་
 པ་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བ་ཡིན་ལ། ། དེའི་བར་མཚམས་སྟེ་ལ་བྱེད་ཤེས་པའི་རྟེན་བརྟན་པ་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པས་སོ། ། རང་ཆགས་སྣང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྟུར་བའི་སེམས་ནི་ཡུང་མ་བརྟན་མིན་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ནི་ཡུང་མ་བརྟན་ཡིན་པས་དེ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་

མ་ཆེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་

དགེ་བ་དང་། བདེ་སྲུག་གི་ཆོར་བ་མྱོང་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པར་ཆོག་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ལྗེ་མའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་རིམ་པས་འབྱུང་དགོས་ཀྱང་། བརྒྱལ་བའི་ཆེ་ཡིད་ཤེས་འགགས་ལ་མེད་པས་དེས་ཁུ་ཐག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འབྱུང་ནས་གནས་སྐབས་ལྗེ་མ་ནི་ལྟར་སྒྲེ་སྒྲེ་མངལ་དུ་ཁྱེད་ལས་
བའང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལས་པ་བའི་ཤེས་པ་བརྒྱལ་ཡོད་པར་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། དེས་ན་དེ་འི་ཆེ་མེས་ལྗེ་མའོན་པར་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ན། དམིགས་རྣམས་མ་ཆད་པ་བཟང་སྟོམས་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་བརྒྱལ་བ་ཞེས་པ་དེ་དང་། གང་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅན་རྣམས་སྒྲིན་མིན་པ་ལུང་བསྟན་པ། དམིགས་རྣམས་རིམ་ཆད་པ། བདེ་སྲུག་གི་ཆོར་བ་དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཞིག་དང་། ཡིད་ཤེས་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། བྱེད་ནི་འདི་སྒྲུབ་འདོན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མེད་པར་འབྱུང་བ་
གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲུའམ། དེ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། རྣམས་སྒྲིན་རྒྱན་ཆད་ན་ནི་ཕྱོག་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། རྣམས་སྒྲིན་མེད་ན་འགོ་བལྟ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཡིད་ཤེས་བརྒྱལ་བ་དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། གང་
ཡིད་ཤེས་ཉིད་དུ་རང་ག་ལྟར་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པའམ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དཔེར་ན་དུས་སྒྲི་ལ་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་བཞིན་ནོ། ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་མེས་ས་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གནས་
ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་སྤྱིད་པས་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་སྒྲི་བའི་སྤྱིད་པར་དམིགས་པ་ནི་ལམས་ཐམས་ཅད་ན་རྟག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གནས་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་བའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཁོ་རང་གི་དམ་བཅས་པའི་སྒྱུན་གྱིས་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བསྒྲོག་པར་བསྟན་

ཨ
ལྷོ
འཕྲུག་གི་སྐུ་
པུལ་

༡༡། །པའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དང་མཚུངས་ལྷན་ཉོན་མོངས་ཅན་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡིད་སེམས་ནི་རང་ག་ཁོད་གཉིས་ཀས་རང་ལུང་ལ་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དེ། འཇུག་སེམས་སོ་སོའི་ལུང་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱར་པའི་སེམས་པུལ་པའི་དེ་ལྟར་རང་གི་དམིགས་པ་མི་གཙོད་པས་ཡིད་སེམས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་འགོག་སྒོམས་ཀྱི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ཕྱིར་བཀལ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ནི་ཡིད་སེམས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འད་འདིར་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལུང་ཆོས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་དོ། །ཡིད་སེམས་ཀྱི་གནས་མིག་སོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་སེམས་པུལ་པ་དེ་ཡིད་སེམས་སུ་མི་རིགས་དེ། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་པའི་ཡིད་སེམས་ནི་དུས་དྲག་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གནས་ཡིན་པ་ཁས་བྱུང་དང་ཡིད་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་མངལ་དུ་ཡིད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དེར་པུལ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཡིད་སེམས་དེ་ཉིད་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་དེ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། གལ་དེ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱངས་ཀྱི་མིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཡང་ཅི་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་གང་ས་པོན་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྣམ་སེམས་དེ་ཡང་ས་པོན་

འགལ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྦྱར་

མཐོང་པ་ལྟར་།

ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་རྟེན་པ་འབྲས་ལུར་གྱུར་པ་དེ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པར་རུང་རེ་སྒྲན། དེ་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ཁུ་ཐུག་གི་དཔུང་སྒྲུབ་པ་ཞིན་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་ཁུ་པར་གྱུ་བོ། ། འདུལ་བའི་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་པ་སྒྲེལ་བེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་
ཤེས་སུ་མི་འབྱུང་དེ། དེ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་གནས་སོ་སོར་དེས་པ་དང་རྒྱན་མི་བརྟན་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བེན་པ་མེད་པ་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནི་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་། རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་
ཚུན་གྱིས་མིང་མིང་བཞེད་དང་གཟུགས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་སོགས་མཐུང་ཁྱིམ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་དེ་རྒྱུ་གྱིས་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། རྣམ་ཤེས་གཞན་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ཟས་སུ་འང་མི་རུང་སྟེ་སྒྲིམས་འདུག་གཞིས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་མ་ཁུབ་པ་དེ་ཕྱིར་རོ། ། ཀུན་ཤེས་མེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་ཐམས་པ་སུམ་པ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བྱེད་པ་ནི་མི་དམིགས་སོ། ། །
འདྲོད་ལམས་འདི་ནས་འཕྲོས་ཏེ་ཐམས་གོང་མ་མ་རྣམས་པར་བཞག་པ་དེ་སར་སྒྲེ་བ་ན། ཡིད་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་རྣམས་བཞག་མིན་པས་སྒྲེ་བར་མཆོམས་སྒྱུར་བར་མི་རུང་སྟེ། སྒྲེ་བ་དེ་ས་པོན་མ་རྣམས་བཞག་མིན་པ་དེ་སེམས་པ་དེའི་རྩིས་

༤

༡༡། །པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་པོན་དང་ལྷན་པ་ཀུན་གཞི་མིན་པ་གཞན་དེ་མི་འཐད་དོ། །འདྲོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་མི་གོང་མའི་ས་པོན་དང་ལྷན་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པས་སོ། །མཉམ་པ་ཞག་གི་སེམས་ཀྱང་ས་པོན་དང་ལྷན་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ཉིད་ས་པོན་དང་ས་པོན་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་དོ། །གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཐོབ་པ་ཡང་ས་པོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ས་པོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་པ་དེའི་ས་པའི་སེམས་གང་ལ་བག་ཆགས་གནས་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་ཅན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རོ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དགོ་སེམས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དགོ་སེམས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་འི་རྣམ་ཤེས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་མེད་ན། ས་པོན་མེད་ཅིང་གཞི་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་ཅེས་པར་འགྱུར་རོ་དེའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དེའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་དེ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་པར་བྱེད་ཆོ། གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་མེད་པས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འགྲོ་བ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་དུ་སྟེས་པ་རྣམས། རང་ས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན། དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་འདས་

པ་གཞན་པར་པའི་དགོངས་འགྲུབ་སྟེ་

གྱི་སྐམས་དེའི་གནས་ནི། སྤྱིད་ཅེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་དེ་གཉིས་གང་གི་འགྲོ་བ་འདྲ་མ་ཡིན་ལ། མུང་འདས་གྱི་འགྲོ་བ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་པའི་ཡང་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་མུང་འདས་ནི་འགྲོ་བས་བརྒྱས་པ་མིན་ནོ། ། ཡང་ལེགས་བྱས་ཅན་ནམ་ཉིས་
 སྤྱིད་དག་འཆི་བ་ན། ལུས་སྤྱད་དམ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་རིམ་ཡལ་འགྱུར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་སེས་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་ལུས་གཏོང་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་ཀུན་ཉན་ནི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་
 པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ཉིད་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་འཇུག་སེས་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་ཐུང་མི་རུང་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མིན་ཅིང་གཟུགས་ཁམས་གྱི་སྐམས་ཐོབ་པ་མིན་པས། འདོད་པའི་དགོ་སྐམས་གྱིས་
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བྱལ་ཕྱིར་རབ་རྒྱ་སྒྲོར་བ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོར་བ་ལས་ཐུང་བའི་སྐམས་དེ་ཡང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སྐམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་མེད་ཕྱིར་དེས་བསྐྱོས་པར་མི་རུང་བས་དེ་
 ས་པོན་རྩ་མི་འགྱུར་ངོ་། །གཟུགས་སྤྱོད་གྱི་སྐམས་འདས་པ་ཆེ་རབས་རྩ་མར་སྐམས་གཞན་གྱིས་བར་རྩ་བཅད་བ་དེ་ཡང་མདོ་མེ་པ་ལྟར་བཞེད་འགགས་ཟེན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་གི་རྗེས་གྱི་སྐམས་དེའི་ས་པོན་རྩ་མི་རུང་
 ངོ་། །དེ་བཞིན་ཆགས་བྱལ་གྱི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལ་གང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་སེས་གཅིག་ནས་གཅིག་རྩ་བ་རྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་

༡༡། །པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིན་ལ། ལྷོར་བྱུང་དག་སེམས་དེ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་རྣམ་བུང་ཡང་། ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་
སྒྲིན་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་མི་རུང་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་ན། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཡིད་བྱེད་དེས། རྣ་ཤེས་སམ། ཡིད་
ཤེས་སམ། དེ་གཉིས་ཀར་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པ་ཡིན་གྲགས་ན། རྣ་ཤེས་ལ་ནི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡིད་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཡེང་བས་བར་ཆོད་ལ། གང་ཆོ་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་
མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། ཡིད་ཤེས་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་ནི། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འགགས་ཤིང་ཡུན་རིང་ལོན་ཏེ་མེད་ན། བྱིས་དེའི་ས་པོན་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
སེམས་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། གང་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྷན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་དེ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་སེམས་དང་ནམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེ་བ་དང་
འགག་པ་མེད་པ་དེའི་བྱིར་དེས་བསྒྲོས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །མ་བསྒྲོས་ས་པོན་དུ་མི་རུང་ཏེ། དེའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་རྣམ་བུང་ཡང་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་མི་རུང་ཏེ། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་

དེའི་ས་བོན་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞིརྣམ་ཤེས་དེ་ཀྱང་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་འཛིན་ཏེན་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྟེ། འདས་པའི་སེམས་ནི་
 འཛིན་ཏེན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་པག་ཆགས་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གང་ལས་འབྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཚེས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་པག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འདས་པའི་ས་
 བོན་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཐོས་པའི་པག་ཆགས་དེ་ཡང་ཅི་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་དུ་རི་ལྟར་རུང་། །ངོ་བོ་མེན་ན་ས་བོན་དེའི་གནས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་པག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གནས་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ། ལྟར་ཅིག་འདུག་པའི་རྒྱལ་གྱི་ས་རྣམ་པར་སྒྲིན་དོན་གསང་ལས་འདིར་ཀྱང་གཞིའི་མ་སྒྲིས་པ་ནི། ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དག་
 བཅོམ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་དེས་རྣམ་བྱུང་གི་པག་ཆགས་འཛིན་པར་མ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུད་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་དོ་གསུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འཇུག་སྟེ་འོ་མ་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་པག་ཆགས་རྒྱུད་ཏུ་ལ་བརྟེན་ན་འབྱིང་། འབྱིང་ལས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་པའི་པག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲིཔ་པར་འགྱུར་ཞེན། ངང་པས་ཀུ་ལས་འོ་མ་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན། མཉམ་བཞག་མིན་པའི་སའི་བག་ཆགས་འགྲིཔ་ནས་མཉམ་བཞག་གི་སའི་བག་ཆགས་
འཕེལ་ནས་གནས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། ། །འགོག་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་བུང་དེའི་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་མི་འབྲལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་དེའི་གཉེན་པོར་འགོག་སྟོམས་སྟེ་བཞི་མ་ཡིན་ནོ་འཇུག་ཤེས་དམིགས་རྣམས་རིམ་ཆད་མ་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་སྟེང་དོ། །སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་འཇུག་ཤེས་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་
ནས་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འགོག་སྟོམས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པས་སེམས་དང་བཅས་ཞེས་སེམས་པ་དེ་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་མ་ཞིགས་པས་སྟོམས་
འཇུག་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཡིད་ཤེས་དམིགས་རྣམས་མེད་པ་མི་སྟེང་དོ། །འགོག་སྟོམས་དེ་མི་དགོ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་མི་རིགས་པས། དག་སེམས་མཛོམས་གྱུར་མེད་ཀྱང་དགོ་ཅུ་དང་
མཆོངས་ལྟན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་དམིགས་པས་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སེམས་མ་བཀག་པར་འདུ་ཤེས་ཙམ་རྒྱན་ཆད་པ་ཙམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ་སེམས་

ཨ
ཐ
ཐུང་ཐུང་ཐུང་
ཐུང་

༡༡། །ཤེས་པས་འདུ་ཤེས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་མི་སྒྲོང་ན་སེམས་པ་དང་དང་སྟོགས་དགོ་ཅུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་སེམས་ལས་བརྟེན་པ་འདུ་ཤེས་སྟོགས་ཐ་དང་དུ་དབྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དངེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ན་འབྱུང་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མི་རུང་གུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་དུ་སེམས་གཞན་གྱི་ས་བོན་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ན། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལུ་འཇུག་པའི་སེམས་
ཐ་མ་གཏན་རྟོག་མིན་པར་སེམས་གཞན་གྱི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ངོ་། །གསལ་བའི་སེམས་ཡོད་ན་ཆོར་འདུ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་པར་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཡང་མདོ་ཨེ་བ་དག་གཟུགས་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་རྣམས་སྒྲ་ཕྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་ཅི་ཕུ་རྣམ་པ་དེའི་ཡང་སྒྲིབ་གོང་མ་བཞིན་དུ་
མི་འཐད་གྱི་སྟེང་དུ། གཟུགས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པ་གཟུགས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་པ་དང་། འགོག་སྟོམས་ལས་ལངས་བའི་སེམས་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་སྟེ་ལྷ་མ་མེད་པས་སོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་རུང་བ་ལ་མ་
གཏོགས་པར་དག་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་གུང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱུང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་དེའི་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་འགྲུབ་པོ། །འདིར་ཚིག་མ་སྤྱད་པ། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་བཟང་པོའི་སེམས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྤངས་པ་ཡིད་ཤེས་ནི། ཟག་བཅས་འཕུལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཟག་མེད་ལ། སེམས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཀ་ཉལ་དུ་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་ཇི་ལྟར་ས་པོན་ཐམས་ཅད་བཟེད་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིས་ཀྱིས་པོ། །གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནེས་བྱར་འདོད་ན། །དེས་དེ་སྤངས་པ་མིན་ཕྱིར་མི་རུང་
 འོ་གཉེན་པོ་ནི་སྤང་བ་མིན་ཏེ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གྱུར་པ་ནི་སྤངས་པའི་འབྲས་ལུང་། །གཉེན་པོ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤང་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་ལུང་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ས་པོན་དང་འཇུག་ཤེས་རྣམས་བྲལ་བའོ། །དེས་ནི་
 ས་པོན་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན། །ས་པོན་དེ་ཡོད་ན་མེད་པར་རུང་གི་དེ་མེད་པར་ནི་ཐལ་བའོ་དངོས་མེད་བྱས་པ་དེ་གཉིས་མེད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་ཟག་སེམས་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། །ཀྱི་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་འདིའི་རབ་དབྱེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གསུམ་སྟེ། མདོན་པར་བརྗོད་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་སྟགས་སྤྱོད་པའི་བཀ་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། འཛིག་ལྷའི་བདག་ལྷའི་བཀ་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བཀ་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྤྱོད་ཆོག་མ་འགྲུབ་པོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྟེ་བ་འཕེན་པའི་རབ་དབྱེ། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་རབ་དབྱེ། རྒྱ་ཉིད་དུ་རབ་དབྱེ། མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་རབ་དབྱེས་སོ། །དང་པོ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་བཀ་ཆགས་གསལ་

༡༡། འདྲུ་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་སྟེ། འཕེན་ཕྱིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པ་འདྲུ་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་དང་། ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱིད་པ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་རབ་རྟུང་བྱེད་བཞི། གང་འདྲུ་ཕྱིན་དང་
 སྤྱིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ས་བོན་མེད་པས་ཡང་འབྱུང་བའི་ཆོས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྟེ་བར་མི་རུང་ངོ་། །རྒྱ་ཉིད་རྟུང་བ་རྟུང་བྱེད་བཞི། གང་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་གྱིས་བདག་རྟུང་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དེ། དེ་མེད་ན་ཡིད་གྱིས་བདག་རྟུང་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་མི་རུང་ངོ་། །མཚན་ཉིད་གྱིས་རབ་དབྱེད་ཞི། གང་དེའི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོར་
 བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ། ཐུན་མོང་ནི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མིན་སོ་སོ་རང་གི་སྟེ་མཆོད་གྱི་
 ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་ས་བ་སྟོང་རྣམས་ཆོར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཐུན་མིན་ནི་ཆོར་བཅས་སོ། །གཉིན་པོ་ལམ་བདེན་ལྷུང་ན་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྟེ་མཆོད་རྟུག་གི་ས་བོན་འགགས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་གོ། །ཕྱི་སྟོང་ཐུན་
 མོང་བ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་ས་དང་རྒྱ་ཐོག་ལ་མི་རྣམས་འབྱོར་བ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་པ་ལའང་ལྟར་དག་པ་ཐོག་མ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་ཏེ་མེས་མི་ཆོག་ཅུས་མི་ཕྱིར་ཐོག་མ་དང་། འང་གི་སྟེ་མཆོད་གྱི་རྣམ་རྟོག་འགགས་བ་རྣམ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་མོས་པ་ཐ་དང་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྩོལ་འདྲ་གསེར་དུལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་པ་ཐ་དང་པ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ལས་ཐུང་བའི་ལྷོད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆགས་པ་ལམ་འཆིང་བ་སྤང་དགའ་དང་།
ཡོངས་སུ་གཉེས་པར་བྱ་བ་དགའ་བར་འདོད། །ཕྱི་རོལ་མཆོན་མ་ཆེན་པོ་ལྷོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡི་མོས་པ་ཐ་དང་སེམས། །སེམས་ཅན་ཐུན་མོང་གི་དོར་སྤང་བ་དེ་ནི་འགགས་པར་མ་གྱུར་གྱང་། །དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
མཐོང་བ་དག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཐུན་མིན་གང་ཡིན་པ་ཆོར་བ་དང་བཅས་སུ་འབྱུང་བའི་ས་པོན་ཏེ། །ཐུན་མོང་དེ་མེད་དུ་ཟེན་ན་ལྷོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན།
ཐུན་མིན་དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་མི་རུང་དོ། ། ། །ཡང་དབྱེ་སྒྲོ་གཞན། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལས་སུ་མི་རུང་བཤ། །དང་། །གིན་སྤངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལས་རུང་ལས། །དང་པོ་ཉོན་མོངས་
དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ས་པོན། །གཉིས་པ་ཟག་བཅས་དག་ཆོས་ཀྱི་ས་པོན་ནོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གནས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་ལས་རུང་གི་བྱེ་བྲག་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། ། ། །ཡང་
སྤྱད་ཟེན་དང་། །མ་སྤྱད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། །དང་པོ་དག་མི་དགའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིན་ཟེན་དང་། །གཉིས་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་པོན་ཏེ། །ཐོག་མེད་ནས་སྤྱོས་པ་འབྱུང་བའི་ས་པོན་ནོ། །དེ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱད་

དོ། །སེམ་བྱའི་གནས་པ་ཤད་ཟེན་ཏེ། ། །སེམ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཞན་དབང་གི་མཚན་གཞུང་འཛིན་དུ་ཆོག་པ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་དང་། །གཞུང་འཛིན་དང་བདག་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་དོན་ལ་མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་བྱུང་དེ་མ་གྱུབ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མོ། །གཞན་དབང་ནི། །གང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམ་གྱི་ས་པོན་ཅན། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་རིག་སྟེ། །དེ་ཡང་ལུས་དབང་པ་གཞུགས་ཅན་དང་། །ལུས་ཅན་ཉོན་ཡིད་དང་། །ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིད་སེམ་དང་། །ཕྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་དེའི་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱའི་རྣམ་རིག་དང་། །རྣམ་སེམ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་རིག་དང་། །དུས་གསུམ་དུས་གྱི་རྣམ་རིག་དང་། །གཅིག་མོག་སྤངས་གྱི་རྣམ་རིག་དང་། །ཀྲོང་མོག་སྤུལ་གྱི་རྣམ་རིག་དང་། །མཐོང་ཐོས་མོག་སྤུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། །འཕྲོ་འཕྲོ་འོ་ཞེས་བདག་དང་དེ་མིན་ལ་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་རིག་དང་། །ལྷ་མི་བདེ་འགྲོ་ངན་མོང་གསུམ་ངན་འགྲོའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་རིག་དང་། །དེས་སྦྱོད་བྱ། །དེ་ལ་སྦྱོད་པ། །དུས་བྱངས། །ཐ་སྦྱད་གྱི་རྣམ་རིག་གང་ཡིན་པ། །མཛོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་པོན་ལས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཕྲོ་འཕྲོ་འོ་གཞན་མོ་ཞེས་བདག་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་རིག་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་པོན་ལས་སོ། །བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོའི་འཕོ་སྦྱོའི་རྣམ་རིག་ །ཉོན་ལྟེ་ལ་མཇུག་གཉིས་གྱི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་གྱི་ས་པོན་ལས་

༡༡། །སོ། །རྣམ་རིག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་འགོ་བ་སྟེ་གནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་གཞན་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པར་སྟེ་གཞུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་གཞན་དབང་། ལུས་སྒྲུང་བ་ལྟ་དངོས་སུ
བསྒྲུང་སྟེ་དེར་བརྟགས་པ་ཀུན་བརྟགས་། ལུ་དེ་ནི་གཏན་ཐུག་པ་ཡོངས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལུ་ལུ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཀྱི་ངོས་ནས་བསྟན་ནོ། །དེ་སྐད་སྟོན་པའི་རྣམ་རིག་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་གཞུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་
བཞག་ནས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ནོར་བའི་དོན་སྒྲུང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་དོ། ། །ཀུན་བརྟགས་ནི་གཞུགས་
སྟགས་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཙམ་དོན་དུ་སྒྲུང་བའོ་ལ་དོན་དུ་ཡོད་པར་བརྟགས་པའོ། ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི། གཞན་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་དེ་ལ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན། །
ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ལི་སྒྲུང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ། །ཅེས་སོ། ། །ལུས་ཅན་ཟ་བ་པའི་རྣམ་རིག་ནི་མིག་སྟགས་ནང་གི་ཁམས་དུག་གོ། །དེས་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་གཞུགས་སྟགས་ཕྱི་ལོ་ཁམས་དུག་།
དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་མིག་སྟགས་སྟགས་ཁམས་དུག་། །རྣམ་རིག་ལྟ་བུ་མ་རྣམས་རྣམ་རིག་འདི་དག་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་རིག་འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་ཕྱིར་རྣམ་རིག་ཙམ་མོ། །འདི་ལ་དཔེ་ཅི་

ཡོད་ཅེན། མི་ལམ་སྟགས་པ་ཞིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་དོན་མེད་པར་རྒྱུ་ཤེས་ཅམ་ཉིད། གཟུགས་སྒྲུ་དྲི་རོ་རེག་བྱ། ལང་བྱིམ་ནགས་ཚལ་ས་དང་རི་སྟགས་དོན་སྒྲུ་ཚྲིགས་པར་སྒྲུང་བ་པ་ཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རེག་ཅམ་དུ་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །སྟགས་སྒྲུ་ས། སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱུ་རབ་རིག་གྲུང་དོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་པ་ཞིན་དུ་སད་དུས་གྲུང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རེག་ཅམ་དུ་ཟད་ན། མི་ལམ་ལ་རྒྱུ་རེག་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་པ་ཞིན་སད་དུས་གྲུང་དོ་
 ལྟར་ཅིས་མི་ཤེས་ཞེན། དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པས་གཏི་མུག་ལས་སད་པ་རྒྱུ་ས་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། མི་ལམ་མིས་པ་ཞིན་མ་སད་པ་ལ་མི་འབྱུང་གི་སད་པ་ལ་འབྱུང་བ་པ་ཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་མ་སད་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་
 རྒྱུ་རེག་ཅམ་དུ་རྩི་ལྟར་རྩིས་སྒྲུ་དཔག་པར་བྱ་ཞེན། ལུང་དང་རེགས་པས་ཏེ། ལུང་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱུ་པར། ལམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བུམས་པས་ཞུས་
 བས་པ་གཤམ་ལྟུང་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་པ་རྒྱན་དེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་རྒྱུ་པར་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་ཐ་དད་མིན་ན་སེམས་དེས་སེམས་
 དེ་རྩི་ལྟར་འཛིན་ཞེས་ཞུས་པར། བུམས་པ་ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་གང་ཡང་ཚོས་གང་ལ་མི་འཛིན་མོད་གྱི། འོན་གྲུང་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་དེར་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུང་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དཔེར་ནང་གི་

༡༡། །གཟུགས་ཀྱི་རྩོད་ཀྱིས་ཏེ་མེ་ལོང་ལས་གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་། གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས། དེ་ལ་ནི་གཟུགས་དེ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་སྤྲུལ་བ་དེ་དོན་ཐ་དང་པར་སྤྲུལ་ངོ་དེ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ཉིད་མེད་
 བས་ཐ་དང་དུ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དེ་ལས་དོན་ཐ་དང་པར་སྤྲུལ་ངོ་། །ཞེས་ལུང་འདིས་རིགས་པ་ཡང་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ལ་སེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རྣམ་པར་བསྟོས་པ་
 སྟོགས་གང་དང་གང་མཐོང་དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་མཐོང་བ་ལས་དོན་གཞན་མེད་པ་བཞིན། འདིས་གང་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དཔག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བསྟོས་པ་སྟོགས་སྤྲུལ་མཐོང་བ་དུན་པའི་སེས་པ་ཡིན་པར་མི་
 རུང་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་མདོན་སྤྲུལ་པའི་སྟོན་མདུན་དུ་བཞག་ནས་གསལ་བར་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཐོས་བསམ་ལས་སྤྲུལ་བའི་བྱན་པའི་རྣམ་སེས་ནི་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་དེར་སྤྲུལ་བའང་རང་རིག་རྣམ་
 རིག་ཙམ་མོ། །མིག་སྟོགས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྣམ་རིག་ཙམ་ཡིན་ན། དེ་དག་གཟུགས་སུ་མཛུངས་ཤིང་རྒྱན་བརྒྱན་པར་ངེ་ལྟར་འཇུག་ཅིན། ཕྱིན་ཅི་ལྟོག་སྟོགས་ཀྱི་ཉོན་ཀྱི་གཞི་ལས་ཐུ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱན་བརྒྱན་
 པར་སྤྲུལ་ངོ་། །དེ་ལྟར་མིག་སྟོགས་རྒྱན་ཆགས་པ་མིན་ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྤྲུལ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། མ་བྱུང་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བར་མི་འགྱུར་ལ། མ་བྱུང་ན་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའང་རྣམ་བུ་ཡང་མེད་མེད་

50

[illegible]

མཉམ་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཤེས་དེ་འབྱུང་བ་ལྷ་མོ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་ལུ་སྒྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེན་དེ་ནི་དོན་ཅུ་དུ་སྒྲུང་བ་གཟུང་བ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །
 གཟུགས་ཐམས་ན་ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་མོགས་ལུས་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རིག་བྱ་ལ་འཛིན་པར་སྒྲུང་བའང་འབྱུང་དོ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཁོང་
 རྩི་བ་དང་། ཡང་ན་སྤྱིང་བ་གཅོད་པས་སོ། །གཅིག་ལུ་སྒྲུ་བའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་ལུང་ལུང་སྒྲོས་པ་གང་ཞིག་ཁོག་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུས་མེད་ལུག་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་ཤིང་། ཉེ་བ་མིན་པའི་ལུས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རིང་དུ་འགོ་ལ་གཅིག་ལུ་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་
 པ་མེད་པས་སོ། །གཏུལ་བར་དགའ་བའི་དམ་ཆོད་དེ་བཟུང་དགའ་བས་སེམས་འདུལ་དེས་དབང་དུ་བྱེད་པ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྲམ་ཟེར་མངས་རྒྱུ་ངས་བཤད་དོ། །ལུང་གཉིས་པ་ཡང་དབང་ལྡེའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱིང་སྟེ། ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་
 རྟོན་པའི་རྟོན་པ་ནི་དེའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པས་སོ་ཞེས་ཅི་སྟན་གསུངས་པ་ལྷ་ལུ་ལོ། །ཡང་ལུང་གསུམ་པ་སྒྲོས་པ་སྟེ་མ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་པ་སྟན་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲི་མ་ཆེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ལུ་ལོ། །
 གང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་རིག་ནི། དོན་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམ་པར་འཛིག་པ་དེར་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་མོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ཤེས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ལམ་དམིགས་པའི་རྣམ་རིག་གོ། །འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་

༡༡། ། གྱི་རྒྱལ་རིག་རྟེན་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་ཤེས་དེའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་རིག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དེའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་དོན་ལས་དེ་འཛིན་འབྱུང་བ་བཞིན་མིག་མོགས་རྒྱལ་རིག་དོན་ལྟར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་སྤང་བ་ན་དེ་འཛིན་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བ་དང་ཅུ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་དེ་འབྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་རིག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། ། རི་ལྟར་དོན་དངོས་སུ་སྤང་བཞིན་དེ་མེད་པར་ལྟ་ཞེན། བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འབྱུར་གསུངས་པའི་དོན། དང་པོ་རྒྱལ་ཤེས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲུག་ས་རྒྱལ་བྲག་དུད་འགོ་དང་མི་རྒྱ་དང་ལྟ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བདུད་ཅི་མོགས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སོ་སོའི་རྒྱལ་རིག་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་དོན་མཐའ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་རིག་དམིགས་པས་ནི། དཔེར་ན། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་མེ་དཔག་རྒྱལ་རིག་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་མེད་པས་སོ། ། འབད་པ་མེད་པར་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འབྱུར་བ་ཤེས་པས་ནི། གལ་ཏེ་རི་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན། ། དོན་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་ཉིད་རྟོགས་ན། ། ཡང་དག་མཐོང་བས་ལུས་ཅན་རྒྱལ་ས། ། འབད་པ་མེད་པར་གྲོ་ལ་བར་འབྱུར། ། དོན་

མཆིང་པུ་ལྷོ་

ཡོད་ན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ལྟ་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་པ་སུ་ནི། འདི་ལྟར་བུང་སེམས་
 དང་། བསམ་གཏན་པ་ཉན་རང་སོགས་སེམས་ལ་དབང་བོའི་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་གིས། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ། ལུ་མར་སྒྲུབ་པ་སོགས་དོན་དེ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བོའི་པ་འདི་ཞི་ལྟ་དང་སྒྲུབ་
 པའི་རྣམ་ལ་འགྱུར་བ། མདོ་ལྟ་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བསམ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་བུ་མ་བོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་དུ་མའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་བོའི་པ་ནས་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་
 དོན་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུབ་རོ་སྟེ་དོན་ཡོད་ན་དེ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དོན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། གཏན་ཆོག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དོན་
 མེད་པར་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྱུ་བ་ལོ། ། །ཡི་དུགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །རྟག་ཅིག་ལ་ཡི་དུགས་ཀྱིས་རྟག་འཕགས་མིས་རྟུ་དང་། །དུད་འགོས་བརྒྱུད་པ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། །དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོས་མ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །འདས་སོགས་མ་འོངས་དམིགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

༡༢། །པས་། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་དོན་དེ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུ་བྱུར་ན། །དེའི་ལུ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དེ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེ་མེད་པས་ན་མངས་རྒྱས་ཉིད། །འཕྲོ་བ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིན་ནོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་མི་ཕྱིད་པས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དཔང་ཕྱོད་དང་། །རྣལ་འབྱུང་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །ཚོས་པའི་དཔང་གིས་ས་ལ་སྟགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་སུ་ཞིག་སྟོ་ལྟར་ཞིང་། །རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་གྱུ་བ་པ་ཕྱོད་པ་ཡི། །ཚོས་ཀྱན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །ཡིད་ལ་གང་ཅུས་དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་སྤང་ཕྱིར་དང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་པ་ལ། །དོན་ཀྱན་སྤང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ། །དེ་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱུ་བོ། ། །གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་ཅུ་དོན་སྤང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་གཞན་དཔང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་དཔང་ཡིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དཔང་ཞེས་མིང་དེ་སྒྲ་བཟོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། །རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གཞན་ལས་སྦྱེས་ཕྱིར་གཞན་དཔང་དང་། །སྦྱེས་ནས་སྒྲ་ཅིག་གིས་འགག་པས་གཞན་དཔང་ཞེས་བྱའོ་རང་དཔང་གིས་ས་སྦྱེས། །རང་དཔང་དུ་མི་གནས། །རྒྱུ་ལྟོ་བས་ཀྱིས་སྤང་ཞིང་འགགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་མེད་བཞིན་སྤང་བ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ལ། །ཅིའི་

2000

ཕྱིར་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཡིད་ཤེས་ཀུན་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་སྤོའི་ཀུན་རྟོག་ཅམ་དུ་དམིགས་པས་
 ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་དེ་གཏན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེན། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཡིན་པས་ན་མཚོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དོན་གསར་ལས། ཀུན་བརྟགས་ནི་སོ་སོའི་སྡེ་བོའང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཞིན་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མཛོན་
 བར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས། བརྟགས་པ་ནི་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། མེད་པའི་ཕྱིར་གང་གི་རྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་བརྟགས་པར་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུང་དེ་ལས་སོ་སོའི་སྡེ་བོའི་ཤེས་པས་དམིགས་
 པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དབང་ནི་འཛིག་རྟོན་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ། དག་པ་འཛིག་རྟོན་པ་དང་། སོ་སྡེས་ཤེས་པས་ཀུང་རང་རིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཡོངས་གྲུབ་དེ་མ་མཐོང་བར་གཞན་དབང་མི་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ཡོད་ཞེན། དེ་ནི་གཞན་དབང་མ་ཡུས་པར་མཛོན་
 སུམ་པ་དགག་པ་ལྟ་བུར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སོ་སྡེའི་རང་རིག་གིས་བརྒུང་ཀུང་ཀུན་བརྟགས་པས་དབེན་པར་ངེས་པར་མི་བརྒུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དབང་རང་རིག་པ་ཡོད་ཀུང་ངེས་པར་མ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་འདི་མ་མཐོང་བ་ཞེས་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

सत्यमेव जयते

ཀུན་བརྟགས་སུ་འོང་། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་བསམ་ནས་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱུ་འདྲ་བའོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། །མདོར་བསྟན་གཉིས་ཏེ།
 དག་ཆགས་ཀྱི་ས་པོན་གྱི་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་ཚེ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྟགས་བུ་མིན་ཚེ་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་བུར་དུ་འགྱུར་བས། །གཉིས་ཀར་རག་ལས་པའི་གཞན་དབང་ངོ་། །ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་ལུས་
 པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མིག་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་དང་། ལུས་པ་མིང་པོ་ལྟ་བུར་པར་དུ་མིག་མི་རྟག་སྟོན་གྲུབ་པར་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པས་བརྟགས་པ་གཉིས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་འདྲ་བའོ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གམ་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སོ། །ཡང་དབྱེ་སྟོ་གཞན་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་དང་།
 བྱུང་པར་དུ་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རང་གི་བསམ་མས་པ་བཞོན་པ་དང་། མ་བྱུང་བུ་མི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་ལ་མཐས་ཀྱི་སྟེ་དེ་དག་རྣམ་རྟེན་གྲུབ་མིང་བཞོན་མི་
 རུས་སོ། །ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། མིང་ལ་བརྟན་དེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ། མིང་འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་རྟེན་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟན་ཏེ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ། དོན་ལྟ་བུར་པ་འདིའི་མིང་ལུས་པ་ཞེས་པ་འདི་

༡༡། ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་ནི། མིང་བཟོད་ཀྱང་དེའི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་འདི་ཅིའི་མིང་ཡིན་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པའོ། དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་ནི། མིང་མ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཀུན་དུ་རྟོག་པའོ། མིང་དོན་གཉིས་ཀར་བརྟེན་ཏེ་གཉིས་ཀར་རྟོག་པ་ནི་དོན་འདི་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་སུ་རྟོག་པའོ། བཅས་ཅན་བསྐྱུན་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཅུ་པའི་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་གྱུར་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་སོ། མཚན་མའི་རྒྱུ་རྟོག་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རིག་གོ་འདི་ཞེས་མཚན་མར་བྱེད་པས་སོ། མཚན་མར་སྤང་བའི་རྒྱུ་རྟོག་ནི་རྟེན་དང་བཅས་པའི་མིང་ཤེས་སོགས་དེ་ལས་མཚན་མར་སྤང་བས་སོ་གྱི་རྒྱུ་རིག་གོ། མཚན་མར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྟོག་ནི། ལུས་འགྱུར་བ་ཆ་བ་སོགས་དང་། བདེ་ཚོར་སོགས་དང་། ཆགས་སོགས་དང་། གནོད་པ་དང་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་འགྲོ་བ་སོགས་ངན་སོང་དང་། འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་དེ་འགྱུར་བའོ། མཚན་མར་སྤང་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྟོག་ནི། ཇི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མར་སྤང་བ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། གཞན་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་རྒྱུ་རྟོག་ནི། དམ་པ་མིན་པའི་ཆོས་མཉམ་པའོ། དམ་པའི་ཆོས་མཉམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་རྟོག་གོ། རྟུལ་བཞིན་མིན་པའི་རྒྱུ་རྟོག་ནི། དམ་པ་མིན་པའི་ཆོས་མཉམ་པ་ལས་བྱུང་བ། བསྐྱུན་པ་འདི་

ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་པ་ཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་
 འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ལྟ་པར་སོང་བ་ཆངས་པ་དུ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རྟོན་དང་ཕྱི་མ་དབུས་ལ་རྟོག་པས་དབྱེ་བ་དུག་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་མཆོངས་ལུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། །མི་རྟོག་པའི་མེ་མེས་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི། བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱི་སྤང་བུ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྩ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དངོས་པོའི་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྷོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྷུང་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་
 བ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རོ་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྷུང་པར་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་།
 དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་རྒྱལ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟགས་ཐ་སྤང་དུ་ཡོད་པར་བརྟན་ནས་གསུངས་
 མོ། །དངོས་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་དང་། ལྷོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པ་བརྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་བཞིན་གེར་ཕྱིན་དང་། ལྷུང་ཅེས་

ཨ། །བྱ་བར་དང་། གཟུགས་ཚོར་འདྲ་ཤེས་འདྲ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འདི་བས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཉེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བུས་པ་མིན་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པས་སོགས་སུ་ངས། ཞེས་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟགས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་དམིགས་པས་སོད་དང་། ཐ་དད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། གཟུགས་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདག་པའི་གཟུགས་ཉིད་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། རབ་འཕྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་ཞེས་སྟགས་སོགས་ཉིད་མི་དམིགས་པའོ། །བྱུང་པར་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་སྟེ་མི་འགག་ །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། མིང་བཅོས་མ་ལ་ཚོས་དེ་དག་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ནས། མིང་གྲོ་བུར་གྱིས་རྗེས་སུ་ཐ་སྤྱོད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྤྱོད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མཐོན་པར་ཞེན་ཏོ་ཞེས་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིང་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་དོན་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །གཟུགས་ལ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །རྣམ་གཤེད་བཙུལ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དེའི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀར་ཡང་འགྱུར་ན། དེ་གསུམ་བྱུང་མེད་པར་རིམ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེན། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དེས་ཀྱན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པ་ལོགས། གཞན་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དབང་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པར་ཅིས་མངོན་ཞེན། ལུས་ལོགས་ཀྱི་མིང་གི་སྒྲ་རོལ་ན་དེ་དང་དེའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མེད་པས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་མང་པོ་ཡོད་པས་གཞན་དབང་གི་བདག་ཉིད་མང་པོར་ཐལ་བས་འགལ་བ་དང་། མིང་དེས་བ་མེད་པས་དེའི་ངོ་བོ་འཕམ་བདག་འདྲེས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་འགྲོ་མིང་བརྣམས་རྣམ་པ་ལ་མིག་ཟེར། འབྲས་ཚན་ལ་ཚོམ་རྒྱན་ཟེར། མཚུ་ལ་ཐ་དད་པ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །མིང་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་ན་རྣམ་པ་ལོགས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ན་དེ་མི་འཐད་དོ། །མིང་གི་སྒྲ་རོལ་ན་མིང་དེས་བརྟགས་ནས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེའི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་མང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཡེ

五、五

[illegible]

༡། །པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འབྱུང་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱམ་ཉི་པ་སྟོན་ཕྱིར་སྐྱམ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་སྐྱམ་མའི་གྲང་པོ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་བཞིན་གཟུགས་སྟོགས་མེད་ཀྱང་སེམས་ལ་སྐྱུང་ངོ་། །སེམས་སེམས་ལྷུང་འབའ་ཞིག་གཟུགས་དོན་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དཔྱུང་སྐྱམ་པའི་ཐོ་ཚོམ་པ་སྟོན་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་སྐྱུང་བ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉི་པར་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱམ་པ་མི་ལམ་ན་འདོད་པའི་དོན་སྟོང་པ། དོན་མེད་ན་ལས་དག་མི་དགོའི་འབྲས་སུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་འདྲ་བ་གཟུགས་བརྒྱན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བྱོ་འབྱུང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ཞེས་དཔྱིག་གཞིན་གསུང་མ། འདི་ཡང་གཟུགས་དངོས་མེ་ཡོང་དེར་སྐྱུང་བ་ལྟ་བུར་བཤད་འདུག །གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུང་བའི། གཟུགས་བརྒྱན་མེད་དེ་གསུང་མ། རྒྱུན་ལས་དེ་འདུའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུང་ཡང་གཟུགས་གཟུགས་བརྒྱན་གཞིས་སུ་འཛིན་ནོ། །དོན་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་སྐྱ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱམ་པར་མིག་ཡོར་བག་འདྲ་བའི་ཆེད་མོ་སྐྱ་ཚོགས་ལྟ་བུ། གྲིབ་མའི་ཆེད་མོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པར་བཞུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ན་མིག་ཡོར་ཀྱི་དོན་མེད་བཞིན་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱུང་བ་ཞེས་གསུང་མ། དོན་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་སྐྱ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱམ་པར་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཉིད་འཛིན་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱམ་པར་ཚུ་སྟོ་ལྟ་བུ་ཚུ་དྲུང་བ་བཞིན་མི་དྲུང་བར་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོན། དོན་མེད་ན་བྱང་སེམས་སྟེན་ཅི་མ་ཡོག་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཇི་

ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་པའི་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

2000

ལྟར་བསྐྱབ་སྐྱམ་དུ་སོམ་ནི་བ་བ་བསྐྱོག་ཕྱིར་ལུས་འཛིན་པ་སོགས་ནི་སྐུ་ལ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྐྱེད་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་ཆངས་པས་ཞུས་པར། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལའོར་བ་ཡང་མི་དམིགས། ལྷ་རན་ལས་
འདས་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་བསྐྱེད་ཞེན། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་རྩ་བརྟགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལའོར་བ་དམིགས་ན་དེའི་ལྷ་འདས་ཅི་ཞིག་ཉེ་ལའོར་བ་དང་ལྷ་འདས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལས་
དགོངས་ནས་བསྐྱེད་རྟོ། འདི་ལྟར་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྩ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ནི་ལའོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའོ། ༥ ཆོས་མཛོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་གེ་ན། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་
ལ། ཡོངས་སུ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་རྣམ་བྱང་གི་ཆར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ནི་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །འདི་ལ་དཔེ་ནི། ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་སའི་ཁམས་སྐབ་དང་འབྱུང་ལྷ་མའི་ཁ་དོག་དཔྱིབས་
དང་གསེར་གྱི་ས་ཁོང་གསུམ་དམིགས་སོ། །ས་ཁམས་ཅམ་ལ་ནི་མེད་པའི་ས་དམིགས་ལ་ཡོད་པའི་གསེར་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་མེས་རེག་ན་ས་མི་སྤང་ལ་གསེར་སྤང་ངོ་། །སའི་ཁམས་ནི་སར་སྤང་བ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལོག་

༡༣། །པར་སྒྲུང་ངོ་། །གསེར་དུ་སྒྲུང་བ་ན་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་སའི་ཁམས་ནི་ས་དང་གསེར་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེས་མ་རིག་ན། རྣམ་པར་རིག་དེ་ཡང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་གི། ཡང་དག་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུང་ལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེས་རིག་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་
གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུང་གི། འོག་པར་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་གང་ཞིག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་ཀུན་ཉལ་ལས་བརྟགས་ཡོངས་གཉི་གའི་ཆར་
གཏོགས་པ་སྟེ། ཁོང་ས་ན་གསེར་ཡོད་པ་ལ་སའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལ་ལར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཅི་
ལས་དགོངས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ཡོངས་སྒྲུབ་པའི་ཆས་རྟག་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆས་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །བདེ་
བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དག་གུང་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། དག་མི་དག་། སྟོང་མི་སྟོང་། བདག་བདག་མེད། ཞེ་མ་ཞེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ། འགགས་མ་འགགས། གཞོད་མ་ནས་ཞེ་མ་ཞེ། རང་

2
1
0
-1
-2

བཞིན་གྱིས་མུ་ངན་ལས་འདས་མ་འདས། ལམ་བཤང་། མུ་ངན་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དག་གིས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱི་ལྡེ་པོ་དག་རྩ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་བཞིན་རྩ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྩམ་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཁོང་རྩ་རྩུབ་པར་བྱའོ། །འི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱུང་མེད་པས་ཚེས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འི་ལྟར་ཚེས་རྣམས་རྩ་མར་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཚེས་ཡོད་པ་དང་ཚེས་མེད་པ་ནི། །དེ་གཉི་གཞི་ཆ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྩ་བསྟན། །ཆ་རེས་དེ་དག་མེད་པ་དང་། །ཡོད་པ་ཞེས་ནི་རབ་རྩ་བསྟན། །གཉི་གའི་ཚེས་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །མེད་པ་འང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མཛད། །བདག་དང་ཚེས་སམ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་འི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱ་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མཛད། །གང་ཕྱིར་མེད་བཞིན་རྩ་སྟོན་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་མཛད། །ཆེན་ལྷ་ཁོང་ལས་པས་རང་གི་དོ་བོ་མེད་པ་དང་བདག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་འགགས་ནས་མེད་པས་སོ། །ད་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རང་གི་དངོས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྟན་མོང་པའི་དོ་བོ་མེད་པའོ། །རྟག་པ་ལས་གཟུགས་སྟགས་དོན་རྩ་གཟུང་བ་བཞིན་རྩ་དེ་མེད་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་པས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་རྩ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །སྟེ་མེད་འགག་མེད་སྟགས། །ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ། །སྟེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ཞིང་དང་། །རང་བཞིན་སུ་

༡༡། །རྩ་འདས་པར་གྱུ་ལ། །ཏི་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བཤད་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མ་སྒྲིལ་པའོ། །མ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་མ་འགགས་པ། མ་འགགས་པས་བཞོད་ནས་ཞི་བ། གཞོད་ནས་ཞི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་རྩ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སོ། །
 ཞེས་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །ཡང་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྗེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ཞིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དགོངས་པ་རང་གི་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མ་རོལ་ལ་ལྷོས་པ་ཁས་མི་ལེན། ལྗེ་མ་པོར་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་མ་རོལ་གསུང་པ་ལ་ལྷོས་པའོ། ཞེས་བཤད། དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོས་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ། ང་ཉིད་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གཞིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་མང་གི་མཚན་བཟུང་བས་བྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དགེ་ཅུ་ངེས་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པ། པ་ཏ་གཅིག་གིས་སྒྲོང་བཞུབས་པོ་རྩ་ལྷོ་ན་ལམ་བདུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་ཙན་དུ་སྒྲིེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ། སངས་རྒྱལ་གསུང་གི་བྱེ་སྒྲིེད་ལ་བསྒྲེན་བཀུར་བུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོག་དོན་མ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་སེར་རྩ་ཙན་པ་སྒྲིེན་པ་བསྒྲགས་ལ། ལ་ལར་སེར་རྩ་མེད་པ་ལ་དེ་ཙམ་བསྒྲགས་པ་མིན་པའང་གསུངས་པ་ལྟར། རྩལ་བྲིམས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམ་པ་ཁ་ཅིག་གྱུང་དེ་བཞིན་དུའོ། །ལྗེ་མ་

འགྲུ་པུ་མ་ལུ་པའི་དགོངས་པ་འགྲུ་པུ་མ་ལུ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དགོངས་པའི་ནི། གཞུག་པ་ལ་ལྷོ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པ་འོ། ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གསུང་ཕྱིར་རྒྱལ་ཏེ་
བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་པོར་དོ་ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གསུང་བའི་ཕྱིར་གསུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་པ་ལྷ་སྤྱུ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་དུང་དོན་དུ་བྱས་པ་འདྲ། ཆད་པར་འགྱུར་གྱིས་འཇིགས་པའི་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་སོགས་སུ་དམ། ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷོ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་བསྟན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་པ་འོ། ། གཉེན་པོ་ལ་ལྷོ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་སྟོན་པ་བརྒྱད་བྱི་བའི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་འོ། ། བསྟར་པ་ལ་ལྷོ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གོང་དུ་སྟུགས་བརྫོང་བྱའི་དོན་
གཞན་དུ་བརྫོང་ལ། བརྫོང་བྱུང་ངོས་པོའི་དོན་ཉིད་གཞན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེངས་ནི་སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས། ། ཉུག་བདེ་སོགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ལ་གིན་དུ་གནས། ། སེམས་ཅན་དོན་དུ་དག་འགྱུར་གྱི་ཉན་མོངས་ཀུན་ནས་རབ་ཉན་མོངས། །
བྱུང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་སྟོང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཆད་པར་འདོད་པས་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གོང་དུ་བཤད་ཐིག་པ་བསྟན་པ་དང་། ཉན་
འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། བཤད་ཐིག་པའི་དོན་བསྟན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་ལས་བརྫོང་པའི་བཀ་ཆགས་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ལས་

ཨ

ན
ལྷན་
སྒྲུབ་པ་ལྟར་
བཞུགས་

༡༢༡། །དེ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དག་པམ་ཚུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཚལ་དེ་དག་ནི། རྒྱུ་མཆོན་དང་ལྟ་བུ་དང་
དབང་རྒྱལ་ཤེས་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གྲུང་གནས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཚལ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཆོན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས། དེ་དག་ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ན། གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་
ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མེད་ལ། ཡོངས་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ན་ཡོད་ན། དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བས་རྣམ་གཅིག་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་ཡོད་པ་འཇུག་ མེད་པར་མི་དམིགས་པ་འཇུག་དམིགས་པ་འོ། །དེ་
ཁོ་ན་མ་མཐོང་བས་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་གྲུབ་མེད་པར་མཐོང་། ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པར་མཐོང་། དེ་དང་རྣམ་གཅིག་རྒྱ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་མཐོང་། ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་དམིགས་པས་སོ། །གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ།
ཀུན་བརྟགས་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་དམིགས་པ་ན་ཀུན་བརྟགས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་དེ་མི་དམིགས་པ་ན་ཀུན་བརྟགས་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་ནི་ཀུན་

ལས་འབྱུང་བའི་དགོངས་འབྱུང་ལྟར་

2000

བརྟགས་པ་དོན་གཞན་ཏུ་མེད། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དབང་དེ་ལ་བརྟགས་ཡོངས་གཉི་ག་ཡང་། །ཀུན་བརྟགས་མི་དམིགས་ཡོངས་གྲུབ་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །པཤད་ཟིན་པའི་དོན་
བཤད་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོག་སྐར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཆོག་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འཇམ། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་མངའ་བ། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ་ཆགས་སོགས་གཉིས་མི་མངའ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན། བརྟན་པ་དང་ཐུགས་སུ་རྟུན་པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་གཞན་པས་དེ་མིན་པར་ཕྱིར་སྒྲོག་ཏུ་
མེད་དེ། དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་སོ། །འད་གི་ཐུགས་སུ་རྟུན་པའི་ཆོས་བརྟན་པ་དང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་མཐག་ཞོལ་བར་མཛད་པ་ཡི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པས་ལྟན་གྱུ་བྱས་རྒྱུ་མི་གཙོང་པ་
གནས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སུ་ལ་གནས་པ་དང་དགོངས་པ་ཕྱིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེས་པ། སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བས་རྟོགས་པར་ཐུགས་སུ་རྟུན་པ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་གཉིན་པོ་བརྟོམ་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་
གཞན་ཏུ་བརྟོལ་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་དང་ལྟན་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན། འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་གྱིས་མི་འབྲོག་པ། ཆོས་སུ་ཆོག་སྐར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡི་ཡོན་ཏན།

ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གིན་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དགུལ་བསྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་གིན་རྒྱལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མཆོག་རྒྱལ་པར་དག་ཤེས་པར་མཛད་པ་ལོགས་ཀྱིས་སོ། །དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སུ་མ་རྩེ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སུམ་རྩུ་རྩུ་གཉིས་
 གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདག་ཅི་རི་ཞེས་འཕྱུར་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལས་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་བདག་ཤེས་བཞིག་སུངས་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་མ་བརྟུག་པར་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ལས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བརྟན་པ་མི་ལུགས་པའི་ལས་དང་། བཅོམ་ཁྲམ་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་པ་བཟང་བཟང་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ལས་དང་།
 མཛའ་ལ་དང་མི་མཛའ་པ་ལ་སེམས་སྒྲུལ་སེམས་ལན་འདོགས་པ་དང་གཞོན་བྱེད་ལ་ཆགས་སུང་མེད་པའི་ལས་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མ་ཐའི་ལ་དར་དུ་གཏན་དུ་མཛའ་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་བཅོམ་མིན་ལོགས་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བཟང་
 བཟང་མེད་པའི་ལས་སུ་བཤད་དོ་དང་། ཆོག་རན་ལ་ཆོག་གིས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ངག་གི་ལས་དང་། ལུས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བཞིན་གྱིས་བསོད་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་ལྷག་བསམ་དང་མཐུན་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །བདེ་ལྷག་མཉམ་པའི་ལས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་

[illegible]

五、

བུས་ཏེ་ཚེས་ཉན་པ་དང་། ༡ བུས་པར་བུས་ཏེ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་རྩམ་རྟེན་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེང་པ་དང་ཆགས་པའི་གྲགས་སྟོན་ཆོག་སྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་མི་འདོད་པ་དང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་པན་ཡོན་ལ་ལྟ་བུ་པ་དང་ཆོག་འདི་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྟེང་པ་དང་། བདག་དགོ་པའི་བསེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ༡༡ ཐེག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སོ། །ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་
ཡོངས་སུ་སྟེང་པ་དང་ཆང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། མདོན་པར་སེས་པ་ལྟས་རྩམ་པར་རྟེན་པ་ལ་མཐུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་སེས་ལ་རྟེན་པ་ལ་མེས་རང་གིས་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ་ཆང་མར་བཤད་ཀྱི་དོན་ཅམ་སེས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པའི་
ལས་སམ་རྟགས་སོ་དང་། ༡༢ ལྟུང་པ་དང་ལོག་པར་ལྟུང་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྩམས་མི་གཉོང་པ་ཆོག་སྟེན་ལྟུང་པ་དང་། ༡༣ ཡོན་ཏན་དང་། ཆོག་གཅིག་ཏུ་ཆང་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདེན་པ་
གཅིས་སུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྟུང་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་སེམས་ལ་ཀུན་ཉོན་ཅན་མིན་པ་དེ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་ཆོག་བཞིས་དེས་འཛོག་པའི་ལས་སོ། །དེ་སྟུང་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོག་འདི་རྩམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་དང་པོ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ལྟར་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བྱ་བའི་ལྟག་པའི་བསམ་པའི་ཆོག་འདི་ནི་ལྟག་བསམ་དེས་གནན་ལ་འཛོག་པའི་ལས་བརྒྱ་དུག་གིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

༡༩། རྟེན་ལ་ལས་བརྒྱ་དུག་ནི། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལས་དང་། བྱེད་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ལས་དང་། གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་མ་བརྒྱག་པར་ལྷག་པའི་བསམ་བས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ལས་
 དང་། ༡ མི་ལུགས་པའི་ལས་དང་། ༢ ཟང་ཟེད་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། བན་འདྲེས་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་འདུག་པ་དང་། ཆོག་གསུམ་
 གྱིས་ཟང་ཟེད་མེད་པའི་ལས་དང་། ཆོག་གཉིས་གྱིས་དེ་དང་མཐུན་པའི་དག་དང་ལུས་གྱི་ལས་དང་། ༣ བདེ་སྤྱག་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ལས་དང་། ༤ མི་ཁྱུ་པའི་ལས་དང་། ༥ མི་བརྒྱུག་པའི་ལས་དང་། ༦ ཐབས་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལས་དང་། ༧ ཆོག་གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོགས་ལས་འདུན་པ་བརྒྱུག་པའི་ལས་དང་། ༨ ལྷན་མི་འཆད་པར་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ༩ བར་བྱེད་དུག་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པའི་ལས་དང་།
 བསྐྱ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཆོག་བདུན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་པའི་ལས་དང་། ༡༠ སྒྲིས་བྱེད་མ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ༡ དམ་པའི་ཆོས་གསལ་པར་རྒྱལ་བཞིན་ཉན་པ་དང་། ༢ དགོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ༣ རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་བཟང་
 པོ་མ་ཡིན་པ་ཆགས་བས་སྤྱ་གར་སོགས་འཛིན་རྟེན་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་ཆོག་ཡོངས་སུ་སྒྲོམ་པ་དང་། ༤ མདོའི་ཆོག་གཉིས་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༥ གཉིས་གྱིས་གོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ༦ ཆོག་དུག་གིས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་

ལས་ཀྱི་དང་དེ་ནི་གང་གིས་གྲུབ་ཀྱི་དེ། །ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཐུ་ཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོགས་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱི་པའི་ལས་དང་། ཡོག་སྐབ་ཅན་མི་གཏོང་བའི་སྒྲིང་རྩེས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འདོམས་གིང་རྩེས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་ཆོག་གཟུང་འོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅམ་མིན་པའི་བདེན་པ་གཅིས་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ་གཅིག་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཟེན་པས་སེམས་ཀྱན་ཉོན་
 ཅན་མིན་པ་དང་། ཆོག་པའིས་དེས་འཛོག་པའི་ལས་དང་། ཆོག་འདི་རྣམས་གྱིས་ཆོག་དང་པོ་རབ་རྟུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོའི་ཆོག་ནི་ཉེར་བཟུང་ནས། ཆོག་དེ་རབ་རྟུ་དབྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཡོན་ཏན་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟེ་རྣམ་
 དག་སྟོ་ཞོགས་བཞིན་ནོ། །དང་པོའི་ཆོག་ནི་པན་བདེའི་བསམ་པ་ཉེར་བཟུང་ནས། ཐ་དད་དོན་གྱིས་ཐ་དད་ཆོག་ །ཅིས་རི་སྒྲིང་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ལེའུ་གཅིས་པའོ། ། ། །གསུམ་པ་སེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་
 ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་བལྟ་བར་བྱ། ཞེན། མང་རྟུ་ཐོས་པས་རྒྱུད་བསྟོས་པའི་གནས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སེས་གྱིས་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ཀྱན་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ཡང་རྣམ་བུ་གི་ས་ཡོན་ཡིན་པ་རྒྱུ་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་བསྐྱེས་པ། མདོ་ཞོགས་ཆོས་དང་བདག་མེད་ཞོགས་དོན་སྤྱད་པ་སྤྱད་ཆོགས་སྤྱད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་པ་ཅན། གཟུང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ལྟ་བུར་སྤྱད་པ། ལྟ་བུ་རྣམ་པའི་རྣམ་སེས་དང་བཅས་པའི་ཡང་ན་ལྟ་བུ་དང་བཅས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་གཞན་

ཞུ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཤེས་པའི་མཚན་ནིང་ལ་འཇུག་པ་པོ་སུ་ཞིན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པས་བསྒྲུབ་པ། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་ཆད་མེད་པ་མཉེས་
 པར་བྱ་བ་ནི་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ས་དེ་ཐོབ་པ། གཅིག་རྒྱུ་མོས་པ་མི་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་མང་ཐོས་སྟགས་འདི་གསུམ་གྱིས་དགོ་རུ་ལེགས་པར་བསགས་པའི་བྱེད་ཀྱི་མེས་སེམས་
 དཔའོ། །གང་དུ་འཇུག་ཅེན། ལྷ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དང་དོན་སྦྱང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ནིང་འཇུག་པའི་ལུ་ཡིན་པས་གཞི་ནིང་དུ་བརྗོད་ལ། མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་
 མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ། མོས་སྦྱོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཅུ་རྩེས་སུ་སྒྲུགས་པ་ལ་མོས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དུ་དེ་རྩེ་ལྷ་བ་ཞིན་སེམས་ཅན་མེད། ཆོས་མེད། གཟུང་བ་མེད། འཛིན་བ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་
 ལམ་དུ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པ་དང་། མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བྱེད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ་རྣམས་པ་བཞིའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འཇུག་ཅེན། ཆོས་སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་རུ་བའི་
 སྦྱོང་སྒྲུབ་བསྒྱེད་པ་དང་། དེ་སེམས་མི་ཁྱུ་པར་བྱ་བྱེད་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་། གནས་བཞི་སྦྱོང་བ་དང་། མདོ་སྟགས་ཆོས་དང་དེས་བརྗོད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་པ་ལ་རྟག་རྒྱ་གུས་པར་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

བུས་ཏེ་སྒྲོར་བ་ལ་བག་ཡོད་པས་འཇུག་གོ། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་སྒྲོར་བ་ནི། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིར་གྱུར་པ་དཔག་མེད་པ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པར་བྱ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་
འཆང་བྱ་བས་བདག་གིས་གྱུར་དེ་ཅིས་མི་ཐོབ་སྒྲུལ་དུ་ཁྱུ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་སྒྲོར་བ་དང་པོའོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་གང་གིས་སྒྲིན་སྟགས་པར་སྒྲིན་རྣམས་ལ་གུན་ཏུ་སྒྲོན་པའི་བསམ་པ་མེར་སྐྱ་མེད་པ། །འདོད་པ་ལ་
རྣམ་རྟོག་མེད་པ། །གནོད་སེམས་མེད་པ། །ལེ་ལོ་མེད་པ། །གཉིད་རྒྱགས་མེད་པ། །མ་རིག་པ་མེད་པ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་སྟེ། །བསམ་པ་བྱུང་འཕགས་ཐོབ་ན་སྒྲིན་སྟགས་དང་གིས་འབྱུང་བས་དེས་བདག་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་པར་སྒྲིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་
སྒྲུལ་པ་སྒྲོར་བ་གཉིས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས། །འབྲལ་དུ་གིན་འབྲལ་དུ་འདོད་པ་བཞིན་ལུས་སུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པར་སྒྲིན། །བདག་མི་མཐུན་ཕྱགས་སྤངས་པ་དགོ་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་
དགོ་བ་དང་གིན་ཏུ་ལྡན་པ་འབྲལ་དུ་བསམས་ཅད་སུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྒྲུལ་པ་ནི་སེམས་སྒྲོར་བ་གསུམ་པའོ། །དོན་དེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། །གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་པ། །མིར་གྱུར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །
རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་ཁྱུ་པར་མི་བྱའོ། །བསམ་པ་གང་གིས་ལྟགས་པའི་ཡིད་དགོ་སེམས་ཀྱིས། །སྒྲིན་པ་ལ་སྟགས་བྱེད་པ་ཡི། །བསམ་པ་ནི་རྫོགས་བྱུང་གི་ཕྱིར་དང་སེམས་ཅན་པན་བདེའི་ཕྱིར་བྱེད་པའོ་དེ་ཐོབ་པ་རྟན་པ་

ཨོཾ

༡༡། །བྱང་མེམ་མཚུངས་ཀྱི། །སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཏེ་འཛིན་རྟེན་མིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན། །འཛིན་རྟེན་པའི་དགོ་བ་དང་ལྡན་པ་གི་མ་ཐག། །འདོད་བཞིན་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱི་ལུན་སུམ་ཚོགས་ལུས་ཐོབ་ན། །མི་མཐུན་ཕྱགས་སྤངས་པ་ཡི་དགོ་ལྡན་འབྲལ་དུ་ཡང་། །མངས་རྒྱལ་གྱི་བར་གྱི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅིས་མི་འཐོབ། །། །གནས་བཞི་སྤྱོད་བཞི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། །ཡིད་གཉིས་དང་སོམ་ཉི་སྤངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། །ཆོས་ལ་མདོན་ཞེན་སྤངས་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཆོས་ལ་ད་དང་ད་ཡིར་འཛིན་པའི་མདོན་ཞེན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོལ་མདུན་ན་གནས་པ་དང་བཞག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །། །གཟུགས་སོགས་མཚན་མ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་མདུན་དུ་གནས་པའམ་བཞག་དང་། །གང་ཡང་བདག་ཉིད་གྱིས་ཆེད་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས། །ཀྱན་ལ་སྤྱོ་ལྡན་མི་རྟོག་ན། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ལ་མཚན་མར་མདོན་ཞེན་མི་བྱའོ། ། །བྱེད་བགང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ཅི་ན། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཐོས་པས་བག་ཆགས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། །རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྐྱས་པ། །མདོ་སོགས་ཆོས་དང་དོན་སྤྱོད་བ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་གྱིས་བརྟེན་པ་བྱེད་པོ་དང་། །སྤྱོད་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་སྟེ། །བུ་མིང་

ཨ་ཁི་ཏུ་གཞི།

དང་དོན་དང་དོ་པོ་ཉིད་དང་། རྩེ་བྲག་རྩུ་བརྟགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། མིང་དང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དེའི་དོ་པོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་བཞི་
དང་། དོ་པོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་
གྱུར་པ་དེ། ཡི་གེ་དང་དོན་སྒྲུང་བའི་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཉིད་དུ་
ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། མིང་དེ་ཡང་དོན་དེའི་དོ་པོ་ཉིད་དང་། དོ་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་། མིང་དང་བཅས་པའི་
དོན་གང་ཞིག་དོ་པོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཡི་སྒྲ་གཉིས་དང་བཅས་ཤིང་། དོ་པོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྩམ་པའི་དོན་གཉིས་བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན། ཐངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་
ཚོལ་བ་བཞི་དང་། དེ་ཡི་འབྲས་སུ་ཡང་དག་པ་རི་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྒྲུང་གི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་མིང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་འབྲས་སུ་མིང་མི་

ལཱ།

ཡུལ་དུ་གཏོང་།

དཔེ་བའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐག་པའི་སྒོ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཤམ་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་དེ་ཡི་གེ་སྟགས་དང་དོན་རྒྱུ་པ་དུག་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་
བསལ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྒྱུ་པ་དུག་པོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསལ་ན། རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ཡང་རྒྱུ་པར་གཞིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཡིད་ཀྱི་བརྟོན་པ་དོན་
སྒྲུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ལ་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེན། རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་གཤམ་གྱང་བརྟེན་ནས་འཇུག་སྟེ་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་གྱི་འདུ་གཤམ་རྒྱུ་པར་བཞིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་བརྟོན་པ་ཐོབ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བ་མེད་པ་དེས་ན་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་གི་ཆེ་མདོ་སྟགས་ཆོས་གང་ཡིན་པ་འདི་ཐམས་
ཅད་ནི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་མིང་ལ་གནས་གིང་། ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་མེད། མིང་དུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པར་རིག་ལ། མིང་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་

ཨ་

༡༣༡། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་མངོན་པུམ་གྱི་རྩལ་གྱིས་གནས་པ་དེའི་ཆོ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཉམ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་
 མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སྟགས་ཆོས་དང་ལྷ་སྦྱིན་དང་དང་པས་རྗེས་འབྲང་སྟགས་གང་ཟག་མདོ་ལྟེ་སྟགས་ཆོས་དང་
 དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན། །བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི་གཟུགས་བདག་མེད་ཆོར་བ་བདག་མེད་སྟགས་རྒྱས་དང་ཡིག་འབྲུག་སྟགས་རིགས། །མ་དག་པ་སོ་སྦྱེ་དང་དག་པ་འཕགས་པ་དང་མཐའ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ས་བཅུ་བ་སྟགས་བསྐྱེད་དོན་ལ་དམིགས་པ།
 རབ་རྩ་དབྱེ་བས་མིང་གི་ཡུལ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་འདི་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་རྣམ་རིག་ཅུམ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཞུགས་པས་ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་པུམ་དུ་ལེགས་
 པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷན་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིང་བོ་ཡོད་པར་མཐོང་བས་སེམས་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་དེ་དག་གི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གི་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་སྒྲུག་ཡིན་པ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཡང་

2000

རྒྱལ་རྒྱལ་ཅམ་དེ་ལ་འཇུག་ཅི་ན། འབྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ནི་ལྷག་གི་སེས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་
 འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་དང་སྒྲ་ན་མོད་མེད་སྟོགས་སྒྲ་ཆོག་ས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཅན་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་སེས་པས། ཀུན་གཤི་རྒྱལ་པར་སེས་པའི་ས་བོན་གཟུགས་སྟོགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་
 པའི་ཐོག་ཆེན་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་སྟེ་ལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པས་གནས་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྤངས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་སྟོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་སེས་ཐོབ་པའི་བྱིར་འཇུག་གོ།
 ། རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་སེས་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཤི་རྒྱལ་པར་སེས་པ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་སྟེ་བ་དང་། འབྲས་ཐུ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་གཞན་དབང་གི་དོ་བོ་དེ་བཞིན་མཐོང་བས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པར་ལྟ་
 བས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེན་ཅི་ལོག་དང་མོར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། དེས་ན་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་སྟོགས་ལ་རྟོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་སྒྲ་མ་མ་པར་བཞིན་དུ། ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་སྟོན་པ་ལ་
 ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེན་ཅི་ལོག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། རྗེས་ཐོབ་འདི་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་མིན། རྒྱལ་རྟོག་བྱང་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པས་སོ། རྒྱལ་རྒྱལ་ཅམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ། ཉིད་འཛིན་བཞི་ལ་གནས་པའི་ངེས་འབྱེད་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་

༡༡། ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཆ་མཐུན་སྒྲིལ་ལམ་བཞི་རྒྱུ་ལྟར་བཞུགས་ན། ཡོངས་ཚོལ་བཞི་པོ་དེས་བཟུང་བལྟ་བུ་དོན་མེད་པར་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིད་འཛིན་ཏེ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྩོ་བར་
 ལྟར་བའོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལམ་གསལ་བའི་ཉིད་འཛིན་ཅུ་མོའི་གནས་སོ། །ཡང་དག་པ་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་བཞི་པོ་དག་ལ་དོན་མེད་པར་རྒྱུ་རིག་ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལྟགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཐུ་དོན་ནི་མེད་
 པ་ལ་དེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་གཟུང་བ་ཅམ་འགོགས་པ་ལ་ལྟགས་པ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་གཟུང་བ་མེད་པར་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་བཟོད་པའི་གནས་སོ། །
 གང་གི་འོག་དུ་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་པར་འཛིག་པ་དེ་ནི་མཐོང་ལམ་སྒྲ་ཡོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཏེ། འཛིག་ཏེན་པའི་ཆོས་གྱི་མཆོག་གི་གནས་སུ་བཞུགས། ཉིད་དེ་འཛིན་འདི་དག་མཐོང་ལམ་གྱི་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པ་དང་ཉི་པར་ཡིན་པར་གྱུར་པས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་སུ་བཞུགས་པར་བའོ། །དེ་ལྟར་ས་ལ་ལྟགས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་ལྟགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲིལ་
 ཞེ་ན། རི་ལྟར་མའི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞུགས་རྒྱུ་པར་གནས་པ་བཞུན་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་བཟུ་པ་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ། དམིགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉི་པར་གནས་པ་རྒྱུ་ས་ལ། ཆོས་ཐམས་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུང་

五、

ཅད་བཞུགས་མཁམ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་བརྒྱ་ལྟར་ལྷག་མང་ངོར་གོ་མས་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་སེམས་སེམས་ལྟར་དེ་གནས་ལྟར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ངོ་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ཕྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱང་པར་
 བརྩས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བཞུགས་པས་དམིགས་པ་དང་། ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་བྱང་པར་བསོད་ནམས་དང་མེ་སེམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དག་ཅུ་རྟོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་མོ། །ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱང་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱི་ངན་ལས་ཡོངས་
 ལུ་འཛིན་པ་དང་། སའི་བྱང་པར་ས་བརྩལ་པའི་ལྷ་པོས་པར་འབྱུང་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་ས་བརྩལ་རྣམ་པ་ཞག་མེད་ངོ་། །ཡོངས་ལུ་དག་པའི་བྱང་པར་ཉན་ཐོས་པའི་པག་ཆགས་སྦྱོར་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་ལུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་
 དང་ཉན་ཐོས་ལ་དེ་མེད་ངོ་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱང་པར་ནི་རྒྱ་དེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལུ་སྦྱིན་ཕྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བའི་བྱང་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་

ན་
ཐག་
ཆེ་གཅིག་
བཞུགས་

༡༡། །རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ལོ་ཤར་ལོ་ས་བཞུར་པའི་སྤུས་ལྟ་བུ་དང་ཉན་ཐོས་ནི་བྱམ་གྱི་སུ་ལྟ་བུ་ལོ། །སྦྱོ་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཤར་གྱི་ད་གྱི་ལ་ལོ་ཤར་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྦྱོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོ་འབྱུང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
དང་ཉན་ཐོས་ནི་མངལ་སྦྱེས་པ་ལ་ལོ། །འབྲས་ལུང་ཁྱད་པར་སྦྱོ་བས་བརྒྱ་མི་འཛིགས་བཞི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲས་ལུང་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ། མིང་དང་དངོས་པོ་གཉིས་པམ་ཚུན་
དུ། གྲོ་བུར་དོན་ལ་མིང་གྲོ་བུར་སྤྱོད་ཡིན་པར་རིག་པས་དཔྱད་དེ་ཡོངས་སུ་བཅུ་ལ་ལོ། །དོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ལ། །བརྟགས་པ་དེ་ཅུ་ལ་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཅུ་ལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་
ཤེས་པས། །དོན་དེ་ལ་མེད་པར་ནི་མིང་དང་། དོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། །རྟོག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དུ་མེད་ཕྱིར་ཡང་དེ་མི་འཛིན་པས་དེ་མེད་པར། །མཐོང་པ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན། །
ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་ཕྱིད་མིང་དོན་གྲོ་བུར་ཤེས་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷགས། ཕྱིད་འོག་མས་གཞན་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་རྟོགས། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་རྟོག་པར་ཟད་གྱི་དངོས་པོར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་བས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་གོ། །འདི་ལྟར་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་གདམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་བཞག་པས། །ཆོས་དང་དོན་དུ་ལྟར་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་རང་གི་ཡིད་དུ་མཐོང་བ་ནི། །རང་སེམས་ཅུ་མེད་ལས་གཞན་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲོལ་སྒྲོལ་

མཛེས་པ་ལྟུང་།

པའི་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་པ་སྒྲོག་ནས་སུ། །རང་གི་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ངེས་པར་གསུང་ནས། །དེ་ལྟར་ནང་དུ་སེམས་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་བ་མེད་པར་རབ་རྟོགས་བྱེས། །གསུང་བ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དེའི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །ཐུ་དེས་ནང་མིགས་པ་མེད་ལ་རེག་གོ། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོགས་བཅད་འབྱུང་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲིབ་སྒྲོགས་བསོད་ནམས་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ཆོགས་རྒྱུ་མཉམ་པར་བོ་མཐའ་ལས་ལྷན་རིང་པས་ཐོལ་མེད་བསལ་ས་ཏེ། །མདོ་སྒྲོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་པ་ལེགས་པར་རྒྱུ་གནས་བྱེར། །དོན་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་མེད་ཀྱིས་བརྟོད་པའི་རྒྱས་བྱུང་བར་རྟོགས་པ་ཆོགས་ལམ་མོ། །བརྟོད་པ་ཅམ་དུ་དོན་ནི་ངེས་ཤེས་ནས། །དོན་མེད་པར་སེམས་སྤང་བ་དེ་འདུ་བ་ཡི་སེམས་ཅམ་ཉིད་སྦྱར་ལམ་ལ་གནས། །དེ་བས་ན་གསུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བྲལ་བ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ངེས་པའི་མདོན་སུམ་ཉིད་དུ་འབྱུར་སྦྱར་ལམ་བཟུང་རྟོ། །སེམས་ལས་དོན་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རྟོགས་ནས། །དོན་མེད་པར་དེ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་གསུང་འཛིན་གཉིས་པོ་མེད་རྟོགས་ནས། །གསུང་འཛིན་དེ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་ལམ་ལ་གནས། །རྟོག་མེད་ཤེས་སྒྲོབས་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་འཛིན་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་རྗེས་སོང་བས། །སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱན་ནས་དུས་རྟག་པར་ཡང་། །ཀུན་ཅོན་དེའི་

ལྟོ

ब. ब. क. क.

[illegible]

ཡག་འཇམ་པའི་དཔེ་འདྲའཇམ་འཇམ་

200

ཚུལ་སྒྲིམས་རྒྱམས་ལ་ལྟངས་མེད་པ། ལྟག་བསྐྱལ་རྒྱམས་ལ་ལྟུག་པ་མེད་པ། བསྒྲུམ་པ་ལ་ལོ་ལོ་མེད་པ། རྒྱམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱ་གོང་བཤད་ལར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་ཡོད་ན་ཕྱིན་སྟགས་ལ་མི་འཇུག་པས་རྒྱམ་པར་གཡེང་བའོ། འདི་དག་ལ་མི་འཇུག་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྒྱམས་ལ་གཤམ་རབ་གྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་ཅིང་། ལར་ཕྱིན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལར་ཕྱིན་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། རྒྱམ་རིག་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ནི། ལྟག་བསྐྱལ་དག་པས་ཡོངས་སུ་བེན་པའི་འབྲས་ལུང་ལར་ཕྱིན་དུག་པོ་ཉིད་འཕྲོབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མེད་ཀྱང་། ལར་ཕྱིན་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ལ་མོ་བསྟན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། ལར་ཕྱིན་རྒྱམས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུས་རོ་བྱང་བ་དང་། བདག་གཞན་གྱིས་ཕྱིན་སྟགས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བྱང་པར་འཕགས་པར་བྱེད་འདོད་པའི་སྦྱོན་པས་མ་དོན་པར་དགའ་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་། དུས་དྲག་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་དུ་ལར་ཕྱིན་དུག་བསྒྲུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམ་དག་གི། མོས་སྦྱོད་དུ་དཀར་པའི་ཆོགས་ཆོས་རྒྱམས་ཀུན་རྫོགས་དང་། བཟོད་རྫོན་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་བྲོབ་དང་བྱང་སེམས་རང་གི་ཐེག་པ། ཆོས་བདག་མེད་པ་བྲལ་ཅིང་ནམ་མཁའ་མཛོད་སྟགས་གྱི་ཉིད་འཛིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐུད་དང་ལྟན་པ་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྫོགས་པ་རྒྱམ་རིག་ཙམ་དུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་དང་། །

༡༡། །གཉིན་པོ་མི་རྟོག་ཡི་གེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །འདོད་པ་འདུན་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའོ། །དག་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ཉིད་བཤད་བྱ་རྒྱ་བའོ། །དེའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བསམ་པ་དག་པ་ཡང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིད་འཛིན་ཐོབ་པས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེར། །རྟགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་ན། །རང་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་དང་ཉེ་བར་རྟོགས་གྱུར་ནས། །དེས་བྱང་རྒྱལ་ཆོགས་མེད་པར་ནི་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་མེད་པ་ནི། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་གྱི་ཐོབས་རྟེན་པས་བྱང་རྒྱལ་དང་ཉེ་བར་མཐོང་ལ། །ཆོགས་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོགས་མེད་པར་ཡང་འཐོབ་པོ། །ཆོགས་བཅུད་འདི་དག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་དང་བཟོད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། གཉིན་པོ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟགས་དང་། བན་ཡོན་གྱིས་ཏེ་ཆོགས་བཅུད་རྩ་བ་རྣམས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱར་ཏེ་རིག་པར་བྱའོ། །ལར་ཕྱིན་དེ་དག་གི་གྲངས་འདས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། །གོ་རིམ་འདར་རིས་ཆོག་པ་དང་གོམས་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་པ་དང་། །རབ་རྒྱུད་བྱེད་དང་བསྐྱར་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་པ་ལན་རྒྱུན་རྣམ་དེས་གེས་པར་བྱ་བ་༡༠། ། །དང་པོ་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཅིའི་ཕྱིར་པ་རོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་རྟག་ཁོན་ཡིན་ཞེ་ན། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གནས་དང་། །སེམས་ཅན་

ཐག་པར་པའི་དགོངས་འགྲུབ་སྒྲུབ་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་མཐུན་པས་དུག་ཉིད་དེ། མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་སྤྱི་ཡོན་ཞེན། ལོར་བ་ལས་མི་འཕགས་པའི་རྒྱའི་གཉེན་པོ་སྒྲིན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་པར་སྒྲིན་གཉིས་དེ། མི་འཕགས་པའི་རྒྱའི་
 ཡོངས་སྒྲོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྱིས་ལ་ཆགས་པའོ། །སྤྲུགས་པ་ལྟོག་པའི་རྒྱལ་བྱིས་གཉེན་པོ་ནི་བཟོད་བརྩོན་གཉིས་དེ། ལྟོག་པའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུན་རིང་པོར་དགོ་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པས་སྒྲོ་བའོ། །
 སྤྲུགས་ནས་མི་ལྟོག་པ་རྒྱུད་ཟ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་གཉེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་སེས་རབ་པར་སྒྲིན་དེ། རྒྱུད་ཟ་བའི་རྒྱ་རྣམ་གཡེང་དང་འཆལ་བའི་སེས་རབ་པོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོས་གྲངས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཡང་
 རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱ་ལ་སྒྲིན་སྤྲུགས་པར་སྒྲིན་བཞིས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་གཅིག་ལུ་འགྲུབ་པོ། །མི་གཡེང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་པར་མཛོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་
 དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲངས་དུག་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྒྲིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདགས། རྒྱལ་བྱིས་གཉིས་གཞོན་པ་སྤྱང་།
 བཟོད་པས་གཞོན་པར་ཅི་མི་སྒྲུམ་པར་གནས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ལས་སུ་བྱུང་བར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་དུ་སེམས་མཉམ་

உயர்வு

[illegible]

[illegible]

པའོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱལ་བ་བྱང་ས་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྩེད་ཀྱིས་བྲལ་མེད་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་མཐོན་པར་འཆང་བྱ་བ་དེ་རྩེད་ཀྱི་རྩལ་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་པར་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བདག་གི་
 ལུས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་པ་ལྗེས་ཀྱི་བྱང་གི་བྱེ་མ་རྩེད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བརྟུན་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩེད་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་
 རོམས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩྭ་པའི་བསམ་པར་འགྱུར་ལ། རྩལ་དེ་མེད་པོ་ན་ར་རྩྭ་གསུམ་རྩྭ་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བར་སྒྲུབ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྩྭ་ལམ་བཞི་བྱེད་ཅིང་། ཡོ་བྱང་ཐམས་
 ཅད་དང་མི་ལྟན་པར་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བཟོད་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་མཐོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩེད་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་རོམས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་བརྩོན་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་རོམས་པའི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩེད་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་རོམས་པའི་
 བསམ་པ་དེ་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྩྭ་རིང་པོའི་བསམ་པའོ། །བྱང་སེམས་དེས་པར་བྱིན་དུག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདགས་པས་རང་ཉིད་གིས་རྒྱ་དགའ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུར། ཕན་བདགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་

ན
ཐེག་ཞིང་ག་པལ་པལ་

༩༩། རྒྱལ་ས་དགའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་མི་རྒྱལ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བའི་བསམ་པ་ལོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་པལ་ལྷན་དུག་གིས་པན་བདག་ས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་
བདག་ཉིད་ལ་པན་འདོགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་གོ། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་པན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་ལོ། །གང་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ལྟར་པལ་ལྷན་དུག་གི་དགོ་ཅ
བསམས་པ། སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་པལ་ལྷན་པལ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལྟར་པལ་ལྷན་དུག་གི་དགོ་ཅ
བསམས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བླ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་བསམ་པ་དུག་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་མོ་ལྟར་
བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་མོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་བསམ་པ་དུག་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དགོ་ཅ་དེ་ལ་རྟེན་སུ་ཡི་རང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བསམ་པ་དུག་
གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་རྟེན་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་མོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ལྷན་པ་དུག་སྒྲིམ་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཟེན་པ་དང་། བདག་གི་པལ་ལྷན་དུག་སྒྲིམ་པ་ལ་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

བཙུན་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཟེན་པའི་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་མོ། །གང་དག
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་འདྲི་ཐོས་ནས། དད་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་སྒྲིད་པ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེས་པ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཞི་བཟུང་བཞིག་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ། བརྡོལ་རྩ་སྟེན་པ་འདྲི་དག་གི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་མཁས་ཚེས་ཀྱི་
 སྟེན་པ་རྣམ་པ་ཞིན་ཉོན་མོངས་མེད་པར་སྟེན་པ་དང་། ཡོ་བྱང་ཐང་ཐིང་གི་སྟེན་པ་དང་། རྒྱག་ལྷུངས་པ་མཁས་མི་འཇིགས་པའི་སྟེན་པ་དང་། མི་དགོ་བ་ལས་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་ཐིམ་ས་དང་འདི་རྣམ་ཐིམ་ས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་པོ། །མངས་རྒྱལ་མཚན་མཁས་དགོ་པའི་ཚེས་
 སྟེད་པའི་རྣམ་ཐིམ་ས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་པའི་རྣམ་ཐིམ་ས་དང་། གནོད་པ་ཇི་མི་སྒྲིམ་པའི་བཟོད་པ་དང་འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྟེན་བྱ་ལས་མི་ཕྱོག་པའི་རྒྱུ་ལོ། །ཚ་གྱང་མཁས་སྟུག་བསྟུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་མངས་རྒྱལ་ཉིད་ལས་
 མི་ཕྱོག་པའི་རྒྱུ་ལོ། །ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚེས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཀྱང་སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལག་རྩ་ལེན་པ་དང་། སྒྲིབ་མེད་པས་མི་ཁྱམ་ཞིང་བཟོད་པས་མི་འཕྲུགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་བར་

24
 25
 26
 27
 28

༡༩། ཁྱེད་ཀྱི་པར་མི་འདྲིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་བསམ་གཏན་དག་པ་དང་། མའོན་ཤེས་སྒྲིག་མཁོན་ཏན་མའོན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མེས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པར་སྐྱོར་བ་ནི་དེའི་ཆོས་དང་། དེས་གཞིར་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་མའོན་རྟོགས་ཀྱི་མཐུས་སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཤིང་། འདི་དག་གིས་སྐྱེན་སྒྲིལ་དང་། དང་སྒྲིལ་དང་། དུན་ཉིན་སྒྲིལ་པ་ལས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིལ་པར་གྱི་དགོ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་། སྐྱེན་སྒྲིལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དང་སྒྲིལ་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དུན་ཉིན་སྒྲིལ་དེའི་འབྲས་བུར་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་རོ། འདི་དག་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ན་མའོར་བསྐྱེད་དང་མི་མཐུན་སྐྱེད་དོན་འདྲ་སྟེ། འདི་དག་གིས་དགོ་ཆོས་ཀུན་བསྐྱེད་ན་འདི་དག་གྱང་དགོ་ཆོས་དེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་དང་ཕ་རོལ་སྐྱེན་པ་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། གནས་སྤུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་དག་གི་པོ་མཐུན་པའི་སྐྱོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ཤིང་། མེས་ཅན་ལྷ་པ་རྣམས་ཐོབ་པེ་ལོ་རྒྱུ་གཡེང་ལྷ་པ་ཤེས་རྒྱལ་ས་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་གཞི་མ་དང་པ་སྒྲིལ་མི་དགོ་པའི་མེས་ཅན་སྤང་དང་། གཡོ་ལ་སྒྲིལ་པ་དེའི་འབྲས་བུས་སོ། ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་དག་གི་ཕན་ལོན་རི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེན་ལའོར་བ་ན་ལའོར་བའི་ཆོ། དབང་སྐྱོག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་

[illegible]

དང་། ཉེ་དུ་ཕྱེགས་གང་དང་གཡོག་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོར་བ་འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མིང་མོགས་འབྲུག་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་བ་དང་། བཟོ་དང་བསྐྱོན་བཅོས་དང་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མཐམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་མཐམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། ། ལམ་ཕྱིན་འདི་དག་གི་ཕན་ཁྱུན་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་ནི་ལྟར་བལྟ་ནི་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ནི། ལམ་ཕྱིན་
 ཐམས་ཅད་ཕྱིན་པ་གཅིག་ཕྱེ་སྒྲུབ་བསྐྱོན། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཟོན་བསམ་གཏན་གྱིས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐྱོན་པ་ལས་གཞན་ལ་བསྐྱོན་པ་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཞིན། ལམ་ཕྱིན་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་བ་ན། འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འགོ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། ཕྱིན་པ་གཅིག་ཕྱེ་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པ་དང་བཟོད་པ་དང་སྒྲོ་བ་དང་མཐམས་ཕྱེ་གཅིག་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་མི་སྒྲོངས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སེར་རྩ་ཁོང་གྲོ་ལེ་ལོ་རྒྱལ་གཡོང་ལོག་ལྟ་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་གི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་
 བཟོད་མོགས་གཞན་ལ་འདྲ་གེས་པར་བྱའོ། ཕྱིན་འདོད་པས་ཆགས་པ་བསལ། ཕྱིན་སྐུ་ལ་ལ་བྱམས་པས་ཞེ་སྒྲུང་སེལ། གུས་པར་བྱིན་པས་རྒྱལ་བྱལ། ཐུག་དོག་ཅན་པདེ་འདོད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཐུག་དོག་སེལ། རྒྱལ་འབྲས་མེད་ལྟ་ཅན་ལ་བྱིན་པས་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་སེལ་གསུངས། དཔུང་

༡༡། །དགོས་ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་མི་ལའི་གསུམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འབྱེད་པ་ན། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་གི་སྒྲིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། ། །དེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤྱུར་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དུག་པའི་དཔེ་
 བླ་མ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ནི། རབ་རྒྱ་དགའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་བ་དང་། རོད་
 བྱེད་བ་དང་། རོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། སིན་རྒྱུ་དགའ་བ་དང་། མཛོན་རྒྱུ་དགའ་བ་དང་། རིང་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནོ། །འདི་དག་བཅུ་ཉིད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཕར་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་
 བལྟ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་པ་བཅུ་ཉིད་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྒྲུ་ལ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྒྱུ་ལ་ཕར་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་པ་རྒྱུ་ལ་བཅུ་ཉིད་གནས་སོ། །
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་སྒྱུ་ལ་ཕར་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པས་ཆོས་དབྱེད་སྤེལ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཆོག་གི་དོན་རྒྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་
 ལུང་གི་ཆོས་བཅུ་ལ་བྱའི་དོན་གྱི་མཆོག་རྒྱའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བདག་གི་བཅུ་དང་རྒྱ་ལོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱའོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཐ་དང་བ་མེད་པའི་དོན་རྒྱའོ། །དུག་པ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་རྒྱུ་ལ་ཕར་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུ་ལ་

संस्कृत-विभाग

[illegible]

༡། རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། ལ་བརྩེ་མི་མཐུན་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི། གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། ལ་རིག་པ་འདི་དག་གུང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྤང་བ་ལ་
ཡིན་གྱི་དེ་མ་སྤངས་བས་གཉེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ས་མིན་པ་དང་། ཐར་པ་ཅན་ལ་མི་སྒྲིབ་པས་སོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་སྤང་བར་རིག་པར་བྱའོ་དེས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གོགས་བྱེད་པས་སོ། ། ཅི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་
རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་དགའ་བའོ་ལོ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཞུགས་རང་དོན་ཅན་ཐོབ་པས་དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ཞེས་མི་བྱའོ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པར་
འཆལ་རྒྱལ་གྱི་དྲི་མ་ཐག་བསྐྱང་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པའོ། གསུམ་པར་ཉིང་དེ་འཛོན་དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པས་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པའོ། ལ་
བཞི་པར་བྱང་རྒྱལ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེག་པའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བའོ། ལ་ལྷ་པར་བདེན་པ་དོན་དམ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བཙོ་སྟགས་གཉིས་པན་རྒྱུན་མི་མཐུན་པས་དེ་བསྒྲུབ་དགའ་
བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་དགའ་བའོ། ལ་དུག་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གེས་པའི་གནས་ཡིན་པས་གེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མདོན་དུ་གྱུར་ཞེས་བྱའོ། ལ་བདུན་པར་རྩལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་

संग्रहः च मन्त्रादिः दर्शनादयः रसोत्पत्तिः

2000

ལས་ཕུང་པའི་སྒྲིང་པའི་མཐར་འགྲོ་པའི་བྱིར་རིང་དུ་སོང་བའོ། །ས་བརྒྱད་པར་མཆན་མ་དང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོས་པའི་བྱིར་མི་གཡོ་བའོ། །ས་དགུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སེས་པ་ཆོས་ཀྱི་
 ཆོག་ཀུན་མཛོན་པར་མཐུན། །དོན་རྒྱམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་ལ་མཐོང་། །སྒྲིང་ཀུན་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་མཐུན། །བྱོགས་རྒྱམས་ཀུན་རྒྱ་སྒྲོབས་དང་ལྡན། །ཞེས་ཕུ་བ་ཡིན་ནོག་མཁུངས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་བྱིར་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱོགས་རེ་བ་མིན་
 པར་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེས་པ་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རྒྱ་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ན་ཡོད་པ་སྒྲིན་ལྟ་བུས། །ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོས་ཁེབས་པ་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲིན་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁེབས་པ་བཞིན་ལེ་སེས་དེས་ཀུང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱའོ། །ས་འདི་དག་ཐོབ་པ་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེན། །རྒྱལ་བ་བཞིས་བལྟ་སྟེ། །མོས་པ་ཐོབ་པས་ནི་མཐུ་
 བལྟན་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་ནས་མོས་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ། །སྒྲིང་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་དང་རབ་དུ་ལྡན་པའི་བལྟན་པའི་ཆོས་སྒྲིང་ས་བརྒྱ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །བལྟན་པའི་ཆོས་སྒྲིང་བལྟ་ནི། །ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྒྲིན་པ་དང་། །ཉན་དང་སྒྲོག་དང་འཛིན་པ་
 དང་། །འཆད་དང་འཁྱོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པའོ། །རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་ནས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་རིགས་འདུ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲུག་པར་

༡༡། །ཐོབ་པས་ནི་ས་འདི་དག་གི་སྒོམ་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགོ་བའི་བྱིར་རོ། །ས་འདི་དག་གི་སྒོམ་པ་ནི་ལྟར་བལྟ་ཞེན། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ས་དང་ས་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་སྒོམ་པ་ན།
 རྒྱལ་པ་ལྟས་སྒོམ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོག་ཅིག་པའི་འདྲེས་པར་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒོམ་པ་དང་། འབར་བར་ནི་མཚན་
 གི་དོན་དེ་ཅུང་པར་དུ་འགོ་བ་སྒོམ་པ་དང་། རང་སའི་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་སྒོམ་པས་སོ། །སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་གིས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལྟ་མཛོན་པར་འབྲུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དེས་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་གནས་ངན་ལེན་རྒྱལ་སྟེ་གནས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ཆོག་སྟེ་འདྲ་ཤིས་དང་བྲལ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་
 སྟེང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ཙམ་ཞེས་ཆོད་མེད་ཅིང་རྒྱལ་པ་རིས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་དག་པར་ཤིས་པ་དང་། རྒྱལ་པར་ཆེད་དུ་མ་བརྟགས་པར་ངང་གིས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་
 མར་རྒྱལ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་སྐྱར་གསུགས་དགར་པོ་སོགས་རྒྱལ་པ་དེ་ལ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ། མཐར་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ས་བརྩུབ་དང་བརྩུབ་ཅིག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གོང་མ་བས་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྱེད་སྒྲིབ་

༡༩། རྒྱ་ལང་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་གེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་བལྟའོ། གཙོ་ཆེར་དེ་ལྟར་བསྐྱར་
 ཅིང་ས་བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པར་མི་འགྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བཙུ་བསྐྱར་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་དེ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིལ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ལར་ཕྱིན་དུ་མ་འདུག་པའི་
 ཐོག་ཆེན་མོ་དང་། དུས་རི་ཁྱིད་གཅིག་གིས་ས་བཙུ་པོ་འདི་དག་གི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལྟ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མོས་སྦྱོང་གིས་སོགས་དཔེ་པའི་ལྟོ་གསུངས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། མོས་སྦྱོང་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་ས་དང་པོས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ས་དུག་པོ་དག་ཏུ་མཆོན་ཏེ་ལ་སྦྱོང་པ་དང་བདུན་པ་ལ་མཆོན་ཏེ་ལ་མེད་པ་
 ལ་སྦྱོང་པ་དག་ནི། ས་དུག་པོ་དག་དང་བདུན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ཉིད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྦྱོང་པ་ནི་དག་སགསུམ། དེ་ཡན་ཆད་ས་བཙུང་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅའི་ལུ་
 བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གྲུབ་པས་བཙུང་པ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་སྦྱོང་པས་ས་དགུ་པ་དང་བཙུང་པ་གཉིས་མོ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ལྟས་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུ་ལ་ལྟར་བཟོད་དོ། གང་ནས་བཙུང་སྒྲིལ་གྲངས་མེད་

ལག་ལ་བར་པའི་དགོངས་པ་བྱེད་པ་སྒྲིལ་

གསུམ་གྱི་མགོ་དང་པོར་རྩོམ་ཞེན། འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། དགོ་ཅ་བཟང་པོའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དང་སྟོན་པའི་སྟེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སེམས་སྦྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །ཚོས་བཞི་དེ་ཚང་བ་
 དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱང་པའི་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་རྒྱ་རྩོམ་པ་མཛད་ཅེས་བཞུང་། །དགོ་བའི་ཅ་བཟང་པོའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་འཛོམས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཞེས་གཞིན་དང་བྱང་པ་སྟགས་ཐོག་ཚེན་ལ་ངེས་
 པར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་སྦྱང་པ་སྟོག་སྟོགས་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་དང་ཚོར་བས་སྟེ་མར་དགོ་ཚོས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་ཞིང་མི་ཉམས་པ་སྟེ་དགོ་ཅས་ཚོག་མི་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་བསྒྲོམ་པའི་རབ་
 དཔྱེ་བསྟན་ནས། དུག་པ་ལྟག་པའི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་བསྟན་ཞེན། བྱང་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱང་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ཉིད་ཇི་སྒྲིད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་རྩལ་བྱིས་ལས་
 བྱུང་པར་བཞིས་འབགས་ཏེ། རབ་རྒྱ་དཔྱེ་བའི་བྱུང་པར་དང་། བསྒྲུབ་པ་བྱན་མོང་དང་བྱན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་གྱུར་པར་བལྟའོ། །དང་པོ་རབ་
 དཔྱེའི་བྱུང་པར་ནི། སྟོན་པའི་རྩལ་བྱིས་སྦྱང་དང་། དགོ་བའི་ཚོས་སྦྱང་པའི་རྩལ་བྱིས་སྦྱང་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྩལ་བྱིས་སྦྱང་དང་། སྟོན་པའི་རྩལ་བྱིས་སྦྱང་མ་གཞིས་ཀྱི་དོན་གྱི་དོན་དུ་བྱུང་པ་ཉིད་

[illegible]

52

[illegible]

༡། །དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བའོ། །གཞན་མི་དགོང་ལས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་གཤམ་གྱིང་གཤམ་ལ། དེ་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུག་མི་རུས་པས་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བ་དང་། བསང་ན་བདེ་འགྲོར་སྒྲེ་བ་ཡང་མཐོང་ནས། བདག་ལས་འདིས་
 ངན་མོང་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲུབ། འདི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་དང་། ལུན་མི་རུང་སྒྲུལ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན། སྒྲན་པ་ལྟ་བུ་ཡན་པར་འདོད་པས་སྒྲུག་བཅད་པ་ནི། དེད་དཔོན་གྱིས་མི་ཚག་མདུང་བྱང་ཅན་བསང་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུལ་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཀྱང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཟབ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱལ་མིང་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིས་བཅད་པའི་གཏོ་བ་སྒྲུ་ཆོགས་བསྟན་ནས། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ལ་འགོད་དོ། །སྒྲེས་པའི་རབས་སྒྲུ་ཆོགས་
 བསྟན་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལུ་ལུ་མོ་སྒྲུག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་བྱ་བས། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོང་པ་པོའི་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་དུ་སྟོན་པས། གཞན་དག་སེམས་དད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
 བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཅུང་ལུ་མོ་སྒྲུན་པ་སྒྲུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་མ་མོས་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཕྲལ་ལུག་དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་རིག་ནས་སྒྲིན་གྱི་དེ་དག་ལ་བརྟེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་སྒྲུལ་པའི་ལུ་ལུ་མོ་སྒྲུག་སྒྲིན་མོ། །སྒྲུལ་པ་ཡིན་ན་ཡན་ཡོན་འབྱུང་
 རམ་ཞེན། མ་འོ་ལ་ཡན་བཏགས་པ་འདུ་བས་བསོད་ནམས་འབྱུང་རོ། །ཡེན་པ་པོ་ཡང་སྒྲུལ་པར་གྱུར་ན་ཡང་། རེ་སྤྱང་བས་བྱིན་པས་པན་ཡོན་དང་། དྲང་བ་དེས་གཞན་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བར་རོ། །

2000

མདོར་བསྟན་ཅུད་པར་རྣམ་པ་འདི་བཞིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཉན་ཐོས་པ་ལས་བྱང་པར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་རྩ་དབྱེ་བ་བཞིའོ་འདིས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལྟར་སྟེ།
དཔེར་ན་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གིན་རྩ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟེ་ལས་སྒྲིམ་པ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱུ་བཤད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ། །དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་ནས། བདུན་པ་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱང་པར་རི་
ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དུག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ། འདིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སེམས་ལས་བྱང་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཟོད་དེ། སེམས་ཀྱིས་བྱིས་ཞེས་པ་འབྱི་བའི་སེམས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པས་རབ་རྩ་
དབྱེ་བ་དང་། ༡ ལྷ་ཚོགས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། ༢ གཉིན་པོས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། ༣ ལས་སྒྲིམ་རྩལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། ༤ མདོན་པར་སྐྱབ་པས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། ༥ ལས་ཀྱིས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་སྟེ། ༦ །དེ་
དག་གི་དོན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མཐའ་དག་སྤང་བ་དང་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གང་རྩ་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལང་དག་པར་ལྷུག་པལས་བསགས་པ་དང་དེ་དེའི་ཏིང་འཛིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཟང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། གང་ཡོད་ན་ཕྱོགས་བརྒྱ་རྣམས་སུ་

༡༩། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མདོན་སྐུ་ལྟེན་པར་འགྱུར་རོ་དང་། དཔལ་པར་འགོ་བ་ནི་ཏིང་འཛིན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟེ་དམག་མི་རྣམས་གྱི་ནང་ན་དམག་དཔོན་དཔལ་པོ་བཞིན་དུ་བདུད་གྱི་ཆོག་ས་འཛོམས་པར་རུས་པའོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་འཛིན་སྐུ་ཆོག་ས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་བསྐྱེད་པའམ་སྐྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་སེས་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལས་གུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཁྱེུས་ཁྱེུང་དབྱུང་པའི་རྒྱལ་དེ་ཁྱེུས་ཐམས་ཁྱེུང་ཕྱི་མ་དབྱུང་བ་དང་། ཁྱེུང་ཕྱི་མ་ཆེན་པོ་དབྱུང་པའི་རྒྱལ་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེས་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ས་པོན་རགས་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གཉེན་པོའི་སེས་པ་སྐྱེས་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དག་གིས་གནས་པ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་འདོད་པ་སོགས་གནས་གང་ནས་གང་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ་ལེན་དུ་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སོགས་པ་མེད་པའི་མདོན་སེས་མདོན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཡོ་ཁིང་སྐྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། མེ་སོགས་འབར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་དང་འོད་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱལ་བ་རྣམ་ཀུང་སྟོན་པ་དང་། ས་སོགས་རྒྱལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་བསྐྱར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མར་འགོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་རྒྱལ་སྐར་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐྱུང་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་རྒྱལ་གཅིག་གིས་བྱུང་པའམ་རྒྱས་

བསྐྱེད་པར་འགོ་བའི་དགོངས་པ་འགྲུབ་པའོ།

2000

པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་གསལ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ལམ་ རང་གི་ལུས་ལ་འཛོལ་པ་དང་། འདུལ་པའི་ཕྱིར་གང་གི་གསལ་སྤྲོད་དང་འདུ་བར་སྐྱེལ་པ་མཉམ་པ་སྤེལ་གན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཛོན་པ་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མཛོན་པར་མི་
སྐྱེད་པར་ལང་བྱེད་པ་དང་། བདུད་མངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་དཔལ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་རབ་དུ་འཛོལ་སྤེལ་བ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོེ་བསྤེལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཟེད་ངས་ལ་དུན་པ་
དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཆོས་ཉན་པར་དགྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འོད་ཟེར་གཏོང་བའི་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་དང་སྤྲོེ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
དགའ་བ་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་བ་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ལ་བདུ་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ལ་བདུ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁས་བྱུང་བར་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སྤྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་
བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་གཞན་དོན་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཕྱོགས་པར་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་ནི་འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་པར་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུལ་བུ་དེ་ལས་མེད་ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་མ་སོགས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཅེ་ཕྱིར་མིག་བསྐྱར་ནས་རྒྱང་པས་འདིལ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་སོ། །མཛོན་དུ་སྤྲོགས་པར་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་ནི། གནོད་

༩༩། །པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷ་པ་ལ་མཐོན་དུ་སྒྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གོས་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིས་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི། དེའི་དོན་མཐོན་པར་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་དུ་རྒྱུད་པ་མེད་པར་མོས་སྟོན་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཏེ་གསུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་མི་གོ་ལ་བར་དེའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི། འཕོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་མི་འཕྱེད་ན་ཡང་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མི་འཕྱེད་པར་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བར་དགའ་བ་སྟོན་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ལ་བརྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རང་དོན་རྟོགས་ཀྱང་འཕོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དག་ལ་འཕྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཞིན། དཔེར་ན་མདོ་ལས་ཇི་སྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྟོན་

མོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོ་རྒྱུ་མ་མི་དམིགས་པས་སྒྲུ་ལ་སྒྲིན་པར་མ་དམིགས་པས་སྒྲུ་ལ་དང་ག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་གཞན་སྒྲུ་ལ་འདྲ་བུ་ནི་པར་མི་རྟོག་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིན་པར་དགོངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པ་ཕྱད་ཐད་མི་སྒྲིན་ལ་དེ་ལྟོགས་པ་ཕྱུང་འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲིན་པ་ཕྱུ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་འདྲོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་དང་ཉེ་ཏུ་ལ་སྒྲིན་ནམ་སྒྲུ་ལ་སྒྲིན་སྟེགས་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་གས་པའི་བྱིར་མི་འདྲོད་པ་རྟེ་ཕྱད་
 འདས་དང་གཞན་ལ་ཚད་དང་དཔོན་པོ་མེད་པར་དམིགས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་ལ་མིས་པར་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་དད་པས་མི་འགྲོ་བའོ་དེ་ནི་ལུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཚམ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲིན་པར་
 ཕྱིད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་ལ་མཇུག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་ཆེད་ཏུ་བདག་སྒྲིན་པར་འཇུག་པར་འབད་མི་དགོས་པས་བདག་སྒྲིན་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་རྟེ། དེའི་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིན་ཞེས་ཕྱུ་
 གཞན་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐ་ཆེག་གོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལན་འགའ་ཅམ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་པ་ཅི་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་
 ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་པར་གཡེང་བས་གཞོ་བའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲིར་པོ་མེད་པའི་འདུ་གེས་སྒྲུ་ཕྱུར་པའོ་སངས་རྒྱུ་མ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་སྒྲིན་པའམ་སྒྲིན་པ་མི་དམིགས་པར་ཡང་པོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲིར་ཕྱ་ཕྱད་ནས་

༡༩༩། །འཕྲུང་པར་བྱེད་པའོ། །རི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཐའ་ཉན་ཐོས་ལྟར་ཞི་བར་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལ་མི་གནས་པར་གྱུར་པའོ། །རི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་ལ་བདག་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་ལྟ་ཐོགས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཟད་པ་ལ་ཕྱར་འདས་ཀྱི་མཐར་ལ་མི་གནས་པར་གྱུར་པའོ། །ཁུན་ཁུམ་ཚོགས་པའི་མཐར་ཐུག་སངས་ཀྱས་ཉིད་ཐོབ་ནས་དེ་ཙམ་ལ་མི་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཐར་བདེ་སྒྲིན་པའོ། །སྒྲིན་པ་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་པའི་ནུ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་ལ་སོགས་པ་གེས་རབ་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉི་རིགས་སུ་གེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་དང་ཐར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་ཕྱར་ཟད་མི་ཕྱར་པའོ་སྟེ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་དང་ཐར་པར་གྱུར་པའོ། །རི་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་གཅིད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པ་ཀགས་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་ལས་གིན་དུ་བསྒྲུག་པའོ་སྟེ་ལོ་ཐོར་བའི་སྒྲིན་གཏན་དུ་བཅད་པའོ། །རི་ལྟར་ན་མ་སྒྲིན་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པ་ཀྱང་མ་སྒྲིན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལེན་པའོ། །རི་ལྟར་ན་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པའོ་ཞེས་སྒྲོད་པའོ། །རི་ལྟར་ན་བརྒྱན་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བའི་ཚོས་བརྒྱན་པ་དེ་ལ་བརྒྱན་ནོ་ཞེས་སྒྲིན་པའོ། །རི་ལྟར་ན་ཐ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་

མཚོག་གིས་གནས་པའི་ཞེས་ངེས་པའི་ཚོག་གི་རྒྱལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་དག་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དག་ཏུ་འདུག་པའམ་གནས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚོག་གུལ་པ་རྒྱ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་པར་བྱེ་སྟེ་རྒྱ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བརྒྱལ་སེམས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་རྒྱན་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བསམ་གཏན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནོད་སེམས་
 གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་གནོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཏུས་ཐམས་ཅད་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པའི་ལོག་པ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཁུན་རྟག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་པ་པའིན་ཏུ་མཐོང་བའམ་ལྟ་པའོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་ཟབ་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་བརྟན་པ་རྟག་པའི་
 ཚོས་རྒྱལ་སེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་སེ་ཏེ་ཚོས་གྱི་རྒྱ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་པའི་ཚོས་རྒྱལ་སེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་སེ། ལྷིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་སེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་
 ཏེ། ལྷུལ་པའི་རྒྱ་སྟེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་སེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་སེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོད་གི་གཉེན་པོ་དག་དང་བཅས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་

དང་། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་གྱི་ལས་གྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བར་བལྟའོ། །ཏིང་འཛིན་མེད་ན་དེ་བཞིན་བྱེད་མི་རྣམས་ཉི་
 ཉན་ཐོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ་ལྟར་ལྟག་པའི་སེམས་གྱི་བྱུང་པར་བསྐྱན་ནས། བརྒྱད་པ་ལྟག་པའི་སེམས་རབ་གྱི་བྱུང་པར་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གནས་དང་། གཞི་དང་།
 དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བརྒྱལ་བའི་ལན་དང་། ཉེན་དང་། གྲོགས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཐུན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། ལྷོར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་སེམས་གསུམ་གྱི་པན་ཡོན་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་དབེ་དང་། ཐུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐབ་
 པ་ཉིད་གྱིས་གྲུང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེམས་ནི་ལྟག་པའི་སེམས་རབ་གྱི་བྱུང་པར་རྩ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྟས་རྣམ་པར་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གཉིད་
 ཡོག་པར་རོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚེད་སྟེ་ཞེས་དང་ཉན་ཐོས་གྲུང་མི་རྟོག་ཡེ་སེམས་ལྟ་བུ་ལས་དེ་ལས་བྱིན་རྩ་འདྲའ་བ་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་།

༄༅། །འདྲ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་ཉི་ཤར་ནི་བ་འགོག་སྒྲིམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། མེས་པ་ལས་ལྷུང་བ་མེད་པར་ནི། མེས་པ་ནི་ནམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །མེས་པ་མེད། མེས་པ་མེད་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷུང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ་སྒྲིམ་དུ་བཀྱ་བར་འཛིན་པ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ངོ་བོ་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་བཞུགས་མི་རྣམས་པས་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས་ཏོ། །འདི་སྤྱབས་སུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཀུན་རྒྱལ་ཏུ་ཚོལ་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོར་བ་ལས་ལྷུང་བའོ། །དེའི་འབྲས་ལུ་དངོས་གཞི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་ཉིད་དོ། །དེའི་འབྲས་ལུ་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའོ། །དེ་གསུམ་ཀར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མིང་འཇུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་དང་པོ་སྒྲོར་བུར་དེ་དེ་ལས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བས། འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའང་རུང་ལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་ཅིང་། དེ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །ནང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པའོ། །གང་དེ་ལ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། རྗེས་ཐོབ་སྟེ་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྒྱལ་ཏུ་ཚོལ་བ་དེའི་རྒྱ་སྟེ། དེའི་འབྲས་ལུ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་ལུ་

2000

མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ཡིན་པས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱབ་ན་གཞན་གཉིས་ཀ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྔགས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་
པ་ཡིན་ན་ཆོས་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་བརྒྱུ་པ་ལ་ལ་ལ་ཞུ་ནི། ལྷོར་པ་ལས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་དེ། རོན་དུ། རྣམ་བརྟགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། ལྷོར་ལས་བྱུང་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཡི་གེ་ལན་རྩལ་ལྷོར་པས་ན། །
རོན་དེ་ལྷོར་ལས་བྱུང་པ་ཡིན། ཡི་གེ་ལན་རྩལ་ལྷོར་པས་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་རོན་ནི། མིག་དབང་དེ། རྣམ་པར་བརྟགས་བྱ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་གང་
གིས་འགྲུབ་ཅེན། བརྗོད་པ་མེད་པར་བརྗོད་ཅེས་བྱ་ལ། ཤེས་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ལ་མ་བྱོགས་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་ཡོད་ན་ཡང་དེའི་ལྷོར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ལྷོར་འགྱུར་
རོ་ཞེན། འགག་པའི་ཕྱིར་ན་སྔགས་གསུངས་སོ། །རྗོད་བྱེད་བརྗོད་བྱ་དག་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གསུངས། བསྟན་བཅོས་མ་ཤེས་པས་བསྟན་བཅོས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལྷོར་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་དེའི་
ཆོག་དོན་ལྷོར་པ་ལྟ་བུ་དངོས་གཞི། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལྷོར་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་ཐོབ་གསུངས་དབྱིག །རབ་དབྱེ་ལ་དཔེ་ཡི་རྣམ་གངས་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་སོ་སོར་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་

༡༡། རང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་མི་འདུག་ཀྱང་། ལྷགས་མ་ལྷགས་པའི་དཔེ་ཚིག་བརྗོད་ཤིང་མི་ཤིས། མེད་པས་དོན་མྱོང་ཚུལ། ལ་ལོས་མྱོང་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པ་དེ། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་ལྟེང་མ་
 དཔུང་། མཉམ་རྗེས་དཔེ་དང་པོ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མེད། རྣམ་མཁའི་དཔེ་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཡིན་ནམ་དཔུང་། རྣམ་མཁའི་དཔེ་ནི། ཁུབ་པ། མ་གོས་པ། མི་རྟོག་པ། བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། རི་བཞིན་མི་རྟོག་པེ་ཤིས་ཀྱང་
 ཚེས་ཐམས་ཅད་པར་རོ་མཉམ་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁུབ་པ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། གཞན་གྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། ཤིས་པ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ། སྒྲུང་བའི་དབྱེ་
 བ་གསུམ་ནི། ཁ་ཅིག་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ལས། མི་རྟོག་པེ་ཤིས་འཕྲུང་བའོ། ཁ་ཅིག་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་མ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འཕྲེན་པའི་སྒྲོ་བས་ལས་འཕྲུང་ངོ་། ཁ་ཅིག་ད་ལྟའི་ཆེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོས་ལྟ་བུ་དང་པའི་སྒྲུ་
 ལས་ཕྲུང་བའོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་པེ་ཤིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། ཚེག་ཤིས་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི། ཐོས་བསམ་ལས་ཕྲུང་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། ཐོས་བསམ་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ན།
 སོ་སྒྲིམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཚེག་ཤིས་འཕྲུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་དཔུང་བ་རྗོགས་པས་ཚེག་ཤིས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། ཡང་གཞན་དུ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚེག་ཤིས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི།

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

གང་མིང་ཅེར་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདས་པར་འཛིན་གྱིང་དེ་ལས་པ་རོལ་ན་རྟོགས་ཕྱ་གཞན་མིང་པར་དེ་ཆོག་གཤམ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གྱིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 བོད་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་དང་རྟག་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོས་པ་མིང་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་སྟེ། གཟུགས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་བར་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་མིང་པར་རྟོག་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །སྒྲོས་མིང་ནི། དག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཆོག་གིས་བསྟན་ཏུ་མིང་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་དེ་ཤེས་པར་མི་རྣམ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྐད་བསྟན་པ་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་རྟོག་མིང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །ཡང་
 དག་དོན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཀུར་འཛིན་མིང་པའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མིང་པའི་གནས། །གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་མིན་པའི་སེམས་ནི་ཁོ་ན་སྟེ། ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲོས་པའི་དོན་ལ་མི་སེམས་
 པའི་རྣམས་བྱང་ཕྱིར། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མིང་པའི་གཞི། །དམིགས་པ་མིང་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གནས་ཡིད་གྱི་བརྟོད་པ་དང་བཅས་པའི། །ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་རྒྱུ་བཞིན་

༡༥༥། འཕྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་རྒྱུ་མེམ་ས་དཔའ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ཤེས། །རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་འཛི། །ཆོས་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་བརྟགས་དང་བྱུང་བས་བརྟོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །མིང་གཞན་བདག་མེད་པ་དང་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྟོད་པ་དག་ཀྱང་དེ། ། ཕུང་རྒྱུ་མེམ་ས་དཔའ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ཤེས། །རྒྱུ་པར་མི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་འཛི། །དེས་ཤེས་ཕུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། །མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་ན་སྒྲོ་སྒྲོ་དང་ཤེས་པ་ཐམི་དང་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་
དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་དང་མེད་པའི་བྱིས། །རྒྱུ་པ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བརྟག་ཕུའི་དོན་མེད་ན་འདི་ལྟར་དེའི་དམིགས་རྒྱུ་ས་བརྟན་པས་ཅི་ཕྱ་ཞེས། ། འདི་ཆོག་རྒྱ་སྒྲོ་པ་ལས་ཕུང་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་དེ། །བརྟོད་དུ་མེད་པ་ལ་འཕྲུག་ཕྱིར་
རྒྱུ་པར་བརྟག་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་ཉིད་མིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་རྟོག་ཕྱིར་ཡི་གེ་པམ་རྒྱུ་སྒྲོ་པ་ལས་ན། །དེ་ལྟར་བརྟོད་ཕུའི་དོན་དེ་སྒྲོ་པ་ལས་ཕུང་པ་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་བརྟོད་པ་མེད་པར་བརྟོད་ཕུ་དམིགས་མེད་ལ། །དི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་
འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་རྒྱ་དཔའ་ལ་བརྟོན་པའི་རྒྱ་ཤེས་དང་བརྟོད་ཕུ་ཡིད་དཔའ་ལ་བརྟོན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གསུང་དགོས་པས། །མིང་དང་དོན་ནི་མཚན་ཉིད་མི་གཅིག་པས་འགྲེལ་པའི་བྱིར་ན་ཆོག་གིས་བརྟོད་པ་ལ་མིན་ཏེ་སྒྲོན་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། །དེ་བྱིར་
དོན་ཐམས་ཅད་བརྟོད་དུ་མེད་པར་གནས་སོ། །མདོར་ན་བརྟོད་པའི་ཆོག་དེས་སྒྲོ་འདོགས་གསལ་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དོན་ལ་སྒྲོ་སྒྲོད་ཀྱིས་སྒྲོ་དོན་པོས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ནི་གནད་དོ། ། །རྒྱུ་པར་མི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། །ཕུང་རྒྱུ་མེམ་ས་དཔའི་མི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་

རྟེན་ལ། བློ་བཟང་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལྟེ། །དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་དུ་འཕེལ་པར་འགྱུར་བྱེད་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གྲོགས། །ལམ་གཉིས་སུ་ནི་བརྟོན་པ་
 རྟེན་ཆོག་ཀྱི་ལམ་པར་སྒྲུབ་པའི། རྟེན་གྱི་ལམ་པས་མ་གཏན་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །ལ་རོལ་བྱེན་པ་ལྟེ་རང་བཞིན་ནོ་སྟེ་རང་གི་རོ་བོ་སེས་རབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་འཛི། །ལོངས་སྤྱུལ་
 གྱི་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་ལོ་ཐོར་གཉིས་སུ་སྟེ། །བརྟེན་ཆོག་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་མི་རྟོག་པ་མཛོན་དུ་བློ་བཟང་པས་སོ། །འདིའི་བདག་རྟེན་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་དུ་གནས་པ་ཐོབ་གྱི། །འདི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་དེ། དེའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་རྣམ་གཞན་
 ནོ། །མི་རྟོག་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལམ་བཟོན་པ་དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་སྤྱུལ་སྒྲུབ་ལོ་ཐོར་དུ་སྟེའོ། །མི་རྟོག་པ་ཐོབ་ན་ལོངས་སྤྱུལ་ལོ་ཐོར་དུ་སྟེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་འཛི། །བྱི་མ་བྱི་མའི་ཆེ་རྣམས་སུ། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོ་ཐོར་དེ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པེ་སེས་གོང་དུ་བྱང་པར་དུ་ནི་འགོ་བར་འདོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རིས་པར་འགྱུར་པའི། །ས་བརྟུན་གཏུ་སེས་བྱ་སྟེ། །སངས་ཐོར་དེ་ཉིད་དང་ཐོར་བློ་བཟང་པ་
 དང་ནི་བརྟོན་ལམ་དུ་གྱུར་བྱེད་རོ། ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་མཐར་འཁུག་པར་འགྲོབ། །དག་པའི་སྤྱུག་སྤྱུམ་ཐོབ་བྱེད་དང་། །དབང་གི་དམ་པའི་མཆོག་ནི་བརྟེན་པའི་ཐོབ་བྱེད་རོ། ། །རྣམ་

༡༡། །རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ ༡༩༣། །སྒྲོལ་ལྷུང་ལོན་ཡོན་དང་པ་ཅུམ་དང་ལྷག་པར་འདོད་པའི་མོས་པ་ཡིས། །སྟིག་པ་སྒྲོ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དྲག་རྒྱམས་ཀྱིས། །གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ལན་ཡོན་རྒྱལ་རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ ༡༩༤། །ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་གོ་ལ་ ༡༩༥། པའི་བྱིར། །མ་དང་པོར་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གྱུ་བ་དང་ལྷན་པས་ན། །ཅི་ཡིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། །རྗེས་ཐོབ་པའི་ལན་
 ཡོན་རྒྱལ་ ༡༩༦། རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པས་ན། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་སྒྲེབ་སྒྲོ་ཚོགས་སྟོན་པས་རྒྱལ་པར་རྒྱ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མི་གོས་སོ། ། །དེ་གསུམ་
 ཀྱི་རབ་ ༡༩༧། དང་པོ་མི་རྟོག་དེ་ཡང་སྒྲོལ་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལྷགས་པས་དོན་ནི་མྱོང་འདོད་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་ལྟར་དང་། དངོས་གཞི་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷགས་པས་དོན་མྱོང་ཡང་བརྟོན་ཏུ་མེད་པ་དང་། །རྗེས་ཐོབ་ནི། མ་ལྷགས་པས་ནི་དོན་མྱོང་བ་
 ལྟར་ཤེས་ཤིང་འཆད་པའོ། །སྒྲོལ་དངོས་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྟོན་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །མིང་གི་ཐ་སྙད་ལས་བྱུང་བ་མྱོངས་པས་དོན་ནི་མྱོང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོལ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་མྱོངས་པས་དོན་མྱོང་ཡང་བརྟོན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་
 དངོས་གཞི་དང་། །མ་མྱོངས་པས་ནི་དོན་མྱོང་བ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་སྟེ། །གོང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྟོན་པ་ཡིན། །ཡང་མིག་ཤེས་ཚོགས་རྒྱལ་ཤེས་ལྷ་པོས་དོན་ནི་མྱོང་འདོད་ལྟ་བུ་སྒྲོལ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ལྷ་པོས་དོན་དངོས་སུ་མྱོང་ཡང་རྒྱལ་རྟོག་མེད་

ལྷོ་ལྷོ་

བ་དངོས་གཞི་དང་། །ཡིད་སེམས་ཀྱིས་དོན་ནི་མྱོང་བ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི། །ཡི་སེམས་གསུམ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཡང་བསྟན་བཅོས་མི་སེམས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མྱོང་འདོད་དང་། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་ཆོག་དང་དོན་མྱོང་བ་དང་བསྟན་བཅོས་སེམས་
 ཉིད་གཞིས་མྱོང་པའི་གོ་རིམ་སྟུང་། མྱོང་བ་ལས་ནི་མྱོང་བ་སྟགས། །ཡི་སེམས་གསུམ་དེ་བཞིན་སེམས་པར་བྱ། །མི་རྟོག་པའི་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་མི་ཞིག་མིག་ནི་༡༥་བཅུ་མས་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྟངས་པ་ལྟར་དངོས་གཞི་ལ་ཡུལ་འདི་ཞེས་མཚན་མ་མི་སྟངས་དོ། །
 རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་དེ་འདྲ། །དེ་ཉིད་མིག་ནི་ཕྱེ་བ་ན་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་ལྟར། །དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་སེམས་དེ་འདྲ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་དེ་ནི། །དམིགས་པ་ཀུན་གྱིས་དབེན་པས་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱ། །རྣམ་
 མཁའ་དེ་ཡི་དང་ལ་གཟུགས་ནི་སྟངས་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོབ་སེམས་དེ་འདྲ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཁལ་ན་དོན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་རི་ལྟར་ནོར་༡་ལུ་དང་ལུ་འདི་སེལ་སྟན་དག། །རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དགོས་འདོད་སྟུང་བ་དང་སྟུང་ཕྱིན་པ་སེམས་
 ཅན་ལོ་ལོ་རི་རང་གི་ལས་ལས་སྟངས། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྟུ་རྟོག་མེད་པར། །སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་སྟུང་ཆོག་སྟུང་འབྱུང་དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་སེམས་དེས་གཞན་དབང་ཞེས་བྱའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ལ་དམིགས་ན་རི་ལྟར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཉི
 ག་ཞན་དབང་དེ་རྣམ་རྟོག་དེ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །དེའི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་མིན་པ་ཞིག་ནི་མེད་དེ། །གཞན་དབང་མིན་པའི་ཆོས་མེད་པས་སོ། །འདིས་མདོར་ན་སེམས་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་སམ། །དེ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་གང་རུང་ལ་དམིགས་དགོས་ན། །དང་པོ་ལྟར་ཆོས་སུ་དམིགས་པས་རྟོག་པར་

五、

༡༡། །འཕྱར་རོ། །ཆོས་མིན་པ་གཞན་ནི་མེད་པས་དམིགས་པ་ར་མི་རིགས་ལ། ཆོས་ལ་མ་དམིགས་ན་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོགས་སོ། །དེ་ལུ་ལ་ལ་མ་དམིགས་པ་འི་སྒོ་ནས་བརྟགས་པ་འོ། །ཡང་ལུ་ལ་ཅན་ལ་དབྱེད་ན་དེ་སྒོ་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྒོ་ས་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ་དེས་སྒོ་ས་པ་སྒོ་ས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་ས་པ་མིན་ན་དེས་ཅི་ཞིག་སྒོ་ས་ནས་རྒྱལ་པ་ར་མི་རྟོག་པ་འི་ཡེ་སྒོ་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་ན། །ཟབ་མོའི་ཡོན་ཏན། གཞན་དབང་གི་ཆོས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཀ་མ་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་ལ་དམིགས་པ་མིན་ལ། རང་གི་རོ་བོ་ཅི་ཡང་མི་སྒོ་ས་པ་དང་མཚན་མ་འདི་སྒོ་ས་སོ་ཞེས་པ་འི་སྒོ་ས་པ་འདྲ་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་སྒོ་ས་ཞེ་ན། སྒོ་ས་བྱ་གནུང་བ་དང་ནི་དེའི་ལུ་ལ་ཅན་དུ་འབྱེད་པ་ལས་དེར་འཛིན་གྱི་ཅུང་པར་མེད་པ་འི། །མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཡི་སྒོ་ས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་པར་བརྟག་བྱ་ཀུན་བརྟག་ །དུམ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོས་མེད་པས་ན། ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །རྒྱལ་པར་རྟོག་པར་བྱར་མེད་པར་གང་ཕྱིར་བཞེད། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྒོ་ས་པ་དེ་མི་རྟོག་ཏེ་དོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ཅིས་མ་གྲོ་ལ་ཞེ་ན། གྲོ་བྱར་གྱི་བ་པས་གནས་རྒྱལ་མ་རྟོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོགས་སུ་བབུང་བས་སོ། །སྒྲོང་བ་རྒྱལ་ས་ནི་དོན་དེ་བཞིན་མཐོང་བས་གྲོ་ལ་ཡོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ནི་གཅིག་ཐ་དང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ལུ་ལ་ཅན་ཡེ་སྒོ་ས་ཀུང་མཚན་མ་གང་གི་རྒྱལ་པ་སྒོ་ས་པ་འི་སྒོ་ས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་། གྲོང་བྱང་དང་རྗེས་ཐོབ་ལྟར་སྒོ་ས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོང་བྱང་གི་སྒོ་ས་པ་

समाप्तः

ཐོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཚོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཤམ་པ་མེད་པ་འདྲ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོར་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ཡེ་གཤམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་རིགས་དང་སྒྲོན་གྱི་འཕེན་པ་དང་ད་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་རབ་
དུ་དབྱེ་བས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་ཡེ་གཤམ་གྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོག་གཤམ་པ་འཛིག་རྟེན་པ་འི་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉན་ཐོས་ཕྱི་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པས་ལྷུང་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་
པ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། རྟོགས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། ༡ རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ༢ རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ༣ འདྲེས་པ་དང་། ༤ དཔྱོད་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་སྟེ་གང་རྟོགས་པ་འི་དུས་ན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། གང་
ལས་ལངས་པ་ན་བདག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དྲན་པ་རྗེས་འཇུག་དྲན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། བའོ་ལ་ལ་བདག་གི་རྟོགས་པ་དེ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། འདྲེས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་གིང་བརྒྱུམས་པ་ལ་དམིགས་པ་འི་ཡེ་གཤམ་གྱིས་
མཐོང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟེན་གནས་སྒྱུར་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྒྱུར་པ་ལས། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཁྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐག་སེར་དུ་བསྒྲན་བའམ་མོས་ན་དེར་འགྱུར་པ་ལྟ་བུ་འཁྱོར་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཐ་དང་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་ཡེ་གཤམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པ་ལས་གྲུབ་པ་འི་ཚོགས་སུ་བཅུད་པ་གཞན་ཡང་། ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ཅིག་ལ་རྣལ་ཞག་བཏུང་བ་རྒྱ་བཏུད་ཅི་སྟགས་རི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་སོ་སོའི་ཡིད་ནི་ལྷུང་རྒྱལ་ཐ་དང་པས། །ཕྱི་

ཐུ། །དོན་རྒྱལ་སྤྱད་པ་མེད་པར་རང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་འདོད། །འདས་མ་འོངས་སོགས་ལུལ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་བཞིན་རྗེ་ལམ་དང་། །མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རྒྱལ་པ་གཉིས་པོ་
ལ། །སེམས་སྒྲུང་ཙམ་ལ་དོན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་གྱུ་བ་ན་ནི། །གཉིས་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་
མི་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཕྲོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཕྱོད་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་སོགས་བསམ་གཏན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་
གིས། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འང་དེ་སྒྲུང་མོས་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་ཚུལ་རབ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་སྤྲེལ་མཐོང་གྱུ་བ་པ་ཡི། །སྟོ་ལྟན་བྱང་སེམས་ཉིང་འཛིན་ནི་བ་ཕྱོད་པ་ཡི། །མདོ་སྟེའི་ཚུལ་གྱུན་དང་གཟུགས་མི་རྟག་སྟོང་སོགས་དོན་
ཀྱན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་རྒྱལ་བ་དུ་མར་སྒྲུང་ཕྱིར་རོ། ། །མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་སྟེ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་རྟོག་པ་མེད་ལ། །དོན་རྒྱལ་སྤྱད་པ་མེད་པས་ན་རྒྱལ་
རིག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཅེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། །རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱུང་པར་མེད་དེ། །རི་རྒྱུད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཆུལ་གྱིས་གནས་

2000

ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་བསྒྲུབས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེན། གནས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཞེན་སུ་སྒྲེགས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ངས་ཤེས་སོང་གོ་ལ་ལོ་སྔགས་ངར་འཛིན་པའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་རྫོག་པའི་གནས་གཞུགས་མེད་ཅེས་སྔགས་དང་འདི་ནི་ཤེར་བྱིན་ནོ་སྒྲུལ་ཏུ་དམིགས་པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་ལའོར་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལྟར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གནས་སྒྲོང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལྟར་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ཅན་གྱིས་རྫོག་པར་འཛིན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལྟར་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར་མར་མེ་གི་པ་ལྟར་སྤང་བོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཤེས་རབ་དང་སྒྲོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་བྱིར་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སོར། །དེ་ལྟར་ལྟ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོ་ཤེས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅེན། རྣམ་པ་ལྟའི་བྱང་པར་ཡོད་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྫོག་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་མི་རྫོག། །བྱང་སེམས་ནི་བྱང་རྒྱལ་པར་གྱི་རྫོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་མི་རྫོག་གོ། །དེས་ན་སྤང་བོ་ལ་སྔགས་པའི་རྫོས་ལ་ཉན་ཐོས་པས་མི་རྟག་སྟག་བརྒྱལ་སྔགས་ལྟར་བྱང་།

ལྷ། །སེམས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ནི། སེམས་པལ་རྟོགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པལ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ། ཉན་ཐོས་
 རྒྱལ་པ་དེན་པའི་ཅམ་སེམས། བྱང་སེམས་འི་ལྷ་འི་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་བྱའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་པ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་པ་བདག་གི་དོན་དང་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བས་སོ། །འབྲས་ལུ་མི་
 གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ཉན་ཐོས་ཞི་མཐའ་རྟོགས་གཅིག་ལ་གནས། བྱང་སེམས་སྤྱོད་ཞི་གཉིས་ཀར་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་དུ་བཞུགས་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཉན་ཐོས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་ཟད། བྱང་
 སེམས་ནི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་འི་སྤྱོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་འི་སྤྱོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་རྟག་པ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །གོང་ན་མེད་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གོང་ན་རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཐོག་པ་དེའི་གོང་ན་ཐོག་ཆེན་ཡོད།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་པ་དེའི་གོང་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་པ་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱིང་རྩེའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པའི་སེམས་ཀྱི། །རྒྱལ་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་རྒྱལ་པ། །འཕམ་གཟུགས་སྤྱོད་པ་འཕྲིག་
 རྟེན་འཕྲིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །ལུན་སུམ་ཆོགས་དང་མི་རིང་ཉི་ཆེ་བར་བརྟེན་དོ། །གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ལྟག་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་འཁྱུར་བའམ་ཡོངས་སྤྱོད་དམ་ཅོར་

ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི་མཐུ་མངའ་བ་དེའི་ཆོ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཐམས་དེའི་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅན་གྱེལ་ཕོང་ཅན་དག་སྐྱར་བར་གྱུར་ཅེ་ན། ཐམས་ཅན་དེ་དག་ལ་འབྱོར་པ་དེའི་གོགས་སྐྱུ་གྱུར་པའི་
 ལས་སྒྲིབ་མཐོང་བ་དཔེར་ན། མ་ནི་ཕྱིས་པའི་སྒྲུ་མས་ལ། རྩལ་གྱི་ཐུང་པར་རྩམ་མོད་ཀྱི། །ཁ་ཡི་སྤྱུ་ག་རྩམ་པ་ཡི། །ལུ་ལ་མས་ནི་རི་ལྟར་བྱ། །ཞིས་པག་ད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གལ་ཏེ་ཡོངས་སྒྲོང་དེ་ཉི་ལམ་སྐྱབ་ན་དགོ་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཉིད་དུ་
 མཐོང་ན་མི་སྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲོང་ཡོད་ན་མི་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་དེས་མེད་ཀྱང་དུ་སྒྲིབ་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བར་མཐོང་ནིང་དེ་ལས་དགོ་ཆོས་ལ་གནོད་ན་མི་སྐྱབ་པ་དང་། ལུ་ལ་དེར་གལ་ཏེ་ཡོངས་སྒྲོང་ཉི་ལམ་སྐྱབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགོ་པའི་ཆོས་གསོག་
 པའི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པ་རྣམས་ལ་ནོར་མེད་དགོར་འགྱུར་ཏེ། ཉིས་ན་དཔུལ་བར་གྱུར་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་སྤྱི་གསལ་སྒྲོང་དེ་ལྟ་མིན། །མ་རབས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསལ་གྱུར་ན་དབང་ཕོད་ཏེ་འབྱུང་ཏེ། །རིགས་པ་མིན་དང་ཕོངས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོང་དུ་འགྱུར། །ཞིས་པག་ད་པ་ལྟ་བུ་དེ། །དེ་
 ལ་ཡོངས་སྒྲོང་སྐྱབ་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐམས་ཅན་ཆེས་མང་པོ་ལ་གནོད་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་གཅིག་ལ་ཡན་ཕྱིར་དུ་མ་ལ་གནོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱབ་པས་ཐམས་ཅན་གྱེལ་ཕོངས་ཅན་དག་སྐྱར་རོ། །ཐམས་ཅན་
 རང་གི་ལས་དང་སྒྲིབ་དང་མཛོན་འགྱུར་དང་། །སོགས་དང་གནོད་བྱེད་གོང་པག་ད་པ་ཞེན་མཐོང་པའི་ཕྱིར། །བྱང་རྩལ་ཐམས་ཅད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བྱིས་ནི། །ཐམས་ཅན་གཞན་ཡོངས་སྒྲོང་པ་མི་འཐོབ་པར་བརྟོད་དོ། །དེ་ལྟར་

༡། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་ནས། དགྲ་བ་སྟོང་བའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ནི་ལམ་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་མཆན་ཉིད་ནི་གང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མཐུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཏང་བ་དང་བཅས་པས་ཉེས་པ་མེད་ལ་དེས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་གནས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་འགྱུར་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རང་མཆན་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ལ་སྟོང་རྗེས་འཁོར་བ་ཡང་མི་འདོར་བའོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ནི། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ནི་སྟེ་འཆིའི་དབྱང་ཐག་འབྱེད་ཏེ་རྒྱན་མི་འཆད་པས་སོ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆནས་སོ། །མྱང་འདས་ནི་ལམ་འདས་ཀུན་བརྟགས་དེ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །གནས་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་གོལ་ལུས་ཀྱི་གཞི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉོན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་སྟན་གང་གཟུང་འཛིན་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཅིང་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་བ་རྫོང་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆར་གྱུར་པའོ། ། །གྱུར་པ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་ན་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཉམས་ཆུང་བར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་བྱང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་མོས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་ལས་དེ་གཉིས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཐུང་ལ་གནས་པ་དང་། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཛེམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་རེས་ཉོན་མོངས་ཐུང་རུ་ཅམ་གྱན་རུ་འབྱུང་བའམ། རེས་གྱན་རུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོགས་ནས་ཁྱུར་པ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོགས་སར་ཐུང་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ས་དུག་པའི་བར་རུ་མཚན་བཞག་རུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུང་བ་དང་། རེས་ཐོབ་རུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྒྲུང་བ་སྟེ་བར་མེད་པ་མིན་པར་རེས་འཛོག་རུ་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔྱེམ་པས་ཁྱུར་པ་ནི་སེམས་ཕྱི་སྒྲིབ་པ་ལྷག་
མ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ས་བཐུད་པ་ནས་ས་བཐུ་པའི་བར་རུ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཁྱུར་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། མཚན་
མ་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུང་བ་དང་། སིན་རུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུང་བ་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འཕྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱུར་པ་དམན་པ་ནི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སིན་རུ་རྒྱུ་ཀྱིས་བལྟས་པས་འཁོར་བ་སིན་རུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱུར་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བྱང་རུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞི་བར་
མཐོང་བས་གྱན་ཉོན་སྒྲོང་ཞིང་། འཁོར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱུར་པ་དམན་པའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་ཏེ།

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༩། ཐེག་པ་དམན་པ་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཚུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རང་གི་གནས་གྱུར་པའི་གཞིས་རྟོགས་པའི་གནི་
 དེ་མིས་ཞེས་སོ་འཁོར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ། འགྲོ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་སྟོན་པས་འདུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མཛོན་པར་མཐོ་བ་ཡི་ཅུན་ལུ་
 ཆོགས་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་འདུལ་ཞིང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་བསྐྱིབས་ནས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་
 དུ་སྒྱུར་རོ། །མི་སེམས་པ་དེ་བསལ་བས་ཡང་དག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་། །སྟེ་རིགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཐད་དོ། །དོན་ཀྱི་མེད་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་དོན་ཡོད་པ་འཕྲོངས་གྱུ་ལ། །མི་
 ཀྱི་སྒྱུར་སྒྱུར་འབར་སེམས་པར་བྱ། །འདི་ནི་གནས་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེ། །ཀྱན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དག་པར་རང་དབང་ཡོད་པས་འདོད་དགའ་སྒྱུར་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན་དེ་དེས་མི་འཆིང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་དང་ནི་སྤངས་ཏེ་ལོགས་སུ་
 མེད་དོ། །མཚུངས་པར་མཉམ་པར་སེམས་པ་ནམ་སྟེ་བ། །དེ་ཆོ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཕྱིར་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ནི། །འཁོར་བ་ཉིད་སྤངས་ཏེ་ལོགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བ་ནི། །གཏོང་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་སྤྲོད་ལ་མི་

པལ་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

五、

གཏོང་མིན་ཏེ་མི་འཆིང་བས་སོ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱད་ན་འདས་པ་ཡང་། །འཁོར་བ་ལས་གུང་ཏུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་མི་ཐོབ་མིན་འཁོར་བ་ཉིད་སྤྱད་འདས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་བྱད་པར་སྤྱད་འདས་བསྟན་ནས། སྤྱད་ཏུ་སྤྱད་ས་པས་ལེ་གེས་ཏི་མ་མེད་ཅིང་ཐོགས་
པ་མེད་པར་འབྱུར་བས་ན་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་ལེ་གེས་བསྟན་པ། ། བརྒྱ་པ་ལེ་གེས་ཀྱི་བྱད་པར་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ནི་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་གསུམ་པོ་བཅས་མ་མིན་པར་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱད་
པའི་སྤྱད་གསུམ་གྱིས་སྤོ་ནས་ལེ་གེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཆོས། གང་པའི་བཅའ་སྟེན་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱད་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་ཡོངས་སྤྱོད་ག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
ཕྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱད་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དེ། དགའ་ལྟན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཕྲོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུར་བ་
དང་། སྤྱད་གསུམ་ཅན་གྱི་གན་ཏུ་གསེགས་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་གནས་པ་

བཅུ་ལྔ་པའི་རྒྱ་ལྷ་ལ་དབང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཚེས་ལ་དབང་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གིས་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །འདུས་ལྷུས་དང་། །འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་གིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། །འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཐོབ་པ་པོའི་རྒྱུད་སྤྱོད་རྫོགས་ཚད་མེད་པ་དག་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མཐོང་དཔའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་འབྱས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་གཤགས་པ་ཐ་དད་བྱེད། །སྟེ་མཆོད་དུག་གི་བྱུང་པར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འབྱུར་ཐ་དད་པའི་རིགས་གྱི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་ན་རྒྱུད་སྤྱོད་པས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར། །མཐོང་ཅན་ཀུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཏུ་མར་སྟོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཐོག་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་སྟོབ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དཔྱིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད་

༡༩། །པམ། དེ་ལྟར་མངས་རྒྱས་གཅིག་མིན་མང་པོའང་མིན། ། །རྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་པའིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་པདག་ཉིད་མི་ལྟར་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། བྱང་མེམས་དེས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་
པའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱགས་དང་། མེམས་ཅན་མ་ཟད་པས་བྱང་མེམས་དེའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟེན་དུ་གནས་པས་རྟག་པོ་རོ། ། །པམ་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་པའིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
པ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལས་ཤེས་པ་གཞན་པའི་ལུས་མིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་དེ་མཆན་པའི་དཔེ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཐོང་ཙམ་ལ་རྟེན་པའི་རྟག་གོ་པའི་སྟོན་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་མོས་པ་དང་
ཆོས་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཐེག་པ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་འཇིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ཐོབ་པ་
མོགས་རྣམ་པ་ལྟ་ལེགས་པར་བསྒྲིམས་པས་ཆོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྒྲབ་མོ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་དགའ་བ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐོ་མོ་བཅོམ་ནས་དེའི་མཐུག་ཐོགས་
སུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གནས་སྒྱུར་པ་ཐོབ་པོ། །ཡང་དབང་འཕྱོར་བ་རྣམ་པ་དུས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཀུན་ལ་དབང་འཕྱོར་བ་ཐོབ་ཅེ་ན། མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་ལྟས་ཐོབ་སྟེ། གཙུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉན་

समाप्तः समाप्तः समाप्तः समाप्तः समाप्तः

2000

ཐོས་ནི་ལྷག་བསྐྱེད་གྱིས་འཛིགས་པས་མཛོལ་ན་གྱི་ལུས་འདོར་བ་བཞིན་སྤང་བའི་རྒྱན་གཙོད་དོ། །བྱང་ལེམས་མི་ཐབས་བརྟུང་ཡོན་རྒྱན་ལྟ་བུས་ལུས་མཛོལ་ན་རྒྱོན་མེད་པའི་ལུས་དག་པར་སྒྱར་བ་བཞིན་དུ་གནས་གྱུར་པའི་ཞིང་ནི་རྩུབ་འདོད་པ་དག་པ་དང་། ལུས་ནི་འདོད་དུ་རྒྱན་པ་
དང་། མཚན་མཛོད་དང་། དཔེ་བྱ་དང་། བཟང་པོ་དང་། གཞུང་དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོར་པའི་སྤང་བོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་
ལྷ་ཆོགས་ཚད་མེད་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་དབང་
འབྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་བོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རི་རྩུབ་འདོད་པ་སྒྱུ་ལ་དང་། ས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་དང་། གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་སྒྱུ་ལ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྒྱུ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་
གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མི་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་ལུ་བ་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའོ། ། ཆོས་གྱི་སྒྲ་གནས་དུ་ཞིག་གི་གནས་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་
ན། རྒྱས་པར་བྱེན་ལོན་ཉན་ཚད་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་གསུམ་གྱི་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་གནས་པ་ལྟ་དང་འཕགས་པ་དང་ཚངས་པའི་གནས་པ་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་གནས་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་འཕགས་པའི་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རྩྭ་བ་

ན་
ཐུག་
ཡེ་དགྲུ་བཞུགས་

༡། ཉིད་ལ་གནས་སོ། །ལྷའི་གནས་པའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པར་མཛད་དོ། །ཚངས་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིང་ཆེ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་སོ། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རང་གི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བརྟེས་ནས། །རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེས་པས་མཉེས་ལ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མ་ཐོབ་པས་དེ་ཡི་གནས་པའི་དགའ་བ་ལྷ་དང་བྲལ་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མགོ་བཅད་པས་སྟོག་འགགས་པ་འདྲ་བའི་མུང་པོ་རྒྱུད་ཆད་པའི་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་དགའ་བ་ལྷ་པོ་མ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དེ་འདོད་པས་ན་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཐོབ་བྱོས། །རྣམ་པ་ལྷ་ནི་མཐུད་པག་རྩ་མེད་པ་དང་ལེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དཔག་མེད་གྱུ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆད་དཔག་རྩ་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་སྒྲུ་ལ་བྱ་དང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཐུ་མཆོངས་ཤིང་མཐུ་ལ་པ་མཐའ་དཔག་རྩ་མེད་དོ། །བྱ་བ་གྱུ་བ་བཞི་རྣམ་མཁས་བྱུ་བའི་ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་བདེ་འགོད་དེ་དུས་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་དང་མདོ་སྟགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ལྟ་རྣམས་སུ་བཞུར་བ་དང་། །གནས་སྒྱུར་པའི་འབྱུར་བ་དོན་དང་མདོན་གེས་སྟགས་ཡོན་ཏན་འབྱུར་པ་དཔག་མེད་པ་ལྷ་དང་ཁ་ཅིག་དོན་མུང་འདས་དང་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སྟགས་ཞེས་བཤད། །ལྷ་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པས་རྟག་རྩ་མི་ཐད་གཟིགས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །འཕྲིན་ཆེན་ལས་འདས་དབྱེས་པའི་མཆོག་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པ་རྒྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ་བརྟེས་སོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྒྱུ་རིགས་ལྷ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་སྒྱུ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཆོས་སྒྱུ་ནི་བྱང་རྩལ་ལེམས་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་
197

2000

དབང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷལ་པའི་སྐྱེ་རྒྱལ་པ་སྐྱེ་ཚྭ་གས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྷལ་ཆེར་སྐོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་སེམས་པལ་ལས་། ཉམ་ཐོས་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་དུ་ཞིག་
 གིས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་བལྟས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། མདོར་བསྟན་རྒྱལ་པ་དུག་གིས་བསྟུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱལ་པར་དག་པས་ནི་ས་པོར་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་སེས་པ་སྒྲན་ནད་མེད་ཀྱིས་དུག་ཉིད་སྒྲན་དུ་སྐྱར་པ་ལྟར་གནས་
 ལྟར་ནས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་པས་བསྟུས་པ་ནི་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་པའི་ཡེ་སེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པས་བསྟུས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་པའམ་
 ལྟོད་པ་ལ་སྐྱེ་གས་སྐྱེ་སྐོས་སྤྱོད་བསྟུ་པར་གནས་གྱུར་ནས་ཡེ་སེས་ཚད་མེད་པས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་འབྱུར་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞིང་ལས་ཆེར་སྐོས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་ལས་སྐྱེ་ཚྭ་གས་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མདོན་པར་སེས་པའི་ཡེ་སེས་ལ་དབང་འབྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་པས་བསྟུས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་མཐོང་པ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པར་སེས་པའི་ཐ་སྙད་
 བརྗོད་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་བསྟན་པ་མཁྱེན་པ་ལ་དབང་འབྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་པ་པས་བསྟུས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་བའམ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའམ་ནི་བར་

ལུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ལུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱ་དང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། རྟོགས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། བསྐྱར་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དུན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་གསུམ་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། བསྐྱེལ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པའི་མཆོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 དང་། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ལུན་ནོ། །འདིར་དེ་དག་གི་དོན་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་གང་གིས། །འདི་བདེ་ལྷན་འདྲེན་ཐམས་པ་དང་ཐུག་བསྐྱེལ་བྱལ་བར་དགོངས་པ་སྦྱིང་
 རྗེ་ཅན། །འདི་བདེ་མི་འབྲལ་དགོངས་ཤིང་མེད་གཤམ་བ་བདེ་དང་ལན། །དགོངས་པ་བཏང་སྟོམས་ཀུན་ཉོན་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་བྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་དེ་དེའི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །ཐུབ་པའི་མཁྱེན་པས་འཛིག་
 ཉེན་ཀུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐེལ་གཞོན་ཉེ་ཐེལ་གཞོན་པ་དང་། བྱོད་གྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཅད་པར་བྱའ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ལས་སེམས་གྲོལ་བྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བྱོད་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་དག །མ་
 ལུས་པ་དག་འདུལ་མཛད་པ། ཉོན་མོངས་སེལ་བ་ཡི་མཐུ་མང་འཛིན་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར། །བརྩེར་བཅས་བྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། * །སྟོན་ནས་ཤེས་པའི་བྱོད་པར་རྩོལ་མེད་ལུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཉོན་སྦྱིབ་འབྲལ་བས་ཆགས་མི་མངའ། །

बुधवार १५ फरवरी १९७७

ସମ୍ପାଦକ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ

五、

བདུད་འཛོམས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མཁུན་པས་ལས་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་དབང་སྤྱད་མོགས་སྤྱབས་སུ་མི་བཟུང་བར་བསྟན་པས་སྤྱབས་བསྐྱེད་བདུད་འཛོམས་སྤྱབས་དང་བསམ་གཏན་མཁུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་ལ་བསྐྱ་བདུད་འཛོམས་
 པ་དང་། སྟོབས་སྤྱད་པ་བདུན་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་བསྐྱ་བའི། །བདུད་འཛོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ༥ །མི་འཛིགས་བཞི། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་
 སྤངས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དང་དེ་མི་བགོགས་བྱེད་པ་བཞི་པོ་སྟོན་མཛད་པ། །དང་པོ་གཉིས་བདག་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གཞན་དོན་ལ་སྤྱ་སྟེགས་གཞན་གྱིས། །དེ་ལ་མིན་ཞེས་རྟོག་པས་མི་རྒྱུགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བསྐྱང་བ་
 མེད་པ་གསུམ་མངའ་བས་རང་ལ་ཉེས་པ་བཅད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་དུ་ཆར་བཅད་གསུང་མཛད་པ་སྟེ་རང་ཉེས་ཅན་གྱིས་ཆར་བཅད་མི་རྣམས་ལ། །ཆོས་ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱས་སྤངས་སྤངས་པ་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་སྟེ། །
 བསྐྱང་བ་མི་མངའ་དང་གཞན་དོན་ལ་བསྟེ་ལ་མི་མངའ་བས། །འཁོར་གྱི་ཆོགས་སྤྱད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ༥ །བག་ཀྱས་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་གསེགས་བཞུགས་ཀུན་རྒྱ་རྒྱུག་པར་ཡང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་བག་ཀྱས་ཀྱིས་རྟོན་པ་མོགས་
 ཀུན་མཁུན་མ་ལགས་པའི་སྟོན་པ་མི་མངའ་སྟེ། །དཔེར་ན་གནས་བརྟན་མོའུ་གལ་ལུ་ཆེ་རབས་ལུ་བརྒྱུར་སྟེ་ལུ་རྒྱུར་པའི་བག་ཀྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་སྟེ་ལུ་རྒྱུར་མཆོང་ཞིང་འགྲོའོ་ཞེས་གསུགས། རང་སངས་རྒྱུས་གཅིག་སྤྱད་འཆོང་མར་རྒྱུར་པའི་བག་ཀྱས་ཀྱིས་ལུས་བྱི་

འཆལ་ལོ། ། །ལ་ཕྱིན་དུག་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་མི་མངའ་བ་རྒྱལ་ཕྱིན་པ་ལ་འཆལ་པའི་སྒྲོན་མི་མངའ་། །བཅོད་པ་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱི་རྩོགས་པ་མི་མངའ་བཅོན་འབྲུག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བཟང་སྒྲོམས་སུ་བཞུགས་པ་མི་མངའ་། །བསམ་གཏན་ལ་གཡོ་བ་མི་
 མངའ་སེམས་ལ་ཆོས་ཀྱན་ལ། །མི་སྒྲོས་ཏེ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྒྲོན་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་ལྡན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཅིད་གིན་རྒྱལ་པར་དག་པ་དོ་བོ་ཅིད་སྒྲུ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་ལུ་དང་། ཐྱིན་ལས་དང་། ལྡན་པ་དང་། འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་སྒྲོན་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྒྲོན་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་ན་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་དེ་དུག་གི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ། ཁྱོད་ནི་དམ་པའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཅིད་དོ་བོ་ཅིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ནི་དོ་བོའི་སྒྲེ། །ས་བརྒྱའི་རྒྱལ་སྒྲོན་གྱི་ས་དེ་ཅིད་དུ་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ལགས་ཏེ་རྒྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཅིད་བརྒྱུས་པ་ནི་འབྲས་ལུའོ། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་འགྲོལ་བ་ལས་སོ། །མི་ཟད་པས་མཆུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལལོར་གྱི་ནང་ན་གདའ་ལ་གཞུག་མཛོ་རྩེའི་སྒྲུག་སུམ་རྒྱལ་ཏུ། །ལྟ་མིས་ཆོས་སྒྲུ་མཐོང་བ་
 ཡང་མ་ལགས། ། །ཡང་། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྒྲོན་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་མཐས་པའི་སྒྲོད་ལུལ་མིན་པ་ཟབ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུལ་མིན་པས་མཆོག་དུ་ཟབ་པ་སྒྲེ། །དེའི་ཟབ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ནི་ན། ཆོགས་སུ་བཅད་པ། །ལས་ཅན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་

ཨ་
ལྷོ་
དྲུག་གཞིར་
བཞུགས་

༡། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་བ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་། །འཁོར་བ་དང་ཕྱང་འདས་ལ་མི་གནས་ས་ལ་རབ་དུ་བཞུགས་པ་ཕྱང་འདས་དང་། །འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དང་། །ཟས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་ཁ་ཟས་སོགས་ཟས་བཞི་པོ་ནི་གསོལ་བ་ལགས་གནས་པ་ལ་ཟབ་ཉལ་ལོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཟས་གྱིས་གནས་ཏེ། །མ་དག་པ་འདོད་ཁམས་གྱི་རྟེན་གནས་བྱེད་ཁམས་ཟས། །དག་མ་དག་གི་རྟེན་གནས་བྱེད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱོས་བ་རྣམས་གྱི་རྟེན་རིག་པ།
ཡིད་ལ་སེམས་པ། རྣམ་སེམས་གསུམ། རྒྱུ་ལྷགས་སོགས་ཀྱང་ལུས་དག་མ་དག་སྟེ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་བཞིས་ཅི་རིགས་སུ་ལོ། །རྣམ་དག་ནི་རྟེན་གནས་པ་དག་བཅོམ་རྣམས་གྱི་བཞི་པོ་ལོ། །སངས་རྒྱལ་ནི་ཟས་བཞིས་གནས་པ་མིན་ལ་དེ་དག་གསོལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ལ་ལཱ་
གདགས་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པས་ཟས་གསོལ་ལོ། །རྣམ་པར་གནས་པ་ཚོས་སྤྱི་བ་དང་མེད་ཅིང་རྟེན་དུ་མ་ལས་མཛོན་བྱང་བརྟེས་པས་གུངས་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་ཟབ་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཕྱིན་ལས་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱིན་
ལས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ལྷུ་ལ་སྤྱི་ཕྱིན་ལས་མི་བརྟན་ལོངས་སྤྱོད་བརྟན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་གྱི། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྤྱི་གསུམ་ལྟན། །མཛོན་ལཔར་བྱང་རྩལ་པར་ཟབ་པ་ཚོས་གང་ཡང་མཛོན་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་མེད་དེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་རོ་བོ་མེད་པས་
སོ། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་མིན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་སོ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐ་སྤྱད་གདགས་པ་ལས་སོ། །དེའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་སྤྱད་ཅིག་རེ་ལ་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་

བཀའ་འབར་པའི་དགོངས་འགྲོལ་སྒྲོལ་

تاریخ

[illegible]

༡༡། །རྒྱུད་ལ་མི་སྤྲུང་ངོ་། །དེ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལ་ཇི་ལྟར་ཉི་བཞིན་དུ། །མངས་རྒྱལ་དེ་དག་གི་མདོ་མོག་ཆོས་བསྟན་པའི་འོད་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་དོ། །མདོར་བྱང་དང་མྱུང་འདས་གྱི་རྟེན་པ་ཟབ་པ། མོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མེམས་ཅན་ལ་ལར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་ལྟོན་ལ་མར་མེ་བཞིན་རྟེ་མེ་ལ་ལར་འབར་ལ་ལར་གི་བ་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས་པར་སྟོན་བྱང་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ན་ན་མ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད། །བཞུགས་པ་ལ་ཟབ་པ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱོད་འཕགས་མིན་མི་དགེ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ཐར་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་དམིགས་ནས་བཞུགས་དང་། །མི་དང་ངན་སོང་པ་རྒྱལ་པས་མ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་གི་ལྗེ་གནས་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བཞུགས་དང་། །ཆངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཆད་མེད་བཞི་ཆངས་པའི་གནས་པས་དམིགས་ནས་བཞུགས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མངས་རྒྱལ་མཆོག་རྒྱལ་དང་ནི་བཞུགས་པ་མཆོག་གིས་བཞུགས་ཏེ། །འཕགས་པས་བཞུགས་པའམ་གནས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ལྗེ་བཞུགས་པ་བསམ་གཏན། ཆངས་པའི་བཞུགས་པ་ཆད་མེད་བཞིའོ། ། །སྤྱི་གྱི་ཉ་ཉུ་སྟོན་པ་ལ་ཟབ་པ། རྫོགས་ཐོབ་གྱིས་དགེ་མི་དགེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུལ་བྱས་མ་བྱས་མོགས་ཇི་སྟེད་པའི་གིས་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་པར་དཔྱེད། །མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པས་གང་དུ་འང་རྒྱལ་པར་དཔྱེད་མི་མཛད། །སྤྱི་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་གནས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་མོད་གྱི། །མེམས་ཅན་དཔུ་ལ་བ་མོགས་གྱིས་མཐོང་པའི་སྤྱི་པ་བ་དེ་ནི་དེར་སྟོན་པ་འདུལ་པའི་བྱིར་ཏེ། །དེ་དག་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་ཉིད་མིན་ཏེ་དཔུ་ལ་བ་བ་དེ་དག་གིས་འདི་ཡང་མེམས་ཅན་དཔུ་ལ་བ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པས་དེ་དག་གི་དབང་པོ་དུག་གི་སྒྲོན་ཡུལ་མིན་ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཏུ་ཡང་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལ་པ་མཐོང་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་པོ་དུག་གི་སྒྲོན་ཡུལ་མིན་ཞེས་སོ། ། རྟོན་མོངས་༡༡སྒྲངས་པ་ལ་ཟབ་པ་བྱང་མེམས་ཀྱི་རྟོན་མོངས་
བྱུལ་ལ་དེའི་དག་ཉལ་སྒྲངས་པ་མེད་བྱང་རྟོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྦྱང་དེ་རྟོན་མོངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སོ། ། དེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསམད་པའི་དུག་དང་འདྲ་དེའི་དབང་གིས་བྱང་མེམས་རྣམས་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་བྱ་ངན་མི་འདའོ། ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་དེ་འདྲའི་
རྟོན་མོངས་ལས་བྱང་། རྟོན་མོངས་ཟད་པ་དང་གྱུན་མཁྱེན་བརྟེས་སོ། ། བསམ་གྱིས་མི་བྱང་༡༩པ་ལ་ཟབ་པ་བྱངས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། གྱུན་ལྡུང་གི་བདེན་པ་རྟོན་མོངས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལམ་དུ་འགྱུར། ། ལྷག་བདེན་འཁོར་བའང་
ཞི་བའི་རང་བཞིན་འགོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་བསམ་ལས། ། ། འདི་དག་ནི་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱི་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐིན་
ལས་དང་། གནས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། བྱངས་དང་། ཐིན་ལས་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་བྱུལ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། བྱང་པོ་སྒྲངས་
པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མེམས་ཉན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གྱུན་དུ་སྦྱོན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། བཞུགས་

༡༢། ལ་ཟལ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཟལ་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཟལ་པ་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཟལ་པ་ཉིད་དོ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
སྐུར་རྗེས་སུ་བྱན་ན། རྗེས་སུ་བྱན་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་བྱན་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྒོམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མདོན་པར་གཤམ་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་པའི་ངར་རྒྱལ་ཅན་ལོ། ། ཞེས་སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྒོམ་མོ། ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་པ་ཡིན་ན་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ངན་ལས་ཅིས་མི་བརྟ་
ཞེ་ན། འདིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ། གང་ལ་ལས་ཉོན་རྣམ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱིབས་གིང་ལྟ་ངན་མི་འདའ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་རིགས་དང་མི་ལྷན་ལ། ། ལས་བྱས་པར་ངེས་པ་དང་རྣམ་སྟོན་སོ་སོར་བྱུང་བར་ངེས་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཡི། ། སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ཀྱན་
ཏུ་ཡང་། ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མངའ་དབང་བྱེད་མེད། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱི་མ་ལས་གོ་ལ་བ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་དང་གཤམ་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་མཆོག་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མངའ་བའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྒྱུན་མི་

གཙོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་མངའ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་གོས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལུང་ལས་འདས་པར་གྱུན་དུ་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་དོན་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དུན་པ་སྒྲུལ་མོ། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྟག་པ་དང་ལན་མ་ཐོ་མེད་པའི་དགོ་ལུན་དང་བསྐྱལ་མི་དགོས་པར་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམས། རྗེས་སུ་སྒྲིན་མཛོད་པ་དང་ལུན་སུམ་ཆོགས་ནི་བདུན་པོའི་མཐར་ཐུར་པོ། །ལྷག་བསྐྱལ་ལ་ལམ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་དུ་གྱུ། །སྟེ་པོ་མང་པོར་རང་གི་ལུན་ཆོགས་དེ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་དོན་ཆེན་པོ་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་གྱུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བདུན་པོ་འདི་དག་གྱུན། །པྱོ་ལུན་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་རྗེས་དུན་པར་བྱའོ། །གོང་བཤད་གྱི་སྟེ་བྱག་སངས་རྒྱས་རྣམས་

2000

པའི་རྟེན། ལཔས་འབྱེད་ལུན་འཛོགས་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གཞོན་སྤྱིན་དང་། རྩི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བམ་མཁའ་ལྷིང་དང་མི་འམ་ཅི་དང་ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཉེ་ཀླུ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཆད་མེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱ་པ། ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལུན་འཛོགས་ཆོས་༡༠་ཀྱི་རོས་ལམ་ཟས་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོན་པ། ལྷིན་ལས་ལུན་འཛོགས་༡༡་མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ། ལན་འདོགས་པ་༡༢་ལུན་འཛོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་ལས་ལྷ་པ་པའི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པ། འདོགས་པ་མེད་པ་ལུན་༡༣་འཛོགས་བདུད་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་པ། རྟེན་ལུན་༡༤་འཛོགས་བྱང་མེས་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ལས་ལྷ་ག་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་བཀོད་པ། ལམ་ལུན་༡༥་འཛོགས་ཐོས་བྱུང་དུན་པ་དང་བསམ་བྱུང་གི་བློ་གྲོས་དང་བསྒྲུལ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོས་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་པ། གཞོན་པ་༡༦་ལུན་འཛོགས་ཞི་གནས་དང་ལྷ་ག་མཐོང་ཆེན་པོའི་ཐོག་པ། སྟོ་ལུན་༡༧་འཛོགས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ནས་འདྲག་པ། ། །གཞི་ལུན་ལུས་༡༨་འཛོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཛོགས་ཆད་མེད་པས་བརྒྱན་པ་ཡང་། མགཞི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ལ་བརྟེན་པ་ལྷ་རེན་པོ་ཆེ་བདུད་ཀྱི་ལ་པོ་ཆེན་པོ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདིའི་ཁ་དོག་ལུན་འཛོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་དང་། ཆད་དང་། ལྷལ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་།

༡། །བདག་པོ་དང་། རྒྱུགས་དང་། ལྷགས་འབྲིང་དང་། རྩོན་པ་དང་། རྩིན་ལས་དང་། བཙན་འདྲེགས་པ་དང་། འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། རྩོན་དང་། ལམ་དང་། བཞིན་པ་དང་། རྩོན་དང་། གཞི་ལུན་ལུས་
ཆོགས་པ་ཡང་བཟུན་ཏེ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ཡོངས་སུ་དེ་ནི་ཕྱིས་སྒྲིགས་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བལྟ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དག་པ། ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ལང་ཞིག་ལུན་པས་སྒྲིག་བཟུལ་དང་བཟང་རྩོམས་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བཙན་མ་
མོ་བ་མི་དག་དང་ལུང་མ་བཟུན་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་དབང་བཟུང་བ་རང་སེམས་ལ་རྟག་ལས་བའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བཞེས་པ་ཆོས་སུ་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ལས་ལུ་དང་ལུན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིག་
མཐོང་བ་ཅུ་གཉིས་ཡོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། རྩོན་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་གནོད་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་ཤིན་ལས་ཅན་དང་། མི་དགོ་བའི་གནས་ནས་བྱངས་ཏེ་དགོ་བའི་
གནས་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་ཤིན་ལས་ཅན་དང་། ལུ་སྒྲིགས་ཅན་ཐབས་མིན་པས་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་བཙོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་པ་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་
ཕྱིར་། ཐར་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་ཤིན་ལས་ཅན་དང་། ལམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ལམ་ཆོས་བཟུན་བཞེ་བར་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་འཛིག་ཆོགས་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་ཤིན་ལས་ཅན་དང་། ། མ་

五、

དེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་མེས་སྟེ་ཐེག་པ་དམན་པ་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པ་ལ་རབ་རྩ་འགོད་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་པའི་བྱིན་ལས་ཅན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིན་ལས་ལྡུ་པོ་འདི་ལ་བྱིན་ལས་མཆོངས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅུད་པ། ལུ་མི་སྟགས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཐ་དང་པ་དང་གནས་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་དབང་རྟེན་ཐོག་པ་ལུས་ཐ་དང་པ་དང་ཞིང་ལས་འཚོ་སྤོང་
 སྟགས་བྱ་བ་ཐ་དང་དང་ནི་དགོ་སྟགས་བསམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་ཐ་དང་དང་། ཚུལ་བ་ཆེ་རྒྱུ་འབྱེད་སྟགས་འདྲུ་བྱེད་ཐ་དང་བྱིར་ན་དེ་ཡི་དབང་གིས་ནི། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཐ་དང་གྱུར་པར་འདོད། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་
 ཆོགས་ཐ་དང་པ་མེད། གནས་ཆོས་སུ་ཐ་དང་པ་མེད། དེའི་བྱིར་འགོ་བའི་དོན་དང་། ཡན་པ་དེའི་བསམ་པ་དང་ཚུལ་བ་རྒྱུ་གྱུ་ལ་རྩ་གཅིག་ཅིང་ཐ་དང་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་ཐ་དང་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཅོ། །ཐེག་གཅིག་བརྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡག་པ་གཤམ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱན་མོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཡོན་ཏྲན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་དམན་པས་དགོངས་པ་
 གང་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་བརྟན་ཅི་ན། དེའི་དགོངས་པ་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅུད་པ། མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལ་ཅིག་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་གྱིས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་བརྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱངས་བྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་མ་

༡༥༥། །དེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་མེས་ས་ཐོག་ཆེན་གྱིས་གྲུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐོག་གཅིག་བསྟན། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་ཉོན་ཞིབ་གོ་ལ་བར་རིགས་མཐུན་ཕྱིར་ན། །རིགས་ནི་ཐ་དད་པར་ཡང་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པའི་རིགས་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་བདག་དང་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་སྐུར་དགོངས་པ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་མེས་ས་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་བསམ་པ་རྟེན་པ་ཞིང་བསམ་པ་གཉིས་བརྟེན་ཕྱིར་ཡང་ཐོག་གཅིག་དང་དགེ་སྦྱོང་དག་ངས་མཛོན་པར་གཤམ་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཉིད་དུ་ལན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་བྱས་ནས་སུ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐོག་པ་གཅིག་ཅིས་བསྟན་དོ། ། །དེ་སྐུར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐུན་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མང་པོར་བརྟེན་ན། ཆོགས་སུ་བཅད་པ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་ནི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྟར་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །བྱང་མེས་ས་དཔག་མེད་རྣམས་ཅིག་དུ་ཆོགས་བསམ་གསལ་
 ཕྱིར། །ཆོགས་བསམ་གསལ་པ་རྫོགས་པ་དེ་དག་ཁམས་གཅིག་དུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ་སོར་འདུལ་བ་ཞེན་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པོར་རབ་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

2002

མྱ་ངན་ལས་འདེམ་བཤམ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་བལྟའ་ཞིན། འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱལ་ཕུང་པོ་ལྷན་མེད་དུ་གཏན་མཛད་པར་འདོད། ཐེག་ཆེན་ཁ་ཅིག་ལྷན་བཅས་ཕུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་གཏན་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདེམ་ཞིས་
བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་སོ་སོའི་ཆོན་ས་གཏན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་སོ། །དགོངས་པ་འགས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་བཤད་པ་སྦྱིབ་པ་ཀུན་ལས་ངེས་གྲོལ་འབྱེད། །སངས་རྒྱལ་གྱི་མཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །སངས་
རྒྱལ་གཏན་འདུ་མྱ་ངན་འདས། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདེམ་མིན་པར་འདོད། ༥ །ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཅིང་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཞིན། རྩ་དུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱར་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གཟུགས་སྐྱར་
བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྐྱར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་སྐྱར་བ་མེད་པ་དང་། མོས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཙའིན་ཏེ་དག་གི་སྐྱེ་ལ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་ཐ་དད་ཚོགས་སུ་མ་བོང་བས་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
སྐྱར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པར་སྐྱར་བ་མེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱར་བས་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་ཚོགས་འཁོར་སྐྱ་ཚོགས་དང་འདྲེས་པས་
འདྲེས་པར་སྐྱར་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གནས་སྐྱར་པ་དང་ཡོངས་སྐྱེ་ནི་འདུག་པའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སྐྱར་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གནས་སྐྱར་པ་ཐ་དད་པས་མི་རིགས་པར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར།

2002

ལུ་གྲིང་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མངོན་དེ་ལྟར་གྲིང་བཞི་ལ་ལན་སངས་རྒྱས་མེད་པམ་མི་མངོན་པ་ལས་མེ་ཞེན། དེ་ལ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་དེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་སངས་
 རྒྱས་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། སྐུ་ལ་པ་གྲིང་བཞིའི་འཛིན་དེན་གྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མང་ཏུ་བྱུང་ན་འཛིན་དེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲིང་བཞི་པར་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཉིས་འཛིན་དེན་ཏུ་འབྱུང་བའི་མདོ་
 དང་འགལ་བ་མེད་དེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་གྲིང་བཞི་པའི་འཛིན་དེན་གཅིག་ན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དེ་འཛིན་དེན་གཞན་ཏུ་མིན་ཅོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་པ་ཕྲ་བ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་
 པ། །འཛིན་དེན་ཀུན་ཏུ་བསྐྱན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །མཚུངས་པར་མང་པོ་མངལ་ཏུ་ཞུགས། །ཐེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་། དེའི་དོན་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པས་
 གཏན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདྲེན་པ་མི་རུང་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་། སྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྐུ་གཉིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ་ཞེན། རྒྱ་མཐུན་པ་ལོངས་སྐྱད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཏེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། སྐུ་ལ་པ་ཡང་ཡང་སྒྲོན་པས་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་བར་བྱ་ཏེ།

[illegible]

བཅུ་མ་ཕྱེད་ཕྱིར། །དགེ་བཅོམ་པ་དེས་སྐྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་ཕྱེད་ཕྱིར་ན། །མངས་ཀྱས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ། །གཏན་དུ་བཞགས་པར་མི་བཞེད་དོ། །མངས་ཀྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དུ་ཐིན་ཀྱང་། །དེའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་ཕྱོད། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གལ་ཏེ་མངས་ཀྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་པ་ལ་བྱུང་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། །མེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དེར་འབད་པ་ཉམས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་པ་འདོར་
 པའི་སྤྱོད་ཆོས་ན། །ཁར་བརྟེན་པ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ཆོས་དེ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་མི་འབད་པ་སྤྱོད་ཆོས་དེ་དག་གིས་བརྟེན་པ་ལྟར་རང་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཆོས་གཅོད་པ་ནི་རིགས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མངས་ཀྱས་པའི་མངས་ཀྱས་
 དཔག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཅིག་གིས་ཀྱང་མེས་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་རུས་པས། ད་ཡང་མེས་མཆོག་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ཐོབ་པར་འབད་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབད་མི་རིགས་ཏེ། མངས་ཀྱས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་ཐོབ་པའོ། །
 ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཆོས་པར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནའང་། ད་ཡང་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་གཅོད་པ་གལ་རིགས་ཏེ། མངས་ཀྱས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྟག་པ་རང་གིས་ཐོབ་པའང་མངས་ཀྱས་མང་པོ་ཡོད་པས་རྒྱུར་པར་མི་འགྱུར་ལ། རང་གི་སྤྱོད་ཆོས་པ་ལྟར་པའི་འབྲས་ལུང་
 མངས་ཀྱས་མང་པོ་ཡོད་པས་རྒྱུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱད་ནས་མངས་ཀྱས་སྤྱོད་ཀྱང་མངས་ཀྱས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཆོས་པ་ཉམས་པ་སྤྱོད་ཆོས་པ་ལྟར་ཐོབ་པའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་པའི་བྱུང་མེས་རྣམས་མེས་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྟེན་པ་འབྱུང་པས། མེས་མཆོག་

༡། གྱི་དོན་གཞན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་རུང་མི་བྱེད་ཀྱང་རུང་བདག་གིས་མི་བྱའོ་ཞེས་མི་རིགས་ཏེ། མས་བུའི་གནོད་པ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་འབད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱམས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །པརྟེ་ཏུ་ཐོན་མི་ཏུ་དང་གྱི་ལུ་པོ་རྟེ་དང་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་བསྐྱར་བའོ། །གིང་རྟ་ཆེན་གསུང་མཆོ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས། ཤེས་བརྩོན་ཞན་རྒྱུ་མས་དེར་འཇུག་སྒྲོབས་པ་དམན། རང་སྒྲོ་གོམས་བྱིར་སྐྱབས་སུ་ཆོག་སྒྲུ་བསྐྱུས། དོན་ཀྱན་ཆད་པར་བཞོད་དོ་དགོ་སྒྲུར་ཅིག རང་ཆོས་ལུགས་ལག་རྒྱ་ཆོས་ལ་གྱུ་བ་མི་ཡམ་པས་སོ། །དགོའོ། །མདྲ་ལོ། །མཆན་འདི་ཡང་དབྱིག་གཉིན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། དོན་གསང་བ་རྒྱུ་པར་བྱེ་བ་བསྐྱམས་པ་གཉིས་དང་ཡང་སྒྲོ་བསྐྱུན་ཞིང་། གཙོ་བོར་བརྩམས་པ་འོ་པོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ལོ་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་ཐོགས་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྒྲུ་འགྲུར་དང་མཐུན་པར་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཡམ་ཆོས་རྗེའི་བྱག་བྲིས་ལས་བཅོས་བསྐྱར་མེད་པར་ཞེ་ཆེན་དུ་ཞུལ་བསུས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བདག་གཞན་སྐྱེ་ཀྱན་དུ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བྱ་མེད་པའི། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་སྒྲུར་ཏེ། ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོན་བྱེད་ཤོག །མདྲ་ལོ་དགོའོ། །

༄༅། །སྤྱུ་མ་དང་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གསུམ་པས་ཕྱག་
 པའི་འོད་སྟོང་པ། །མཐའ་བྲལ་དུ་མའི་ཉིན་བྱེད་དཀྱིལ་ལ་ཐོར་རྒྱས། །ཀྱན་མཆོད་ཐུབ་
 དངོས་མེད་འཆིང་པའི་རྩ་བ་བརྒྱ། །ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི་རྩོན་པོས་གཙོད་མཁས་ལྟ། །འཇམ་
 ཐུང་ཐོར་རྒྱས་མཛེས། །ཟབ་མོ་བཟོད་པའི་གདེང་གས་རབ་བཟིང་ཉིན་འབྱུང་གི། །རིགས་
 ལ་གསུམ་ཕྱག་འཆེལ། །དུ་མའི་རྩ་བ་ལེགས་བཤད་པའི། །གཞུང་མང་བཅུད་བསྐྱས་འཇམ་

ཆེ་མཐོང་པའི་བཀའ་བརྒྱུ་འཇམ་པའི་དབྱངས།

འཆེལ་ལོ། །གང་གི་ཟབ་ཡངས་མཆོད་པའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །རྟག་ཆད་ཐུན་ཐུག་པས་ལ་
 དབང་སྟོན་པ་རྒྱ་མེད་མཆོད། །ཐོག་མེད་སྟོང་ལ་ཉལ་པའི་སྤྱིང་པའི་གདོན། །དངོས་དང་
 དཔལ་མཆོད་པའི་གདོར་གཅིག་གཙུག་ན་མཛེས། །ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཆོར་བདེན་དོན་ནོར་
 རྩལ་འབུམ་བརྒྱན་སྟོང་ཉིད་སྐྱགས་སྒྲ་ཆེར་སྒྲོགས་པ། །ཀྱུ་རྒྱལ་ཡབ་སྐུས་བརྒྱད་པར་བཅས་
 དཔལ་དབྱངས། །དབྱེས་པའི་སྒྲོ་མཆོག་མངའ་བ་ཡི། །ཕྱག་བཏབ་མཆན་འགྲེལ་འདི་ན་

མཁའ་པོ་ལྷོ་ལ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་ལས།

༡༡། །དགོད། །དེ་ལ་འདིར་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་ལྟ་བུ་ལས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདི་འཆད་པ་ལ། གུང་
 རོན། གཞུང་རོན། མདུག་རོན་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། །མཆོད་སྒྲོ་བ་པ་དང་། །འགྲུལ་གྱི་ལྷ་གཤིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ། བླ་ཆེན་མ་ལུ་ལ་མ་ཆུ་མ་ག་ག་རི་ག། །
 པོ་ད་རྒྱ་དུ། དབུ་མ་རྩ་བ་པོ་ཆེན་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཐང་གར་བསྟར་ན། བླ་ཆེན་དེ་དང་། རྒྱ་མ་དང་། ལུ་ལ་དང་། མཆུ་མ་ག་དེ་དང་། ག་
 རི་ག་དང་ལུ་རི་མ་པ་བཞིན་དུ་པོ་ད་རྒྱ་དུ་བསྟར་ན། ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། དབུ་མ་དང་། ཆེན་ལེའུར་བྱས་པ་ལོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་ནི་མཐའ་བརྒྱད་
 དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ལོ། །རྩ་བ་ནི་གཞུང་རིགས་ཆོག་ས་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མོ་ལུ་ལུར་ལུར་པ་ལོ། །དེའི་ཆེན་ལེའུར་བྱས་པ་ལང་། །ལེའུའི་གངས་ལྷ་

མཁའ་པོ་ལྷོ་ལ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་ལས།

བཅད་པ་དང་། སྟོ་ལོ་ག་ཚེགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། དག་ཚེགས་སུ་བཅད་པར་བསྐྱེད་པས་པའོ། །སྟེ་ས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་མིང་སྟོགས་པ་སྟེ་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་པས་མ་གྱི་སྟོ་ནས་ཞུགས་ན། མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་སྟེ་ས་རབ་བསྟོད་པས་ཏེ། སྟེ་ས་རབ་པ་རོ་ལ་ཐུན་གཉིས་མེད། །ཡེ་སྟེ་ས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། །བསྐྱེད་བྱའི་དོན་དེ་དང་ཡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་
 གྲས་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་སྟེ་ས་རབ་གྱི་ལྷ་འཇུག་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྟེ་འགྱུར་གྱི་
 གྲས་ལྷུར་བྱེད་པའི་དང་པོར་དེའི་བར་ཆད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐུར་ལོ་ཙུ་བས་བྱག་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་པར་བརྟུན་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 དཔོས་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བྱག་མཆོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་གང་གིས་ཚེས་རྒྱུ་མས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཇི་བཞིན་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུན་ནས་འཇགས་པའི་རིགས་སྟེ་ས་རོར་མཐར་
 འགྲག་པ་མེད་པ་དང་། དང་པོར་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། རོ་པོའི་རྒྱན་ཆ་དཔ་མེད་པ་དང་། རོ་པོ་ཐེར་བྱག་རྒྱ་གནས་པའི་རྟག་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་པ་དང་འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། དོན་

༡༡། །སོ་སོ་པའམ་ཐ་དྲ་པའི་དྲོན་མིན་པ་དང་། དྲོན་གཅིག་པ་ཡང་མིན་པས། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཉི་ལམ་ནི་བ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ཕྱུང་གེས་དང་གེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པས་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིར་འཛོལ་ནི་བའི་ལམ་གང་དེ་བསྟན་པར་མཛད་པ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གྲགས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིམ་པ་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་དུ་མ་པ་དེ་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོས་ཐོག་མར་བྱུག་མཛད་པའོ། །འདིས་དགོས་འབྱེད་བཞི་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིམ་མཐའ་བརྒྱད་བྱལ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དག་འགག་མེད་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དྲོན་འབྱེད་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་བྱར་སོང་ཟེར་ཡང་། འདིར་དྲོན་ཅིང་འབྱེད་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྱལ་བའི་གནས་ལུགས་སྒྲིམ་པ་ཉིར་ཞི་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ། གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དོན་དེ་བདེ་བླག་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པ། ཞེར་བསྟན་པ་ཞེས་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་ནི་ཉིང་དགོས། དགོས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐབས་ཐབས་ཕྱུང་གིས་འབྱེད་པས་ན་འབྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ། རབ་བྱེད་སྒྱུའི་འབྱེད། ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྱུང་ལྟར་ན། རབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བུ་ཙུ་བདུན་

ལས། དང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་མེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་ལ། གློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི། ཐ་མ་གཉིས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལེགས་སུ་བསྟན་པར་མི་བཞེད་ལ། གློབ་དཔོན་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །ཕྱེ་བྲག་དུ། རབ་དུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་ལས། དང་པོ་རྩེན་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། ཐོག་མར་འབྲེལ་བའོད་
པ་ལས། མདོ་ཡི་འབྲེལ་ནི། མདོས་པས་ཁུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྩེན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། །དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྩེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་ར་སྦྱང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྦྱང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །
ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་། རབ་དུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་དུ། སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་རིགས་པས་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །
འབྲེལ་འདི་གཉིས་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྒྲི་ནས་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་དག་གི་པ་གཞན་སྦྱེ་བྱེ་བྲག་
དུ་དག་པ། རྩེན་ཀྱི་སྦྱེ་བ་བྱེད་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཡང་བདུག་ལས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྦྱེ་ན། སྦྱེ་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་

ལྷོ། མིན་ཏེ། མེ་ལྷེ་ལས་མུན་པ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་མེད་བར་སྟེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་རྟག་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚུམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་གང་དུ་གཏེན་ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་། སྟེ་བ་དུས་ན་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའོ། །འདིར་ལྟགས་ལྷན་འབྲེད་ལྟར་ན། དངོས་པོ་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ན་མ་ཡང་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་འགོད་དེ། འདིའི་སྟགས་ཆོས་རང་རྒྱད་དུ་ཁས་ལེན། དཔལ་ལྷན་སྟེ་བའི་ཞབས་གྱིས། དངོས་པོ་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ནའང་ན་མ་ཡང་མི་སྟེ་སྟེ། བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟགས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་པོ་གང་དག་བདག་ལས་སྟེ་བ། གང་ནའང་ན་མ་ཡང་མེད་ཅེས་སྟགས་དམ་བཅའ་བཞི་ཀའི་མཛུགས་དུ་སྦྱར་རོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱིས་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བས་བཀག་པ་ལ། ལྟགས་ལྷན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བཀོད་པས་སྟོན་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ཡང་པ་རོལ་པོ་རང་གི་འདོད་པ་ཁས་བྱུང་འགལ་བས་དེ་བསྟོག་པས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མི་དགོས་ཞེས་སྟེ་བས་གསུངས། ཆོག་གསལ་ལ་ལས་དཔུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་

[illegible]

༡། །ལྷག་རྟག་པ་སྟགས་རྒྱུ་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། རྒྱུ་གི་འཛིག་བྱེད་དོན་ཕྱོག་དགག་པ། ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་སྟེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་བཞི་སྟེ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་རྫས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་བ་རྫས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་ལུའི་དངོས་པོ་རྒྱམས་གི་རང་བཞིན་ནི་རང་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་སྟགས་སྒྲས་ལུ་སྟགས་པའི་འདོད་པའི་རྒྱུ་གུན་གྱང་བསྟུས་ཏེ་རྒྱུ་རྒྱམས་གི་ཚོགས་པའམ་སོ་སོ་བ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་རང་སྟེས་པའི་སྟེ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་པའམ་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་ལུ་བདག་རང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་སྟགས་གཞན་གི་དངོས་པོའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་པ་རེ་མེད་པའི་རྒྱུ་རེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམས་པ་ཉེར་སྒྲས། ལན་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་རུང་ན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་ཚམས་ཡང་མི་མཉམ་པས་གཞན་ལས་ལྷང་བ་ཞེས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིག་དང་གཟུགས་སྟགས་གིས་དངོས་ལུ་མིག་ཤེས་སྟགས་སྟེད་པར་མི་བྱེད་གི། མིག་ཤེས་སྟགས་སྟེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་དེས་མིག་ཤེས་སྟགས་དངོས་ལུ་སྟེད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་ལྷན་པའམ། འོན་ཏེ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་

གཉིས་གང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་མི་འབྱད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ནི། རང་མེད་པས་དེ་རྒྱུ་དྲན་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ལང་དང་ལྟན་ལོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་བྱ་བ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་སྒྲེས་ཟེན་ལ་བྱ་བ་མི་ལྟན་ཏེ། བྱ་བ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། དངོས་པོ་བྱ་བ་ཟེན་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ་སྒྲེས་ཟེན་པ་སྒྲུབ་ཡང་མི་སྒྲེ་བས་སོ། །མ་སྒྲེས་པ་ལ་འང་མིན་ཏེ། སྒྲེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། ཞེས་པ་བཞིན་ལོ། །སྒྲེ་བཞིན་པ་ལ་འང་མི་སྤྱིད་དེ་སྒྲེས་མ་སྒྲེས་གཉིས་ཀ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ནི་བྱུང་པར་མེད་པར་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །འོ་ན་རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ངོ། །སྒྲུམ་ན། རྒྱུན་དྲན་མི་ལྟན་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མེ་སྟལ་སྟགས་རྒྱུན་མིན་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྒྲུག་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན་བྱ་བ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་བྱ་བ་ཉིད་མི་སྤྱིད་ངོ། །སྒྲུལ་མ་མེད་ན་སྒྲུམ་བུ་མེད་པས་བྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མི་འབྱད་ཀྱང་རྒྱུན་རང་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱ་བ་མེད་ན་བྱ་བ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་སོ། །བྱ་བ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་འོ་ན་ཏེ་ན་ཞེས་དེས་བསྐྱེད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་མེད་པར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །མདོར་ན་

༡། ལྷ་པ་རྒྱུ་དང་ལྷ་མི་ལྷ་མི་ལྷ་པ་གཉིས་པོ་ནི་རྒྱུ་དུ་མི་རུང་ལ། ལྷ་པ་གཉིས་པོ་ནི་འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་ལམ་མེད་པ་གང་ལའང་རྒྱུ་མི་དགོས་པས་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་སྟེ་དེ་ནི་འོག་ན་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལྷ་པ་ལྷ་མི་ལྷ་མི་ལྷ་པ་གཉིས་པོ་དཔུང་པ་ཞིབ་མོ་ཅི་དགོས་དེ་མིག་མོག་ས་འདྲི་དག་ལ། དཔྱེན་ནས་མིག་མོག་མོག་ས་སྟེ་བས་ན། དེ་ཕྱིར་མིག་མོག་ས་འདྲི་དག་རྒྱུ་ཅེས་གྲག་གོ་ཞེས་སྟེ་གས་སྟེ། དེ་ལྷ་ན་ནི་རྒྱ་ལ་བརྟགས་ན་རྒྱ་མིག་མོག་ས་མོག་ས་མི་སྟེ་བ་དེ་མིག་དུ་ནི་མིག་མོག་ས་འདྲི་དག་དེ་ནི་རྒྱུ་མིག་པ་དེ་ལྷ་མིག་དེ་མིག་པར་འདོད་དགོས་དེ་རྒྱ་མོག་ས་པ་ལ་སྟེ་ས་ནས་རྒྱུ་དུ་བཞག་ན་འདིས་མི་སྟེ་པ་དེ་དུས་སུ་རྒྱུ་མིག་པ་དང་ནི་མཆོངས་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཕྱི་མ་ལས་དེ་མ་མར་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མིག་པ་རྒྱུ་དུ་མི་རུང་དོ། །ལྷ་པ་རྒྱུ་མིག་པ་དེ་ཕྱིས་རྒྱུ་གཞན་ཕྱིས་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་ས་ན་རྒྱུ་ཕྱི་མ་དེ་ལའང་བཀྲ་ལ་བརྟགས་མཆོངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་སྟེ་བ་དག་པ་ནི། འབྲས་ལུ་ལ་བརྟགས་ན་འབྲས་ལུ་དེ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་དམ། འོན་དེ་འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྟེན་བརྟགས་ན་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དེ་དོན་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡོད། རྒྱུ་ནི་རུང་པ་མ་ཡིན་དེ་ཅི་ཕྱིར་ན་མེད་ན་གང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་དེ་རྒྱུ་ཅན་མེད་པས་སོ། །ཡོད་ན་རྒྱུ་ཕྱིས་ཅི་

བཀའ་པར་པ་འདི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

2000

ཞིག་ལྟ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཟིན་པས་སོ། །པའི་པ་རྒྱུན་པའི་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་ལས། ལྟའི་རྒྱུན་དགག་པ། དེ་ལ་རང་སྟེ་རྣམས་ན་རེ། ལྟ་རྒྱུན་ཡོད་དེ་མེད་ན་མོ་གསལ་གྱི་ལུ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ལྟར་ཡིན་ནའང་། ལྟ་
 རྒྱུན་ལ་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟའོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཞག་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ངོར་ཡིན་གྱི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་མི་
 འཕང་དེ། ག་ལ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འགྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ནའང་། གང་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དྲང་། མེད་པ་ནི་སྐྱབ་མི་རྣམས་པས་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་དྲང་། ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་མི་སྤྱད་པས་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་ལྟར་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྱིད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལྟའི་རྒྱུན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་དམིགས་རྒྱུན་དགག་པ་ནི་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་ཞེ་ན་སེམས་སེམས་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་པས། གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་དམ།
 མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དམིགས་བྱེད་ལུལ་ཅན་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་འཇམ་གཟུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་དེ། ལྟའི་སྒྲོ་རོལ་ན་ཡོད་ཟིན་པས་

༡༣། །དམིགས་རྒྱུན་དོན་མེད་པ་དང་། གནིས་པ་ལྟར་ན་ཅི་ཉེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་འཇམ་མེད་ན། དེའི་རྒྱུན་དུ་ལྟར་པ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་དེ་དམིགས་བྱེད་མེད་པས་སོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཅན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པར་འདྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་སམ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཚེ་ས་ལ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་མི་མེད་པས་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་ལ། མེད་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་འབྱེད་དེ་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་གནིས་གང་ལྟར་ཡང་མེད་པའི་དཔེ་མོ་གཤམ་བུ་ཉེ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དགག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འབྲས་བུའི་ཚེ་ས་རྣམས་སྒྲིམ་པ་པ་པ་ཡིན་ན་ནི་ས་པོན་སོགས་རྒྱ་འགགས་པ་འབྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འགགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་རྒྱལ་དེ། ལྟ་བུ་མ་སྒྲིམ་གང་དུ་ས་པོན་འགགས་ཟེན་ན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུན་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་ས་པོན་འགགས་པའི་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་དེ་འདི་གནིས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འགགས་ན་འད་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་སྟེ་འགགས་པ་ནི་མེད་པ་ཅུམ་ཡིན་པས་མེད་པ་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་པས་སོ་ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་སོ། །ཡང་ན་མ་ཐམ་བཞིའི་སྒྲིམ་བཀག་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚེ་ས་སྒྲིམ་པ་མེད་ན་དེ་ཅི་ཞིག་

འགགས་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །འགགས་ན་རྒྱུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པ་འདིས་སྟེ་འགག་གི་རྒྱུ་གཉིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་མེད་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །བདག་རྒྱུ་དགག་པ། གདུགས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་
པའི་གི་བ་ས་ས་ལ་བཟ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན་འབྲས་སུ་གང་སྟེ་བ་དེ་བདག་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་ལ། འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཕུ་བའི་ཡོད་པ་མི་སྤིད་པས་དེ་ལས་ཕུང་བ་སྟགས་ག་ལ་སྤིད་དོ། འདི་ལྟར་ས་བོན་སྟགས་དངོས་པོ་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་རྒྱམས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་འོ་ཞེས་ཕུ་བ་གང་ལྟེར་ཡོད་པ་མིན་ན་རྒྱ་འདི་ཡོད་པས་ན་འབྲས་སུ་འདི་འབྲུང་ཞེས་ཕུ་བ་འདི་ནི་འབྲང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞུམ་
པ་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་བ་ཤིང་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱམས་སྟགས་པས་དཔུང་ན་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱལ་མ་སྟགས་ལས་རྒྱམ་སྟགས་སྟེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་རྒྱལ་སྟགས་རྒྱམ་སུའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་མ་སྟགས་
རྒྱུ་རྒྱམས་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་སུ་རྒྱམ་སུ་སྟགས་ཡོད་ན་རྒྱང་རྩུང་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་སུ་དུ་མར་ཐལ་བས་ན་རྒྱལ་མ་སྟགས་གཟངས་སྟགས་རེ་རེ་ལ་འང་མེད་དོ། །རྒྱུ་རྒྱམས་འདུས་པ་ལ་འང་འབྲས་སུ་དེ་ནི་མེད་པ་
ཉིད་དོ། རྒྱ་རེ་རེ་ལ་མེད་པས་དང་། ཡོད་ན་འབྲས་སུ་གཅིག་དུམ་སུར་སྟེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །མེད་ཀྱང་སྟེ་ན་རྒྱུ་མིན་འདག་མ་སྟགས་ལས་ཀྱང་རྒྱམ་སུ་སྟེ་བར་ཐལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་ལ་འང་འབྲས་སུ་མེད་པར་ཁུད་པར་རྩུང་

2005

ཅན་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲུམ་སུ་སྒྲུལ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ན་འཇག་མའི་རང་བཞིན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་སུ་དབྱུང་ན་མེད་ཀྱང་རུང་རྒྱུན་རྒྱུན་མིན་ནི་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་སྟགས་ཁས་སྤྲང་བ་མིན་ནམ། དེ་ཡོད་ན་འབྲས་སུ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་ཟེར་ན། འབྲས་སུ་ཡོད་ན་སྒྲུམ་སུ་ལ་རྒྱུན་སྒྲུལ་མ་དང་། རྒྱུན་མིན་འཇག་མ་སྟགས་སུ་རྟོག་གང་ན། འབྲས་སུ་སྤར་རི་སྤྲང་དབྱུང་པ་སྤར་དབྱུང་ན་མེད་པས་ན། འདིར་ནི་རྒྱུན་མིན་པ་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ལོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། འབྲས་སུ་རྒྱུན་ལས་སྤྲང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། རྒྱུན་རྒྲུལ་མིན་འབྲས་སུ་སྤར་རང་ལས་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་རྒྲུལ་རང་སྤྲང་མིན་པ་ལས་སྤྲང་བའི་འབྲས་སུ་གང་དེ་ནི་རི་སྤར་རྒྱུན་ལས་སྤྲང་ཞེས་གཞག་ཏུ་མེད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུན་ལས་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུན་མིན་པ་ལས་སྤྲང་བའི་འབྲས་སུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། དེ་སྤར་དབྱུང་ན་འབྲས་སུ་མེད་པས་ན་དེའི་རྒྱུན་མིན་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེས་པར་ཡང་དག་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇགས་མེད་དུ་འདི་སྤར་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་མིང་གི་སྟོན་སྟེན་དུ་བསྟུང་བའི། རྒྱུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་དྲང་པོའོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟགས་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་རུལ་གྱིས་རྒྲུལ་པར་གཞོན་པ། གསུགས་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་

༡། །བ་མི་སྒྲུང་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། མཆོད་བརྗོད་དུ། འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་
 སྟོན་ས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པའི་འབྲད་པ་རྒྱལ་པར་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བརྟགས་
 པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ལས་ལ་དབྱུང་པས་དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱུང་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འགོ་བ་པོ་གང་ཟག །འགོ་བ་བྱ་བ། བཤོམ་པ་ལས་སོ། །རེ་ཞིག་གི་སྐྱུས་དགག་
 པའི་རིགས་པ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་དུས་གསུམ་སོ་སོ་ནས་དགག་པའི་དོན་ཏེ། སོང་ཟེན་པ་འདས་པ་དང་། མ་སོང་བ་འགོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས་མི་འབྲད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་འགོ་བ་པོ་གང་དུ་འགོ་བའི་ཡུལ་བརྒྱལ་ན་སོང་ལ་མ་བརྒྱལ་
 བ་མ་སོང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ནི་མི་སྤིང་དོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟ་འགོ་བཞིན་པའི་རྒྱང་པས་མཚན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤོམ་པའོ་སྟུམ་ན། རྒྱང་པ་ཡང་རྒྱལ་བྱ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོར་རྩེའི་རྒྱལ་བྱན་
 ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སོང་བའི་ཁོང་དང་། རྩེ་པའི་རྒྱལ་བྱན་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་མ་སོང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དབྱུང་པས། བྱེད་སོང་བྱེད་མ་སོང་བའི་བཤོམ་པ་ཞེས་ཐུང་གསུམ་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །རེ་ཞིག་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

དང་པོར་འགྲོ་བ་ལ་དབྱུང་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་ཟེན་པས་ན་སྐར་སོང་བའི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས་ན་མ་སོང་བ་ཡི་ལམ་ལ་འདྲ་འགྲོ་བ་མིན་ལ། སོང་ཟེན་པ་དང་དེ་སྐྱེས་སོང་བའི་ལམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟེན་པའི་བགོམ་པ་ཞེས་པ་ཆད་མས་ཤེས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། གྲང་ན་ལུས་རྒྱུ་པ་འདྲེགས་འཛོག་གི་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་ལུས་དེ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གང་གི་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་ཞིན་པའི་བགོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཡོ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཡོ་བ་དེ་སྐར་སོང་བ་ཡང་མིན་ཅིང་མ་སོང་བ་ལ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་བགོམ་བ་ཞིན་པ་ལ་ལུས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། གཅིག་པོ་དེ་བགོམ་པ་ཞེས་པ་ལས་ཆེག་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་བྱ་ཆེག་གཉིས་ལས། བགོམ་པ་ལ་སྐར་ན་ནི་བགོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་ཅམ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་འགྲོའི་ཞེས་སྐྱེས་པ་མི་འཐད་དེ། བགོམ་བ་ཞིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་རང་བ་ཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ནི་རྩི་ལྟ་སྐར་ན་འཐད་པར་འགྲུར་རྟེ། ལྷ་མཆན་ནི་གང་ཆེ་ལམ་གསུམ་དུ་བརྟགས་ན་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡི་བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་དེ་བྱ་ཆེག་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཆེག་དེ་འགྲོ་བ་དང་སྐར་ན་ནི། དེ་ཡོད་བགོམ་པ་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་སྟོང་པ་ལམ་མེད་པར་ཐལ་བར་ཁོང་དུ་ལུང་པར་འགྲུར་རྟེ་གང་།

རང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་མཐའ་གསུམ་པོ་འདི་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པས་དེར་བརྟགས་ན། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་ནི་མི་འགྲོ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པའང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་སོ། །
 འགྲོ་བོ་དང་འགྲོ་བོ་མིན་པ་ལས་གཞན་སྤང་བོ་གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་སྤིང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འགྲོ་ཡང་དང་པོ་འགྲོ་འོ་སྟུང་ན། དེ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ། བྱ་བ་དེ་
 འགྲོ་བ་པོ་ལ་འབྲེལ་ལམ། འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འབྲེལ་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཙམ་བརྗོད་རིགས་ནའང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཙམ་ནི་མི་སྤིང་བས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱེད་པོ་གཉིས་སུ་ཐལ་སོགས་སྟུར་བཞིན་དཔུང་བ་མཛད་ལ། འདིར་རང་གི་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བོ་དང་པོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་ལྟན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཆེ་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བོ་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་འོ་ཞེས་པ་
 འདི་ནི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་ལ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་བོ་འགྲོ་བ་དང་ལྟན་པར་

༡༩། །འདོད་པ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་འགྲོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོ་བ་མིན་ལ་ད་གཤོད་འགྲོ་བར་འདོད་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དང་ཀྱང་འགྲོ་བོ་པོ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
དང་མི་འབྲལ་བར་འགྲོ་བོ་པོ་འགྲོ་བར་གྱུར་ན་འགྲོ་བོ་པོ་ཡི་བྱ་བ་འདྲ་གཉིས་སྟུ་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་གང་ཞེ་ན་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མདོན་པ་ཡི་བྱ་བ་གཅིག་དྲང་། འགྲོ་བོར་གྱུར་ནས་སྒྲུབ་ཡང་གང་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་
ཡོད་པའོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་སྟགས་པན་རྩལ་ཉེས་ནས་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་བརྟགས་ན་མི་རྟོན་པའི་ངོ་ན་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་ས་བྱིན་མེད་པ་བརྟང་ནས་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་
ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མེད་ན་རྩོམ་པ་འདྲ་མི་ཡིད་དེ། རུས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་ན་དེས་གོས་རྩོམ་པ་མི་ཡིད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། རྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་ན་རུས་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཡོད་དགོས་ན། བགོས་
པའི་བྱ་བ་སྟངས་པ་ལ་མི་ཡིད་དེ་རྩོམ་པ་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །མ་འོངས་པ་ལ་དེ་མི་ཡིད་དེ། རུས་འགལ་བས་ཏེ་མ་སྒྲུས་པའི་ཆོས་རྟེན་མེད་ན་དེ་མི་འཐད་པས་སོ། །ད་ལྟ་བའི་བགོས་པ་ལ་འདྲ་རྩོམ་པ་དེ་མེད་དེ་འདས་མ་འོངས་
གཉིས་མིན་པའི་བགོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་དེ་ཡོད་ན་བྱ་བ་གཉིས་སྟུ་ཐལ་བས་བྱེད་པོ་གཉིས་སྟུ་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་སྟངས་ཟེན་པ་ཡི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་མེད་དེ་འགགས་ཟེན་པས་

༩༩། ཅི་ཞིག་ད་ལྟ་བུ་ལོ་མ་བཞིན་པ་ཅི་མ་སོང་བ་ཅི་ཞིག་སྟེ་འདི་འོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་བརྟན་ཏུ་མེད་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དུས་གསུམ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱ་པོ་སྟོང་པ་ཡོད་པས་དེ།
གང་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དེ། སྤང་སྤྱན་དང་པོ་ལ་རྩུ་རོལ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་འཇམ་གནས་པ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལ་བརྟགས་ན་རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་ཉིད་ནི་མི་སྟོང་དེ་འཆད་པར་
འགྱུར་ལ། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་གཞན་སྟོང་པ་མིན་ཏེ་དེ་ནི་སྟོང་པར་གྲུབ་ཐེན་ལ་སྟོང་པ་འདི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ན་སྟོང་པ་པོ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས། དེ་ལ་ལྟས་ཕྱིན་མ་ར་ཆ་མིར་འགྲོ་བ་པོ་དང་། མཚན་སྟོན་དེར་འགྲོ་
བ་པོ་མིན་པས་དེ་སྟོང་དོ་སྟུམ་ན། མཚན་སྟོན་གང་དུ་བསྟུང་ཅིས་དེའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩུའོ་ཞེ་ན་དེར་སོང་ངམ་མ་སོང་ཞེས་དེ་བར་ཡང་བྱའོ། །ལར་འགྲོ་བ་མིན་པ་ལ་བསྟུང་བ་ཞེས་མི་བསྟུང་དེ། བམ་མཁའ་བསྟུང་ཡོད་ཟེར་
རམ། དེ་ལ་སྟོང་པ་རོ་པོས་གྲུབ་ན་འགྲོ་པོ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ། སྟོང་པོ་ནི་སྟོང་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་མི་གཅིག་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་མཁའ་མེད་པས་སུ་ཞིག་སྟོང་དེ། འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་འགྲོ་པོ་མིན་པ་
ལས་གཞན་སྟུང་པོ་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་ཤིང་པས་སོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་མི་སྟོང་ཀྱང་འགྲོ་པོ་སྟོང་དོ་སྟུམ་ན་གང་ཆོ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་

མེད་པོར་མི་འགྱུར་ན་རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་མེད་དོ་ཞེས་རྗེ་ལྷ་ར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དེ་འགྲོ་བ་ལས་ལྷོག་པ་ཡོད་ལ་དེ་ལས་གནས་པ་རྩོམ་པས་སོ་སྒྲུམ་ན། དེ་མིན་ཏེ་ལྷོག་པ་
 གསུམ་དུ་བརྟགས་ན། བགོམ་བཞིན་པ་ལས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་ལྷོག་སྟེ། བགོམ་པ་ཉིད་སོང་མ་སོང་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། བགོམ་པ་ཉིད་ཡོད་དུ་རྒྱག་གྱང་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་པ་སྒྲུར་བཤད་ཐེན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་འཐད་དུ་རྒྱག་གྱང་འགྲོ་ལྷོག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་འགལ་བས་སོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་ལྷོག་པ་འང་མེད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་གི་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བགོམ་
 བཞིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་ར་མི་འགྱུར་ཏེ་སོང་ཐེན་པ་དྲང་། མ་སོང་ལས་གྱང་ལྷོག་པ་མིན་ཡང་གནས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཕྱིར་དེའི་རྩ་བོ་འགྲོ་བ་དྲང་ནི་དེ་ལ་འརྒྱག་པ་ཡི་རྩོམ་པ་དྲང་། གནས་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་བའི་དེ་
 གསུམ་དགག་པ་དྲང་མཛུངས་ཏེ། རེ་ཞིག་གནས་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། གནས་ལ་གནས་པའི་རྩོམ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། གནས་བཞིན་པ་ལ་མི་ལྷོག་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྲུར་བས་འགྲུབ་པོ། །གསུམ་
 པ་རྒྱམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏེན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་ར་ལམ་གསུམ་སོགས་སུ་

མ་ཐོང་པ་གྲུ་།

ལྷ་མོ་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྟགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་པ་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་རྒྱལ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་འདི་སྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་སྒྱལ་བྱིན་འགྲོའོ། །སྒྱུ་བ་པོ་ཚེག་
སྒྲོའོ། །བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འགྲོ་བོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གྲང་གིས་
འགྲོ་བ་པོར་མཐོན་ཞིང་གསལ་པ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་དེ་ཡིས་ནི་འགྲོ་བ་པོ་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ནི་གྲང་བྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྒྲིམ་པའི་སྒྱ་རོ་ལ་ན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པ་དེས་ན་འགྲོ་བོ་
གྲང་ཞིག་ལུ་ལ་གྲོང་རམ་གྲོང་བྱིར་གྲང་ཞིག་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེས་འགྲོ་བ་པོར་མཚོན་པས་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ན་ཐན་ཚུན་མཚོན་པས་མི་སྒྲིན་སྒྱལ་ན།
དེ་མིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་མ་སྒྲིམ་བར་དུ་འགྲོ་བོ་མིན་ལ་སྒྲིམ་ནས་བྱ་བ་རུས་པ་ན་འགྲོ་བོ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིཊ་འགགས་གཅིག་པས་སོ། །ཡང་འགྲོ་བ་པོར་འགྲོ་བ་དེས་མཐོན་པར་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་མ་སྒྲིམ་པའི་སྒྱ་རོ་ལ་དུ་འགྲོ་
བོར་གྱུ་བ་ཐེན་ན་དེ་བྱེད་བོར་མི་འགྱུར་ལ་འགྲོ་བོ་མིན་པ་ནི་དེས་འགྲོ་བོར་ནམ་ཡང་མཚོན་མི་རུས་ལ། འགྲོ་བོར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བརྟགས་པས་མི་རྟེན་པས་དེས་གང་ཟག་དེ་འགྲོ་བ་

༩། །པོར་གསར་དུ་མཆོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་སོ། །གལ་ནེ་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མདོན་ཞིང་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་ཐ་དང་པ་ཞིག་གིས་འགྲོ་བ་པོ་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མི་རྒྱ་དེ་གང་
 བྱེད་འགྲོ་བོ་གཅིག་ལུ་ལ་རང་ཉིད་འགྲོ་བོར་མཆོན་པའི་བྱ་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོང་བ་མི་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་ལུ་ལ་སོང་
 མ་སོང་བཤོམ་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་འགྲོ་རྒྱུ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཡང་
 འགྲོ་རྒྱུ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོག་གསལ་ལས། འགྲོ་རྒྱུ་གསུམ་ནི་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ལས་དང་བྱེད་པོ་བརྟག་པ་ན། ཡིན་པར་
 གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད་སྟགས་འཆད་པར་འགྱུར་པོ་གསུངས། ལྷན་བྱ་ཡི་ཏུ་ལས། སོང་མ་སོང་བཤོམ་པ་གསུམ་ལ་ཞེས་འཆད། དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བོར་གྱུ་བ་ཞིན་པས་དང་སྟགས་སྟར་ལྟར་བརྟགས་པས་སོ། །འགྲོ་
 བ་ཡིན་པ་ནི་ལས་གསུམ་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་སྟོང་པ་པོ་བཞིན་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སྟགས་གཉིས་ཀའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ལམ་དེ་མི་མྱོད་པས་སོ། །པར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུར་འདིར་ལྷགས་པ་

པཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

ཅམ་ལས་གཉིས་ཀའང་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་འོང་བ་ལ་རིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བསྟུ་བར་བྱ་བ་ཡི་ལམ་གསུམ་ཀའང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བགོམ་པ་སོགས་འོ་བོས་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་འབད་པས། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱར་དང་མི་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཆོས་འདི་འདི་ནས་འདིར་འོང་བ་ནས་
 འདིར་འགྲོ་ཞེས་པའི་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་
 བྱེད་པ་གཉིས་པའོ། །།གསུམ་པ་སྟེ་མཆེད་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། ཡུམ་ལས་མིག་ནི་མིག་གིས་སྤྱོད་པོ་ཞེས་སོགས་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། སྟེ་མཆེད་བརྟགས་ཡོད་དེ། ལྟ་དང་ཉན་དང་
 སྒྲོམ་པ་དང་། ལྟོང་བར་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་ཡིད། ཅེས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྟེ་མཆེད་དུག་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྟོན་ས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ལྟ་བ་པོ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བ་པོ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་དེས་གཞན་ཡང་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་

༡། །འགོ་བ་སྟགས་བཀག་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ནའང་། ཚེས་མངོན་པ་ལས། བུ་དང་ཉན་པ་དང་སྟོམ་པ་དང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་གྱི་བར་མིག་སྟགས་དབང་པོ་དུག་སྟེ་དེ་དག་གི་སྟོང་
 ལུལ་གཟུགས་ལ་བུ་བར་བྱ་ལ་སྟགས་པ་ལུལ་དུག་སྟེ་སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པས་ན་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་དེ་འདི་ལྟར་མིག་ལྟ་བུ་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་ལ་ཚ་བ་དང་རྩ་ལ་རྩན་ལྟར་མིག་རང་གི་སྟོང་ན་ལྟ་བུ་ཞེས་
 པ་སྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་བདག་ལ་སྒྲུང་གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ནི་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་བྱེད་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མིག་
 རང་ལ་རང་གིས་བལྟ་ན་ལྟ་བུ་དེ་གྲུབ་དུ་རྩལ་གྱི་རྩ་ལ་ཚ་བ་དང་མི་ལ་རྩན་ལྟར་དེ་མི་སྟོང་པས་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུང་ཐད་གྱི་མ་གྲུབ་པའི་བྱེད་ དེས་གཞན་ལ་མི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་རང་གི་བདུག་
 ཉིད་ནི་དེ་ལ་སྟེ་རང་གིས་རང་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ལུལ་མེད་པས་སམ་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཞིག་བདུག་ལ་མི་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་བ་དང་བུལ་བ་དེ་དུག་གིས་གཞན་གཟུགས་སྟོན་པོ་སྟགས་ལ་མི་
 ལྟར་བལྟ་སྟེ་རྩ་བ་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བམི་འགལ་སྟེ། དཔེར་ན་མིས་རང་མི་བསྟེན་གྱི་གཞན་བྱུང་གིང་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྟོར་

བཟུང་བའི་ཕྱིར་བཤོད་པའི་མི་ཡི་དཔེ་སྟེ་དེ་འགྲུབ་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་མ་སྒྲུབ་བཤོམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོ་བ་བརྟགས་པ་ཡིས་མི་དཔེ་དེ་དང་ནི་དོན་ལྟ་བུ་འདར་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་དང་བཅུས་
 པའི་ལུན་དོན་གྱིས་བཏབ་པོ་ཞེས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། མེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་མ་སྐྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་ཞེས་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཕྱིའི་ལས་ཁུད་གིང་དང་། ཡང་རེ་ཞིག་བལྟས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཕྱིའི་ལུལ་གསུགས་ལ་
 རྒྱས་གསུམ་རྟུན་ཕྱུང་བ་དང་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་པས་སོ། །ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱེད་པོ་མི་བསྐྱེད་སྟེ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཕྱིའི་ལས་ཁུད་ཕྱིའི་ལུལ་གསུགས་ལ་
 དང་གཞན་ལ་ལྟར་ཟད་མི་བལྟ་བ་དེ་ནི་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོ་བོས་ཡོད་པའི་ལྟ་བུས་གསུགས་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟོད་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ག་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་ལྟ་བ་ཡི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་གསུགས་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་བྱེད་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་
 བས་སོ། །མིག་ལྟ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པ་ཡང་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར་སོར་ཕྱེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟས་བྱིན་གྱི་སྟེ་རེས་གཅིང་ཅེས་པ་ལྟར་མིག་རྒྱུན་ཅམ་ལས་ལྟ་བོ་དངོས་ནི་བདག་

༡༡། །གམ་རྒྱམ་ཤེས་ཡིན་ནོ་སྒྱམ་ན། བལྟ་བ་འགོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གམ་རྒྱམ་ཤེས་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པའང་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྩལ་རྒྱམ་པར་བཤད་ཟེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བོ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཞེས་སོགས་བརྒྱུར་ཏེ་འགོག་གོ། །ཡང་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་དེ་དེའི་ལས་དང་བྱེད་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེན། ལྟ་བོ་ཡོད་ན་དེའི་ལས་དང་བྱེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ནའང་དེ་མེད་དེ། བལྟ་བའི་
 བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། མི་ལྟོས་པའི་བྱེད་པོ་ཡོད་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའོ། བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཟེན་ཞིག་གམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས། གྲུབ་
 ཟེན་བལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་ལ། མ་གྲུབ་པ་མི་ལྟོས་ཏེ་རི་རྩ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བལྟ་བའི་བྱ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་ལྟ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འབད་པར་སྒྱུར་རོ་སྟེ། བལྟ་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལྟ་བོ་མེད་དེ་བལྟ་
 བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་མཁའ་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ལྟ་བ་པོ་མེད་ན་དེས་བལྟ་བྱ་གཞུགས་ལས་དང་ལྟ་བ་མིག་གམ་བྱ་བ་དེ་དག་གྱ་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཡང་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱམ་ཤེས་དང་། གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ། དེའི་རྩལ་གྱིས་སྟོད་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་དཔེ་རི་ལྟར་ན་མ་དང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན། ལྟར་བཤད་

བཤད་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

བ་བཞིན་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་སེམ་པ་དང་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་དང་སྤེད་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་ཉི་མར་ལེན་པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་སྤེད་པ་དང་སྒྱེ་བ་
 ཀ་སི་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་བུས་ནི། ཉན་པ་དྲང་སྟོམ་པ་དྲང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དྲང་རེག་བྱེད་དང་ཡོད་དེ་དབང་པོ་
 ལྟ་དང་ཉན་པ་པོ་དྲང་སྟོམ་པ་པོ་སོགས་རྣམ་སེམ་ལྟ་དང་། མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྟ་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རེགས་པ་འང་རྩལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པར་སེམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ཉན་
 བ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །ཅུ་པའི་གཉིས་པ། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་གཞན་གསུམ་ལས་སྒྱེ་མཆེད་བརྟགས་པ་དང་། ཚེག་གསལ་ལས་དབང་པོ་བརྟགས་པ་ཞེས་གསུངས། དབང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྱེ་མཆེད་ལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་གསུམ་པ་འོ། །
 །།བཞི་པ་ལུང་པོའི་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་གཤམ་ཕྱིན་ལས། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། ལུང་པོ་ལྟ་ཡོད་དེ་ཆོས་མདོན་པ་ལས་བསྟན་པས་སོ། །དེའི་ཁོངས་སུ་སྒྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།

༡༡། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྩོད་ལན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དམ་བཅའ་དང་།
 དེའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་སྤང་བ་བཞི་པོ་ནི་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྦྱར་བའི་འབྲས་གཟུགས་ལུ་ལ་ལྟ་དབང་ལྟ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲས་སུའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་
 མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་སྤང་བ་བཞི་ཡང་ལོགས་སུ་མི་སྤྱད་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྩལ་མཆོད་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་
 མ་གཏོགས་པར་ལོགས་སུ་གཏུ་འབྲས་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་གཟུགས་ནི་རྩལ་མེད་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སུམ་སྒྲུམ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ངོ་བོས་ཡོད་པ་རྩལ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་
 དངོས་པོ་གང་ཡང་རྩལ་མེད་པ་ནི་ལུ་ལ་དུས་གང་ན་འད་མེད་དེ། ཏུག་ཏུ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་ཐོལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་སུའི་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་འབྲས་སུ་
 མེད་པའི་རྩལ་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་རྩལ་མཆོད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་སུ་མེད་པའི་རྩལ་ནི་བམ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་གཟུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་

འགའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ཡང་གཞུགས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པས་སོ། །འབྲས་གཞུགས་དེ་མེད་ན་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་མེད་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པས་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཞུགས་དྲག་ཡོད་པར་ནི་འཐད་པར་ནམ་ཡང་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད་ཅེས་དགག་པ་ལན་གཉིས་སྒྲིལ་པ་ནི་ཡང་ཡང་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་གིན་རྒྱ་ཐ་ཆད་པར་
 སྒྲོན་པ་སྟེ། མདོན་རྩེས་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མས་གིན་རྒྱ་གཞོད་པའི་དོན་དོ། །དེ་ལྟར་གཞུགས་ལ་དབྱུད་ན་རྒྱ་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དོན་གཞིགས་པའི་རྒྱ་པ་འཕྱོར་པ་རྒྱ་མས་ཀྱིས་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་དང་
 སོ་མེར་སོགས་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་པར་རྟོག་པ་འགྲེལ་ཡང་རྒྱ་མ་པར་བརྟགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱར་རྟོག་ན། དེས་རང་དང་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་ལུ་
 གང་ཞིག་བསྐྱེད། འབྲས་ལུ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་འབྲེལ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ལུ་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་དེ་རྒྱ་ལྷག་གིས་སོགས་དང་འབྲས་ལུ་དབང་ལུ་དང་དོན་ལུ་ས་ལྷག་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའམ་མི་འདྲ་བས་སོ། །ཡང་འབྲས་
 ལུ་རྒྱ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ལུ་བ་འདྲ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་ལུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་རྩེས་ལུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ངེས་པ་བཞག་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་

༡༩། །པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། གཞན་ཡང་འབྲས་སུ་ཚོར་བ་དྲང་སྒྱུ་རེག་པ་འདྲ་ཤིས་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ཤིས་འདྲ་བྱེད་དྲང་མ་རེག་པ། མེས་ས་རྒྱུ་ཤིས་དྲང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་
འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་ཤིས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སྟགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ཤིས་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་ནས་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་
མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་། རེག་པ་མ་གཏོགས་ཚོར་བ་མེད། །ཚོར་བ་མ་གཏོགས་རེག་པ་མེད། །ཅིས་སྟགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཚུད་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཚོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྱུ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་པའི་རག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྱུ་བའི་དབུ་མ་པ་རྒྱུ་ཤིས་བཅུད་པར་བྱས་
ཚེ། གང་ཞིག་ལ་རོལ་བོས་དེ་མི་སྟོང་བའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་དུ་ཚོར་བ་སྟགས་གང་དང་གང་བཞེད་དེ་ལན་འདྲེ་བས་པའི་ཚིག་སྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་རྒྱུ་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་བཏབ་པ་ཉིད་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་སྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ལན་
དེ་དང་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དྲང་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་དགག་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྱུ་བའི་དབུ་མ་པ་རྒྱུ་ཤིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་འདྲིའོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱས་ཚེ་གང་ཞིག་

དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟན་ས་དེ་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲུན་འདོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྒྲུན་བརྟགས་པར་འགོ་བ་མིན་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྒྲུན་བརྟགས་པ་དེའང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དྲང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་མེད་
 པར་སྒྲུན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ནི། ལུང་པོ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ་ར་བ་དུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ། །
 །ལྷ་པ་ཁམས་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། ཤེར་བྱིན་ལས། སའི་ཁམས་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ་ས་ལ་སྟགས་པའི་ཁམས་ཡོད་པ་ཡིན་དེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་མེད་པར་སྒྲུན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཚན་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་མ་པའི་ཁམས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་གཞི་དགག་པ། མཚན་ཉིད་འཇུག་རྒྱལ་དགག་པ། དངོས་དང་དངོས་མེད་
 དགག་པ། དགག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་ག་ཤེར་དོ་གཡོ་མི་སྒྲིབ་པ།
 སྟོ་སྟོར་རྒྱལ་པར་རིགས་པ་རྒྱལ་ས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་ན་མཚན་གཞི་གྲུབ་དུ་རྒྱུག་མོད། དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཤིང་། མཚན་མཚན་པན་རྒྱུན་ལྷོས་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོས་མི་འགྲུབ་པའི་

༡༡། །ཚུལ་ལས་མི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ནི་ད་ཀྱིས་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ནི་ད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་པའི་མཚན་ནི་ད་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ནི་ད་འཇུག་པའི་གཞི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟད་
 གུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚུ་མཚན་གལ་ཏེ་མཚན་ནི་ད་ལས་སྒྲུབ་པར་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ནམ་མཁའ་དེ་ལ་མཚན་ནི་ད་སྒྲིབ་མེད་ནི་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཡང་མི་སྒྲིབ་དེ་མཚན་ནི་ད་མེད་
 པའི་མཚན་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ནི་འགྲའ་ཡང་སྒྲེ་གཅིག་གུང་ལུལ་དུས་གང་ན་འད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་སྒྲུབ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་ནི་ད་མེད་པའི་རྟེན་མཚན་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་ཡང་མེད་ན་བརྟེན་པ་མཚན་ནི་ད་འདི་
 གཞི་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་མཚན་ནི་ད་འཇུག་ན། ལྟར་ནས་མཚན་ནི་དེ་མེད་པ་ཞིག་གམ། མཚན་ནི་དང་བཅས་པ་ལའམ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་བརྟགས་
 ན། ལྟར་མཚན་ནི་ད་དེ་མེད་པ་ལ་མཚན་ནི་ད་ནི་འཇུག་མི་སྒྲིབ་པས་མི་འཇུག་སྒྲེ་མཚན་ནི་ད་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མི་སྒྲིབ་དེ་རི་བོང་རུ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ནི་དང་བཅས་པ་ལའང་འཇུག་པ་མིན་ཏེ་གྲུབ་ཐིན་ལ་
 ལྟར་ཡང་གྲུབ་པར་བྱར་མེད་པས་མཚན་ནི་ད་གཉིས་པ་དགོས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མཚན་ནི་ད་མི་འགྱུབ་པ་དང་མཚན་གཞི་ཡང་དུ་མར་ཐལ་བ་སྟགས་འབབ་པོ། །མཚན་ནི་དང་བཅས་པ་

དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་གཞན་ལའང་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཏེ་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ནམ་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་འདྲུག་པ་མེད་ན་ཡང་
 མཚན་གཞི་ནི་སྲིད་དོ་སྟུམ་ན། གང་ལ་མཚན་ཉིད་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ན་མཚན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཏེ་མཚན་ཉིད་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་གཞིར་བཞག་དགོས་པས་སོ། །ཡང་ཁྱེད་གྱིས་མཚན་ཉིད་
 མཚན་གཞི་ལ་འདྲུག་པ་བཀག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི་མ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་མཚན་གཞིའང་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན་མིན་ཏེ། རྟེན་མཚན་གཞི་ཉིད་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན་བརྟེན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 རྟེན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་མོ་གཤམ་བུ་མོའི་རྣམ་འགྱུར་བཞིན། དེ་ཕྱིར་རྟེན་མཚན་གཞི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་བརྟེན་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་པས་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུས་སོ། །གསུམ་པ་
 དངོས་དང་དངོས་མེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དེ་ལྟར་མཚན་མཚོན་རེ་རེར་བརྟགས་ན་མེད་ཀྱང་རུང་། ནམ་མཁའ་རང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་
 ཡོད་ན་ནི་མཚན་མཚོན་ཡང་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་མིན་ཏེ་བཀག་ཟེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲུག་ལྟར་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའ་གོ་འབྱེད་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་འང་ནམ་མཁའ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་དགག་བྱ་གང་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་པོ་མེད་པ་འགྱུབ་མི་འགྱུར། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་པོ་སྒྲ། །ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་འང་དངོས་པོ་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་སྤིང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་དངོས་མེད་ཡོད་དེ་འདིར་དེ་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་པོ་བྱོད་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། དེ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པའམ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞི་གཅིག་པའི་ཕྱང་གསུམ་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་གང་གིས་དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ་གྲེས་པའམ་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་གསུམ་གང་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པས་དངོས་པོ་ཅམ་དང་དངོས་མེད་ཅམ་སྒྱིར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་འགལ་ལ་དགག་བྱེགས་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་མི་སྤིང་པས་སོ། །བཞི་པ་བཀག་པས་གྲུབ་དོན་བརྒྱ་བ་ནི། མཆོན་ཉིད་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ནི་དངོས་པོ་མིན་ལ་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། མཆོན་གཞི་མིན་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། སུ་སྟགས་

བཀག་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

ལམས་ལྷག་མ་ལྷ་པོ་གཞན་གང་དྲག་གྱང་ནམ་མཁའ་ལ་རི་ལྷར་བརྟགས་པ་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ། ས་ཡི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ལ་ན། །ས་ནི་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་མ་ལྷར་པ་བསྒྱུར་དེ་བརྟག་གོ། །
 དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་འདེབས་རྒྱུ་དཔེ་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སེར་སྒྲོན་ལས་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱས་ཀྱི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྤྱོད་སོ། །འདྲིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོད་ས་སྤྱོད་
 འཛིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྤྱོད་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྟོག་པ་ཞེ་ན། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་ལྷ་པོ་ཉེ་ལས། ལྷར་པོ་སྟགས་མེད་པར་མི་སྤྱོད་པོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་འཛིན་པ་ནི་
 སྒྲོན་ཏེ། འོག་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དྲག་པར་འཛིན། །ཞེས་སྟགས་ཚིག་བཅད་འཐད་པའི་དོན་དུ་དྲུང་དོ། །འདྲིར་ཉིད་རྒྱལ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །དག་དང་མ་དག་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་
 གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྟོང་ནས། །མཐས་པས་དཔུས་ལ་གནས་པར་ཡང་མི་བྱེད། །ཅེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞེན་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་སྟོས་བྲལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་གུའི་སྟེང་
 དུ་ཡོད་མེད་སྟགས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡོད་མེད་སྟགས་སྟོས་པ་གང་དུ་འང་གདགས་པ་མེད་པས་སྟོས་བྲལ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་སྤྱོད་

ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟ་པ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་སུ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཆགས་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེ་མ་ན། དེ་མི་འབྱུང་དེ། རི་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ནི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་སྤེད་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སམ་གང་ཐག་སྟེ། འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཆགས་པ་སྤྱར་ཡོད་པ་ལ་འཕ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡོད། དང་བོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན།
 ཆགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་པར་རིགས་ནའང་། ཆགས་པ་ཞིག་སྤྱར་ཡོད་མི་སྤྲིད་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་སྤྲིད་ན་དག་བཅོམ་ལ་
 ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆགས་པ་སྤྱར་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང་། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་གིང་ཐོག་མེད་ན་དེའི་སྐྱིན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཆགས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་སྤྱར་ཡོད་པའཕ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ན། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་སྤྱར་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་ཀྱང་རུང་། དཔུང་ན་མི་འབྱུང་པས་རིམ་པར་སྤྱར་དང་མཆུངས་ཏེ།

༡༡། །གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྒྲ་རོལ་ན། །ཆགས་མེད་འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འང་། །ཆགས་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ལྟོས་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། །ལྟན་ཅིག་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་འདོད་ཆགས་སྒྲ་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་འཐད་པས། །དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་སྟེ། །སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཆགས་པར་བྱས་པས་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། །འདོད་ཆགས་དྲང་ནི་ཆགས་པ་དྲག་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི་སྒྲི་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ནི་འདྲི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དྲག་པ་ན་རྩུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བ་ལང་གི་རུ་གཡས་གཡོན་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་དང་ཐ་དང་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་དུ་ཐ་དང་ལ་འགོག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། །འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མིན་པ་བ་ལང་རང་ཉིད་རང་དང་ལྟན་ཅིག་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དྲང་ཉིད་ཡིན་ན་འང་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུང་སྒྲུན་དང་འཁོར་འདས་བཞིན། །ཐ་དང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྟན་ཅིག་ཡིན་པས་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དང་ན་ལྟན་ཅིག་པ་མི་སྤྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་ངོ་པོ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལ་ལྟན་

ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་གང་ན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ན་ལྟན་ཅིག་པ་ཡོད་པས་གོག་ས་གཞན་མེད་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་པ་དེ་རུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅིག་པ་ཉིད་འདོད་ན། གར་རུབ་གྱི་རིའི་རྩ་བ་ལང་ལྟར་
 བཅ་ཚུན་གོག་ས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་ཡང་ལྟན་ཅིག་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གནིས་པ་ལ་གནིས་ཏེ། ལྟན་ཅིག་རུ་མི་འགྱུར་པར་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་པ་ལམ་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ལྟན་
 ཅིག་མི་རུང་ཡང་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ལྟན་ཅིག་འཇོག་སྟེ་ཐ་དད་རུ་གྱུར་པ་རྟ་དང་པ་ལང་ལྟ་སུ་ལྟན་ཅིག་རུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན་འང་། ཅི་གོ་ཞེས་བོས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་སྟེ་དེ་གནིས་ལམ་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་
 ཐ་དད་ཉིད་རུ་གྱུར་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་པ་དེ་ས་ན་དེ་གནིས་ཐ་དད་གྱི་ལྟན་ཅིག་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལྟན་ཅིག་ལ་གནིས་མེད། གནིས་ཐ་དད་ན་ལྟན་ཅིག་གྱང་མེད་པའི་གནད་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་
 དང་ཆགས་པ་དག་ལམ་ཚུན་ལྟོས་མེད་གྱིས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཉིད་རུ་ནི་དགོས་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ་བྱོད་གྱིས་པ་རོལ་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་འདིས་ཆགས་ལྟན་འདི་
 ལུལ་འདི་ལ་ཆགས་སོ་ཞེས་འགྱུར་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ན། དེ་གནིས་ཐ་དད་ལྟོས་མེད་རུ་ཡོད་ཟེན་པ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་མཁོ་བས་ལམ་ཚུན་ལྟན་ཅིག་རུ་རྟོག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གནིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གནིས་ཐ་དད་

ལྷ། །པ་ཉིད་གྲུབ་པར་མ་གྲུར་པས་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཐ་དད་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་རབ་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཉིད་རྒྱ་ཡང་འདོད་དམ་སྟེ་འདོད་
 པར་བྱ་དགོས་པས་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུབ་པ་ཕན་ཚུན་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་པ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མི་མིད་པའི་ཐ་དད་དངོས་པོ་གང་
 འདི་ཞེས་བཤུན་རྒྱ་ཡོད་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་རུང་དམ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་མི་འགྲུབ་པའང་། ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས། ཐ་དད་དངོས་པོ་གྲུབ་མི་འགྱུར། །
 ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན། ཐ་དད་དངོས་པོ་འདོད་པར་བྱེད། ཅེས་འདོན་པ་བསྒྲུར་ནས་གེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་གྲུན་རྒྱ་ཡན་ཚུན་རྟེན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་གྲུབ་པས་གང་ཞིག་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཀ་དོ་
 བོས་མ་གྲུབ་པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུ་བ་ནི། དེ་ལྷར་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྟེ་ཕྱིར་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དེ་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱ་གྲུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྲུན་ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྟེ་ཕྱིར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཞེ་སྒྲུང་སྟེ་ལོ་ལ་ན། ཞེ་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲུང་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཉི་མཉམ་མོངས་སོགས་ལ་ཁ་

བསྐྱར་རོ། །དེ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་གིས་འདོད་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞེ་སྒྲུང་བ་དང་། གང་ལ་ཞེ་སྒྲུང་བ་དང་། གང་གིས་ཞེ་སྒྲུང་བ་དང་། གང་གཏི་མུག་པ་དང་། གང་ལ་གཏི་མུག་པ་དང་། གང་གིས་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཆོས་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོད་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་རྩལ་པ་འོ། །
 །།བརྟན་པ་འདུས་བྱས་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དགར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བཤིག་ན་རྩལ་ཅོམ་མི་དམིགས་ཆོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། འདུས་བྱས་ཡོད་དེ་སྟེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མིད་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཆོད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདུས་བྱས་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགག་པ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩལ་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། མཆོད་ནིད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྲུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་འདུས་བྱས་ཀྱི་རབ་བཞིན་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་

ལྷ། །ཀྱི་མཆོན་ནི་ད་སྐྱེ་སྟོན་པ་ལོ་ཡང་ལོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་དག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ནི་དག་སྟེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མཛོན། འཛིག་བར་ཡང་མཛོན། གནས་བ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཛོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་མེད་པ་ལ་རི་རྩ་ལྷར་སྐྱེ་སྟོན་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཆོན་ནི་ད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། དེ་ལ་འད་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་མཆོན་ནི་ད་གསུམ་ལྷན་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེར་མཆོན་པའི་མཆོན་ནི་ད་གསུམ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྷན་དེ་མཆོན་གཞིར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་དེ་རི་རྩ་ལྷར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ནི་ད་ཡིན་ཏེ་མིན་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གནས་པ་སྟོན་པ་ལའང་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱེ་སྟོན་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ནི་ད་དུ་རྟོག་ན། སྐྱེ་སྟོན་པ་རེ་རེ་བ་མཆོན་ནི་ད་ཡིན་ནམ། འདུས་པ་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་ལྷར་ཡང་མི་འབྱད་དེ། སྐྱེ་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་པོ་སྟོན་པ་རེ་རེ་ཡིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ནི་ད་བྱ་བར་ནི་རྩས་པ་མིན་ཏེ་དེ་དེའི་རང་དུས་ན་གཞན་གཉིས་པོ་མེད་པས་གནས་འཛིག་བྱལ་བ་ལམ་སྐྱེ་འཛིག་བྱལ་བ་སྟོན་པ་ཀྱིས་སོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་གསུམ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་འདུས་པ་ཡང་ནི་སྒྲུང་ལུན་ལྷར་འགལ་བས་ན་རི་རྩ་ལྷར་རྩུང་སྟེ་མི་རུང་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་འདུས་བྱས་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་དྲང་གནས་པ་དྲང་འཛིག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་སྟགས་གཞན་ཞིག་ནི་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མཚན་ཉིད་དེ་
 ལ་ཡང་གཞན་ཡོད་དགོས་པས་བྱག་པ་མེད་པར་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་ཅུ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འབྱུང་བོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་སྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཐལ་བས་འདུས་བྱས་མིན་པར་
 འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤོང་དང་པོའི་ལན་དགག་པ་དང་། གཉིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མང་བཀྱར་བ་སྟགས་ན་རེ། དག་བཅའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚེས་གཅིག་སྒྲིབ་པ་ཅོ་ལྟ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། མཚན་
 གཞིའི་ཚེས་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ། ལྟར་པ། གནས་པ། སྐྱ་པ། མི་རྟག་པ་སྒྲིབ་ལྟ་དང་། ཚེས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བདུན། དེ་བཞིན་
 དུ་དག་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དག་བ་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བདུན། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་འབྱུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བདུན། དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་

ལྷ། །ཡིན་ན། དེས་འབྱུང་མིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་བདུན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཆོན་གཞི་འདུལ་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེའི་འཁོར་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྟགས་བདུན་ནི་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ཡིན་ཅིང་གཙོ་འཁོར་བཙོ་ལྷ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་སྟགས་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་མཆོན་གཞི་འདུལ་བྱས་དེ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་སྟགས་
 བདུན་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སྟགས་བདུན་ཏེ་བཙོ་ལྷ་ཡོད་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བ་ཡི་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ་སྟགས་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་
 བཙུ་བཞི་པོ་འདྲ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་དང་གནས་པ་སྟགས་ལོ་ཡང་སྐྱར་ཏེ་ཉེས་པ་གཉིས་པ་མེད་ལ་བྱུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞོན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ཞེས་སྐྱེ་བ་དེས་རྩ་བའི་
 སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དུ་རྟག་ནུའང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བས་ཏེ་རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱར་ལ་བ་སྐྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས། རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྩི་རྩི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བྱེད་མི་རིགས་ཏེ་རང་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་གང་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལ་རག་ལས་པ་དེའི་རྒྱ་བྱ་བ་ཐེན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རེ་གིག་ཡོད་དུ་རྟག་གྱུར། དེའི་རྒྱ་རང་ཉིད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་མེད་ལ། རྒྱ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གང་བསྐྱབ་ན་

25

ལྷ་པ་བྱེད་ཉིད་མི་གྲུབ་པས། དེ་གཉིས་འོ་པོས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་ཤིང་དོ། །སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་མ་བསྐྱེད་པར་དུ་ཕྱ་སྒྲེ་ན་མ་ཡང་མི་གྲུབ་ལ། ཕྱ་སྒྲེ་རྒྱུད་ཡོད་ཟེན་ལ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་མི་འབྱུང་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཡིས་
བསྐྱེད་པ་ཡི་སྒྲེ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་རྩ་བ་ཡི་སྒྲེ་བསྐྱེད་དོ་སྒྲུམ་ན་སྒྲེ་རྒྱུད་དེ་ས་རང་གི་རྩ་འོ་ལ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་འི་རྩ་བ་འི་སྒྲེ་བ་དེ་ས། སྒྲེ་རྒྱུད་དེ་ནི་དེ་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་བཟལ། རང་ཉིད་མ་སྒྲེ་ས་པ་འི་ཕྱིར་འོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
དེ་གཉིས་ཅིག་ཤོས་རྩ་བ་སྒྲེ་ས་ན་ས་ཐན་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཡང་། དེ་གཉིས་སྒྲེ་བཞིན་པས་ཐན་རྩ་བ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱོད་ཀྱིས་སྒྲེ་ས་བསྐྱེད་པ་ཞིན་པ་དེ་ཡིས་རང་འབྲས་དེ་སྐྱེད་པར་ནི་བྱེད་རྩ་བ་ན་ནི། ཕྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བཞིན་
པ་དེ་ཡིས་དེ་སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་ལ་རྟག་སྒྲེ་འདོད་རྒྱུན་ན་འང་དེ་མི་ཤིང་དེ། སྒྲེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་སྒྲུབ་སྐྱེད་གོས་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱུང་མེད་པས་སྒྲེ་བཞིན་པ་མིན་དེ་སྒྲེ་བ་འི་བྱ་བ་རྟོགས་པས་
སོ། །དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་མེད་ན་དེས་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པ་ན་མ་ཡང་མི་ཤིང་དེ། དཔེར་ན་སང་པོད་ཀྱི་ལོ་རྟག་གིས་ད་ལྟའི་བཀྱེས་པ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་གནས་པ་སྟགས་ལ་འང་སྒྱུར་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་
སྒྲོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲེ་གནས་འཇིག་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲེ་གནས་འཇིག་པ་གཞན་མེད་པས་བྱག་མེད་དམ་འདུས་བྱས་སུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ་རྩི་རྩ་བ་མ་རྩ་བ་མི་སྒྲུབ་པ་འི་རང་

༡༡། །བཞིན་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་ལུས་སྒྲིགས་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཆར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 མོ་ཞེས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་མི་འབྲས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མོ། །དང་པོ་ནི། མར་མེ་རང་ཉིད་དང་ནི་གང་དག་ན་མར་མེ་དེ་འདུག་པའི་
 འོད་ཀྱིས་ལྷན་པ་དེ་ན་སྒྲུབ་པ་ཅུང་ཐད་མེད་ན་མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སེལ་བས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་སྒྲུབ་པ་སེལ་བ་བརྟགས་ན་མི་འབྲས་ཅུང་། མར་མེས་
 སྒྲུབ་པ་སེལ་བས་ཡོད་དགོས་ཏེ་མེད་ན། ལུས་སྒྲིགས་བཞིན་དུ་མར་མེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མི་སེལ་དགོས་ན་དེ་མི་སྤྱིད་པས། མར་མེ་སྒྲུབ་བཞིན་པས་སྒྲུབ་པ་བསལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ན་མ་ཡང་མི་སྤྱིད་
 པ། དཔེར་ན་གླིང་བར་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་མའི་འོད་དམ། ཁར་སང་གི་སྒྲུབ་པ་དང་དོ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་མོ་བཞིན་དུ། གང་ཆོ་མར་མེ་སྒྲུབ་བཞིན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ཐད་པ་མེད་དེ་མར་མེ་མ་སྒྲིས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིས་ན་ས་
 མེད་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དུས་མར་མེ་མེད་ན་ནི་ལྟར་མར་མེ་སྒྲུབ་བཞིན་པས་སྒྲུབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་མོ། །མར་མེ་སྒྲུབ་པ་ཐད་པ་མེད་པར་ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སེལ་བྱེད་ན་གླིང་བར་ལ་སྒྲིགས་འཇོག་ཏེ་ཀུན་ན་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

གནས་པ་འི་སྐྱེ་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ན་གནས་པ་ཡི་མར་མེ་གཅིག་སྤྲོས་སེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་མ་སྤང་བར་འཛོམས་པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མ་སྤང་བར་མཐོང་བ་དང་། ཁབ་ལེན་གྱིས་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པ་འི་ལྷགས་མ་སྤང་བར་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་མ་སྤང་བར་སྐྱེ་པ་སེལ་ལོ་སྐྱེ་མ་ན་སྐྱེ་བ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་པས་དེས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་དེ་ལྷ་ར་མ་ར་མེ་སྤང་བྱེད་ཡིན་པས་རང་དྲུང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཤམ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་པ་འགྱུར་བར་རྟོག་པ་ན་སྐྱེ་པ་འདྲ་སྐྱེ་པ་རང་དྲུང་སུམ་སྟགས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱིབ་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་སྐྱིབ་བྱེད་ཡིན་པ་འི་བྱིར། འདྲོད་ན་སྐྱེ་པ་མི་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་དོན་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་དང་། འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ལམ། སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལྷ་ར་སྐྱེད་དེ་ནམ་མཁའ་འི་མེ་རྟོག་གིས་རང་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཅི་སྟེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཟེན་པས་རང་སྐྱེས་པར་བྱེད་ཟེར་ན་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཟེན་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་དུ་ནམ་པར་དབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་

༡༡། །ཡོད་མེད་དབྱུང་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གླེ་བ་སྒྲིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་གླེ་བ་ཞིན་པ་གླེ་བ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གླེ་བ་འདིས་གཞན་བསྐྱེད་ན་དེ་གླེ་ས་ཐེན་པ་དང་། མ་གླེ་ས་པ་དང་། གླེ་བ་ཞིན་པ་དེ་རྒྱ་ལུང་ལུང་ཡང་མི་གླེད་པ་ཡི་རྒྱལ་དེ་ནི་མོད་དྲུང་མ་མོད་དྲུང་། བག་མ་པ་བརྟགས་པ་འི་རིགས་པས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་གླེ་ས་པ་མི་གླེ་སྟེ། མ་གླེ་ས་པ་ལ་མོགས་པ་བསྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རོ། གླེ་ས་མ་གླེ་ས་གཉིས་མི་གླེ་ཡང་། གླེ་བ་ཞིན་པ་ཁོ་ན་གླེ་འོ་ཞིན། གླེ་བ་ཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་འགྲུབ་ན་དེ་གླེར་རྒྱག་ན་འད་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གང་ཆོ་གླེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་གླེ་བ་ཞིན་པ་ཞེས་པ་འདི་འབྱུང་རིགས་ན་འད་གླེ་བ་རང་ཉིད་བརྟགས་ནས་མེད་པ་འི་ཆོ་རྒྱུར་གླེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བཞག་པ་འི་གླེ་བ་ཞིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རི་ལུང་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རོ་རྒྱལ་བས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་ན། རྟོད་ཀྱིས་གླེ་བ་ནས་ཡང་མེད་པར་བཀག་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཀག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞིན། རྟེན་འབྲེལ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཟབ་མོ་གསལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། གླེ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན་ནི་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་པ། ཆོས་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གླེ་བ་མེད་པ་ལམ་མ་གྲུབ་པ་འི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གླེ་

པག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་

བཞིན་པ་ཉིད་དྲང་ནི་སྟེ་བ་ཡང་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཉི་བར་ནི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་སྟེ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་སྟེ་བས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།
 དེ་མི་མིད་དེ་ག་ལ་ཉི་དངོས་པོ་མ་སྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགྲའ་ཞིག་ཕྱོགས་སམ་མ་འོངས་པའི་དུས་སྟགས་གང་ན་ཡང་ཡོད་པར་དམིགས་སྟུ་རུང་བར་གྱུར་ན། འབྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། དེ་ནི་ཅི་ལྟར་དེ་སྟེ་འགྱུར། ཡོད་ན་སྟེ་
 བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ད་སྟེ་ཡོད་ན་སྟུར་ཡང་མི་སྟེ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །སྟེ་འགྱུར་འདྲིར། དེ་ལ་ནི་དེ་སྟུར་སྟེ་འགྱུར་དུ་བཞག་རུང་མོད། དངོས་པོ་དེ་འདྲ་བ་ཡུལ་དུས་གང་ན་འང་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་དེ་སྟེ་བའི་
 བྱ་བ་འདྲག་ཡུལ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྟེ་བ་ལ་སྟེ་བ་གཞན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། ག་ལ་ཉི་སྟེ་བ་དོན་གཞན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་བཞིན་པ་ནི་སྟེ་བར་བྱེད་ན། སྟེ་བ་དོན་གཞན་པ་དེ་རང་ནི་སྟེ་བཞིན་པ་ལྟ་བུར་གང་
 ཞིག་གིས་ནི་སྟེ་བར་བྱེད་ཅེས་དྲིའོ། །དེ་ལ་ག་ལ་ཉི་སྟེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་ཉིད་སྟེ་བ་ན་དེའི་སྟེ་བ་བསྟེན་པའི་སྟེ་བ་གཞན་དགོས་པས་སྟག་པ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་ཟས་ཟ་བ་ལ་གཡོས་དགོས། དེ་ལ་མི་དགོས།
 དེ་ལ་མི་ལྷགས་དགོས་སྟགས་ནམ་ཡང་དེའི་ཁྱེའོགས་ལ་མཐའ་སྟག་པ་མེད་ན། ཟས་ཟ་བའི་དུས་མི་མིད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟེ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་གཞན་མེད་

༡༡། །ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཆུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ནི། རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རུང་བ་དྲང་། མེད་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནིང་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྤྱིད་པས་སྒྲུབ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གོང་དུ། མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། རྒྱུན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིས་པས་བསྟན་ཟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་གསུམ།
 སྒྲུབ་དགག་པ། གནས་པ་དགག་པ། འཛིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་འགྲགས་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་འགལ་བའི་འགྲགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་ཞིག་འགྲགས་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འཐད་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་དབྱུང་བ་དང་། འགྲགས་མ་འགག་ལ་དབྱུང་བ་དང་། སྒྲུབ་གྱི་རིགས་པ་
 མཆུངས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དེས་དངོས་པོ་གནས་པར་བྱེད་ན་དངོས་པོ་གནས་པ་ནི་མི་གནས་ཏེ་གནས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་པོ་འགྲོ་བ་དང་མཆུངས་སོ། །
 དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ་གནས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ་གནས་མི་གནས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་དེ་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་མ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཞིག་

འགྲུབ་པར་པའི་དོན་དམ་འབྲུག་སྒྲུབ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་

གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་གནས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དངོས་པོ་འགགས་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་དེ་དང་འགལ་པའི་བྱིར་གནས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ནིག་འགགས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་ན་དེ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་གནས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱན་རྒྱ་རྒྱ་བ་དྲང་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་ན་གང་དག་རྒྱ་བ་དྲང་འཆི་བ་མེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ནིག་ཡོད་དེ་མི་སྤྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་གཞན་དྲང་ནི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གནས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ག་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་སྟེ་བ་རང་དྲང་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་བྱིར། གནས་པ་འདི་ནི་མི་གནས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་གནས་པ་གཞན་ནིག་གིས། །དེ་གནས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྲུར་རོ། །གསུམ་པ་འཇིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཟོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ། རྟོན་ལ་བརྟག་པ། རྒྱ་ལ་བརྟག་པ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུད་པ། སྤར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དབྱུད་

༡༩། །ན་འགྲུགས་པ་ནི་འགྲུག་པར་མི་འགྱུར་དེ་འགྲུགས་ཟིན་པས་སོ། །མ་འགྲུགས་པ་ཡང་འགྲུག་པར་མི་འགྱུར་དེ་འགྲུགས་པའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །འགྲུག་བཞིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུག་པར་འགྱུར་
 པ་མིན་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་དང་། །མ་སྐྱེས་པ་ནི་གང་ཞིག་འགྲུག་པར་འགྱུར་དེ་དེ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ཞིག་ལ་ནི་འགྲུག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་དེ་གཉིས་འགྲུག་
 པས་སོ། །དངོས་པོར་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་འགྲུག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་གནས་པ་མེད་པས་སམ་འགོག་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་སོ། །རྒྱ་འགྲུགས་ནས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བར་འདོད་ན། རྒྱ་འོ་མ་འི་གནས་སྐབས་དེ་མི་ལྔ་
 འོ་མ་འི་གནས་སྐབས་ནི་དེ་ནི་ད་འགྲུག་པ་ནི་ད་མི་འགྱུར་དེ་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགྲུག་པས་སོ། །འབྲས་ལུ་ཞོའི་གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ནི་གཞན་རྒྱ་འོ་མ་འི་གནས་སྐབས་ཡང་འགྲུག་པ་ནི་ད་མི་ལྔ་
 འགྱུར་དེ་དེ་གཉིས་ལྷད་པ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཆེ་འབྲས་ལུ་ཞོ་སྟེ་བ་མཐོང་བས་རྒྱ་འོ་མ་འི་གནས་སྐབས་འགྲུག་པ་ཅི་ཕྱིར་མེད་ཅེ་ན། གང་ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱར་དབྱུང་པ་བཞིན་དུ་འཐད་པར་
 མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཆོ་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲུག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་བཞག་དགོས་ན་དེ་མེད་པས་འགྲུག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ནི་འགྲུག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་དེ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དེ་ལྟར་མཆོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲུག་པའི་དངོས་པོ་གཞི་གཅིག་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དྲང་། འགག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འབྱུང་པ་མེད་པས་སོ། །འདིར་སྒྲ་འབྱུར་ལྟར་ན། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
དག །གཅིག་ཉིད་ལ་ནི་འབྱུང་པ་མེད། །ཅིས་འབྱུང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་འདྲ་འགག་པ་འབྱུང་པར་མི་འབྱུར་རོ་སྟེ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མགོ་གཅིག་པའི་གང་ཟག་ལ་མགོ་གཉིས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་རྟེ་
ལྟར་ན་གཅིད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མགོ་གཉིས་ཡོད་མ་སྟོང་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། འགག་པ་འགག་པ་གཞན་དང་ནི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགག་མི་རིགས། །ཞེས་པའི་འབྱུར་རམ། འགག་པ་དེ་རང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
འགག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་ལས་འགག་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མིན་དེ་རྟེ་ལྟར་ན་སྟེ་བ་རང་དྲང་ནི་གཞན་གྱིས་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དེ་འདོན་པར་བསྐྱར་བས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱར་བ་ནི། དེ་རྟེ་ར་འདྲུས་
བྱས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་སྟེ་དྲང་གནས་པ་དྲང་འཛིག་པ་དག །རིགས་པས་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྐྱར་དོ། །གཉིས་པ་འདྲུས་མ་བྱས་དགག་པ་ནི། འདྲུས་བྱས་ཡོད་
དེ་དེའི་འགལ་བྱེ་འདྲུས་མ་བྱས་ཡོད་པས་སོ་སྟུ་མ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་ན་འདྲུས་བྱས་རབ་དུ་མ་གྱུ་བ་པས་དེ་འགག་པའི་འདྲུས་མ་བྱས་པ་ཡང་ནི་རྟེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་

ཆེ། །བ་སྒྲུང་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོང་དག་འདུས་བྱས་ནི་སྟེ་བར་ཡང་མཛོན། འཇིག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མཛོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་
 རིམ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པ་ཡིན་པས་རྗེ་ལམ་དང་སྟུ་མ་སོགས་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྟེ་གནས་འགག་པའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྗེ་ལམ་ནི་བཞིན་པ་དང་སྟུ་མ་བཞིན་དང་དྲི་ཟའི་གོང་བྱེད་ནི་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་སྟེ་དྲང་དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 འཇིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དྲང་འཇིག་པ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྟན་པ་ལོ། ། །བརྟན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་
 འཇིག་པ་ལྷ་ལས། གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། རབ་བྱེད་འབྲེལ། འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། །དེའི་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པོ་ཡོད་པས་སོ། །
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟེས་སུ་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མཛོན་པར་འདུ་བ་ཡང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱེད་སྟུམ་ན། དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རྩོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གང་ཟག་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འདོད་པའམ་འདུག་བྱེད་པ་ན་ལས་ཞིག་བྱེད་པ་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་དོ་བོས་གྲུབ་ན། ལས་དེ། བྱེད་པོ་འམ། བྱེད་པོ་མིན་པའམ། གཉིས་ཡིན་དེ་གསུམ་གང་གིས་བྱེད། དེ་བཞིན་ལས་ཀྱང་། ལས་ཡིན་པར་གྱུར་སྟགས་གསུམ་གང་བྱེད་སྟགས་བརྟག་པ་ལ། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལས་དེ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་ཟེན་པ་དེས། སྦྱར་ཡང་དེར་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པས། ལས་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ལས་མིན་པས་ན། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་དེ། དེ་ལྟ་ན་མོ་གཤམ་བུས་བུས་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ས་བྱེད་པོར་འཛོག་ལ། བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་ལས་ཀྱང་འཛོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། བྱེད་པོའི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལས་མེད་ཀྱང་བྱེད་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འབྱུང་ཏེ། ལས་དེའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ད་གིས་ལས་སུ་གྱུར་པའམ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་དེ་དོ་བོས་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་ཡང་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པའམ་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་དམ་

༡༡། །བཅའ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་འབྲུག་ལ། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལས་དེ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ། བྱེད་པོར་གྱུ་བ་ཟེན་པ་དེས་སྒྲུར་ཡང་དེ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་གནིས་པ་མེད་པས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོའི་ལས་
མིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྤྲུང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་མེད་དེ། ལས་ཡིན་པ་ནི་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའམ་གྱུ་བ་ཟེན་པ་ལ་སྒྲུར་ཡང་བྱ་བ་གནིས་པ་མི་མྱོད་
པས། ལས་དེ་ནི་སྤྲུལ་གྱང་གསར་དུ་བྱ་མི་རྒྱས་པས་ལས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འདོད་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ལས་ནི་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ལས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་མྱོད་དེ་འཛོག་བྱེད་
མེད་པས་སོ། །མདོར་ན་བྱེད་པོ་དང་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་གནིས་པ་ན་རྩལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་གནིས་ཡོད་ན་ལས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྤྲུང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བྱེད་པོ་
བྱེད་པོ་དང་ལས་གྱང་ལས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པ་ཡིས་ལས་སྤྲུལ་གྱུར་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི་བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ན་ལས་ལ་ལས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ལས་མེད་
པས་བྱེད་པ་པོ་ཡང་བྱེད་པོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལས་དང་བྱེད་པོ་གནིས་ཀ་ལ་རྒྱ་མེད་ན་ནི་ཕྱིར་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་གསུང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་

2000

ཁྱུ་འཕོར་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་འབྱད་པར་མི་འགྱུར་དེ་ཁྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་ན་ནི་ལུས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དྲང་། བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཐའ་དྲང་། ལྷུང་པར་བྱེད་པ་འཛིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་
མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སྟགས་གསུམ་པོ་མི་རིགས་ན་ཁྱེད་བྱེད་མེད་པས། སྤང་བྱ་དགར་པོའི་ཚྭ་དྲང་སྤང་བྱ་ཚྭ་མིན་གྱི་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚྭ་དྲང་ཚྭ་མིན་མེད་ན་ནི་དེ་ལས་སྤང་པའི་འབྲས་བྱ་འདོད་
པ་དང་མི་འདོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །འབྲས་བྱ་མེད་ན་འབྲས་བྱའི་གངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐར་པ་དྲང་། མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འབྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱུ་དང་འབྲས་བྱ་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞིང་ལས་ལ་
སྟགས་པའི་བྱ་བ་དྲག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་འབྱད་པས་བྱེད་པོ་མིན་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྱད་འདེབས་འདི་མི་བྱའོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་
གཉིས་འདུས་གྱིས་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་གཉིས་འདུས་དེ་བྱེད་དོ་སྟུང་ན། དེ་མི་བྱེད་དེ་ཡིན་དྲང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་གཉིས་བྱེད་པོ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་ལ་སྤྱང་སུན་བཞིན་སུན་རྩུན་འགྲལ་བས་ན་གྲ་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་པ་པོ་རེ་རེས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ། རེ་རེས་རེ་རེ་དང་གཉིས་འདུས་བྱེད་པ་དགག་པ། གཉིས་འདུས་གྱིས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོར་

༩༩། ཁྱི་ལྷུ་ར་པ་ཡིས་མ་ལྷུ་ར་ལས་ཏེ་ལས་སྐྱུ་མ་ལྷུ་ར་པ་ནི་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་པ་པོར་མ་ལྷུ་ར་པ་ས་གྲང་ལས་སྐྱུ་ལྷུ་ར་པ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ། དེའི་འཐད་པ་ནི། འདྲིར་ཡང་གོང་གི་སྒྲིན་དེར་ཐལ་བར་
 འལྷུ་ར་ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་པོར་ལྷུ་ར་པ་དང་། ལས་སྐྱུ་མ་ལྷུ་ར་པ་དང་། བྱེད་པོར་མ་ལྷུ་ར་པ་དང་། ལས་སྐྱུ་ལྷུ་ར་པ་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྷུ་ར། ཡིན་པར་ལྷུ་ར་ལ་བྱ་བ་མེད། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྐྱུ་འལྷུ་ར། ཞེས་དང་། ལས་སྐྱུ་མ་
 ལྷུ་ར་བྱེད་ན་ནི། ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འལྷུ་ར། ཞེས་དང་། བྱེད་པོར་མ་ལྷུ་ར་བྱེད་ན་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་མེད་འལྷུ་ར། ཞེས་དང་། ཡིན་པར་ལྷུ་ར་ལ་བྱ་བ་མེད། ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འལྷུ་ར། ཞེས་བཤད་ཟེན་པའི་
 ལྷུ་ར་མོ། གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་ལྷུ་ར་པ་བྱ་བ་དྲང་བཅས་པ་དེས་ལས་སྐྱུ་ནི་མ་ལྷུ་ར་པ་དྲང་། ལྷུ་ར་པ་དང་མ་ལྷུ་ར་པ་གཉིས་འདུས་ཞིག་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་དམ་བཅའ། དེའི་གཏུན་ཆོག་ས་གོང་དུ་བསྟན་ཕྱིར་མོ་ཞེས་པ་གོ་
 མཁ་པ་ཞེན། ཡིན་པར་ལྷུ་ར་ལ་དང་། ལས་སྐྱུ་མ་ལྷུ་ར་དང་། ཡིན་དང་མ་ཡིན་ལྷུ་ར་གཅིག་ལ། བཅ་རྒྱུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་། བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་ལྷུ་ར་པ་ས་ལས་སྐྱུ་ནི་ལྷུ་ར་པ་བྱ་བ་དྲང་
 བཅས་པ་དྲང་། ལྷུ་ར་པ་དང་མ་ལྷུ་ར་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་དམ་བཅའ། དེའི་གཏུན་ཆོག་ས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མོ་ཞེས་རིམ་པ་ལྷུ་ར། བྱེད་པོར་མ་ལྷུ་ར་དང་། ཡིན་པར་ལྷུ་ར་ལ་དང་། ཡིན་དང་མ་ཡིན་

2007

སྔགས་པོར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་པོ་ལྔ་ཚུན་འགལ་བ་གཉིས་འདུས་ཀྱིས་ནི། ལས་སྒྲུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་རེ་རེ་ནས་མི་བྱད་དེ་ཞེས་དམ་བཅའ། འདི་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ནི་གོང་དུ་
བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར། ཡིན་དང་མ་ཡིན་དང་། ཡོན་པར་གྱུ་བ་ལ་དང་། ལས་སྒྲུ་གྱུར་སྔགས་ཐམས་ཅད་རྒྱང་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྒྲུར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་
ནི། འོན་ཏེ་བྱད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱད་པོ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་བཞག་མི་འཐད་པར་བཀག་པས་དེ་དག་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པོ་ཞེན། གང་གིས་དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་ཅིང་། སྒྲུར་ཡོད་ཕྱིར་འཛིག་པ་སྔགས་
བྱད་པོ་དང་ལས་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུ་བ་ལྟར་ན། བྱད་པོ་དང་ལས་པོ་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་པས་ཆེས་འཐད་ཅིང་། ཀུན་རྫོགས་དུ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པ་མེད་པར་ལས་འབྲས་དང་བྱ་བྱད་
སྔགས་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ཆེས་བདེའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བྱད་པ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བྱས་ཤིང་ལས་ཀྱང་བྱད་པ་པོ་དེ་ནི་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་པོ་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྱུ་བ་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས་པ་རང་གི་དོ་བོས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། །གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ་ནི། དེ་བཞིན་ནིར་ཡིན་དེ་ནི་བར་ཡིན་པ་པོ་བདག་དང་སྒྲུར་བྱ་སྒྲུར་པོ་གཉིས་པོ་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་

༡། །ཕྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་གྱིས་པར་བྱ་སྟེ་གོང་དུ་ལས་དྲུང་བྱེད་པོ་བསལ་བའི་རིགས་པ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བྱེད་པ་པོ་དྲུང་ལས་ལ་དབྱུང་བའི་རྩལ་འདི་དག་གིས་དངོས་པོ་ལྷག་མ་
 དབྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་དང་འགོ་དང་འགོ་བྱེད་བལྟ་དང་ལྟ་བྱེད་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཆོད་མ་དང་གཞིལ་བྱ་སྟོགས་ཀྱང་སྟོགས་གྲུབ་ཅུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གྱིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དྲུང་ལས་
 དཀྱགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་འོ། ། །དག་པ་སྟེ་རལ་ན་གནས་པ་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། འདུ་བྱེད་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་དང་། མེམས་ཅན་མེད་ན་སྟོག་ཀྱང་
 མི་ཆོད་དེ། ཆོས་འདི་དག་ནི་ལྷོ་བ་རྩ་བེད་འདྲ། །སྒྲིམ་ལྟ་བུ་ནུམ་མ་པའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རྩ་ཡི་རྩ་བ་འདྲ་ཞིང་སྟོག་རྩ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། མང་བཀྱར་བ། གནས་མའི་ལུ། བཟང་ལམ་པ།
 ལུ་མ་པ། ཆོས་སྤྱས་པ་ལྟ་བོས་གང་ཟག་རྩ་མོད་དུ་སྒྲིམ་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད། དེ་མི་འབྱུང་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྟེ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྩ་
 བ་དྲུང་ཉུང་པ་སྟོང་བ་དང་རིག་པ་ལ་སྟོགས་པ་དབང་པོ་ལྟ་ལྟལ་བཅས་གཟུགས་སུ་དྲུང་། ཆོར་རིག་ཡིད་བྱེད་སྟོགས་སེམས་སུ་དྲུང་སུང་པོ་ལྷག་མ་ཡང་། མདོར་ན་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅན་ལེན་པ་པོ་གང་གིས་ཉེ་བར་བྱུང་བུ་ཡིན་

2000

པ་ལྟ་སྟོན་པ་དེ་དྲག་གི་སྟུང་རྟོལ་ན་དེ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་མང་བཀུར་བ་སྟུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་གམ་གང་ཟག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པ་སྒྲུབ་པུར་ནི་
ལྟར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱ་དེ་དྲག་གི་སྟུང་རྟོལ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་གི་དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདི་ན་ལྟ་སྟེན་ཡོད་པས་ནོར་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་མོ་གསལ་གྱི་ལུས་ནི་ནོར་སྟོན་པ་
མེན་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྟོན་པ་གྱི་སྟུང་རྟོལ་ན་ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་མེད་ན་ལྟ་སྟོན་པ་སྟེན་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོའི་བདག་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁོས་པ་
དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་སྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུང་རྟོལ་ན་ཡོད་པ་དགག་པ། རེ་རེའི་སྟུང་རྟོལ་ན་ཡོད་པ་དགག་པ། རྒྱའི་ལེན་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་
རྟོག་དགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དགག་པ། བདག་རྟོག་དགས་པའི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་སྒྲུབ་བྱ་ལྟ་དྲར་ཉན་པ་ལ་སྟོན་པ་ནང་གི་སྟེ་མཆོད་དུག་དྲང་། རྟོར་བ་རེག་པ་སེམས་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་
སྟུང་རྟོལ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་གི་དངོས་པོ་གང་གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་བྱ་སྟེ་གདག་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དུག་ལ་སྟོན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་

༡༡། །གཅིག་ལུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ལུ་ལ་མེད་དུ་ས་སུ་འི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་ཅེས་བསམས་ཏེ་ལྟ་སྟགས་བམས་ཅད་ཆང་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པོར་ཡོད་ན། སྒྱིར་ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་རྟུ་དང་། ཕྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་པོ་སྟགས་སུ་གང་གསལ་བའི་རྒྱ་མེད་པས། མོར་མེད་ན་མོར་ཅན་མེད་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་འདིའི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་སུའོ། །འདི་འདིའི་སྤང་བྱ། འདི་འདིའི་ལེན་པ་པོ་ཞེས་མ་བཟུང་བར། དེ་ཡན་གར་བར་ཡོད་ན་གང་གིས་ལེན་པོ་དང་། གང་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། ལེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་མིན་པའང་དེར་བལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་སུ་པོ་མེད་པར་ཡང་གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་དེ་ནི་སྒྲ་རྩལ་ན་ཡོད་པའམ་གནས་པར་གྱུར་ན། ཉེ་བར་ལེན་པོ་དེ་མེད་པར་ཡང་སྤང་བྱ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཅི་ཡིས་ལེན་པོ་གང་ཞིག་རྟུ་འདོགས་པའམ་གསལ་བར་བྱེད་ལ་ལེན་པོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་རྟུ་འདོགས་པའམ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། གང་སྤང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ན་དེའི་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་གལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ་ལེན་པ་པོ་གང་མེད་ན་དེའི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རེ་རེའི་སྒྲ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་དག་གལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བུ་སྟགས་པ་བམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྟ་སྟགས་ལས་གཞན་ཉན་པོ་སྟགས་ཞིག་

གིས་གཞན་གྱི་ཚེ་སྤྱི་ལྟ་བུ་མེད་པའི་དུས་ན་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཏུ་གསལ་ལ་བཤམ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ལ་ན་ལེན་པ་པོ་དེ་གལ་ཏེ་
 ཡོད་པ་མིན་ན་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ་རེ་རེ་ཡི་སྤྱོད་ལ་ན་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། མིང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ལ་ན་ནགས་མེད་ན། མིང་རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རེ་རེ་ནས་སྤྱོད་ལ་ན་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ལ་ན་ཡང་
 ཅི་སྟེ་མེད། དཔེར་ན་བྱེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུ་མ་མེད་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་པོ་ཡི་བདག་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་ཅིང་གལ་ཏེ་ཚོར་པོ་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་སྟོགས་རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ན་རང་གི་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་དུ་རྒྱག་ན་འང་བྱ་བ་ཐད་དེ་མཆེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བའི་ཉན་པོ་ཡང་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་པོ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་ཡང་ཉན་པོ་ཡིན་
 དགོས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་ཡང་གཞན་ཉིད་ལ་ཉན་པོ་ཡང་གཞན་ལ་ཚོར་བ་པོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ན་དེ་དག་པན་རྒྱུ་མི་ལྟོས་པས་དྲ་དང་བ་ལང་བཞིན་སྤར་ལྟ་བུ་པོ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཉན་པོ་ལ་སྟོགས་པ་འདྲ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 དགོས་པས། དེ་ལྟར་རྒྱད་གཅིག་ལ་བདག་གུང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་ལེན་པ་པོ་དག་ག་པ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་སྟོགས་གྱི་སྤྱོད་ལ་ན། བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་

ལྷ། ཁྱེད་གཟུགས་ཀྱི་རྩོན་གྱིས་སྒྲེ་མཆོད་ཅེས་གསུང་བས། ལྷ་ཉན་སྟགས་ཀྱི་སྒྲེ་རྩོན་ན། གཟུགས་འབྱུང་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྩོན་ཡིན་ལ། རྩོན་འབྱུང་བའི་སྒྲེ་དེ་ཉིད་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་པོ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་མེད་དེ། ཅི་མེད་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སྒྲེ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལེན་པོ་དང་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བཤད་པ་ལས། དེ་གཉིས་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་
 དེ། སྒྲེ་མ་སྒྲེ་མ་ལ་ཡར་བསྐྱུང་གྱིང་བཤད་པ་ཅུ་རྩོན་གསུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ། ལྷ་བ་དྲུང་ཉན་པ་ལ་སྟགས་པ་དབང་པོ་དྲུང་ཆོར་བ་དག་ལ་སྟགས་པ་ལ་ཡར་གྱིང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྩོན་མེད་གཟུགས་འདུས་པའི་མེར་
 མེར་པོ་ལ་སྟགས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡར་སྒྲེ་རྩོན་ཉེར་ལེན་བདག་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲེ་དེ་མི་སྤྱིད་དོ། །གཉིས་པ་རྩོན་དེས་གཞན་ཡང་ལེགས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བཤད་པ་ན་ལྷ་བ་དྲུང་ཉན་པ་ལ་སྟགས་
 པ་དྲུང་ཆོར་བ་དག་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡར་གྱིང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་ག་ལ་ཉེ་མེད་ན་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟགས་དེ་དག་གྱིང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟེ་
 བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་བདག་གང་ཞིག་ལྷ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཡི་སྒྲེ་རྩོན་དང་དྲུ་དྲུ་ཕྱི་ན་ཡང་མེད་དེ། སྤང་བའི་སྒྲེ་རྩོན་ཡོད་པ་བཀག་ཐེན་ལ། ཕྱི་ན་ཡོད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པོ་མེད་པའི་སྤང་བ་སྒྲེ་རྩོན་ཡོད་དགོས་ན་ཡང་དེ་རྩོན་མེད་ཅན་

ལ་ཇི་དུ་བྱུང་།

དུ་འགྱུར་བར་རིགས་པ་མཚུངས་ལ། དུས་མཉམ་པ་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་མེད་པ་སྟགས་གོང་བཤད་བཞིན་ཡིན་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་བདག་དེ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དྲག་ནི་ལྟག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟན་ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་བདག་མེད་སྟུང་དུ་དེ་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ངེས་སུ། དེ་སྐད་སྟུང་སྟུང་། ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གུང་མེད་དོ་ཞེས་ཐལ་བ་སྟུང་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
སྟུང་མོད་གྱི། འདིའི་དོན་ནི་བྱོད་གྱིས་ཡང་དག་པར་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་གིས་གུང་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟོག་པའི་ཚིག་སྟུང་པ་ཡིན་གྱི། འདིའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་གཉིས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དངོས་པོ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གང་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ་ཞེས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་དོ་བོ་དེ་ལ་སྟུ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་རོ་ལ་ན་གནས་པ་འཇམ་ཉེ་བར་
ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་བ་རྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་དྲག་པོའོ། ། །བརྟུ་པ་མེ་དང་བུད་གིང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཇི་ལྟར་རྟུབ་གིང་དང་ནི་རྟུབ་གཏན་དང་། །ལག་པའི་

ཤེ

༡༩། རྩོལ་བ་འདི་གསུམ་འདུས་པ་ཡི། རྩོན་འདི་དག་ལས་མེ་ནི་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། ལྷུང་ནས་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་སྤུར་དུ་འགག། དེ་ནས་འདི་ནི་གང་ནས་འོངས་སམ་གར། ཁོང་ཞེས་མཁས་པ་དག་གིས་ཚེ་ལ་བར་
བྱེད། རྩོགས་དང་རྩོགས་མཆུངས་ཀུན་ཏུ་བཅུ་ལ་བ་དང་། འདི་ཡི་འགོ་དང་འོང་བ་རྩེད་མེན་བཞིན། ལྷུང་པོ་དག་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། རྩང་ཡང་སྒྲོང་ལ་སྒྲེ་རོལ་སྒྲོང་བ་སྒྲེ། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དབེན་ཞིང་
གནས་མེད་ལ། ཚོས་ཀྱི་མཆུན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་དང་སྤང་བྱ་ཡོད་དེ། བན་ཚུན་སྟོས་པའི་བྱིར། མེ་དང་སྤྱད་གིང་བཞིན་ཞེན། དེ་མ་གྲུབ་
པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཆུན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མེ་དང་སྤྱད་གིང་དགག་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤུར་བ་མི་མཐུན་པའི་རྩོགས་ལ་ལྷ་བ་སྤྱད་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོགས་སྤུར་བདགས་ཏེ་དགག་པ། རྩོས་
ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། དང་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དང་དུ་དབྱུང་པས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། ཉེར་ལེན་དང་སྤང་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་སྟོས་བཅས་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱད་གིང་ལ་སྟོས་ནས་མེ་འབྱུང་མོད། མེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཚ་བ་དང་སྟག་པའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་སྤྱད་མིགས་པས་སོ། དེ་བཞིན་མི་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱད་གིང་ཡིན་ཡང་།

དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྱུང་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་དེ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ལུང་གི་ལྷན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟ་
 གྱུར་ལས་སྒྲུབ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཐུན་དང་སྒྲུབ་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་དུ་གྱུ་བ་པ་དག་གལ་ལ་གསུམ། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དག་གལ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དག་གལ་དང་།
 གཞོན་ཕྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གྲིང་ལས་མེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་གྲིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་མེ་འབར་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལྷན་པ་
 གྱུར་ལྟར་མེ་ནི་འབར་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབར་ཕྱེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྟར་གྲིང་ལས་མེ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཉི ལུང་གི་ལས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོད་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉི ལྷན་པ་སོགས་ནམ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་
 ན་མེ་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པས་ལུང་གི་ལྷན་པ་སོགས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་པའི་ལྷན་པ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་གི་ལྷན་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ལྷན་པ་འབར་བར་ཕྱེད་པ་ལྷན་པ་ལྟར་ལྷན་པ་དང་། ཉི ལྷན་པ་མེད་ན་
 བཅའ་ཡང་ལྷན་པ་མེད་པ་དང་ལོག་པ་མེད་པས་མེ་ནི་ལྷན་པ་ལྟར་དུ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་ནི་དེ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་པ་མེད་པས་འབར་བའི་ལྷན་པ་ལྟར་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལུང་གི་ལྷན་པ་སོགས་ཕྱོད་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་

༡༩། །འགྲུར་རོ། །ཉི། །གཉིས་པ་ནི། །ཁོ་ན་རེ། །སིང་ལས་མེ་གཞན་ན་ཡང་སིང་མེད་པར་མེ་འགྲུར་དགོས་པ་མིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། །ལུང་སིང་མེད་པར་མེ་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་འབར་བར་འགྲུར་
 ཏེ་དེ་དེ་དོན་མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནི་ལུང་སིང་ཡིན་ལ་མེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཀྱི་སོ་སོར་མིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལུང་སིང་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་མེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་བཅུས་
 ཀྱི་གཞན་ཡིན་གྱི་ལུས་སྒྱུ་ལྟར་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་པས་གང་གི་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྲུར་བའི་རྒྱུ། །དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་འདྲི་སྒྱུ་དུ་མེ་ལུང་སིང་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལུང་སིང་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་དུ་སེམས་ན། །གང་
 མོ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཅུ་ལུང་སིང་དེ་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མེ་མེད་པས་གང་གིས་ལུང་སིང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །འདྲི་ལ་སྐྱེད་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ལུང་སིང་གི་དངོས་པོ་བཏང་ནས་མེར་གྱུར་ཐོན་ན་
 མི་མེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ་ལུང་སིང་གི་དངོས་པོ་མ་བཏང་བར་མེ་དེ་ལ་གནས་ན་དེས་དེ་ཅི་ལ་བསྐྱེད་སྐྱེ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྲུར་ཏེ། །ཤར་གྱི་མེ་དང་རྒྱལ་གྱི་ལུང་སིང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། །དགག་པ་དངོས་དང་། །ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །མེ་དང་ལུང་སིང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་སྒྲུང་སྒྲུན་ལྟར་མི་སྒྲུང་ལ་གཤམ་ཏེ་ཐུད་པ་མེད་ན་ཤར་རྒྱལ་

པལ་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་

གི་མི་དང་ལུད་མིང་ལྟར་སྒྲིག་པར་མི་འགྱུར་མིང་མི་སྒྲིག་ན་ལུད་མིང་ཟད་ལྟོ་བས་གིས་མི་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ལ་མི་འཆི་ན་རང་གི་རྟགས་རྟག་རྟུ་འབར་བ་དྲང་ཡང་ལྟན་པར་ཐེར་ཟུག་རྟུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཁི་ལྟར་ལུད་མིང་སྒྲིག་པ་ལ་ལུད་པ་དྲང་སྒྲིག་པ་འདྲར་ལུད་མིང་དང་ལུད་པ་བཞིན་རྟུ། གལ་ཏེ་མིང་ལས་མི་གཞན་རྟུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་འདྲ་མིང་དྲང་ལུད་རྟུ་རྟུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་དྲང་མིང་དྲག་ནི་ལུད་མིང་དྲང་
 སྒྲིག་པ་བཞིན་ཐན་ཚུན་མི་ལྟོས་པར་གཉིག་གིས་གཉིག་ནི་ལྟར་བའམ་བསལ་ཏེ་མོ་མོར་རོ་ཤོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་མིང་ལས་མི་གཞན་ནིད་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲིག་པ་ལུད་མིང་བཞིན་མིང་དྲང་ལུད་པར་འདྲོད་ལ་རྟག་གྱུར་དེ་མི་མིང་
 པས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རིགས་པ་གཞན་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མ་སྒྲི་ལྟོས་པ་དགག་པ། གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པ་དགག་
 པ། དགག་པས་གྲུབ་པ་འདྲི་དོན་བསྐྱུ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་དྲང་ལུད་མིང་ཐན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནིད་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། མིང་ན་ལྟོས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མོ་གསལ་གྱི་ལུ་དྲང་ལུ་མོ་དག་ཐན་ཚུན་ལྟོས་པ་མིང་
 པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིང་ལ་ལྟོས་ནས་མི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་ལྟོས་ནས་ལུད་མིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ལྟོས་ས་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོས་ཆོས་མི་དྲང་མིང་རྟུ་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་དྲང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་

༡༩། ཅེས་དྲིའོ། གཤམ་ཏེ་གྲིང་དང་པོར་གྲུབ་ནས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་མེ་མ་གྲུབ་ན་ལྟོས་ས་མེད་པས་ལྟོས་པར་མི་འབྱེད་ལ། མེ་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་ཡང་མེའོ་ཞེས་བྱད་གིང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་མེའི་སྒྲུབ་པ་དུ་དང་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བྱུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་གྲིང་ལ་ཡང་མེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་བྱད་གིང་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྒྲུབ་ལྟོས་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །སྒྲིབ་ལྟོས་ས་མེད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འབྱེད་དེ། དེ་རྩ་ལ་ལྟོས་ས་མེད་པ་བཞིན། ལྟོས་ས་ཡོད་ན་ནི་དེ་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་གཅིག་གོས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞོད་གྲུབ་ཅི་ཞེག་དགོས། གང་མ་སྒྲེས་པའི་སྒྲུབ་པ་དུ་གང་ཁས་བླངས་གྱང་། སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ས་གཅིག་གོས་མེད་པར་གྲུབ་ལ་མེད་ན་དེ་གང་གིས་གྲུབ་སྟེ། དེར་འཇོག་བྱེད་མེད་པས་པ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱད་གིང་དང་པོར་གྲུབ་ན། བསྐྱེག་བཞིན་མིན་པ་དེ་བྱད་གིང་མིན་པས་རྩ་སྟགས་གཞན་ཡང་བྱད་གིང་དུ་བལ་བས་སོ། ཡང་མེ་སྒྲུབ་གྲུབ་ཞེན། དེ་མི་སྤྱིད་ལ་སྤྱིད་ན་མེ་དེ་རྩ་མེད་དུ་བལ་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱད་གིང་ལ་ལྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པས་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་གྲུབ་པ་མིན་གྱང་། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་མེ་གྲུབ་པས་བྱད་གིང་གྲུབ་ལ། བྱད་གིང་གྲུབ་པས་མེ་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་སྒྲུབ་དུས་མཉམ་གྱང་བྱད་བྱད་གིང་ལས་མེ་གྲུབ་ན་གཤམ་ཏེ་གྲིང་ལྟོས་སྟགས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སྤྱོད་མི་རུས་པ་དང་། གཤམ་ཏེ་མེའི་དངོས་

ཨ་ཐུ་ཏུ་གཞི།

པོ་གང་ཞིག་ལུང་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཅིང་། མི་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་མི་མཐོང་ལྟོས་ས་ལུང་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་པོ་ཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་དེ་གཉིས་
གང་ལུང་གཅིག་ལྟོས་ལ་མ་གྲུབ་ན་ནི་ལྷུ་བ་ལྟེན་ཉིད་གྲང་མི་འགྲུབ་པས་མཐར་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ལ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན་ནི་ལྷུ་བ་ལྟེན་ལ་ཡང་ལྟོས་ཅི་དགོས། ཚུན་དུ་འཕུན་པའི་མི་གྲུ་མི་བསྐྱོད་པར་བྱ་བྱིས། བན་ཚུན་གཅིག་
ལ་གཅིག་འདྲས་གྲང་ལྷུ་བས་ལྷུ་མི་འཕྱར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པོ་ཞིས་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་དངོས་པོ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་ལྟོས། དངོས་པོ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་དེ་ལྟར་ལྟོས་དེ་པོར་ལུང་
རྩ་བཞིན་མིད་པའི་བྱིས། ཅི་ལྟོ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་ཤི་ན་ཡང་དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ་ལྟོ་གྲུབ་ཐེན་པའི་བྱིས་ཤོ། །གཞུང་པ་བཙུ་བ་ལོ། སྤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མི་དོ་པོས་གྲུབ་པ་མི་དེ་དེ་ལྟོ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་
ལྟོས་པ་བཀག་ཐེན་པས་སོ། །སྤིང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མི་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མི་དེ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དུ་ཐལ་པ་དང་། འབར་ལྟེན་ཤི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྟག་དུ་འབར་བར་ཐལ་པའི་རྒྱན་རྩར་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མི་ལ་ལྟོས་
པའི་སྤིང་རང་བཞིན་ཤིས་གྲུབ་པ་མི་དེ་དེ་ལྟོས་པ་བཀག་པའི་བྱིས་ཤོ། །མི་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལུང་གི་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མི་དེ་གཞིག་བཞིན་པ་མིན་པ་ལུང་གི་དུ་མི་འཐད་པའི་བྱིས་ཤོ། །ཞིག་བཞིན་མིན་པ་ལུང་གི་དུ་མིན་པ་

༩༩། །འདིས་སང་འཕུང་རྒྱ་ཕུང་གིང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པ་དག་གིང་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རྟ་གདོང་གི་མེ་ཅི་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མེ་འི་ཕྱེ་བྲག་ཕུང་གིང་ལས་ཕུང་བའི་མེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་
 བུང་དགོས་པས། དེ་ནི་ཕུང་གིང་ལས་ཕུང་བ་མིན་ཕྱིར་མེ་མིན་ཞེས་སམ། དེ་ཕུང་གིང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་མིན་པས་སྐབས་འདིའི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་རིགས་པ་གཞན་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་པར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་ཕྱི་རིགས་པ་རྒྱུར་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་དེ། གིང་མེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟེན་པ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དཔུང་པ་གིན་དུ་ཞིབ་པ་འདི་ཅི་
 ཡང་མི་དགོས་པས་མེ་དང་ཕུང་གིང་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཕུ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྒྲུའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེས་ཕུང་གིང་བསྟེན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། གྲེག་པ་ནི་མེ་དེ། མེ་མ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། མེ་དེ་ཕུང་གིང་མིན་པ་
 གཞན་ལས་འོངས་ནས་ཕུང་གིང་བསྟེན་གས། ཕུང་གིང་དེ་ཉིད་ལས་འོང་ནས་བསྟེན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། མེ་ནི་ཕུང་གིང་མིན་པ་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ་མེ་ཕུང་གིང་མིན་པ་གཞན་ལས་འོང་ན། དེ་ལྟར་དམིགས་
 དགོས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕུང་གིང་རང་ལ་འདྲ་མེ་ནི་རྒྱར་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱར་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་མེ་དང་ཕུང་གིང་གི་འགོག་ཕྱེད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུང་

འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལྷན་མ་ནི་གོང་དུ་སྤང་དྲང་མ་སྤང་བཀོམ་པས་བསྟན་ཏེ། རེ་གིག་བསྐྱེག་ལ་མི་སྐྱེག་སྟེ་སྐྱེགས་འདོན་པར་བསྟུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་མེ་དང་ལུང་གིང་བརྟགས་པ་དེའི་རྩལ་གྱིས་ཆོས་
 རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལུས་ནི་ཕྱི་དུས་མཐའི་མེ་དང་། བྱང་དུག་གསུམ་གྱི་མེས་མི་འཆིག་སྟེ། ཏིང་རྒྱལ་ལས། བསྐྱེག་ལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་རབ་བསྐྱེགས་གྱུར། །ནམ་མཁའ་སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཆིག་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་
 བྱམ་མཁའ་མཆུངས་པར་རྣམ་རིག་པས། །དེ་ནི་གཞན་ཡང་མེ་ནང་ཡོངས་མི་འཆིག་ །ཅེས་སོ། །རབ་བྱེད་འདིས་གཙོ་ཆེར་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པོ། །གསུམ་པ་བཀགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་བཞི། དེ་ལྟར་ན་གྱིང་ཉིད་མེ་
 རྩི་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུང་གིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པས་གནོད་དོ། །དེ་བཞིན་གྱིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་གྱིང་ལས་མི་གཞན་ན། །གྱིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
 །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ནི་གྱིང་དྲང་པོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་ཐིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་མེ་ལ་གྱིང་བརྟེན་པ་མེད་ལ། གྱིང་དེར་མེ་དེ་བརྟེན་པར་ཡང་
 མེད་དེ་ཐ་དད་རྟེན་བརྟེན་པས་བྱུང་ན་དེ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྟུར་བཞི། དེ་ལྟར་མེ་དྲང་གྱིང་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ལྷན་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྟར་བརྟག་ན་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་

༄༅། །བདག་དྲང་ནི་ཉི་ཤར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་པོ་སྟགས་ལ་འད་རྒྱུ་པ་ལྟེ་རིམ་པ་ཀླན་མཆོངས་པར་བཤད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ལ་རྒྱུ་ལུ་ལན་ལག་དང་ལན་ལག་ཅན་རྒྱ་འབྲས་སྟགས་དྲང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ལྟས་པར་ནི་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པར་རྒྱུ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་སྟགས་ལ་ལྟ་བུ་སྤྲད་པ་ནི། དངོས་པོར་སྤྲད་པ་གང་དྲག་ཉི་ཤར་ལེན་པ་པོ་བདག་དྲང་དེས་ཉི་ཤར་བྱུང་བའི་དང་བཅས་པ་དང་འབྲས་ལྟ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་ས་རྒྱ་རྒྱན་ལ་སྟགས་པ་དེ་དང་བཅས་པ་ཉིད་པོ་བོ་གཅིག་པ་དྲང་ཐ་དྲང་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་བྱལ་བའི་དོན་ཐལ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་མཁུས་སོ་སྟུམ་ཏུ་གྱུ་སྟུབ་བདག་མི་སེམས་སོ་སྟེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་དྲང་བྱུང་བྱིང་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུ་པའོ། ། ༥ །།བརྟུ་གཅིག་པ་ལྟོར་བ་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས། སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས། ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབུས་མི་དམིགས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། བདག་གི་དོ་བོ་དང་དཔེ་མི་དང་བྱུང་བྱིང་བཀག་མོད་ཀྱང་། ལྟོར་བ་ཡོད་པས་ལྟོར་བ་པོའི་བདག་ཡོད་དེ། བདག་མེད་ན་འགྲོ་བ་ལྟེ་འགྲོ་བར། སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་ལ་སྟེ་འཆིག་ཅིག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེན་

ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པས་སྤྱི་ཞིག་ལོའ་། རྩོན་པས་ཀྱང་། རྩེ་བ་དང་རྒྱ་གི་འེ་ལོའ་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པ། མིང་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་ཅན་མེད་པའི་ལུ་ག་རྒྱུད་
 གྱིས་བཅིང་བ་ལོའ་ཞིང་རྒྱག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ནི་མི་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལོའ་བ་ན་ལོའ་བ་པོ་དེ་ལ་བདག་ཅེས་བུའོ་སྒྲུམ་ན། ལོའ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ།
 དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོན་ལོའ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བརྩོན་པ་སྒྲིབ་འཆིའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལོའ་བ་ཡོད་ན་ལོའ་བ་པོ་བདག་དེ་ཡོད་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་ལོའ་བ་པོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མེད་
 དེ། ལོའ་བའི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ན་མ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཆོ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པ་མིན་ཞེས། དགོ་སྒྲོང་དག་སྒྲིབ་པ་དང་རྒྱ་གི་འེ་ལོའ་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལོའ་བ་ཡོད་ན་སུམ་པ་
 བཞིན་ཐོག་མཐའི་ཆ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ནི་མག་ལ་མེད་ལོའ་བ་ཡོ་བཞིན་ཏུ་ཐོག་མཐའི་ཆ་གསུང་ཏུ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ལོའ་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མེད་དེ་སྒྲིབ་པའི་ལོའ་བ་དེ་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་བཟུང་ཏུ་མེད་པས་སྒྲིབ་
 མ་ཡང་བཟུང་ཏུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་ནི་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དབུས་ཡོད་པར་སེམས་ན། ལོའ་བ་གང་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་མཐའ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལ་དབུས་ནི་གྲ་ལ་ཡོད།

༡༩། །དེ་དབུས་ནི་ཐོག་མཐའ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལོའོར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མཐའ་མ་ཡོད་དེ་ས་བོན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན།
 ཀུས་བཤད། དོན་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་ལོའོར་བ་མེད་པས་དེའི་སྟེ་ཀ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དུས་སྟེ་ཕྱི་དྲར། ལྷན་ཅིག་པའི་རིམ་པ་མི་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་མི་འབྱུང་ན། གཤམ་
 དེ་སྟེ་བ་སྟེ་བར་གྱུར་ལ་ཀྱ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ནི་སྟེ་བ་ལ་ཀྱ་སྟེ་མེད་པས་སྟེ་བ་དྲག་པ་དྲར། དེའི་སྟེ་ཀ་དུ་ཀ་སྟེ་མ་སོང་བས་ཆེ་སྟེ་མར་མ་སྟེ་བར་ཡང་འདིར་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་སྟེ་བ་ལ་ཀྱ་མེད་པ་དང་། གཤམ་དེ་སྟེ་བ་དུས་སྟེ་
 བར་འགྱུར་ལ་ཀྱ་སྟེ་དེ་སྟེ་བ་ཡིན་ན་ནི་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཀྱ་སྟེ་དེ་འདྲ་བ་ནི། རང་གི་ཀྱ་སྟེ་བ་སྟེ་ཀ་དུ་མོང་བ་མེད་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་བར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ། །སྟེ་བ་དྲར་ནི་ཀྱ་སྟེ་གཉིས་པོ་དྲག་ལྷན་ཅིག་དུ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་
 དེ་སྟེ་བ་ཞིན་པ་དེ་ནི་འཆི་བཞིན་པར་ཡང་འགྱུར་དེ་འགལ་བ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་འདྲེ་ཞིང་སྟེ་སྟེ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཀྱ་སྟེ་ཀ་དུ་མོང་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་དེ་སྟེ་བ་ལ་ཀྱ་སྟེ་དང་ཀྱ་སྟེ་ལ་སྟེ་བ་སྟེ་ཀ་དུ་མ་སོང་བས་དེ་གཉིས་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཕན་ཚུན་ཀྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ལ་སྟེ་བ་དང་ཀྱ་སྟེ་ཕྱི་དྲར་ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་དེ་དང་ཀྱ་སྟེ་དེ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོད་

མཐོང་པ་ལྟར།

དེ་ཞེས་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་སྟོང་པར་བྱེད་དེ་སྟོང་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ལེའོ་ར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་ཞེས་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི་གཞན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི་
མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚན་གཞི་ཉིད་དང་། ཚེར་བ་དྲར་ཚེར་པོ་ཉིད་དྲར་ནི་གཞན་ལང་སེས་པ་དང་སེས་བྱ་སོགས་པའི་རྟོན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་དུག་ཅི་ཡང་དུང་སྟེ་ལེའོ་ར་འདས་ཚད་འབྲས་
གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་དངོས་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་གཅིག་སྟོན་དུ་གྱུ་བ་པའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་གྱུ་བ་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་ཀུན་རྟོབ་དུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་སྟོན་དེའི་རྒྱལ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མིང་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོན་འབྲས་བུ་རྒྱ་མིང་དང་། དུས་མཉམ་ན་པའི་རྟོན་མི་སྟོན་པས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
བཞིན་མཚན་མཚན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་དྲར་གྱི་མའི་མཐའ་འཇལ་ལེའོ་ར་བ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ར་བ་དུ་བྱེད་པ་བརྟ་གཅིག་པའོ། །
པའི་ར་བ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། བེར་སྟོན་ལས། ལྷག་བསྐལ་བ་ཡང་ལྷག་བསྐལ་བས་སྟོང་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་དང་། ར་བ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ། དེ་ལ་བདག་ཡོད་དེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷག་བསྐལ་ཡོད་པས་སོ། །བཅོམ་

༡༡། །ལུན་འདས་གྱིས་ཉི་པར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན། སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་བར་མི་འབྱེད་དེ། མོ་ག་གམ་གྱི་ལུན་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་
ན། དེ་མ་གྱུ་བ་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་། མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བརྟོད་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེ་ག་བསྐྱེད་དེ་ལ་རྒྱ་མཐའ་
བཞིར་དབྱུང་ན། གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ལ་ཅི་ག་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། རང་སྟེ་ལ་ལ་ཆེར་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཅེར་བུ་པས་རང་གཞན་གཉི་གས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུང་འཕེན་པས་རྒྱ་མེད་པ་
ལས་འབྱུང་བར་འདོད། གྲངས་ཅན་པས་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་རང་ཉིད་ལས་སྟེ་བར་འདོད། བྱེ་བྱག་པས་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་བྱས་པར་འདོད། སྟེ་ག་བསྐྱེད་དང་པོ་པོ་བྱེད་དེ་ལེ་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་
རང་སྟེ་དང་གཞན་ལང་འདོད། གཅེར་བུ་པས་ལུས་གྱིས་བྱས་པ། ལུས་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལེན་པས་རང་གིས་བྱས་པ་དང་སྟོག་གི་བྱས་པ་ནི་སྟོག་སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལས་གཞན་ལེན་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྟེ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟེ་ག་བསྐྱེད་ལ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་ཡང་བྱ་བར་མི་རུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྟེ་ག་

五

བསྐྱེད་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དགག་པ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བདག་བྱས་དང་གཞན་བྱས་དགག་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་མིང་ལས་འབྱུང་བ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་ནི། གྲལ་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས་པར་ལྟར་ན་བདག་
ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་དེ་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་སྟུ་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་པོ་སྟར་ནས་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་མི་འབྱུང་དེ་གང་གི་ཕྱིར་འགག་པའི་ཆར་གཏོགས་འཆི་
དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་བྱས་དགག་པ་ལ། སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་བརྟེན་པ་དང་། གང་
ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་ནི། གྲལ་ཏེ་འཆི་དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ལས་སྟེ་དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱིང་། གྲལ་ཏེ་སྟེ་དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ལས་འཆི་དུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
འདི་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་གྱིང་། གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་མི་འབྱུང་དོ། །མངས་བསྐྱུང་དང་གེར་རྩོན་དུ། གཞན་དེ་དག་གིས་འདི་བྱས་པས། སྟུག་བསྐྱེད་

༡༡། །གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེའོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ན་རང་གིས་བྱས་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མི་རུང་ཞིང་། དེ་དག་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་སྤྲུམ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བས་སོ། །རྟེན་འབྱུང་མིན་ན་མི་འཐད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཐེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་གནས་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གལ་འཐད། ཅེས་སོ། །འདི་སྐབས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞེས་ཆེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྤྲུམ་པོ་ཉིད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་འཛིན་དགོས་སོ། །སྤྲུམ་མིའི་གཉིས་པ་གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བཟོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རང་གིས་རང་བྱས་པ་མིན་ལ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་སྤྲུམ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གང་གིས་དེར་བདག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་པའི་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི་བདག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེལ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དེ་བྱས་པའི། གང་ཟག་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་པོ་སྤྲུམ་པོ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་སྤང་བས་སམ་བྱེད་པོ་མི་འགྲུབ་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་མིའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་མིའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དེ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། མིའི་གང་ཟག་དེ་མིའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས། འདི་བྱེད་པོ་དང་། འདི་བྱ་རྒྱ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞེས་སྤྱི་ཆེ་བསྟན་མི་རུས་ཤིང་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་ལ།

ལྷ། །པའི་ཚེས་བཅུད་འདི་ཚེས་གསལ་ལས་ལྷུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟེར་བྱ་སྟེར་བྱེད་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་བྱ་རྒྱའི་ལུང་པོ་ལམ་སྟེར་བསྟེན་ལ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ན། སྟེར་བསྟེན་ལ་དེ་གང་ཟག་གཉིས་གྱིས་བྱས་ཆེས་
 རི་ལྟར་བརྟགས་ཏེ། སྟེར་བསྟེན་ལ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པོ་གང་ཟག་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཆེས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བདག་བྱས་དང་གཞན་བྱས་དགག་པ་ནི། སྟེར་བསྟེན་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་ཆེས་པ་དེ་ཚོར་
 དུ་བྱུང་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགྲུབ་པ་ཆེས་ན། སྟེར་བསྟེན་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཞན་གྱི་བདག་གིས་བྱས་ཆེས་པ་ཅི་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་བདག་གིས་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །དཔེར་ན་བྱམས་པའི་གོས་ཉེར་
 སྟེར་གྱིས་བྱས་ན། གོས་དེ་ཐོག་མར་ཉེར་སྟེར་གྱིས་བདག་གིར་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེད་པོ་མིའི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་མིའི་སྟེར་བསྟེན་ལ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པས་སྟེར་བསྟེན་ལ་དེ་མིའི་གང་ཟག་གཉིས་གྱིས་ག་
 ལ་བྱས་ཏེ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མིའི་གང་ཟག་གཉིས་སྟེར་བསྟེན་ལ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་མིའི་གང་ཟག་གཉིས་དེ་ཡིས་བདག་གིས་བྱས་པར་འགྲུར་དགོས་པས། དེ་ཞིག་ལུང་པོ་སྟེར་བསྟེན་ལ་དེ་བདག་གིས་བདག་
 བྱས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་སྟེར་བསྟེན་ལ་དེ་མ་བྱས་པས་ཏེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགྲུབ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། སྟེར་བསྟེན་ལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འདྲ་ག་ལ་འགྲུར་

ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་ལ། གང་ཟག་གྱུར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གཞན་མིན་པ་ལ་བསམ་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱེལ། ཡང་གང་ཟག་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མིན་པ་ལ་
 བསམ་ནས་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་སྤྱུམ་ན། ཚེག་སྤྱུམ་གཉིས་གྱིས་བདག་བྱས་འགོག་སྟེ། ཀྱང་པ་དང་པོས་སྤྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བདག་གིས་བྱས་པ་འགོག། །གཉིས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཉིད་སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་གྱིས་བྱས་པ་འགོག། །ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལམ་སྤྱང་ལྟར་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་བྱས་འགོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུང་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱང་པ་དང་པོས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་གཞན་
 རྣམ་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་བྱས་པ་མིན་ལ། ཀྱང་པ་གཉིས་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རང་གིས་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་འཆད་པ་འདྲའོ། །བཞི་པ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དགག་པ་ནི། སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་བདག་གཞན་སོ་སོ་པ་རེ་རེས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་བྱས་པ་ཡོད་སྤྱུམ་ན་དེ་མི་འབྱུང་དེ། གལ་ཏེ་རང་གཞན་གཉིས་པོ་གང་རུང་རེ་རེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་ཀས་བྱས་
 པར་འགྱུར་ཤིང་ནའང་། དེ་རེ་རེས་བྱས་པ་ཐགག་ཟེན་པས་སྒྲིན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་གིང་རྟ་མེད་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་གིང་རྟར་བཞག་པ་ནི་ལྟོས་བདགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། འོག་

༡༥༥། །གཙོད་པ་རེ་རེ་ནས་མ་བྱས་ན་འདི་གཉིས་ཀས་སྟོག་གཙོད་བྱས་སོ་ཞེས་འཇོག་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། རང་གཞན་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚོགས་པའི་བྱེད་པོ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་པས་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་མེད་
 རོ། །ལྷ་པ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དགག་པ་ནི། བདུག་གིས་མ་བྱས་མེད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་རྒྱ་མེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཞིམ་བཞིན། རྒྱ་
 མེད་ནི་རྟག་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བས་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། རང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་འཇམ་སྟུག་བསྐྱལ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་བདག་གིས་བྱས་པ་སྟོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟུག་བྱམ་སྟམ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཡང་བདག་བྱས་སྟོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་དབྱུད་ན་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་པའི་བྱེད་བྱེད་ལེགས་པས་
 སྟུག་བསྐྱལ་སྟོགས་རང་བཞིན་མེད་ལ། ཐ་སྦྱད་དུ་ནི། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་དུ་སྟེ། སྟུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་སྟོགས། བྱོད་གྱིས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིར་
 མི་སྤྱི་བས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདུག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འཇམ་སྟུག་བསྐྱལ་བདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྒྱ་གཉིས་པའོ། །

༥༥༥།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། དགོ་སྒྲོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ཏེ། མི་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལོ་ཞེས་
 སྟགས་གྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲིབེ་མིག་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབེ་བའི་ངོ་
 བོར་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། སྐྱ་མ་མི་ཤེས་པ་དག་སྐྱ་མའི་རྟ་གྲང་སྟགས་གྱིས་བསྐྱ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིབ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞིགས་པ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་འདུས་
 རྒྱས་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འདྲིང་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་རྟ་སྒྲུང་
 བ་སྟེ་མགལ་མེའི་ལམ་ལོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་བརྗོད་པ། དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། གཞན་གྱི་ཚུང་པ་སྤང་བ། སྟོང་ཉིད་གསུངས་
 པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདུས་གྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་བསྐྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་སྒྲུང་གི་ཆོན་པ་

ལྷ། །ཡིན་པ་དེས་ན་འདྲ་བྱེད་དེ་དག་བརྟགས་སྟོང་ངམ་བརྟུན་པ་ལམ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཅུ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བརྟུན་པ་དང་བསྐྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསྐྱུ་བའི་ཚེས་
 གྱིས་བརྟུན་པ་མི་ལྟར་འབྱུང་། གལ་ཏེ་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་ལམ་མེད་པའི་དོན་དུ་ལྟ་ན། དོན་བྱེད་ལུས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་ཐ་སྐྱད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་འདེབས་གྱི་ལོག་ལྟ་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་
 ཚུང་དེ། སྐར་དྲངས་པའི་མདོ་ལུང་དེ་ཉམ་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་བརྟུན་པ་ཡིན་ན་རི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ཞིག་དུ་གོ་ནས། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དེར་སྐྱར་བ་ལ་བརྟུན་པར་འཇོག་ཅིང་། སྐར་
 ཅམ་གྱི་དོན་དེ་དག་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་པ་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་མི་ཤེས་པས་སོ། །དེས་ན་བྱོད་དང་བྱོད་འདྲ་བ་དག་ཚེས་རྒྱུ་མས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དོ་སྐྱུ་མ་པའི་ཚུལ་འདིས་བསྐྱུས་པས་ན་བསྐྱུ་བའི་ཚེས་ཞེས་སྐྱུ་བཞག་
 པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱུ་བ་བྱེད་བསྐྱུ་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བརྟུན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཞག་ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐྱུར་འདེབས་སྐྱུ་ཅི་
 ཞིག་འབྱུང་། འདི་སྐྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དེ་མེད་པ་བསྐྱུ་བར་བཤད་ན་སྐྱུར་བར་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། འདིར་ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ནམ་ཡང་མི་འདོད་པས། དངོས་པོ་དེའི་གནས་

འགའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

མཛེད་པ་གྲུ་།

ཚུལ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབ་བའམ་མ་གྱུ་བ་ལ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་རྩལ་མི་རྩལ་ཞེས་དཔྱོད་པ་གང་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བདེན་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དེའི་འགལ་བྱ་བ་རྩལ་པའོ་
རྩལ་ན་སྐྱར་འདེབས་འདྲ་བའི་རྩལ་པར་འཆར་ཏེ། རྩལ་བྱིན་ལ་མིག་མེད་རྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་བསམ་ན། དངོས་པོ་རྩལ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱར་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་
དེ་ལ་དེ་བསྐྱར་ནོ་ཞེས་བཞག་པས་སྐྱར་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་བསྐྱར་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་མི་སྟོན་ན་ལུང་འདིས་ཅི་སྟོན་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་འདྲ་
ཡོད་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱར་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཡོད་པ་འདི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་བསྐྱབ་པ་གྱུར་ཆོ་བ་
འདྲ་བསྐྱར་པ་དེ་ནི་འདི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདིའི་གནས་ཚུལ་ཚྭ་སྐྱར་དང་བལ་བར་གདན་ལ་བལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཁྱོད་རྩལ་ན་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་བསྐྱབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
མེད་པས་སུ་ཡང་བསྐྱབ་མི་ཤིད་པས་སོ། །དེས་ན་མེད་སྐྱར་གཉིས་ཆོག་ས་ཡིན་པར་རམ། རང་གིས་དེ་གཉིས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུགས་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྐྱབ་པའི་དོན་མེད་པར་མི་འདོད་ལ། །བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་

༡༡། ཡོད་པར་འདོད་དེ། །སྒྲུ་མའི་རྟ་གྲང་མེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། །རྟ་གྲང་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པས་བསྐྱུ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་དག་ན་རེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་ནི་བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་རང་གྲུབ་པའི་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འཛིག་པས་ན་བསྐྱུ་བ་ཞེས་བཤད་དེ། མདོ་དེ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་མེད་ན་གནས་
སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡང་མི་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་མེད་པས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོང་བསང་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུ་མ་ནས་དངོས་པོ་
རྒྱུ་ས་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་རྟག་པའམ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མདོམ་སྒྲུ་མ་དུ་སྟོང་བའི་བྱེད་རོ། །དེ་ཅུ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ་གང་གི་བྱེད་ན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་རྒྱུ་ས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པ་དང་། གྲུ་ལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མི་ཏོག་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་

ལུ་པའི་ཚེས་འདི་ཡང་ཚེས་ཅན་གྲང་གི་ཡིན་ཏེ་མི་འབྱུང་པས་སོ་བཟེད། གཉིས་པ་ནི། གྲལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་དུ་ལྟུང་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་འབྱུང་དེ་ཚེས་རྒྱུ་མས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་པར་
 སྒྲིལ་ཏེ་ལྟུང་བེད་ན་མེ་ཆ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་ཤིང་པ་བཞིན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལས་རྒྱལ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པས་སོ། །དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད་
 དེ་དེ་ཉིད་མ་འགྱུར་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གི་ཏེ་དེ་གཞན་དུ་ལྟུང་བའི་པས་སོ། །དེ་དག་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། གྲང་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་ཡིན་བཞིན་མི་རྒྱ་སྡེ་དེ་གཉིས་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲང་ཕྱིར་ཐོག་མ་ནས་རྒྱས་བཞིན་པ་ཉིད་ཁོ་རྒྱུ་ལྟར་ཡང་རྒྱས་པ་དོན་མེད་དོ། །གྲལ་ཏེ་ལྟུང་གི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ན་སྒྲུམ་པའི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་
 མ་བཟང་བཞིན་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་འོ་མ་ཉིད་ནི་ཡིན་བཞིན་དུ་ཞོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་འོ་མ་ལས་གཞན་ཆུ་ལ་སྟགས་པ་དངོས་པོ་གྲང་ཞིག་ནི་ཞོ་ཡོད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞོར་འགྱུར་
 དུང་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་དག་ན་རེ། རྟེན་ཚེས་ཅན་ཡོད་དེ། བརྟེན་པ་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཡོད་དེ་དེ་ལེམ་བའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་དེ་དཔུ་མ་པ་ཁྱོད་གྱིས་

ལ་ཇི་དུ་གཞུ།

པས་བྱལ་པ་དེའི་ཆོ། ལྷོང་པ་དེས་ཅི་ལྷོང་ལྷོ་ནམ་མཁའི་མི་དྲུག་གི་ཕྱིང་པ་ལྷུང་ལྷོང་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་དང་པོར་ཡོད་འཛིན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་བསྐྱོད་ག་ཕྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཅམ་མོ། །དངོས་
པོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་ལྷོང་པ་ཉིད་འདིས་ཅི་ཞིག་ལྷོང་ལྷོ་དགག་བྱ་མེད་པས་སོ། །དགག་བྱ་མེད་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་རི་ལྷུང་དམིགས་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལྷོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་དག་ན་རེ། རྒྱལ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ལྷན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གསུངས་པ་ཐབ་མོའི་ལྷོང་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་ཁྱོད་ནི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོ་ལ་གྱི་ལམ་རྒྱུན་གཅོད་པའོ་སྒྲུམ་ན། སྒྲུན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པ་རྣམས་
གྱིས་ཕྱི་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷང་ལྷོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་བསྒྲུན་པ་དེ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ལྷུ་བ་ཡིན་ནོ་ཅེག་གྱུན་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བར་རམ་འབྱེན་པའི་གཞིན་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ་
ཡིན་ན་གང་དག་དངོས་པོ་དགག་ཐོན་གྱི་ལྷོང་པ་ཉིད་རང་ལ་ངོ་བོས་ཡོད་པར་ལྷུ་བ་དེ་དག་ཐབས་གང་གིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་དུ་མེད་པར་ཏེ་གསོར་མི་རུང་བར་བཀུ་སྒྲུན་ལོག་པ་ལྷུ་བར་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷུང་གསུངས་ན།
དགོན་བརྩེགས་ལས། གང་ལྷོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ལྷོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ལྷོང་པ་དང་། གང་མཆོན་མ་མེད་ལས་ཆོས་རྣམས་མཆོན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྒྲོན་པ་

གཤེ

༡༩། མེད་པས་ཚེས་རྒྱུ་མེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཚེས་རྒྱུ་མེད་པ་མེད་པར་གང་དག་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ནི་འོད་སྤངས་དབུ་མ་འི་ལམ་ཚེས་རྒྱུ་མེད་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་
བུའོ། འོད་སྤངས་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ངའི་གསུང་རབ་འདི་ལས་ཉམས་རབ་དུ་ཉམས་ཞེས་བཤད་དོ། འོད་སྤངས་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བུ་རེ་རབ་ཅུམ་ལ་གནས་པ་བྱའོ། མའོན་
པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། འོད་སྤངས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྤངས་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་པ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་ངས་བཤད་དོ། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་སྦྱན་པས་དེ་ལ་སྦྱན་བཏང་ནས་སྦྱན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་དེ་སྦྱན་ལྟོ་ན་འདུག་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན། འོད་སྤངས་འདི་ཅི་སྦྱུལ་དུ་སེམས། མི་དེ་
ནད་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། གང་སྦྱན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་ནས་སྦྱན་ལྟོར་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་མ་བྱུང་ན། མི་དེའི་བྱོན་དུ་ཆོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ།
བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ་འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འོད་སྤངས་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་པ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ།

མ་ཕྱི་ལ་གཞི།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མཁུ་སྐྱོད་ལྟ་བུ་སྐྱོད་དེས་སེལ་ནུས་ཀྱང་། སྐྱོད་དེ་ཉིད་ནང་དུ་སྡོད་ནས། སྐྱོད་དེས་འབྱེན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱོད་ཉིད་སྐྱོད་ལྟ་བུ་རང་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ན། དེ་ལ་སྐྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཐབས་སྐྱབ་དུ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེའི་དོར་གཞིན་པོ་ཉིད་ཟས་སྐྱོད་དུ་སྡོད་པས་སོ། །གང་དག་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མི་སྐྱོད་པ་དང་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོས་གྲུབ་ཅུམ་ལས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། སྐྱོད་པ་ཉིད་
 ཅེས་པ་མཚན་འཛིན་འཛིག་པའི་ཐབས་ཅུམ་ཡིན་གྱི་དེ་རང་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཚོར་སྟེར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱོན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་དཀར་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་འདུ་བྱེད་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྟགས་པ་ལོ། ། །བརྟ་བཞི་པ་ཤད་པ་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། རབ་རྩ་ལ་རྣམ་གཞན་མདོ་ལས། གཞུགས་
 ལ་ཤད་པ་ལྷ་བྲལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ཤད་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མིག་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 འཕྲུང་དོ་ཞེས་དང་། གསུམ་འདུས་པ་ལས་རིག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤད་པ་དབྱེད་ན་མི་འཐད་པར་སྐྱོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བརྟན་པ་དང་། འཐད་

༡། །པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། བཀའ་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞུགས་དང་། ལྷ་བ་མིག་དབང་དང་། ལྷ་བ་པོ་བདག་གམ་མིག་གེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་
 གཉིས་ཏེ་གཞུགས་དང་མིག་གམ། གཞུགས་དང་མིག་གེས་སམ། མིག་དང་མིག་གེས་ལྟར་པ་མེད་པ་དྲང་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ཅིག་ཆར་དུ་ཐུན་ཆུན་དུ་ལྟར་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲོད་
 ཆགས་དང་ཆགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་། ཆགས་པར་བྱ་བ་ལྟལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྒྲུང་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དྲང་། སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་ལྷག་མ་མཉམ་བུ་སྟགས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་བཞིན་ཀྱིས་གཉིས་
 གཉིས་སམ་གསུམ་ཆར་ཐུན་ཆུན་དུ་ལྟར་པ་མེད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲང་སྤྲོ་འཕྲད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ལྟར་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཅིག་ཐད་མེད་པས་ལྟར་པ་མི་འཐད་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཐད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་རང་ལས་ཇུས་གཞན་དྲང་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ཆུང་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་ལྟར་པར་འགྱུར་ན་འང་གྲང་གི་ཕྱིར་བལྟ་བར་བྱ་བ་
 དང་ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་པོ་ལ་སྟགས་ལ་ལྟར་བྱ་ཇུས་གཞན་དེ་སྟགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་དག་ལྟར་པར་མི་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མ་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

[illegible]

७७। |यिक्कं उं अणाय वेक्कं। दं दोसं गणक्कं यिक्कं ण्णं पं खेदं पं गणक्कं दुग्गुपं दणोसं कं दे खिं खेदं पं ससं। |गणिसं पं गणक्कं णेदं ग्रेष्ठिं मं गुपं पं किं। गणं दे गणवेणसं गणक्कं पं ससं गणं ग्रेष्ठं दं दोसं पं
गणक्कं पं ण्णं ससं गणक्कं दुग्गुपं अणं पं मं यिक्कं ग्रेष्ठिं। गणक्कं णेदं उं ससं पं रिं ग्रेष्ठिं यं दं पं ससं दे दं दं अणं पं गणक्कं ग्रेष्ठिं ससं दुग्गुपं अणं पं यिक्कं कं वेक्कं। गणक्कं णेदं ग्रेष्ठिं यं दं कं दे ण्णं सुदं कं अणं। दे अणं पं रिं गणक्कं णेदं ग्रेष्ठिं
खेदं दे यं दं कं गणक्कं यिक्कं पं पं दे अणं अणं। खिक्कं पं पं अणं गणक्कं दुग्गुपं खेक्कं यिक्कं पं पं दे अणं पं यं दं पं मं यिक्कं दे। गणक्कं दुग्गुपं पं पं पुं पुं दे अणं गणं। गुपं खेक्कं कं गणक्कं खिं दणोसं खिं दणोसं कं सुगं खेदं दुग्गुपं
पं। |गणक्कं मं यिक्कं पं पं अणं दे अणं पं यं दं पं मं यिक्कं दे अणं पं रिं कं ससं सुगं ससं पं ससं। |यं दं कं गणक्कं दं गणक्कं खिक्कं पं कं कं अणं पं पं अणं मं। |गणक्कं गणक्कं खिक्कं पं ससं गणक्कं कं दे खिं खेदं दे दे गणिसं दं दोसं
अणं पं यिक्कं पं ससं। |ग्रेष्ठिं पं गणं गुपं गणक्कं उं मं यं दं पं दे यं दं कं ग्रेष्ठिं यं दं गुपं पं वेक्कं। ग्रेष्ठिं गणक्कं उं मं गुपं कं। गणक्कं पुं सुगं गणं पं अणं पं ग्रेष्ठिं। खिं खेदं पं रिं गणं पं पं वेक्कं दुग्गुपं गणक्कं णेदं वेणं पं रिं ग्रेष्ठिं यं दं पं मं यिक्कं कं
गणक्कं कं दे गणक्कं पुं सुगं पं गणक्कं खिक्कं पं ससं दे णेदं गुपं यं दं पं मं यिक्कं कं। |गणिसं पं गणं दं दं पं दं खेदं पं ससं पुं दं पं मं अणं पं कं। गणं दे पुं दं पं रिं ग्रेष्ठिं पुं दं दुग्गुपं पं गणक्कं खेदं गुपं सुदं। दं सुपं पुं पुं दं पं

अणं पं पं पं रिं दं दोसं अणं पं ग्रेष्ठिं

ཉིད་ནི་དམིགས་པས་དེ་ཡོད་ན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པོ་ཟེར་ན། སྤང་པ་མེད་དེ། རང་ལ་རང་མི་འབྲང་ལ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་རང་མི་འབྲང་ན་སྤང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་སྟེ་མེད་དོ་ཞེས་སྤང་བྱ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དྲང་སྤང་པ་མེད་
 དེ་ཁྱེལ་མ་ལྟོས་པའི་འོ་མ་གཅིག་ལུ་ལ་སྤང་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དྲང་གཞན་དངོས་པོ་ཐ་དད་ན་ཡང་སྤང་པ་ར་མི་འབྲུར་ཏེ་ཁྱེལ་ས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་འོ་མ་ཁྱེལ་དང་སྤང་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི།
 སྤང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བཞིན་པ་དྲང་། སྤང་ཟེན་པ་དྲང་། སྤང་པ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་པ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྟུ་བཞི་པ་འོ། །ཁོ་ལྟ་པ་
 དངོས་དང་དངོས་མེད་དམ་རང་བཞིན་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ། རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་གཟུགས་ལ་ཆད་པའི་དངོས་པོ་འཇོག་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་
 འབྲེལ་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། གང་མེད་པ་ལ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པར་མི་འབྲང་དེ་ནམ་མཁའི་མི་ཏྲུག་བཞིན་ནོ། །སྟོབ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་
 བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྟོད་དུ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་

༥༩། །ལ་གསུམ། ཐུགས་བཞིའི་སྒྲོས་པ་དགག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་ལྟ་བ་སྤྲད་པ་དང་། དབུ་མ་ལ་སྒྲོ་སྤྲད་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དགག་པ་དང་། དངོས་
ཡོད་དང་དངོས་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ནམ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་མི་རུང་སྟེ། འདུ་བྱེད་སྤྱུ་གུ་སྟགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་མ་རིག་པ་དང་ས་པོན་སྟགས་ཀྱི་
རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཟེན་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་ཏེ་འདུ་བྱེད་སྤྱུ་གུ་ད་ལྟ་བུ་ལ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ལ་ན་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དེའི་རང་བཞིན་བྱུང་ངོ་སྟུམ་ན་དེ་བྱས་པ་
ཅན་དུ་བལ་ལ། འདོད་ན་ཅི་འགལ་སྟུམ་ན་མི་རུང་སྟེ་ཕན་རྒྱུན་འགལ་བས་རྒྱ་ལ་ཆ་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་རང་གི་གཤིས་མ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འོ་ན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱ་བེར་ན། རང་བཞིན་
ཞེས་པ་ཆོས་དེའི་ཡིན་ལུགས་མ་བཅོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཅམ་བཅོས་པ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དེའི་གཤིས་ལ་དང་པོ་ནས་མེད་པས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཤེལ་ཆོན་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་
མིན་པས་ངོ་བོ་དབྱུད་བཟོད་པ་རང་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འདོའོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་རྟེན་ངོ་། །རང་བཞིན་མ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་དེའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གནས་ལུགས་

དོན་དམ་མཐོང་བ་ཞེས་ཐ་སྐད་དུ་བསྐྱད་ཀྱི་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སྟགས་དང་། མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་། འོང་བས་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ།
 མཐོང་བ་བཀག་པ་ཅུ་མ་མིན་གྱི་ལྟོས་པ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རིག་གེས་མིག་ལྟན་རྣམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་སྐྱམ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་བཀག་པས་རང་
 དངོས་བཀག་ཀྱང་། གཞན་དངོས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་ན། དེའི་ཕྱི་བྱུག་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གྱུ་བ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
 ཕྱི་འབྱུང་དུ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་འབྱུང་བྱུང་ཅུ་ལས་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་དྲང་རྒྱུན་ལས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གྱུ་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟའི་སྐྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་རྒྱ་དྲང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལས་བཅོས་མ་ཅན་དུ་འབྱུང་བས་དེའི་རང་བཞིན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར་ནི་ལྟ་བུར་ན་རུང་
 བར་འབྱུང་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། རང་བཞིན་དག་ནི་ཡིན་ལུགས་དྲང་པོ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བཅོས་པ་མིན་པ་དྲང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་

༡། །གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གཞུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། མཆོད་གཞི་ནི། ཟུང་འཇུག་སྟོན་བྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཕྱོད་ཡང་རུང་མ་ཕྱོད་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་གནས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ལ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་སྟོན་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཅུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུ་མ་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་གྲུབ་དུ་ཆུག་ནའང་དེ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དྲང་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དག་སྟེ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཅུ་མ་ཞེས་པ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་རང་བཞིན་དྲང་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་མི་སྟོན་པས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་དངོས་པོ་བཀག་ཀྱང་དངོས་མེད་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཟླ་བོ་དངོས་པོ་འདྲ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་མེད་དེ། ག་ལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་

བཀའ་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

རྒྱལ་པར་མི་འབྱུང་རོ། །གང་གིས་ན་ལུ་མ་སྐྱེས་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་གཞན་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མིང་པ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱི་པོ་དག་གིས་སྤྱི་བས་སོ། །དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་མིན་པའི་དངོས་མིང་རང་
 རྒྱུ་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ན་དངོས་མིང་དུ་གཤམ་རུང་སྟེ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་དགག་བྱ་གེས་བྱ་ལ་མི་མིང་པའི་དངོས་མིང་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ནི་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཐོགས་པར་
 གེས་སྤྱི་བས་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ནི། གང་དུ་ག་གིས་སའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྱི་བོའི་ཞེས་ཆོས་རང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དང་། མིག་ལས་མིག་གེས་གཞན་ནོ་ལྟ་བུ་གཞན་དངོས་སུ་
 ལྟ་བུ་དང་། དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་མིག་གེས་སྐྱེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་པོ་མིང་པ་ནི་དོ་སྤྱམ་དུ་ཞེན་ཅིང་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་
 མཆོག་དུ་ཐབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ནི་དེ་བཞི་གང་དུ་འང་མིང་པས་སོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པས། རང་བཞིན་མ་ཆོར་བར་སྟོན་པར་མཇུག་གྱི་
 བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མི་སྟོན་དོ། །དེས་ན་ནམ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མིང་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནི་རྟོགས་སུ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དངོས་དྲུང་དངོས་

ॐ॥ ।॒མེད་མོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པས་ཀྱང་ཡུ་ན་ཡི་འདུལ་བའི་ལུང་གདམས་དག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་ནི། ཀྱང་ཡུ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལལ་ཆེར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲི་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྒྲི་བ་དང་སྒྲི་བ་གསུམ་འདོན་པ་དང་སྒྲི་བ་སྒྲི་བ་ལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྷགས་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་གོལ་བར་མི་འགྱུར། འཆི་བས་གདུང་བའི་སྒྲི་བ་སྒྲི་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡོད་པ་དྲང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུང་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་ཡང་སྒྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པའི་ལུང་ཡིན་པས་དྲངས་པ་སྒྲི་བ་ལུང་ལས་བཟུལ་བར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་གང་རུང་བཞེན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ནི་སྒྲི་བ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གང་དེ་རྟེན་གྱིས་སམ་རོ་བོས་ཀྱང་སྒྲི་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་བཅོས་མ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རང་གི་རོ་བོར་ནི་ལྷ་བ་ཞེན་ལ་དེ་སྒྲི་བ་ཡང་སྒྲི་བ་ལ་མི་སྒྲི་བ་པས་གང་གིས་སྒྲི་བ་པ་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ཞིག་ན་འདོར་མི་སྒྲི་བ་དོ། །ནམ་མཁའི་མི་སྒྲི་བ་པ་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཡང་ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དེ་གང་གི་ཡིན་ཏེ་མོ་གཤམ་བྱའི་གར་བཞུར་ལྟར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། རང་

བཀའ་བར་ལའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲི་བ་

དམིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་ན་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་རང་གིས་འདོད་པ་སྟེ། རྩེད་གོང་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དང་ཡོད་པ་གང་ལ་རང་གཞན་འགྱུར་མི་འཐད་ཅེས་
 དགད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱ་ལི་ཏའི་ལྷགས་སོ། །གསུམ་པ་དབུ་མ་ལ་གློ་སྦྱང་བར་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་གནས་ལྷགས་ལ་སེམས་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དྲག་པར་འཛིན་པ་དང་དངོས་པོ་འདི་ནི་མེད་དོ་ཅེས་བྱ་བ་
 ཆད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གློའི་ཡུལ་གང་ལ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་བཟུང་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་སྟོང་པ་དང་། གཞན་འགྱུར་སྟགས་མི་འཐད་པས་མེད་པའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས་དྲག་ལྟ་ཡིན་ལ། གང་
 ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཞིག་རྩེད་ཐང་གུང་ལྷག་མ་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་བ་དེ། ལྟར་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཆད་པར་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལང་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ་ལ་ནི། དེ་གཅིས་
 ཀ་མེད་དོ། །ཡོད་ཅུང་དང་མེད་ཅུང་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྟུང་པ་ནི་དྲག་ཆད་རགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དེ་རེ་རེར་ཞེན་པ་དེ་ཤིང་མཆོན་མའི་སྟོས་པ་ལས་མི་འདའ་བས། མེད་དགག་གི་སྒྲིབ་ནི་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ནད་ཡོད་པ་ཤིང་དུ་བརྟེན་ནས། བད་དང་སྒྲིབ་ཡང་ཆད་གཅིག་འབྱེན་པར་བྱས་ཏེ་རྩལ་རྩའི་སྟོས་མཆོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྱལ་ལ་གནས་ན། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པའི་དྲག་ཆད་ཐུ་མོ་ཡང་སྦྱང་བ་

མཆོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། ཡིན་ནོ། མཛོད་མ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་གི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་མི་སྒྲུབ་པོ། ཚིག་གསལ་ལས། ལྷ་བ་འདི་གཉིས་བསལ་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། མཛོད་མ་ནད་མ་འབྱེན་པར་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྷ་བ་དགག་བུ་མ་ཐེགས་པ་དེ་སྤིང་དུ་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྐྱེད་ས་འཕེན་ཡང་ཐེགས་ན་ཅི་ཞེག་མེད་ཅེས་འཛིན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་བུལ་བའི་མེད་པ་རྒྱུད་པ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་ འོང་ན་ཅུ་གེས་ནས་སྟོང་སྟོང་མིན་ལ་སྟགས་པ་ཇི་ལྷ་བ་དྲུང་། བདེན་གྲུབ་མ་དམིགས་པའི་སྟོང་དང་། བདེན་སྟོང་འཛིན་པའི་སྟོང་གཉིས་ཁུད་ཆེ་ཞེས་གྲག་མཚོག་པ་གསུང་། དེ་ལྷ་བ་མཐར་ལྷ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་དྲུང་མེད་པ་ལ་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མ་ཐེགས་པས་མཐའ་དེ་ལྷ་བུ་ལ་ནམ་ཡང་གནས་པར་མི་བུའོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞེག་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གྱུན་དུ་འགལ་བས་མེད་པ་མིན་པས་ན་ རྟག་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་གང་སྟོན་བུར་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་འགག་ནས་དྲ་ལྷ་བ་མེད་ཅེས་པ་དེ་ས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྒྱན་ཆད་པས་ཆད་པར་བུལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་དངོས་མེད་དམ་རང་བཞིན་བརྟགས་ པ་ཞེས་བུ་བ་སྟེ་རབ་རུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལྷ་བའོ། ། །བུ་དུག་པ་བཙུང་ཐར་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མཛོད་འབྲེལ་ནི། གཟུགས་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་མ་བཙུང་མ་གྲོལ་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ་

ལག་འཁུར་བའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

འདི་སྒྲུལ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ་ལོ་ཁོར་འདས་བཅིང་གོ་ལ་དམིགས་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། དེ་དག་གྲུ་བ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་མི་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལོ་ཁོར་འདས་
 དག་ག་པ་དང་། བཅིང་གོ་ལ་དག་ག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཉིས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ལོ་ཁོར་འདས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པས་སོ། །དང་པོ་མི་གྲུབ་སྟེ་སྤང་བྱ་སྤང་པོ་དང་ལེན་པོ་སེམས་ཅན་
 གཉིས་ཀ་ལོ་ཁོར་བ་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་འདྲ་བྱེད་སྤང་པོ་ལྟ་དག་འགྲོ་བ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་ལོ་ཁོར་རོ་ཞེ་ན། འདྲ་བྱེད་དེ་དག་རྟག་ན་ནི་མི་ལོ་ཁོར་དེ་རྟག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སོ། །
 མི་རྟག་ན་ཡང་ལོ་ཁོར་བར་མི་འགྱུར་དེ་སྤང་ཅིག་མ་ལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་སོ། །ལེན་པ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་ལོ་ཁོར་མི་སྤོང་པ་རིགས་པའི་རིམ་པ་འདི་དང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་
 དེ་རྟག་མི་རྟག་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལོ་ཁོར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་གང་ཟག་བདག་དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་མེད་དང་གིང་གིས་ཞེས་སོགས་ལྟར་པོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྟན་པ་དང་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་རྣམས་པ་ལྟས་བཅུ་ལ་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལྟར་མེད་ན། གང་ཟག་གང་ཞིག་ལོ་ཁོར་བར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤོང་པ་སྤང་པོ་མེད་པར་གང་ཟག་ལོ་ཁོར་སྤོང་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་རག་མོད།

༡། །འཁོར་བར་གདགས་པའི་རྒྱ་སྤྲིད་པ་མེད་ན་དེ་མི་རུང་ལ་སྤྲིད་པ་ཡང་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས་ལྟའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གོ་འཕོ་དགོས་ན་སྒྲ་མ་མ་བཏང་བར་ནི་མི་རུང་ལ། སྒྲ་མ་གཏོང་ན་སྒྲ་བྱའི་སྤྲིད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲིད་པ་སྟེ་སྤང་བོ་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཉེ་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁར་མེད་པར་འདོད་ན་ལྟ་མིའི་སྤྲིད་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་བྲལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྲལ་ལོ། །ཡང་འཁོར་བ་བམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་འགྱུར་བར་བྲལ་ལོ། །འདིར་ག་འཇིགས་དང་བསྐྱུན་ན་རང་གིས། འཁོར་བ་སྤྲིད་པ་འམ་སྤང་བོ་ལས་བྲད་དེ་པའི་འཁོར་བ་པོ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་སྤྲིད་པར་འཁོར་ན། སྤྲིད་པ་སོ་སོའི་ཉེར་ལེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་འཁོར་རམ། ཉེར་ལེན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེར་ལེན་ནས་ཉེར་ལེན་དུ་འཁོར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྟ་མིའི་སྤྲིད་པ་སོགས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་མི་ལེན་ལ། སྒྲ་མ་བཏང་ནས་བྱི་མ་ལེན་དགོས་ན། སྒྲ་བྱའི་སྤྲིད་པ་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་གཅིག་མིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སོ་སོ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་གང་ཡང་མིན་པར་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་སྤྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ལྟ་མིའི་སྤྲིད་པ་དང་། དེའི་གདགས་གཞི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་པོ་ཅི་ཡང་མིན་པ། དེ་ལྟ་བུ་གང་སྤྲིད་པ་དང་ཉེར་ལེན་དང་བྲལ་བས་ཅི་ཞིག་འཁོར་

2025

བའི་དོན་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་སོ་སྟུམ། ལྷ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་གང་ཟག་རེ་རེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྷ་ར་སྟོན་སོ་ན་གནས་སོ། །དེ་འདྲའི་ལམ་བཟོ་དེ་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཏང་ན་ས་ལྷའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ར་
ལམ་རྒྱ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཉེར་ལེན་རྒྱང་པ་བྲལ་བུ་སྤྱིད་པ་ལུང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བར་དེར་སྤྱིད་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་དང་བལ་ཉེ་མེད་ན་ལམ་བཟོ་བདག་དེ་གང་ཅི་ཞིག་ལམ་བཟོ་བར་འགྱུར་
དེ་ལམ་བཟོ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱ་དང་བལ་བས་སོ། །ཡང་ལམ་བཟོ་ཡོད་དེ་དེའི་འགལ་བྱ་ལུང་འདས་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལུང་འདས་མི་ལུག་སྟེ། འདྲ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་ངོ་བོས་མེད་པས་སུ། ཡོད་དུ་རྟག་ཀྱང་རྟག་མི་
རྟག་གང་ཡིན་ཀྱང་ལུང་འདས་མི་སྤྱིད་དེ་འདྲ་བྱེད་ལུང་པོ་ལྷ་རྟེན་འདྲ་བར་ཉི་རྒྱུ་པ་གང་གིས་རྟེ་ལྷ་ལུང་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དང་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མར་འགགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་ལྷ་ར་བཞེན་
བཀག་གོ། །སེམས་ཅན་ཅུ་ཅུ་དང་བཟོད་མེད་ལྷ་ར་ལྷ་ར་དབྱེད་ན་ལྷ་རྟེན་ལས་འདྲ་བར་ཡང་རྟེ་ལྷ་ལུང་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་བཟོ་འདས་བཀག་ཀྱང་བཅིང་ཐར་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ཡོད་པས་ལམ་བཟོ་
འདས་ལུག་སྟེ། རྟགས་སོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་འདྲ་འོ་ཞེ་ན། བཅིངས་ཐར་མེད་དེ་འདྲ་བྱེད་རྟག་པ་ལ་བཅིང་གོ་ལ་མེད་པར་རྟགས་སྟེ་བས་མ་གསུངས་ལ། འདིར་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྟེ་ཞེད་

2

དད་པར་གྱུ་བ་པའི་བཅིང་བུ་ལ་ཡང་འཆིང་བ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བཅིང་བར་བུ་བའི་གང་ཟག་གི་སྒྲ་རོལ་ན་འཆིང་བྱེད་ཆགས་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཡོད་ན་དེས་འཆིང་བ་ལ་རྟག་ལས་མེད་དེ་ཡང་མེད་དེ་
 ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ནི་སོང་དྲང་མ་སོང་བཀོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བུ་བ་བཀག་པས་བསྟན་ཏེ། རེ་ཞིག་བཅིང་བ་མི་འཆིང་སྟེ་སོགས་བསྟུར། འཆིང་བ་བཀག་གུང་འགལ་ཟླ་ཐར་པ་ཡོད་པས་དེ་གྱུ་བ་བོ་ཞེན།
 མེད་དེ་རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་ནི་མི་གོ་ལ་ཏེ་བུ་བ་དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །མ་བཅིངས་པ་ཡང་གོ་ལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་གོ་ལ་ཆེན་པས་ལྷགས་སྒྲིག་མེད་པ་ལ་དགོ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བཅིངས་བཞིན་པ་ཉིད་གོ་ལ་
 བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པར་འགྱུར་ན་བཅིངས་དྲང་གོ་ལ་བ་འགལ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་ནི་བཅིང་ཐར་མེད་ན་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནས་བདག་ལེན་པ་
 མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་ནམ་ཞིག་འདྲའ་བར་འགྱུར་སྟེ་མ་དུ་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པ་སོགས་མི་འཐད་པས། དེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 ཏོག་པས་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པ་བོ་བདག་དང་། ཐོབ་བུ་སྤྱང་འདས་ལ་བདག་གིར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ནི་སྤྱང་འདས་ཀྱི་གོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ། བདག་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདྲའ་ལོ། །སྟག་མེད་གྱི་

समाप्त

དཔལ་ལྷན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤང་ཚུལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་འབྲས་དེ་གང་ཞེན། བདུག་ཉིད་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤོང་ལས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསྟར་དོས་སྒྲུབ་གཞན་ལ་ལན་འདོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བུམ་ས་སེམས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་སྒྱེ་བ་འདྲི་དང་གཞན་དུ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་སྒྲིལ་ཡིད་འོང་དག་གི་ས་པོན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་མིན་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་ས་ལུང་ས་པོན་ས་ལུང་སྒྱ་གུང་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་ལྷག་པ་ཉེས་སྤོང་ལ་འཇུག་པ་མི་
 བརྗོད་པའི་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་རྒྱུ་འཆེ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། ངན་འགྲོ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་ལུང་འཁོར་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ཐར་
 པ་མུང་འདས་ལ་ཆོས་སུ་བདུགས་པ་གསུམ་ལས། འདི་བར་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱུ་པར་དབྱེ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དྲུང་སྤོང་མཚན་གྲོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དག་
 གིས་ལས་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་གཉིས་སུ་མདོར་བསྟན་ཏེ། སེམས་པ་ཡིད་དྲང་ནི་བསྟན་པར་ཏེ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་གཞན་དུ་ཡང་རྒྱུ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཨ
ཨ
དངག་མཆོད

༡༡། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དག་མི་དགའི་རག་གི་ཚིག་འབྲུགས་ལ་པོར་བརྗོད་པ་རག་གི་རིག་བྱེད་གི་ལས་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་གི་བསྐྱལ་བ་སྦྱོད་ལས་གི་རིག་བྱེད་དང་གཉིས། ཡང་སྒྲིག་གཙོད་སྒྲིགས་གཏན་ནས་མི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་མིན་གི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། དེ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་པའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས། ཡང་བར་མའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ཡང་དག་མི་དགའི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་དག་འདུན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲིགས་སུ་ལ་བ་རི་མིན་ཡོངས་སྦྱོད་པ་མ་ཆད་གི་བར་དུ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་དག་པའི་རིག་མིན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་གཙོད་པའི་ཁང་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནམས་མིན་པའང་དོན་དེ་དག་མ་ཆད་གི་བར་དུ་བར་མ་མི་དགའི་རིག་མིན་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་དག་ཀུན་གི་ཀུན་སྦྱོར་དུ་གྱུར་པ་དག་མི་དགའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ནི་བདུན་པོའོ། །དེ་ལ་ལས་གང་ཞིག་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་གི་སྡེ་ཡིད་གི་ལས་ཡིན་པར་འདོད་ལ་བསམས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཞེས་ནི་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་མ་བསམ་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུར་བཏགས་པས་ལུས་དང་རག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་དེ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲིག་གསུམ་གི་ལས་གསུམ་སོ། །ཀི།རག་དང་ལུས་བསྦྱོད་ཀིདྱང་། མི་དག་པ་མི་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་མིན་གི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་གིཔ་དང་། སྦྱོར་པའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་ཀི་མིན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་སྦྱོར་སྦྱོར་མིན་ལས་གཞན་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

རིག་བྱེད་མིན་པ་བར་མ་དག་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་དག་མི་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་སྟོན་པ་ལས་ལྷན་གྱི་བཞེད་ནམས་ཀྱི་དང་། བཞེད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སྟོན་པ་ལས་ལྷན་གྱི་ལྷན་དེ་བཞིན་ཀྱི་དང་། འདྲ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་དང་ནི་ཆོས་དེ་བདུན་པོ་ལ་ལས་སུ་མདོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟག་ཆད་སྟོང་རྒྱུ་ལ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། ཉེས་སྤང་གི་ལན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཆོལ་བ་གང་ཞིག་ན་རེ། གཤམ་ཏེ་ལས་དེ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འབྱུང་ལ་གཤམ་ཏེ་འགགས་ན་ས་བོན་ཆེག་པ་ལས་སྤྱུག་ལྟར་འགགས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེས་རྗེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་འབྱུང་ཏེ་ཉེས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་བར་དུ་རྒྱུ་ལས་ཉིད་གནས་མི་གནས་ལ་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་རྩོད་པ་དགོད་པའི་ལན་དུ་ཕྱོགས་ཕྱེ་མ་ཁས་སྤྱང་ཀྱང་མི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱན་མི་ཟ་བའི་རྩལ་ཁས་སྤྱངས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྒྲིན་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྒྲེ་པའི་ཉེས་སྟོང་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིན་པའི་ཉེས་སྟོང་བརྗོད་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་སྟོང་རྒྱུ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སྤྱུག་སྟོང་བུ་སྤྱུགས་འཆར་བ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གང་ནི། དང་པོའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་ནི་མདོན་པར་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྗེས་

༡༩༩ །འགྲོ་དང་ས་པོན་ནི་མེད་ན་འབྲས་ལུ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ཡང་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཕྱོག་པ་སྟེ་དེའི་སྟོན་ས་ལྷ་འབྲས་ལུ་གྲུབ་པོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྲུང་བ་གང་སྟེར་ས་པོན་འགགས་པ་ལས་རྒྱན་
སྟེ་བ་དྲང་། རྒྱན་འགགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ས་པོན་ནི་འབྲས་ལུ་འཕྲོ་སྟེན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་བ་དེ་སྟེར་འབྲས་ལུ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཆད་པ་མིན་ལ་རྒྱ་ས་པོན་འགགས་ཟེན་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ།
དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དག་སྟོག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གང་ཡིན་པ། སེམས་པ་སྟགས་ཀྱི་ལས་ལས་མངོན་པར་འབྲུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བདེ་སྟག་འབྲུང་བས་རྗེས་འགྲོ་དང་། སེམས་པའི་ལས་ལྷ་ལུ་ཞིག་མེད་
ན་འབྲས་ལུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཡང་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོག་པ་ངེས་སོ། །འདི་ལའང་གང་སྟེར་སེམས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ལས་ལས་དག་སྟོག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དྲང་ནི་རྒྱན་ལས་འབྲས་ལུ་བདེ་སྟག་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་།
ལས་ནི་འབྲས་ལུ་འཕྲོ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི་སྟོན་ས་རྒྱུ་སྟེན་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་པ་དེ་ཡི་སྟེར་ཆད་པ་མིན་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་དཀར་པོའི་ལས་དང་། དེ་རྗེས་པ་ལ་
ཆོས་སམ། ཡང་ན་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྩོམ་པ་དང་པན་པ་དང་བུམས་པའི་སེམས་གསུམ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། ཡང་ན་ཆོས་ནི་སྟེར་བཏང་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་པ་

བུ་པོ་ཚེས་ལྷུ་བ་པ་ཡི་ཐུབས་ཡིན་ཏེ་ཚེས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ནི་སྒྲིབ་པ་འདྲི་དང་གཞན་དུ་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་སྒྲིབ་རོ་རིག་ལུ་སྒྲིབ་མ་པ་ལྟོེ། ཚེས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་ལུ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་མ་གཤམ་
 བར་ལྟོེ། གཉིས་པ་ལུ་བྲག་སྒྲིབ་པའི་འདྲོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་འདྲོད་ཚུལ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟའི་ལས་འབྲས་ལ་རྒྱན་ཁས་ལེན་པའི་བརྟགས་པ་དེར་
 འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེས་པའི་རྒྱུ་གངས་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་ས་སྒྲིག་སྒྲིགས་འདྲ་བར་རྒྱན་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་ན། ས་ལྟའི་ས་པོན་ལས་རང་གི་རིགས་མཐུན་ཁོ་ན་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་མི་
 འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དག་སྒྲིགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་དེ་ཁོ་ན་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གང་ཟག་གི་ལས་སེམས་པ་ལས་རང་གི་རྒྱན་རིགས་འདྲ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གྱི་
 བར་ཆོད་པ་མི་འཐད་ལ། ཆོད་ན་རྒྱན་མེད་པར་ཐལ་བས་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས། གལ་ཏེ་མདོ་རྩེ་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དོན་སྒྲུར་བའི་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་ཁས་ལེན་ན་རིགས་འདྲ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་
 བར་བཅད་དུ་མེད་པ་སྒྲིགས་དེའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ན་བརྟགས་པ་དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཏུ་ག་ཆད་སྒྲོང་པའི་ལན་དུ་སྒྲིགས་འདྲི་ར་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

༡༥༥། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད། རོན་བསྟན་བཤོ། འདར་པོ་ནི། རོན་ལན་རི་ལྟར་གདབ་ན་རང་བཟོ་སྤང་སྟེ་མངས་རྒྱལ་ལོའོར་བཅས་ཀྱིས་གསུང་བ་ནི་ལས་ཆུང་མི་ཟ་བ་ཞེས་ལས་བྱས་ཏེ་འགགས་ན་ཡང་།
 བྱེད་བ་པོའི་ཆུང་ལ་ཆུང་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་མིན་འདྲ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ། ལུ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་འདྲ་བ་ཞེས་སྟེ་འོ། ལས་བྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ལ་ཆུང་མི་ཟ་བ་ནི་དབང་རྒྱ་བཞིན་ནོ། འདབ་རྒྱ་བཞག་ནས་ནོར་སྤང་ཀྱང་དུས་གཞན་
 བྱི་ཚོ་ནོར་བདག་གིས་ནོར་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་འགྲུག་འོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཞེས་ཀྱང་ཆུང་མི་ཟ་བས་ལས་བྱེད་བ་པོས་ལས་བྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། འདབ་རྒྱལ་གཏོང་བ་པོ་ལ་ནོར་བཀྲུག་ཟེན་ནས་ཡིག་རོར་གྱུར་བ་
 དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤྱོད་དེས་ནོར་འགྲུག་མི་རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྤྱོན་དབྱུང་ཟེན་ནས་ཆུང་མི་ཟ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱོན་སྤྱོད་བར་བྱེད་མི་རྒྱལ་སོ། ཆུང་མི་ཟ་བ་དེ། འདོད་གཟུགས་གཟུགས་
 མེད་དང་ཟག་མེད་དེ་ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་བཞིན་འོ། འདེ་ཡང་དེ་དང་དེར་གཏོགས་པས་བྱེ་བས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་བཞག་ཀྱང་། རོ་པོ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་དུ་འདར་བར་འཁོ་སྤྱོད་དེ་ཞེས་ཟག་
 བཅས་མིན་པར་བཤད་པའང་ལས་ཟག་བཅས་མིན་པ་ལ་འདོགས་གྱི། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཏེ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། དེ་དགོ་མི་དགོ་གང་ཡང་མིན་ཏེ་ཆགས་བྱལ་དང་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་སོ། ལས་སྤྱོད་

ལག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

བས་ཀྱང་དེ་སྒྲོང་བ་མིན་ཏེ། འཕགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སོ་སྒྲུའི་ལས་སྤངས་ཀྱང་། འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོ་སྒྲུའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡོད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོངས་ལ། ཀྱང་སྒྲུས་
 འདས་ལམ་གྱི་ཁམས་ལས་འདས་ན་དེར་གཏོགས་ཀྱི་དེ་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་ཀྱང་སྒྲོང་ཞེས་བཤད་ལ། ཡང་ཀྱང་སྒྲུས་ཟག་མེད་སྒྲོང་བུ་མིན་པའང་ཡོད་དགོས་པས་དེ་སྒྲོན་ནམ་སྒྲུམ། དེ་
 ལྟར་རང་ལུགས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་སྒྲུམ་སྒྲུམ་དྲང་རྒྱུ་དྲང་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་སྒྱིས་གང་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་གང་ཞིག་འདྲིར་ལས་འབྲས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་འབྲད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ཚུད་
 མི་ཟ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ། དཔྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་བསྟན་པ། དཔང་རྒྱ་གང་དུ་གཏོགས་པ་སྒྲུའི་འགགས་བྱེད་པའི་ཚུལ། རོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་དཔྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞེན། དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་སུ་ལོན་གྱི་དཔང་
 ལྟ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུད་མི་ཟ་བའི་ལས་ནི། སུ་ལོན་བཞིན་དུ་རྒྱུ་སྒྲིན་འགྲུག་གོ། །ཡང་ན། རོ་ལྟར་སུ་ལོན་དཔང་རྒྱ་ལྟར། དེ་ལྟར་ལས་དང་ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་སུ་ལོན་ལྟ་སུ་ལས་དང་དཔང་རྒྱ་ལྟ་སུ་ཚུད་མི་ཟ་བ་སྒྲུའི་མདོར་ན་ལས་
 རོ་སུ་ལོན་བཞིན་དུ་སྒྲིས་མ་ཟག་དུ་རྟེན་འགགས་པས་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བས་ཚུད་མི་ཟ་བས་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་དའི་འབྲས་སུ་སྒྲུའི་དང་བཅས་པ་འབྱེན་པས་ཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་གསུངས།

༡༡། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་མི་ཟ་བ་དེ་ནི། །ཁམས་ལས་སྤྱོད་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དང་ཟག་མེད་དང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་དོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་ནི་དག་མི་དག་གཉིས་ཀ་མིན་པས་ལུང་མ་བརྟན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་སོ་སྟེའི་ལས་མཐོང་སྒྲར་སྒྲོང་བས་ལུང་མི་ཟ་བ་དེ་སྒྲར་བ་མ་ཡིན་དེ་བཞོམ་པས་སྒྲར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་མཐོང་སྒྲར་སྒྲོང་ཡང་སྟོན་ལས་ཀྱི་ལུང་མི་ཟ་བ་མི་སྒྲར་བ་དང་། ལས་འགགས་ཀྱང་དེ་
ལུང་མི་ཟ་བའི་རྟུན་མི་འཇིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་འགགས་པ་དང་གྱིས་པ་ལ་སྒྲར་བས་ཀྱི་ལས་དག་མི་དགའི་ལུང་མི་ཟ་བ་ཡིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཏོན་མི་ཟ་བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་
མཐོང་སྒྲར་སྒྲོང་བས་དེའི་ལུང་མི་ཟ་བ་སྒྲར་བ་དྲན་། ལས་འཕོ་བ་སྟེ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་ལུང་མི་ཟ་བའི་རྟུན་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་
པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ལུང་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་སྟེ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས། འགགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་སྟོར་བ་མེད་པ་དང་། སོ་སྟེ་ལམ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོར་བར་ཐལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་
མེད་པར་ཐལ་བའོ། །བཞི་པ་སྟེ་འགག་བྱེད་རྩྭ་པ་ནི། འདོད་གསུགས་གསུགས་མེད་དེ་ཁམས་མཆུངས་པར་གྱུར་པའི་ལས་ནི་དག་སོགས་གང་རིགས་སམ་ཆ་མཆུངས་པ་དྲན་། བན་རྩྭ་ཆ་མི་མཆུངས་པ་དག་མི་དག་ལྟ་བུ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་དུ་མ་དེ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་སོ་སོར་བ་བཏང་ནས་ཐམས་དེའི་ཐོབ་པ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ཉིང་དུ་ཐོབ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོ་འདི་ལ་ནི་ཟག་ཟག་མེད་དམ་དག་མི་དག་རྣམ་
 གཉིས་པོ་ཐམས་པ་དང་། ཐམས་པ་གུན་གྱི་ལས་དང་། ལས་གྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་དེ་ལས་གྱི་གྲངས་བཞིན་ཐ་དྲད་པར་ནི་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆོ་འདིར་ཡོད་པའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་གང་གིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱེན་པར་གྱུར་ཐོན་གྲང་
 ཁོ་རང་མི་འགག་པར་གནས་པ་ཡིན་གྲང་འབྲས་ལུ་འབྱེན་མི་རྣམས་ཉིང་པང་རྒྱ་རོར་གྱུར་པ་ལྟར་རོ། །ཆོ་སྒྲུབ་མཉམ་འདིའི་ལས་གྱི་མཐོང་ཆོས་སྒྲུབ་གྱུར་ཡིན་གྲང་འདྲ་སྟེ། དེར་ཚུད་མི་ཟ་བ་འགག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་ལུ་
 འབྱེན་གྲང་རང་མི་འགག་པའོ། །དེ་ནི་ནམ་འགག་ན་འབྲས་ལུ་འཕོ་བ་དྲད་སྒྲིབ་པར་གྱུར་ན་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་ལུ་འཕོ་བ་ནི་འགག་པ་བསྒྲོམ་པས་སྒྲུབ་པ་ཉིང་གྲང་ཡིན་ཞེས་པས་བརྟན་ལ། བེ་བ་ན་འགག་པ་ནི། དེ་
 ནི་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། གཅིག་ལུ་ཐོབ་སོགས་གྱིས་བརྟན་ཐོན་ཏེ། །ལྟ་པ་དོ་བོའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་ཟག་མེད་དྲད་ཟག་པ་དྲད་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་ཡིན་པར་སྒྲིས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུབ་
 བེ། ཚུད་མི་ཟ་བ་ཉིང་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་ཞིང་དེ་ལ་བདག་གིས་སྒྲུབ་པ་སོགས་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། ཚུད་མི་ཟ་བ་དེས་ལས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིང་སོགས་བཞི་ལྟར་པར་སྒྲོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་སྒྲུབ་ས་ན་ལས་སྒྲུབ་ཅིག་

༡༩། །གཉིས་པར་མི་གནས་པས་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་སྟོངས་པ་དང་། ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་རྒྱན་ཆ་དང་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱན་ལྟ་བུ་མིན་པས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཅུང་བས་
 མིན་པ་ལྟ་ཆོག་སྟེ་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུ་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུ་དང་། ལས་རྣམ་སྟོན་གྱི་བར་དུ་གནས་པའི་རྒྱན་པ་མིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱད་མི་བཟེལ་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྒྱད་པ་དྲུག་ཆད་མེད་པ་དྲུག་པམས་དང་འགྲོ་བ་སོ་སོར་ལམ་ལུགས་ལྟ་
 བ་དྲུག་ནི་རྒྱན་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྟན་པ་ལས་རྣམས་རྒྱད་མི་བཟེལ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡོན་ཏན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞུང་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་བཞི། རང་བཞིན་མེད་པས་རྒྱན་
 ཆད་མེད་པའི་རྒྱལ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལའང་གཞོད་པ་བརྟོད་པ། བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ཐ་སྟོང་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་
 བ་དེ་ལ་རྣམ་སྟོན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རྩྭ་དང་བྱེད་པ་བྱེད་དག །དྲི་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་འཛིག་པས་དེགས་ནས་བསྐྱུང་བའི་རལ་བར་རྩྭ་ལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོན་སྟེ་
 དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་བར་དུ་སྟོང་ན་རྒྱན་པ་དང་། མི་སྟོང་པར་འཛིག་ན་ཆད་པར་འབྱུར་ཡང་། དེ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་མི་འཐད་པར་གོང་གི་རིགས་པས་བསྟན་ཟེན་པས་སོ། །འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་

རྒྱལ་མཚན། འབྲས་ལ་པ་པ་ཆུར་ཡང་ཆུད་མི་བླ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཞི་ཐ་སྟོན་པ་ཆུན་པའི་ལ་ས་ནི་སྟེ་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ལས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ནོམ།
 གང་ཕྱིར་ལས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཡང་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། སྟེས་ན་ཆུད་ཟ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། གཞིས་པ་ལས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལའང་གཞོད་ཕྱིད་བཟོད་པ་ནི།
 དེ་ཅིའི་སྟུང་རྟག་ལ་དེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། རང་བཞིན་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་རྒྱལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟག་པར་གྱུར་ན་ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ་རྒྱུ་
 མཚན་རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་ལས་ནི་བྱར་མི་རུང་བས་ན་སྟེས་ཀྱང་ལས་མ་བྱས་ན་ཡང་འབྲས་སུ་སྟོང་ན་ནི་རྒྱལ་སྟོན་དེ་ལ་རྒྱུ་ལས་བྱས་པ་མེད་པས་མ་བྱས་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཟུང་པའི་འདི་གསལ་
 པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་དེ། སྟེས་གཞོད་གང་གིས་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་ལས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། ཆོངས་པར་སྟོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འང་ཆོངས་སྟོད་ལ་གནས་པ་ཡོད་ས་སུ་དག་པ་རྒྱལ་ས་ལ་ཡང་། མི་ཆོངས་
 པར་སྟོད་པ་མ་བྱས་པར་ཡོད་པས། ཐམས་ཅད་ཆོངས་སྟོད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་སྟངས་ལས་འདྲའ་བར་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དང་གྲུབ་མཐར་འགའ་ལོ། ཆོངས་པ་ནི་སྟངས་འདས་ལ། དེ་ཐོབ་

ཀློང་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་

༡༩། །པ་ཡི་སྒྲོན་པ་ལས་སོ། །མི་དགོ་བ་མ་བུས་ཀྱང་ཕྱད་པའི་འཇིགས་པ་དོན་མེད་དུ་འོང་ན་ཆོངས་སྒྲོན་ལ་གནས་པའང་དོན་མེད་པ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲོགས་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་མ་བུ་ལ་
བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲོན་བུམ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཞིང་ལས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཉིད་དྲང་ཡང་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་འབྲས་བུ་དེ་དག་མ་བུས་པར་ཡང་ཡོད་པས་དང་གསར་དུ་ནམ་ཡང་བྱ་བ་མེད་པས་
སོ། །གང་ཟག་བསོད་ནམས་དྲང་ནི་སྒྲིག་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བའང་འབྲས་མི་འགྱུར་རྟེ་དགོ་སྒྲིག་ཐམས་ཅད། ཐམས་ཅད་ལ་ལྟན་པ་དང་གསར་དུ་བྱ་མི་རྒྱས་པས་སོ། །ལས་དེ་ནི་རྒྱུ་སྒྲིན་སྒྲིན་ཐེན་པར་གྱུར་བ་དག་
ཀྱང་སྒྲུར་ཡང་ཡང་དྲང་ཡང་དུ་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རྟེ་དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི་གལ་རྟེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེངས་པ་དེས་ན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུའང་མི་སྒྲིག་
གོ། །གསུམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་སྒྲིན་དགག་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲོན་པ་པོ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་གང་མེད་པ་ལ་རྒྱ་མི་སྤྱིད་དེ། རུས་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲིབ་གོས་བཞིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། ཅི་ལས་འདྲི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བདུག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱུང་བ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

བསྐྱེད་པ་ནས། རྩོམ་སྒྲིལ་ཞེས་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པ་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཉལ་མོངས་དེ་དག་རྩོམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉལ་མོངས་ཡང་དག་མིན་
 ན་དེའི་རྒྱ་ཉལ་ལས་ནི་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉལ་མོངས་མེད་ཚུལ་ནི། ལྟར་སྒྲིལ་བ་བཀག་ཐེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་བྱེད་དུག་པར་ཉལ་མོངས་པའི་ངོ་བོ་བཀག་ཐེན་པ་དང་། རོག་ཏུ་ཡང་། གང་དག་སྒྲུག་དང་མི་སྒྲུག་
 རོག་སྒྲུག་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉལ་མོངས་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྒྲིལ་བའི་ལུས་ཡོད་པས་སོ་ཞེན། ལས་དྲང་ཉལ་མོངས་པ་དག་ནི་རྣམས་སྒྲིལ་གྱི་ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་རྩུ་མ་དོ་ལས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་དྲང་ཉལ་མོངས་པ་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྐྱེད་ཐེན་པས་ལུས་ལ་དེ་དག་རྒྱ་ཉེད་དུ་རྩི་ལྟར་བཟོད་རིགས་ཏེ། རྒྱ་ལས་ཉལ་གཉིས་པོ་སྟོང་ན་ལུས་
 ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་རྩི་ལྟར་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སྟོང་དགག་པ་ནི། ལས་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཐ་བ་པོ་ཡོད་པས་སོ། །ལས་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་ཡོངས་སྟོང་དེ་རྣམས་མ་པའི་ཨ་
 ལའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེན། དེ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཐ་བ་པོ་ཞེས་བུ་བ་དེ་ནི། ལྷོ་ལྷོས་གྱི་མིག་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་པའི་སྒྲིལ་བོ་གང་ཞེས་ལུས་ལ་སྟོད་པའི་འཆིང་བ་དང་རྣམས་པ་དེ་ནི་ཐག་བཅས་ལས་གྱི་རྣམས་སྒྲིལ་ཐ་བ་པོ་ཡིན་ལ་

༡༡། །ཟ་བ་པོ་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པོ་ལས་གཞན་ཐ་དང་པ་མིན་ཞིང་ཟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པོ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལས་བྱེད་པ་དང་རྒྱུ་མིན་དུས་མཉམ་མི་མིང་ལ། བྱེད་པོ་ལས་གཞན་དུ་མིན་པར་མི་མིང་པས་སོ་སྐྱུ་མ་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མིང་པའི་ཟ་བ་པོ་ཡོད་པས་ལས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མིང་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་འདི་ནི་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་པར་གསལ་པར་བཤད་ཅིན་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་མིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལས་དང་བྱེད་པོ་བརྒྱལ་ས་པར་བཀག་ཅིན་པ་དེ་ཕྱིར་ལས་མིང་དོ། །དེ་མིང་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མིང་ལ་གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱུ་ལས་དང་དེ་བྱེད་པོ་གཉིས་ཀ་མིང་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་གལ་ཡོད་དེ་ནམ་མཁའི་ཕྱོད་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བཟའ་བྱ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཟ་བ་པོ་དེ་ལྷ་གལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ཐ་སྐད་དུ་རྩ་ལྟར་བཞག་པའི་རྩ་ལོ། གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དཔྲལ་པོ་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་མིང་པར་རྒྱུ་མ་པར་བཞག་ན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་རང་གིས་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པས་བྱེད་མིང་པ་པོའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་མིང་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མིང་པ་གཉིས་སུ་བཀག་ནས་གཉིས་མིང་པའི་ལམ་སྟེ་རན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལས་

ཡེ་ཤིང་གཞི།

འབྲས་བུ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་མིན་དེ། འདི་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བུ་དེ་མི་འཐད་སྒྲུ་མ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བུ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མི་འཐད་ཀྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་འདི་དབང་གིས་བྱ་བུ་དེ་འཐད་པ་མིན་ནོ། །དེ་དཔེས་བསྟན་པ། བེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རི་ལྟར་སྒྲུ་ལ་པ་སྒྲོན་བྱེད་པ། །རྩ་འབྲུལ་ལུན་སྒྲུ་མ་ཚོགས་པ་ལས། །སྒྲུ་ལ་ཁེད་སྒྲུ་ལ་པ་འདར་གཞན་སྒྲུ་ལ་བྱེད། །སྒྲུ་ལ་པ་དེས་ཀྱང་གཞན་དག་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱེད་པོས་ལས་བྱས་གང། །དེ་ཡང་སྒྲུ་ལ་པ་དེ་རྒྱུ་ལ་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་། འདིར་རི་ལྟར་སྒྲོན་པ་ས་དེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྒྲུ་ལ་པ་མོ་རྩ་འབྲུལ་ཚད་མེད་པ་ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཅུ་བའི་སྒྲུ་ལ་པ་སྒྲུ་ལ་ཁེད། སྒྲུ་ལ་པ་དེ་སྒྲུ་ལ་ཁེན་པ་ན། ལྟར་ཡང་གཞན་ཞིག་སྒྲུ་ལ་པ་ཞེས་ལན་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་ཚོག་གསལ་ལས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲུ་ལ་པ་དེ་ཡང་གཞན་ཞིག་སྒྲུ་ལ་ལ། ཉིད་སྒྲུ་ལ་དེས་སྒྲུ་ལ་པ་དེ་སྒྲུ་ལ་བརྒྱད་བྱས་ནས་སྒྲུ་ལ་པ་གསུམ་པོ་བྱེད་པོ་ལས་རྒྱུ་མིན་གསུམ་ལ་སྒྲུ་ལ་པོ། །སྒྲུ་ལ་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲུ་ལ་པ་གཞན་ཞིག་སྒྲུ་ལ་པ་ན། ཉིད་སྒྲུ་ལ་དེས་ཀྱང་སྒྲུ་ལ་པ་གཞན་ནི་སྒྲུ་ལ་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་བྱེད་པོ་དེ་དང་ལས་གང་བྱས་པ་འདར་སྒྲུ་ལ་པ་དེ་རྒྱུ་ལ་པ་བཞིན། དཔེར་ན་བྱེད་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲུ་ལ་པ་ས་ལས་དང་རྒྱུ་མིན་སྒྲུ་ལ་གཞན་ཞིག་སྒྲུ་ལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོ་དཔེ་དང་ལས་དང་། རྒྱུ་མིན་གྱི་ལུས་ཁོག་པ་རྒྱུ་ས་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་གང་།

གཞུག

五、

འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་པ་སྟོང་པོ་ལྟ་བུར་གསུངས། དེ་ལ་དར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱིས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཡོད་ན་ལུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟན་པ་དང་མི་དང་ལུང་གི་དང་
བརྟན་པ་སྟེས་སྟེས་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་ཀུང་འདིར་དེ་དག་གི་སྟོང་པོར་དྲིལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བརྟན་པ་པོ། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་བདག་ཡིན་ན་བདག་ཀུང་སྟེ་བདུང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་དང་མང་
པོར་དང་ཉི་ཤར་ལེན་པོ་མིན་པའང་འགྱུར་ཏེ་ལུང་པོ་དང་པོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ལུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ལུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ན་བདག་
དངོས་པོར་མེད་དེ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ངོ་བོ་རྩང་ཐད་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་བཞིན་ནོ། །རྟན་པ་ལ་བདག་གི་ངོན་དུ་བྱ་བ་རྩེ་མ་པ་སྟེས་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན་ལུང་སྟེས་བདག་གི་བ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བདག་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ལུལ་བདག་དྲང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བའི་ཕྱིར་དེའི་ལུལ་ཅན་དར་འཛིན་པ་
དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ལྟོག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ལ། དེས་ན་བདག་ཀུང་པོ་ཞེ་ན། དར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་

༡༡། །བའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདག་སྤང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་སྤྱིད་པས་བདག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་འཛིན་པ་དང་ང་ཡི་རང་འཛིན་པ་མེད་པར་གང་གིས་མཐོང་བས་
རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་གྲང་མི་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་ང་དང་ང་ཡི་རང་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐོང་བ་དེས། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་འཛིན་ལྟ་སྟོང་མི་རུས་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་འཛིན་ལྟའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པས་ཉེར་ལེན་གྱན་ཟད་ནས་ལས་མི་བསོགས་ལ། དེས་སྟེ་བ་མི་ལེན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་རྒྱུ་རྟོག་ལས་སྟེ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་སྟག་མི་
སྟག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་དེ་དག་ནི་སྤེས་པ་དང་སྤེས་བྱ་བཟོད་བྱ་ཟོད་བྱེད་བུམ་སྟུམ་སྟེས་པ་བྱུང་མེད། རྟོད་མ་
རྟོད་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོས་པ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་ལས་སྟེ་འོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་དེ་དག་དེའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་འགག་པར་འགྱུར་ངོ་། །འི་ལྟར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མོ་མེད་པས་འདི་བུ་མོའི་
སྟུམ་པའི་སྟོས་པ་མི་སྟེ་ལ་དེ་མེད་པས། དེ་ལ་གཅང་བདེ་སོགས་དང་ཡིད་འོང་གི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མི་སྟེ་ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྟེ། དེ་མ་སྟེས་ན། དེ་ལ་རེག་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་མི་

ཚུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། རྒྱུ་མེན་པ་འི་ལུང་པོ་དྲུང་། ལྷོ་ལྷོ་ལ་མེན་པ་འི་ལུང་པོ་ཉིད་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདག་དྲུང་བདག་གི་འོ་སྒྲུམ་པ་འི་འཛིག་ལྷ་དེ་ཟད་ན་འདོད་པ་འི་དང་ལྷ་པ་འི་དང་ཚུལ་བཙུལ་མཆོག་འཛིན་དང་
 བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉི་པར་ལེན་པ་བཞི་པོ་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉི་པར་ལེན་དེ་ཟད་པ་སྒྲུབ་ལང་སྤིང་པ་འི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སྒྲུབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་འི་རྒྱུ་ལས་དྲུང་ཉིན་མོ་ངས་གཉིས་པོ་ཟད་པ་སྒྲུབ་ན་དེ་ལ་
 ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དྲུང་ཉིན་མོ་ངས་པ་ནི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་ལས་སྒྲུབ་ལ་རྒྱུ་རྟོག་དེ་དག་ཐ་སྐྱད་སྒྲུབ་ཆོག་སྤྱི་མཆོན་མ་འི་སྒྲུམ་པ་ལས་སྒྲུབ་པོ། །སྒྲུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་འི་ཡུལ་གྱི་མཆོན་མ་དེ་མ་
 དམིགས་པར་བདག་དྲུང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤོངས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྒྲུམ་པ་མཐོང་དག་མ་བཀག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་མ་བཟུང་ཡང་། དེ་དང་
 དེའི་མཆོན་མར་བཟུང་བའི་རྒྱུ་རྟོག་མི་ལྟོག་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་འི་མཉམ་བཞག་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་དུ་རྒྱུག་ཅིང་། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་འཕྲོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་ཅུ་ཡིན་ན། དེ་
 འདྲའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་མི་རྟོག་གྱུང་། བདག་མེད་དང་ཕྱི་ནང་སྒྲུབ་བཙུང་སྤོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་མི་འགོག་པས་སྒྲུམ་པ་ཉི་པར་ནི་བར་ག་ལ་འགྱུར་དེ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲུམ་པ་ཅུ་ཤིག་སྤྱི། དེ་

༡༡། །མིན་སྒྲོམ་པ་སྒྲ་གཅིག་མི་འགོག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོར་རྩ་མེད་ཅུ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །བདེན་མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་བཅད་པའི་མཆོན་མར་བཟུང་ནས། བདེན་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། དེས་
བུམ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོམ་པ་མི་ཁྱེད་ལ། དེས་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། མཆོན་མའི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས། སྒྲོམ་པ་ཀུན་བྲལ་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲོམ་བྲལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་
སྒྲོམ་པ་ཞིག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཕྱིན། དེའི་སྒྲོག་སྒྲོགས་མི་འཛིན་མོད། དེས་རང་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཀུན་མི་ཁྱེད་ལས་པས། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའང་སྒྲོམ་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །མཆོན་མའི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ།
དམིགས་མེད་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲོམ་བྲལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། །ལས་ལེན་དང་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་དགག་སྒྲུབ་པས་ལ་བཞག་ཅི་བྱས་ཀྱང་།
སྒྲོམ་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ལས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་པ་ནི་མཆོན་མའི་སྒྲོམ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ནི་སྒྲོམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་དང་མཆོན་མེད་ལ་བྱད་ཆེ་བ་འདི་ཤེས་པ་གལ་
ཆེ། ཆོས་སུ་དམིགས་པའི་རྒྱ་དེ་དང་དེའི་མཆོན་མ་ཡིན། དེ་སྟོང་པར་གྲུབ་ན་གཅང་མི་གཅང་ཞེས་རྟོག་པས་ཆོས་དེ་དེའི་ངོ་བོར་མི་འཛིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ་བྱད་དོར་གྱི་སྒྲོན་པ་མེད་པ་འབྱུང་བས་

འདི་གནད་གལ་ཆེ་གལ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། བདག་ནིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །
 བདག་ནིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྤང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་
 བཅས་། །ཞེས་དང་། བདག་གཟུགས་མ་ཡིན་སོགས་གསུངས་པས་དེའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ། མེད་ལྟ་རྒྱུང་འཕེན་སོགས་དགྱི་ཆེད་བདག་གོ་སྟེ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་
 པར་གྱུར་ཅིང་འདིག་ལྟ་ལ་གནས་པ་དགག་ཆེད་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་སྟོན་གོ་མས་པའི་ཐབ་མའི་ཆོས་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་ལུང་འདས་ལ་ཉེ་བ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ་བྲལ་བའི་གསུང་རབ་
 ཀྱི་དེ་ནིད་མཆོག་དུ་ཐབ་པའི་གཏིང་དཔོགས་པར་རྒྱས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དྲང་ནི་དེའི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀའང་འགལ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་ལྟ་ཡང་
 དག་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་ཀྱང་ཡང་དག་མིན་པ་ནིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ལ་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། འོད་སྤངས་བདག་ཅེས་

ཕྱི་རྒྱུ་མཆོར་

༡། ལྷ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། ལངག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་སྟགས་གསུངས་སོ། རིན་ཐེང་ལས། དེ་
ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། ལངག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བསྟོན། ཅེས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་བར་མ་མཆོག་གི་རིམ་
པ་ལྟར་གསུང་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྟོན། ལར་དུ་བདག་ནི་བསྟོན་བྱ་སྟེ། ཐམ་ལྟ་གཞི་ཀུན་བསྟོན་པ། གང་གིས་དེ་གེས་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
མདོ་ལས། བརྟམ་སྟོད་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ། ཡི་གེའི་ཕྱི་མོའང་སྟོབ་འདུག་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་གེར་ཕྱིན་ལས། བདག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོད་
ན་གེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྟོད། བདག་མེད་དེ་ཞེས་སྟགས་དང་། ལུང་འདི་སྟོད་ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མ་བསྟན་ན། ཇི་ཞིག་བསྟན་ཞེན། དོན་དམ་
པར་བཟོད་པར་བྱ་བ་སྟགས་འདིར་བཟོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནའང་། གང་ཆེ་བཟོད་བྱ་ཆོག་དག་གི་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། ཅེ་ཕྱིར་བཟོད་བྱ་མེད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིབ་

ཅེན། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེར་ཆོག་དག་འཇུག་ན་ཡང་དེ་མེད་པས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་མེད་ཅེན། སྒྱེ་འགགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཆར་ཡང་བྲལ་བས་སོ། །དོན་དུ་དེ་ལྟ་ན་འོ་
ན་གུན་ཚོ་བརྟུ་རྟུལ་བ་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་ཆོས་ཉིད་པས་མ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དེ་ལ་ཐབས་རྒྱལ་གྱིས་གསུང་བར་མ་བྱས་ན་སྙམ་གྱང་དེ་མངོན་སྙམ་བྱར་མི་རྒྱས་པས། དང་པོར་འཇིག་རྟེན་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས། སྒྲོན་བརྟུང་གི་རྒྱ་
འབྲས་རབ་དབྱེ་སྟོགས་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་གི་རྣམ་བཤག་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ལྟར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡང་དག་པའོ་ཞེས་དང་པོ་སྟོན་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་ལ། ཁ་
ཅིག་ལ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་གོ་མས་པ་སྒྲིབ་པའི་ལྟག་མ་རྩུང་ཟད་མ་སྦྱང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱལ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྟོན་ལོ། །སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པ་ལ་སྟོན་མི་
དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་བསྟུན་བྱ་བ་ཚོན་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་བ་ཚོན་བྱ་ཅི་ཡང་མ་བསྟུན་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་ལ་དམིགས་བྱའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་ལྟོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་མ་སྒྱེས་
པ་དྲང་མ་འགགས་པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་དྲང་མ་རྩུངས་པར་སྒྲུ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོང་དུ་ཆོས་ཇི་ལྟར་བསྟུན་ཞེན། ཐོག་མར་དབང་རྒྱལ་མི་མ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་ལུང་སྟོགས་

༡༩། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བདེན་ནོ་ཞེས་བསྟན། བྱིས་དེ་ལ་ཞིན་པ་སྤང་བྱིར་ཡང་དག་མིན་པར་ཡང་བསྟན། དེ་གཉིས་འགའ་བ་སྤང་བྱིར་དབང་འབྱིང་ལ་ཐ་སྤང་དུ་ཡང་དག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བསྟན། དབང་རབ་ལ་སྤྱོས་མཐའ་ཀུན་བསལ་བྱིར་ཡང་དག་མིན་པ་ཡང་མིན་ལ་ཡང་དག་ཀྱང་མིན་ཞེས་ཐོག་མ་ནས་མཐའ་ཀུན་གྱི་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུལ་བྱའི་སྤྱོད་དང་མཚམས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལམ་རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་གང་དག་རི་སྟོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་རྟོགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །འོ་ན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྤང་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཅིག་ཅི་ན། དྲགས་དཔེ་སྟགས་
གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་རི་བཞིན་གསུམ་མི་རྣམས་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པས་རབ་རིབ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལྟར་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་མི་རྣམས་ཀྱང་། འདི་བྱིན་ཅི་ལོག་གོ་བུ་བ་ཅུ་མ་ཞིག་
རྟོག་གོ། །རབ་རིབ་སེལ་བའི་སྤྲོན་གྱིས་རབ་རིབ་ཟད་ན་དེའི་གནས་རྩལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་དྲགས་པ་འི་སྤྱོད་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མོད་གྱི། དཔེ་དང་དྲགས་དང་སྤྱོད་སྟགས་གཞན་

ལྷ་མོ་ལྷ་པ་བཞིན་གྱིས་པ་མིན་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་མཐའ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནི་བྱ་དྲང་། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངག་གི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྒྱུ་མ་སྒྲིམ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་
 གསུངས་བཞིན། དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། འདི་ལ་དོན་ཐ་དྲང་པ་སོ་སོར་མེད་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་འབགས་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བྱི་མ་བྱི་མས་བཤད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྒྲུད་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ལྷ་གུ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་ས་པོན་དེ་ཉིད་མིན་ལ་ས་པོན་དེ་
 ལྷ་མོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བྱིར་ཆད་པ་མིན་ལ་རྟག་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་རྒྱུ་མ་སྒྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་བ་དང་འཆོ་བ་གཏན་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ནི་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དྲང་པ་འདྲ་མིན། ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་ཀུན་དང་མཆོག་ཏུ་བྲལ་བའོ། །དེ་ཡང་ས་སྒྲུག་གཅིག་མིན་ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །
 དེས་ན་ས་པོན་ལྷ་གུར་འཕོས་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མིན་ཏེ་ས་པོན་མེད་པར་ལྷ་གུ་ཡོད་པར་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དེ་བྱིར་ས་པོན་ཞིག་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྒྲིབ་ཡང་མེད་དོ། །དོན་དུ་མ་ཐའ་ལྟར་ཞི་བ་ལ་བདེན་གཉིས་

༡༢། །དབྱེར་མེད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་རྟག་ཆད་དང་བུལ་བའི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟེན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ས་ལམ་མཐར་ཐྱིན་རྟེ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་རྟེན་པར་འགྱུར་ལ་ཉན་རང་གི་རྟེན་ཅན་ཅན་རང་དོན་ཞི་བདེ་ཙམ་དོན་རྟེན་གཉིས་བས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ན་ཆ་གི་གཏན་རྟེན་འཛུམས་པའི་བྱང་འདས་ནི་ལམ་འདི་ཁོ་ནས་སྒྲིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དག་ཅུ་མ་སྒྲིན་པའི་ཆེ་འདི་ལ་ཐར་བ་མཐོང་ནའང་། འདིར་གོམས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུ་བཟུངས་ཆེ་གཞན་རྟེན་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །དེར་མ་དེས་རྟེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསེས་གཉིན་སྟགས་རྒྱ་མི་ཆད་བ་སྟེན་དོ་སྒྲུལ་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་བསྒྲུག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མ་དེས་བའམ་
བསྒྲུ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཐུང་པར་གྱུར་རྟེ་མ་བཞགས་ཀྱང་། སྟོན་གོམས་པས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་སྟེན་ནི་སྟོན་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་ལས་རང་རྒྱ་སྟེ་བའམ་ཡང་ན་རྟེན་
པ་སྟེ་སྟོན་གཞན་བསེས་གཉིན་ཆོལ་བ་སྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །འདིས་མཆོན་རྟེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཆེ་བས་བརྟུང་ཅི་འདི་དང་ཐུང་ན་དེས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་ལུས་སྟོག་གྱུར་

བདེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པཅལ་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་རྟག་དུས་པཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཇི་ལྟར་པཅལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི། དཔུས་ལོང་དམིགས་
 བྱ་ཞེས་སོགས་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟགས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེས་རིམ་པས་སངས་རྒྱ་བ་ལ་གོགས་སུས་ཀྱང་མི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེའོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གོང་དུ་བདག་བརྟགས་པའི་
 བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུལ་ཟད་གྱི་དེ་ཙམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་འདི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲེལ་པའི་གནད་སྟོང་པོར་དེ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐར་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོངས་པའི་སྒྲེལ་རིམ་དང་། དེ་
 མན་ཆད་ནས་རྟག་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དྲང་ཆོས་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ་པཅོ་བརྒྱད་པའོ། ། ། །བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་
 ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ལུམ་ལས། འདས་པ་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མི་དམིགས། ཞེས་སོགས་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དངོས་
 པོ་ཡོད་དེ། དེ་དུས་གསུམ་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་

༡༡། །དགག་པ་དང་། ཏུས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཏུས་གསུམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་དགག་པ་དང་། ལྷག་
མ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོམ་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མ་རྩོམ་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རོན་བསྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཏུས་མ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་འདས་ཏུས་
ལ་རྩོམ་སྐུ་མི་རྩོམ། དང་པོ་ལྟར་ན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གལ་ཏེ་འདས་པའི་ཏུས་ལ་རྩོམ་པར་གྲུབ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་འདས་པའི་ཏུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ན་དེ་གཉིས་འདས་པར་
བྱལ་ལོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གལ་ཏེ་འདས་པའི་ཏུས་དེ་ན་མེད་པར་གྲུབ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་ལ་རྩོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་རྩོམ་པ་ཉིད་མེད་པར་དེ་ལ་རྩོམ་ནས་གྲུབ་ཞེས་པ། མི་
ལ་བརྟེན་པའི་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་ནོ། །བུམ་སྟགས་དངོས་པོ་སྟེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པ། སྟེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟ་པ། འབྱུང་རུང་མ་བྱུང་བའམ་བདག་གི་དངོས་པོ་མ་རྟོན་པ་མ་འོངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ནི་ད་ལྟའི་བུམ་
པ་གཉིས་ལ། འགག་གནས་འབྱུང་རུང་གི་ཆ་ནས་བདགས་ཀྱི་ཏུས་རང་གི་ངོ་པོས་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མི་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་པ་ལ་ནི་མ་རྩོམ་པར་གྲུབ་སྐུ་མ་ན། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་

2014

པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བོད་ལུང་རྩ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོས་མ་རྟོས་གང་རྟུལ་ང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དྲ་རྟུར་བྱུང་བ་དྲང་མ་འོངས་པའི་རྟུལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། དབྱུང་པའི་
རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟུལ་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་འང་དབྱུང་ཚུལ་བསྒྱུར་བ་དྲང་སྟེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་དྲ་རྟུར་བྱུང་རྟོས་ན་སྔགས་དང་། འདས་དང་དྲ་རྟུར་བྱུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་རྟོས་གྱུར་ན་
ཞེས་སྔགས་དང་། དེ་ཡང་རྟུལ་དེ་དག་རྟུལ་མཉམ་རྟུལ་བྱུང་པ་ན་མ་ཡང་མི་སྟོན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་རྟོས་ན་རང་རྟུལ་སུ་རྟོས་པ་འཇམ། རྟོས་སྒྱུ་གཉིས་པོ་མེད་ན་ཅི་རྟུར་རྟོས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་
སྒྱུར་ཚུལ་ནི། རྟུལ་གསུམ་ལ་དབྱུང་པ་དེ་བཞིན་རྟུ་གཞན་ཡང་མཆོག་དྲང་ཐ་མ་འབྱིང་ལ་སྔགས་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། སྔགས་སྒྲུལ། དགོ་སྔགས་གསུམ། རྒྱུ་གནས་མི་རྟག། རྫོན་དབུས་ཕྱི་མ་ཐའ། འདོད་སྔགས་
ཁམས། རྫོག་མི་རྫོག་གཉིས་མིན་སྔགས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་སྟོན་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་གངས་གཅིག་ལ་སྔགས་པ་འང་གཉིས་དང་མང་པོ་དག་སྟུང་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡན་ཚུན་རྟོས་པ་དང་མི་རྟོས་པ་གང་ལྟར་
ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚུལ་དུ། མཆོག་རྟུ་གྱུར་དང་ཐ་མ་དག། །གལ་ཏེ་འབྱིང་ལ་རྟོས་གྱུར་ན། །སྔགས་བསྒྱུར་ནས་སྟེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟུལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། རྟུལ་ཡོད་དེ་དེའི་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་མེད་པ་ལ་

མཛེས་པ་གྲགས་པ་

དེ་ལྟར་པོ་མེད་པ་ལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དུས་ཞེས་བྱ་བ་གསུགས་སྟགས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་ཞིག་མེད་པ་བདེན་ཏེ་འདུ་བྱེད་གསུགས་སྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟགས་
 པའི་བརྟེན་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་དེ་ལྟར་པོ་ཉིད་ནི་འགྲའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་དེ་ལྟར་པོ་མེད་པས་སོ། །གཞིས་པ་ནི། དུས་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་
 བྱེད་པ་བརྟེན་དུག་པ་ལོ། ། །ཉི་ཤུ་པ་ཚྲིགས་པ་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། གང་ལྟེར་འཛིག་རྟེན་རི་སྟེང་མང། །ཚྲིགས་པ་ཡིན་ལ་སྒྲུང་གུར་པ། །དེ་ལྟེར་དེ་ལྟར་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་པོ་ཚྲིགས་
 པའི་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དུས་ཡོད་དེ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་ཡིན་པའི་ལྟེར། ལྟ་གུ་ནི། ས་པོན་དང་འབྱུང་ལྟ་དུས་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཚྲིགས་པ་ལས་སྟེ་པའི་ལྟེར་དང་།
 ཚྲིགས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེན། དེ་མ་གྱུ་བ་པར་སྟེན་པ་གཞིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་རྟེན་ཚྲིགས་པས་འབྲས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་
 དང་། རྣམ་ཞེས་འབྲས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པས་གྱུ་བ་པའི་དོན་བསྟེན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚྲིགས་པ་སྒྲུ་མ་ལས་སྟེ་པ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལས་སྟེ་པ་དགག་པ་དང་། ཚྲིགས་པ་ལྟེ་མ་ལས་སྟེ་པ་

༡། །དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། འབྲས་སུ་དེ་རྒྱ་ཚོན་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་སྒྲེ་ཡང། མི་གནས་པ་ཞིག་སྒྲེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་དྲ་
 ལས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་འབྲས་སུ་དེ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་ནི་རྗེ་ལྟར་ཚོགས་པ་ནི་དྲ་ལས་སྒྲེ་བར་རུང་སྒྲེ་རྒྱུ་དེ་དུས་སུ་གྲུབ་ཐོན་པས་ཚོགས་པ་ལས་གསལ་དུ་ཅི་ཞིག་སྒྲེ་སྒྲེ། མ་ལར་གཞིང་
 ན་ཡོད་པ་མ་ལར་གཞིང་གིས་བསྒྲེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་སུ་གང་ཞིག་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་དྲ་ལས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བར་འབྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་འབྲས་སུ་དེ་སྒྲུབ་ཡོད་ན་ནི་རྗེ་ལྟར་
 ཚོགས་པ་ནི་དྲ་ལས་སྒྲེ་སྒྲེ་འབྲས་སུ་དེ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཀྱི་མ་དག་གི་དེ་ལ་མར་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་འབྲས་སུ་འདི་ཞེས་ཚང་མས་གཟུང་
 དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན་ཚོགས་པ་ནི་དྲ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་དེ་སྒྲུབ་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཡོད་པས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེན་ཡོད་པར་ཅིས་མངོན། རྗེས་
 དཔག་དང་དཔེ་ནིར་འཇལ་དང་ལུང་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱིས་ཏེ། གང་མེད་པ་མི་སྒྲེ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་སོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་ཡོད་པའང་མི་སྒྲེ་བས་གཞོད་དོ། །འོན་ཅི་སྒྲེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དང་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བས་ཚོགས་པ་

2000

[illegible]

ལྷ་མ་ཡུང་བ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། དངོས་པོ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚེགས་པའི་སྤྱོད་ལ་མ་འོངས་པར་གནས་པ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་སྤྱར་གནས་དེ་ད་ལྟ་བའི་སར་འདྲེན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚེགས་པའི་སྤྱོད་ལ་
 དུ་འབྲས་སུ་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེས་ཐེན་པར་ཡུར་ན་ནི་རྒྱ་དུང་རྒྱུན་རྒྱས་ལ་ལྟོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡི་འབྲས་སུ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རི་རྩ་སྟགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་སུ་འབྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལ་དབྱུད་པས་དགག་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་དབྱུད་པས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། རྒྱ་བཀག་པས་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་
 པས་དགག་པ། མཐོང་མ་མཐོང་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ། ཡུང་མ་ཡུང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། ལྷོང་མི་ལྷོང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་འབྲས་སུ་རྒྱ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེགས་པས་མིན་ལ། དེ་
 ལང་རྒྱ་བྱིན་ནས་སམ་མ་བྱིན་ནས་འགག་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་བརྟགས་པ་མི་འདྲག་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་མིན་ཏེ། རྒྱ་འགག་ནས་འབྲས་སུ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པས་སོ་ཞེན། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་ནས་དེ་ཉིད་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་གྱུབ་
 པའམ་གནད་འབྱུར་ན་རྒྱ་ནི་ཀུན་དུ་འཕོ་བར་ཏེ་མི་རྟག་པར་འབྱུར་གྱི་འབྲས་སུ་སྤྱར་མེད་སྐྱེ་བ་ནི་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། གར་མ་པན་ཆ་ལུགས་བརྒྱར་བ་ཙམ་དུ་འབྱུར་གྱི་འབྲས་སུ་དང་རྒྱ་གཅིག་པས་འབྲས་སུ་གསར་དུ་ཅི་སྐྱེད།

༡༩། །ཀུན་གྱི་པའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་པ་ཡི་ཀུན་ཡང་ནི་ཡང་སྒྲིལ་པ་ནི་ཐལ་པར་འགྱུར་བ་དེ་མི་རིགས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །ཀུན་གྱི་གསལ་པ་གང་ད་ལྟ་རྟུན་པར་གྱུར་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིས་འབྲས་སུ་སྒྲིལ་
ཐེན་པ་ནི་ལྟར་སྒྲིལ་དེ་མི་བསྒྲིལ་དོ། །གཞིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་རྒྱུར་ཞིག་པས་མིན་ཀྱི་གནས་པས་བསྒྲིལ་དོ་ཞེན། འབྲས་སུ་དྲན་ནི་འབྲེལ་བར་གྱུར་པའི་ཀུན་ལྟ་གནས་པས་ཀྱང་ནི་ནི་ལྟར་སྒྲིལ་དེ་འབྲས་སུ་ནི་ཡོད་པ་ཀུན་
མ་འགྱུར་པས་དེ་ཀུན་ཏེ་དྲ་ཅི་ལྟར་དྲན་སྒྲིལ་ཏེ་མི་དྲན་དོ། །ཅི་ལྟ་ཀུན་དང་འབྲས་སུ་མ་འབྲེལ་ན་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་གང་ཞིག་སྒྲིལ་པར་བྱེད་དེ་མ་འབྲེལ་གྱང་སྒྲིལ་ན་ཀུན་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་
བསྒྲིལ་པའོ། །ཡང་ན་གཅིག་གྱང་མི་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་འབྲས་སུ་འོ་མཐོང་ནས་སམ། མ་མཐོང་ནས་སྒྲིལ། མཐོང་ན་ནི་འབྲས་སུ་ཡོད་དགོས་ལ་ཡོད་ན་དེ་ཀུན་མི་དྲན་དོ། །མ་མཐོང་ན་ནི་དེ་ས་ཅི་སྒྲིལ་
དེ་མི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ན་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་དོ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའོ། །དབང་པོ་མེད་པས་ས་པོན་སོགས་ལ་འདི་མི་སྒྲིལ་དོ་ཞེན། སྒྲིལ་དམ་མི་སྒྲིལ་གྱང་དྲན་སྒྲིལ་པར་སྒྲིལ་བ་དེ་ལ་བཀལ་བའོ། །ཡང་ན་སྒྲིལ་སུ་འོ་སྒྲིལ་དྲ་
གཏོང་བ་ཀུན་སྒྲིལ་པའོ། །གཅིར་སུ་པ་ས་པོན་དབང་པོ་གཅིག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལའོ། །ཆོག་གསལ་ལ་ལས་སོ། །ཤེར་སྒྲིལ་ལས། མིག་སོགས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིལ་ན། །དེའི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་མཐོང་ནས་སམ། ཞེས་སོགས་

མཛེད་གྲགས་

གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེད་ཀྱི་གང་ལ་བྱ་བ་འདྲུག་པའི་གཞི་དམིགས་ནས་ཞེས། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་བདག་གི་སྐྱེད་དོ་མོགས་མེད་པར་བསྟན་པ་འདྲ། རྒྱ་མ་ཐན་གྱི་ལུས་པ་བྱེད་པ་ལའང་། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་དེ་མཐོང་ན་
དགོས་པ་མེད་ལ། མ་མཐོང་ན་འདྲུག་པ་མི་འཐད་སྟམ་དཔུང་། དེ་ལྟར་རྒྱས་ནི་མཐོང་བ་དྲང་མ་མཐོང་བར་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །འབྲི་པ་ལྷད་མ་ལྷད་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། འབྲས་ལུ་འདས་པ་ནི་རྒྱ་འདས་པ་
དྲང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་དྲང་། ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་དྲང་ལྟ་ན་ཅིག་ལྷད་པར་འགྱུར་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་དེ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་འདས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ལུ་འདས་པ་དང་། རྒྱ་
མ་སྐྱེས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཆུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་ལུ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་དྲང་མི་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བུ་དྲང་ལྟ་ན་ཅིག་ལྷད་པར་འགྱུར་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལོ་སྐྱེ་རིམ་པར་རྒྱ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འདས་ནས་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་ན་ལྷད་ཀྱང་ཕྱོས་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་འབྲས་ལུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བུ་དྲང་མ་སྐྱེས་པ་དྲང་འདས་པ་དྲང་ནི་ལྟ་
ཅིག་ལྷད་པར་འགྱུར་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་དེ་རིམ་པར་དུས་མི་མཆུངས་གིང་འབྲས་ལུ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་། འབྲས་ལུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

[illegible]

གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་ཞིག་གསུང་བ་ཞིག་སྟེང་གུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེར་སྟོན་ལས། བྱེ་སྟེས་འབྲས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོང་པ་ལ་ན་འབྲས་སུ་མི་སྟོང་པར་འདོད་པས་སམ། གང་ལྟར་ཡང་འབྲས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ན་ནི་མི་སྟོས་
པས་ཀྱུ་ཅི་ལས་ཀྱང་སྟེ་པར་མི་འགྱུར་ལ་མི་སྟོང་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་པས་འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་སྟོང་པའི་འབྲས་སུ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་དྲང་། མ་སྟེས་པར་ཡང་འགྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་མི་འདོད་པས་
སོ། །གང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཡི་འབྲས་སུ་ནི་དེ་ལྟར་སྟེ་པར་འགྱུར་དེ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་ནི་དྲང་པ་ལ་དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ་མོ་གསལ་གྱི་སུ་གི་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་འབྲས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་
ན་དེ་འདྲའི་འབྲས་སུ་དེ་ཡང་མ་འགགས་པ་དྲང་། མ་སྟེས་པར་ཡང་ཐལ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་དྲང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དྲང་འབྲས་སུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་
ཏུ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅུའ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་དྲང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་བསྟོན་བྱ་དྲང་སྟོན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དྲང་འབྲས་སུ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་དྲང་རྒྱ་
མིན་གཉིས་ཀ་མཚན་པར་འགྱུར་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ན་པ་སུ་དྲང་མིག་དྲང་མིག་གིས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་མར་མི་ལས་སུན་པ་འབྱུང་པར་ཐལ་པ་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟ་སྟེ།

ན་འབྲས་ལུ་དེ་རྒྱ་གུར་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པར་འབྲུར་དེ་མི་འབྲུར་རོ། །གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་འབྲས་ལུ་མི་སྟེང་གུར། རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཚད་བ་མེད་པར་ཚོགས་པ་ན་དེས་འབྲས་
 ལུ་སྟེང་དོ་ཞེན། དེ་མིན་དེ་ཚོགས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་མ་རྟེན་པ་དེ་མིན་དུ་ཚོགས་པ་མིན་ལ། རྟེན་ན་རང་ལ་རང་སྟེང་པ་འགལ་བ་དང་། དགོས་པ་མེད་པས་རང་མི་སྟེང་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཞེས་ལུ་བ་འབྲས་ལུ་ལ་ལྟོས་དེ། གང་
 འབྲས་ལུ་སྟེང་པའི་རྒྱ་གཅིག་མ་ཚད་ན་ཡང་ཚོགས་པར་མི་རུང་ལ། དུ་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་དགོས་པ་འབྲས་ལུ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ལྟར་ལྟར་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་པ་མིན་པས་ཚོགས་པས་རང་སྟོབས་གིས་རང་བསྟེང་
 མི་རུས་པས་ན། དེ་མ་གྲུབ་པ་ཞིན་དུ་འབྲས་ལུ་ག་ལ་སྟེང་ཅེས། ཚོགས་པ་རྩ་ས་སྟེང་པར་སྟོན་པ་རོ། །དེ་འདྲ་པའི་ཁྱད་པར་མ་གཤམ་ན། རང་མི་བསྟེང་ན་གཞན་མི་བསྟེང་པས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་དྲིས་ན། ཡང་ན་མི་རྒྱ་བའམ།
 ཡང་ན་རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཞན་ལ་མི་ལྟ་བ་ལྟ་ལུར་ཚོགས་པ་ལ་སྟུར་དགོས། དེ་སྟུར་ན་དོན་དུ་རྩ་ས་སྟེང་པར་གྲུབ་གྱི་གཞན་དུ་གནད་མི་ཟེན་ནོ། །དེ་སྟུར་ན་རྒྱ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་རྒྱར་གསུམ་འདྲའོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱ་རྩ་ས་དུང་ནི་རྒྱེན་དག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ནི་བདུག་གིས་བདུག་ཅིང་ནི་མི་སྟེང་ན་དེ་ཅིང་གིས་འབྲས་ལུ་གཞན་དེ་སྟུར་སྟེང་པར་སྟེང་དེ་མི་སྟེང་པ་དེ་ཡི་སྟུར་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་ལུས་པ་མེད་

མི་འཐད་དེ། འབྲུང་འཇིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་པ་ནི་འབྲུང་བ་མེད་པར་རམ་འབྲུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་པ་འབྲུང་བ་མེད་པར་ནི་རྩི་ལྷ་ལྷར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཡང་ཏེ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟེ། བ་མེད་པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་ན་དེ་མི་ཕྱིད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་པ་ནི་སྟེ་བའམ་
 འབྲུང་བ་མེད་པར་མེད་དོ། །འཇིག་པ་ནི་འབྲུང་བ་དང་འགཡང་བས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་རྩི་རྩི་ལྷར་ཡོད་པ་ཉིད་རྩི་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་འཆི་བ་དེ་སྟེ་བ་དང་དུས་གཅིག་རྩི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྩི་འབྲུང་བ་དེ་
 འཇིག་པ་མེད་པར་ནི་རྩི་ལྷ་ལྷར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔོན་པོ་ཡིན་ནོ་ཅིག་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུས་ནོམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་སྟེས་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུང་བ་ཡང་འཇིག་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་རྩི་རྩི་ལྷར་ཡོད་པ་ཉིད་རྩི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྟེ་བ་ནི་འཆི་བ་དང་དུས་གཅིག་རྩི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྷར་འབྲུང་འཇིག་གང་དག་པན་རྩྭ་ལྷན་ཅིག་གམ། པན་རྩྭ་ལྷན་གཅིག་
 རྩྭ་ཡིན་པར་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟག་རི་རྩི་གཡས་གཡོན་ལྷར་རེད་བཞིན་རྩི་གྲུབ་པ་རྩི་ལྷར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཟད་མ་ཟད་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ་ནི། རོ་བོ་ལྷར་ཡོད་ཟད་པ་ལ་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་

ཨ
ཨ
བཀྲིན་ཏུ་མཆོང་

༄༅། །མ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་གི་ཟེན་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །མ་ཟད་པ་ལ་འདྲ་འབྱུང་བ་མེད་དེ་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་སྟོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་ཀྱའི་རྟེན་
མེད་པས་སོ། །མ་ཟད་པ་དེ་ལ་འདྲ་འཇིག་པ་མེད་དེ་འཇིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པར་དགག་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་སོ་ཞེན།
མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་མེད་པས་སམ། དེ་གཉིས་པན་རྟེན་བརྟེན་པས་གང་གིས་གང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དེའི་མཆོང་ཉིད་འབྱུང་བ་དྲང་། འཇིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པས་བརྟེན་
པ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འཇིག་སྟར་བཀག་ཟེན་པས་ན་འབྱུང་དྲང་འཇིག་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་དངོས་པོ་མི་འགྲུབ་པོ། །བཞི་པ་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དབྱུང་པས་དགག་པ་ནི། འབྱུང་
འཇིག་ཡོད་ན། དེས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཞིག་འབྱུང་འཇིག་བྱེད་དམ། མི་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་བ་དྲང་འཇིག་པ་དག་འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་
ནོ། །མི་སྟོང་པ་ལ་འདྲ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་དང་སྟོས་པ་མེད་པས་འབྱུང་འཇིག་དག་འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་གཅིག་ཐ་དང་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པའམ་

འགྲུབ་པར་པའི་དགོངས་འབྱེལ་སྟོན་

གཞན་དུ་ཡོད། འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག་ལ་མཚན་ལྟོན་དོ་པོ་འགའ་བས་སྒྲུང་མུན་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་དོ། །འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་དོ་སྟེ་སྟོན་མེད་དུ་
 དམིགས་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ན་ཐུམ་སོགས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་དང་ནམ་ཡང་འགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ལྟོན་མི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བསྟུངས་ཏེ། གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མ་དམིགས་ལ་གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་པས་བྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཕྱིད་དགག་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་ཕྱིད་དགག་པ་དང་། རེས་དཔག་གི་སྐབས་ཕྱིད་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞིབ་མོར་དབྱུང་བ་འདི་སྟེ་བྱ། འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག་པ་ཡང་རྗེ་ཡན་ཚེད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དོ་སྟུམ་དུ་ཕྱིད་སེམས་ན་འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་
 པ་མིན་གྱི་གཏི་མུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བསྟུང་ནས། རབ་རིབ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོ་བ་མེད་པས་དགག་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བལ་ཏེ་འབྲུང་
 འཛིག་ནི་ཡོད་དེ་དེའི་རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་ལས་སྒྲོ། དངོས་པོ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལས་མི་སྒྲོ་སྒྲོ་བྱུང་བེན་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དུས་གཅིག་མེད་པས་སོ། །

༡༢༡། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་འགལ་ཞིང་དངོས་མེད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པས་མོ་གཤམ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་དངོས་མེད་རང་གིས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མེད་པས་
 དམྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱིད་རྣམ་པ་མེད་དོ། །དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་འོ་སྐྱེ་འགལ་བ་དང་དངོས་མེད་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་ན་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ།
 དངོས་པོ་འཛིག་པ་དང་། ཞིག་ཟེན་གྱི་དངོས་མེད་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཅེས་སོ། །ཡང་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་བ་དེ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ། དངོས་མེད་འཛིག་པ་དེ་ཞེས་ཤུག་མཆོག་པ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་
 སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཤུག་མེད་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཀྱིད་དང་པོར་བཤད་ཟེན་ཏེ། །བདག་དྲང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ནི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་
 དུ་མི་འབྱུང་བས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་སྐྱེ་མེད་དེ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་
 དམིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤྲངས་ཏེ་དེ་རྣམས་གཉིས་པར་མི་འཛིག་ན་རྟག་པ་དྲང་། དེ་ཞིག་ན་ཆད་པར་ལྟ་བུར་ནི་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ་གང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡང་ན་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དྲང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤྲང་

བར་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་ཆད་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་རྟག་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། འབྲས་ཕུ་དང་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་འཛིག་གི་རྒྱན་ཞེས་ཕུ་བ་དེ་མིན་པ་འཁོར་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དངོས་པོ་
 མི་རྟག་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་ཆད་པར་མི་འབྱུང་རོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱན་ཞེས་ཕུ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཁོ་རང་ཞིག་པ་ལ་ཡང་སྒྱི་བ་མེད་པས་རྒྱ་རང་རྒྱན་ཆད་པར་ཅིས་མི་འབྱུང་།
 རང་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ། རྒྱ་རང་བཞིན་མེད་ལས་ཅི་ཞིག་ཆད་དེ་མི་མིན་དོ། །ཡང་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་རྟག་པར་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་ཕུ་ལྟེ་རྒྱན་དེ་དོ་
 བོས་ཡོད་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་ཀྱང་རང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་ཕུ་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་འཛིག་གི་རྒྱན་དེ་མིན་པ་ཡིན་པར་འབྱུང་ན་རང་རྟག་ཆད་སོན་གནས་ཏེ། གང་འཛིག་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྱི་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ལ་དངོས་པོ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ནམ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་སོ་སྒྲོ་པོ་འགལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཕྱི་རྒྱ་འདས་པའི་དུས་
 ན་རང་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ་མིན་པའི་རྒྱན་རབ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མིན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟོག་པའི་སྒྲིད་ཅིག་མཐའ་མ་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་སྒྱི་བའི་སྒྲིད་ཅིག་དང་པོ་འབྲས་ཕུ་ཡིན་ཅིང་དེ་འདྲིའི་རྒྱལ་དུ་བར་མ་ཆད་པ་ལ། མིན་

ལྷོ། །པའམ་ལའོར་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཤིང་པ་དེ་བརྟགས་ན་མིང་དེ། ཡོད་ན་ཕྱི་མའི་ཤིང་པ་དང་པོ་འབྲས་ལུང་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ། ལྷ་མའི་ཤིང་པ་ཐ་མ་འགགས་པའམ། མ་འགག་པའམ། འགག་བཞིན་པ་ལས་སྟེ་གྲང་། ཤིང་པ་ལྷ་མའི་སྒྲིང་ཅིག་ཐ་མ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། ཤིང་པ་དང་པོ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་དེ་རྒྱ་མིང་པར་ཐལ་པ། ས་བོན་ཆོག་པའི་སྟུག་བཞིན་ན། །ཐ་མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་ཆེ་ནའང་ཤིང་པ་དང་པོར་སྟེ་བ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་དེ། ཤིང་པ་དང་པོ་རྒྱ་མིང་དུ་ཐལ་པ། དེ་ལྷ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་རོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་མིང་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་པ་དང་། ལྷ་མ་རྟག་པ་དང་། ས་བོན་མ་ཞིག་པ་ལས་སྟུག་སྟེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །འགགས་བཞིན་པ་ད་ལྷ་པ་དང་སྟེ་བཞིན་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་ཤུད་པ། ཐ་མ་འགགས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་སྟེ་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས། འགགས་བཞིན་པ་ནི་ཤིང་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་པ། སྟེ་བཞིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་པ་ཡིན་པས་ཤིང་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པར་ཐལ་པེ་ཞེས་གལ་དེ་ཐ་མ་འགགས་བཞིན་པའི་ཆེན་ཤིང་པ་དང་པོར་སྟེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་འགག་བཞིན་པ་ནི་ཤིང་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་བཞིན་པ་ཡང་ལྷ་མ་ལས་ཤིང་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་དེ་ལྷ་མ་འགག་བཞིན་པ་དང་ཕྱི་མ་སྟེ་བཞིན་དག་ནམ་ཡང་ལྷ་ན་ཅིག་དུ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ན། འདིར་བྱོང་།

ལ་ལྷན་པོ་གང་དག་ལ་འཆི་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་སྒྲེ་བ་ཞེས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རམ་ཏེ་དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །ཡང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གཉིས་སྒྲུང་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུ་བ་ནི། དེས་ན་གང་སྒྲེ་བ་ལ་འཆི་བ་མེད་ལ།
 འཆི་བ་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་ན་དེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་འགགས་མ་འགག་སྟེ་གསུམ་གཉིས་པོ་ལ་སྒྲིད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་རིགས་ན་གཤམ་བྱ་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གང་མེད་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲིད་པའི་རྒྱན་
 ཡིན་པར་འཐད་དེ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་དྲར་འཇིག་པ་ལ་བརྟུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ལུ་གཅིག་པ་འོ། །།ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་
 བོ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྒྲེ་མེད་ཆོས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གསེགས་དྲིང་འདྲ། ཞེས་སྟེ་གཉི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། ལམ་བའི་རྒྱན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྐླལ་བ་གྲངས་མེད་པར་ཆོགས་བསགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་དགོས་ཀྱི། ཆོ་རེ་རེ་དང་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེ་ཙམ་ལ་མིན་པས་སོ་ཞེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུར་

2000

འདི་ཀུན་རྒྱལ་པ་ཤད་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཞིན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ་སྤྱི་འཇིག་ཅན་དང་དུ་མ་དང་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་
མིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བལ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་སྤང་བོ་བརྟེན་བ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་སྤང་བོ་དེར་བརྟེན་བས་མེད་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤང་བོ་དང་ལྟན་བ་མིན་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གྲང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པ་ལྟས་བརྟགས་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་ངོས་དང་གཞན་ངོས་ལས་གྲུབ་པ་དག་ག་པ། ཉེ་བར་ལེན་བ་མེད་པའི་རིགས་པས་དག་ག་པ། གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱེད་
བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་བ་མིན་པར་འདོད་ན་རང་བཞིན་ལས་ནི་གྲང་མེད་པ་དེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ནི་གལ་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཏེ་གྲང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་དེ་བཅོས་མ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་བ་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནི་ལྟར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དྲང་ནི་གཞན་དངོས་པོ་དག་མ་གཏོགས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་དེ་ནི་གྲང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་

༡། ཁོ། མང་པ་ཀུར་པ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་དེ། མངས་ཀྱི་ཀྱུང་གི་ཕུང་ལཱ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞིག་གྲུབ་ན་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 པོར་འབྱུང་དུ་ཀྱུག་གུང་། ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་གྲུབ་པས་སོ། ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེས་ཕུང་པོ་རྗེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན། ལེན་པ་པོ་སྤྱི་ཀུང་མ་སྒྲུང་བས་སོ་ཞེས། གྲུབ་ཉེ་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ནོར་
 བྱེད་དུ་ནོར་ལེན་པ་པོ་སྤྱི་ཀྱུང་ལྟར་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རུ་འགྱུར་པ་འགྲུབ་ཞིག་ཡོད་ན་གྲུབ་ཟེན་དེ་ནི། དེ་གཏོད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་
 འགྱུར་པ་ལ་རག་མོད་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོགས་སྤྱི་ཀུར་པ་འགྲུབ་ཡང་མེད་ལ་གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེས་ནི་རྗེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཉེ་
 བར་ལེན་པར་འགྱུར་ཉེ་ལེན་པ་པོ་མེད་པས་སོ། དེས་ན་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་སྒྲུང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པར་རྣམས་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཉེ་འགྱུར་པོ། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་རྣམས་ལ་ལྟས་ནི་བཅོལ་བྱས་ན་གང་ཞིག་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་ཚུགས་རྣམས་པ་བཞི་ཉིད་དུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་

པ་པོའི་མཚན་ནི་ད་ཅན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡི་སྒྲུལ་རིམ་ལྟར་གདུགས་ཏེ་གདུགས་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་བྲུང་བྱའི་ལུང་པོ་དགག་པ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་བྲུང་བར་བྱ་བ་ལུང་པོ་
དེ་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་ན་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ལ་ལུང་པོ་བདུགས་པར་བཀག་ཟེན་པས་སོ། །ལུང་པོ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་དོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། བདུག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་གང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཡོད་པར་བྱ་རྒྱུ་རེ་སྒྲན་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་བཀག་པས་གྱུ་བ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེར་བྲུང་སྟེ་བྲུང་བྱ་ལུང་པོ་དང་དེ་ཉེར་ལེན་ཏེ་ལེན་པོ་དག་རང་དངོས་གཞན་དངོས་གཅིག་དང་ཐ་དད་སྟགས་རྒྱུ་པ་ཀྱན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚས་ཀྱན་ནམ་
ཉེར་ལེན་དང་ལེན་པོས་སྟོང་པས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའང་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་རིམ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་འདྲོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་རུལ་ནི། རང་
སྟེ་དངོས་སྒྲུ་བ་རྒྱུམས་ན་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཟེགས་གཟན་པ་སྟགས་སྤང་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སྟོང་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན། བྱོད་གྱིས་དེ་བཞིན་

2000

བེག་ལྷུ་པ་པ་མི་ན་མོ། །དེ་ས་ན་ལྷོང་པ་ར་པ་ལྷོང་པ། གང་ལྷོང་ལྷུ་དེ་དེ་དམིགས་གང་དུ་གྱེ་ལྷོས་པ་འཛིག་པ་དེ་ཆེད་ཡིན་གྱི། ལྷོང་སོགས་གྱེ་ལྷོས་པ་ལྷོང་པ་དེ་ཕྱིར་མི་ན་མོ། །དེ་ལྷུ་ར་ཡང་དག་པ་དེ་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷོང་
 རོ་ཞེས་ཀྱང་མི་པ་ལྷོང་དེ་མི་ལྷོང་པ་དེན་པ་ར་ལྷུ་པ་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་ལྷུ་ཞིང་གཉིས་ག་ཡིན་པ་དྲང་། གཉིས་ག་མིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་མི་ལྷུ་ལྷུ་མཐའ་བཞི་དེ་ལྷོས་པ་མེད་པས་སོ། །དོན་ཅི་ཞེན། དོན་དམ་ལ་
 གཞུག་པ་དེ་ཕྱིར་ལྷོ་འདོགས་བསལ་པ་དེ་ཆེད་དམ། ཐ་ལྷོང་གང་གསལ་པ་དེ་དོན་དུ་ལྷོང་དོ་སོགས་ལྷུ་པ་ལྷོང་པ་ར་ལྷུ་པ་པ་ཡིན་མོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལྷོང་སོགས་བཞི་མི་མངའ་པ་འབའ་ཞེས་རུ་མ་ཐད་གྱེ་རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་ལྷུ་པ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་བཞི་རང་བཞིན་གྱེ་ལྷོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདྲི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་། མཐའ་ཡོད་པ་དྲང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི་ཞི་བ་འདྲི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་དེ་ལྷོས་པ་མཐའ་དག་དང་ལྷུ་པ་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོན་ཉིད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྷུ་པ་པ་ར་བ་རུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འཕྲུ་ལྷུ་ལི་རྟེ་འགྱུར་ལས། གང་གིས་འཛིན་སྟུག་བཟུང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལྷུ་རྟ་འདས་པ་ལ། །
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་ཅིང་མ། །མེད་ཅིས་རྣམ་རྟག་རྟག་པར་བྱེད། །སོགས་འགྱུར་པ་ལེགས་གསུངས་སོ། །གང་ཐག་གང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིས་མཛོན་ཞེན་གྱེ་འཛིན་པ་སྟུག་པོ་ཡིས་བཟུང་

ལག་འཁུར་གསུང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ཆགས་རྒྱུ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། མིང་པའི་རྒྱུ་མི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ལས་བསགས། དེ་ལས་མིང་པ་རྒྱུ་པར་སྐྱེ་བས་
 སོ་རྒྱུ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་མིང་པར་བསྐྱར་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མོང་དུ་དགག་པ་
 བསྐྱར་པ། སོ་སོར་དགག་པ་བསྐྱར་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རྟེན་མིང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། རྒྱུ་མིང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། དམིགས་པ་མིང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་འོ། །
 དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་མིང་དེ། དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ན། མདོ་ལས། འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཀུན་རྟོག་ཡིན་ལ་འདིར་གསུམ་སྟོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྦྱང་། རྟེན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས། ཞེ་
 སྦྱང་། གཏི་མུག་རྒྱུ་ས་ནི་རྒྱུ་མོང་གི་རྒྱ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་གིང་། སོ་སོའི་རྒྱ་རིམ་པར་དེའི་ལུས་སྐྱེ་བ་དྲང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ་དེའི་ཕྱིར་གང་དག་

མཁའ་འགྲུ་ལྟར་མཁའ་

༡༡། །སྤྱུག་པ་དྲང་། མི་སྤྱུག་པ་དྲང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ་དེ་བྱིན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདུག་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྩི་ལྟ་བུར་ཡང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བདག་བརྟགས་པར་བཀག་ཟེན་ལ། རྟེན་དེ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་ཀྱང་རྩི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་ལ། ཉོན་མོངས་རྣམས་རྩིག་ངོས་ལ་རི་མོ་ལྟར་རྟེན་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་ཞིག་གི་ཡིན་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་འགྲུབ་སྟེ་གང་ཡང་མེད་པར་ནི། བརྟེན་པ་གང་གི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལྟལ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི་མེད་ལ་བདག་ཀྱང་མེད་ན་འང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟན་ཅིག་སྟེའོ་སྟུམ་ན། རང་ལུས་ལ་ལྟ་བུའི་འཛིག་ལྟ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སམ་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མེད་པར་རང་ལུས་ལ་བལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་ལུས་ནི་གཟུགས་སྟགས་ལུང་པོའི་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་པོའི་འཛིག་ལྟ་སྟེ། དེ་ནི། ལུང་མིན་ལུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2000

[illegible]

ཆ
ལྷན་གྱི་པ་བློ་བྱེད་ ། མཆོག

༡། །ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་དགག་པ། གཏི་སྤྱུག་ཕྱེ་ཕྱག་རྩ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་དགག་པ། འབྲས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་པ་རྟེན་པས་དགག་པ།
མཚ་རྟེན་རྟེན་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མའི་རྟེན་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་དང་གཞུགས་བརྟན་འདྲ་བ་རྟེན་རྟེན་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱུག་པ་དྲང་ནི་མི་སྤྱུག་པ་ཡི་མཆོན་མ་བདེན་པ་ཞིག་འབྱུང་པར་ཡང་ནི་ག་ལ་འབྱུར་ཏེ་རང་མཆོན་མ་
ལྷན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྤྱུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡི་ལྟོས་ས་མི་སྤྱུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་སྤྱུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་རིང་པོ་དང་ཐུང་རུ་ལྟར་སྤྱུག་ཕྱེད་མེད་པ་བརྟེན་ནས་
གདགས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤྱུག་པ་དོ་བོས་ཡོད་པ་འབྱད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྱུག་པ་རི་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱུག་པ་ཞེས་ནི་མི་སྤྱུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་མིན་པས་དེ་ཕྱིར་མི་སྤྱུག་པ་འདྲ་འབྱད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཆོན་མ་སྤྱུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུར། དེ་བཞིན་མི་སྤྱུག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་སྒྲུང་ཡང་
ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཏི་སྤྱུག་ཕྱེ་ཕྱག་རྩ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དགག་པ་དང་། དགག་པས་ལྷན་པའི་འབྲས་སུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁུད་པར་དགག་

པས་འཁྲུག་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

དཔེ་འདི་ལ་པོ་ལོ་གང་ཟག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་པར་མཆོངས། ལུལ་ཡོད་མེད་མཆོངས་པ་ལོ་ཚུལ། འདི་ན་པ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་གཏི་མུག་གི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལུང་ལུ་
 གྲུ་ཅིག་མེ་མེར་འདིག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ལུང་ལུ་སྒྲུག་པ་སྒྲུལ་ལ་པ་ལོ་ལོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་འདི་ན་དང་། ལུང་པོ་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདི་ན་པ་ལོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་
 ལུང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་ལོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འདི་ན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འདིག་པ་ཡིན་ན་ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་གང་ལ་མི་རྟག་པ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་རྟག་པར་འདི་ན་པ་དེ་དེ་ལྟར་ལུང་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་སྒྲུག་པ་སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་མེད་པ་དེ་དག་གི་ལུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་བརྒྱུན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དེ་དེ་རྒྱ་ཅན་གཏི་
 ལུག་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་གཞན་གསུམ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅིས། དེ་ལྟར་འདི་ན་པ་ལོག་མིན་ན། ཅིས་འཕྲུང་ཡང་། འདིར་བྱ་བ་ལྟར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས། དེ་ལྟར་འདི་ན་པ་ནི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོང་པ་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པས་མི་རྟག་པ་ལོ་ཞེས་འདི་ན་པ་འདྲ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལོ་ཡིན་ལུགས་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་

ལྷ་
ཆུང་གི་མཆན་

༡། །དུའང་ལྷ་པ་མེད་པས། མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟག་འཛིན་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་མ་ལྷགས་ཁུད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་
འདིས་དེ་ལྷ་པ་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོག་བཅད་འདི་སྟེང་འཛིན་ལའང་བསྒྱུར་ན་གསལ་ལོ་སྟུང་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཛིན་པ་ཅམ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་
ན་འཛིན་པོ། གཞུང་བྱ། བྱ་བ་རྣམས་ལྷ་པ་པོ་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་འཛིན་སྟངས་གང་གིས་འཛིན་པ་དྲང་། འཛིན་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དྲང་། བདག་གམ་སེམས་འཛིན་པ་པོ་དྲང་། གྲང་གཞུང་པར་བྱ་བ་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཉི་པར་ཞི་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་སོགས་དང་། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་སོགས་དང་། གཞུགས་སྒྲུ་རོ་སོགས་དང་། ཡང་ན་རྒྱུན་བརྟགས་པ་སོགས་སུ་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིད་པོ་དྲང་བྱ་བ་དྲང་ལས་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིར་དགག་པ། ཕྱི་བྱག་རྟུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པའི་ལྷས་ཕྱིན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་འུམ་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་རྟུ་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

ན་གང་ཟག་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ཅིང་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གནིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་ཤིང་དེ་སྐར་གྱུ་བ་ཟེན་ལ་མི་དགོས་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་ཤིང་དེ་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་ཤིང་དེ་གྱུར་མ་གྱུར་གནིས་མིན་པ་ནི་གྱུར་བ་ཞིན་པ་མི་ཤིང་དེ་ཕྱིང་མ་ལོག་ཕྱིང་ལོག་མི་ཤིང་པ་སྟེ། །དེ་གསུམ་དུ་མི་ཤིང་པ་སྟེན་ལྷག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤིང་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོ་གཙུ་བོས་རྒྱུ་པར་དུ་བྱོད་ཅིག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་སྟེ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་ན་ནི་ལྷ་གྱུར་ན་དེ་ཡོད་པར་ལྷག་དེ་མོ་གསུམ་གྱི་སྟེ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་སྟེ་བམེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད་དེ་མོ་བསུམ་གྱི་སྟེ་ཅན་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་བདག་དང་གཞན་གནིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་དེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལྟུ་ལ་ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཙང་དང་། རྒྱ་བ་དང་། བདེ་བ་དེ་དག་ཏུ་གིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་དེ་ལྟུ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པས་བདག་མེད་བཞིན་ནོ། །གལ་དེ་བདག་དང་།

[illegible]

༡། གཙང་བ་དང་། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་མེད་ན་ནི་དགག་བྱ་མེད་ན་ར་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་མི་གཙང་དང་མི་རྟག་དང་། རྟག་བསྐལ་ཡང་འགལ་བྱ་མེད་ཅིང་ལྷོས་ས་མེད་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
དེ་ལྟར་རྟག་པ་བདག་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱད་ཅར་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས་དེའི་
ཐུ་ཅན་མ་རིག་པ་ནི་འགགས་པར་འགྱུར་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་ནས་ཆ་གིའི་མཐར་ཐུག་པ་འགགས་པར་འགྱུར་འོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དགག་བྱ་
མ་རིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཅི་ཞིག་འགག་སྟེ། རྣམ་མཁའི་ཆོར་མ་མེད་པ་ལ་སྐལ་སྤང་བའི་ཐབས་མི་ཆོལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མེད་པ་འང་ཅིས་མི་གྲུབ་སྟེ་མ་ན། དེ་འདྲའི་སྤང་བྱེད་ན་
དམ་པར་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཇམ། མེད་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་ཏུ་མི་གཏུབ་པས་ནི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ་
དེའི་ཐུ་མཆོན་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་ཞིག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ནི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་མེད་

[illegible]

དུ་སྤྱི་ཞིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ་སྤྱང་བྱ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉི་ལུ་གསུམ་པ་འོ། ། །ཉིར་བཞི་པ་བདེན་བཞི་བརྟག་པ་འི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི།
 འཇམ་དཔལ་འདུ་བྱེད་མ་སྟེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་བ་མས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དོ་
 ཞེས་འགོག་ན། ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི། དགོན་མཚོག་གསུམ། ལས་འབྲས་འཛིན་རྟེན་གྱི་བ་སྤྱད་རྣམས་མེད་པར་བཤལ་ལོ། །ཞེས་ཁྱོད་པ་བཀོད་པ་སྤྱང་བ་འི་དོན་རྩ་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་དེ་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་པ་དགོད་པ། ཁྱོད་པ་འི་ལན་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི་མེད་པར་བཤལ་བ། དགོན་མཚོག་གསུམ་མེད་པར་བཤལ་བ། ལས་འབྲས་མེད་པར་བཤལ་བ། འཛིན་རྟེན་གྱི་བ་སྤྱད་མེད་
 པར་བཤལ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདྲི་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱབ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཡང་དང་པོར་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་མ་བར་འཛིན་པ་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་འཕགས་
 པ་འི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་བཤལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀྱང་འབྱུང་ལས་སྤྱག་བསྐལ་སྟེ་བ་དང་། ལམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་དགག་པ་སོགས་འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞི་པོ་མེད་པས་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་

2000

[illegible]

༡༩། མིན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་སྟགས་དང་། རྒྱལ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་། ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་སྟགས་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། བྱོད་སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་
 མཐུན་གཅིག་ལུ་བཀག་ཅོམ་གྱི་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པའི་སྒྲིལ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་པས་ནོངས་ལ། འདིར་ནི། གཞན་ལས་སེས་མིན་ཞི་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟར་མཐུན་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲིལ་པ་ཀུན་དང་བུལ་པ་ཡིན་
 གྱི་ཕྱགས་རེ་བ་ཉི་ཆེ་བ་གཞན་ལ་སྟོས་ན་སྟོང་ཡང་སྟོང་པ་སྟགས་གང་སྟོམ་པ་དེས་མ་སྟོང་པས་སྟོང་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བུ་བའི་སྒྲིལ་འདུག་པའི་དོན་ཡང་མ་སེས་པ་དེ། བྱོད་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཅེས་པའི་དོན། དགག་བུ་བཅད་པའི་མེད་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་པའི་དོན་དུ་གོ་ནས། མི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ཕྱགས་སྟོང་ངོ་ཞེས་དེ་འབའ་ཞིག་རང་ལ་དམིགས་འདུག་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་པ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་མིན་
 ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཅེས་སྟགས་ལྟར། རྒྱེན་ལས་གང་ལྟར་བ་དེ་ཉིད་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །
 དེས་ན་བྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཅོམ་གྱི་དོན་དུ་མ་སེས་པས་སྟོང་ཉིད་མཐུན་བུལ་གྱི་ངོ་བོ་མི་སེས་ལ། དེ་མ་སེས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་མེད་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིལ་

དཔེ་དུ་བ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་ཤེས་པར། ལྷོང་པ་ཞེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཟུང་ནས་ལྷོང་པ་འོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་གོ་བ་དེར་གྱིས་པའོ། །དེས་ན་ལྷོང་དོ་ཞེས་
 མ་སྒྲུབ་ན། མཐར་འཇིག་མི་ཤིགས་ལ། ལྷོས་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་པ་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་ན། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ། དེ་དག་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་གང་ཞེ་
 བ་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་དྲར། གནས་ལུགས་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་འོ། །གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ནི་ཐབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྒྱལ་པར་མི་ཤེས་སོ། །བསྟན་བྱ་དོན་དམ་སྟོན་པར་མཛད་ནའང་བརྫོང་བྱ་རྫོང་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར་དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་པར་ནམ་ཡང་མི་རྒྱས་ལ།
 དེ་མ་བསྟན་ན་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས་དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་མཐའ་རེ་རེ་བཀག་ཅུ་མིན་ཀྱང་བཞི་ཆར་བཀགས་པའི་སྒྲུབ་བྱལ་
 ཞིག་གསུང་པའི་སྒྲོ་དོར་མཛལ་བར་དགའ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། མཐའ་གང་དང་གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་

༡། །རིགས་པས་སྐྱེས་སྐྱུངས་ནས། མཐའ་སྐྱོས་པ་ཀུན་བྲལ་ལ་གནས་དགོས་ཀྱི། མཐའ་རེ་རེ་བཀགས་པའི་སྐྱོང་པ་ཙམ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཡིན་ཀྱི། རོན་དམ་དངོས་མིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པའང་སྐྱོང་ཉིད་ལ་སྐྱོས་པ་
 ཀུན་ལོག་དགོས་པས་གང་ལ་ཞེན་པ་དེ་སྐྱེས་སྐྱུང་པ་ཙམ་སྐྱོང་ནད་འདོན་ཆེད་བཟུ་སྐྱེན་བཏང་པ་བཞིན་ཏེ། སྐྱེན་ཉིད་ཕྱིར་མི་འབྱེན་པར་ཁོང་དུ་འཛིན་ཀྱི་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཕྱིས་པ་
 རྒྱུ་ས་ཀྱིས་གཟུགས་བཀག་པ་དེ་ཙམ་ཀྱིས་སྐྱོང་ཉིད་དང་དེའི་དགོས་པ་དང་དོན་གྲུབ་པར་བསམས་ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པ་ནི་གཞིན་པོ་ཉིད་སྐྱོས་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་སྐྱོང་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཐ་སྐྱད་དུ་གདགས་པ་ཙམ་སྐྱོ། དེ་སྐྱུར་མ་གདགས་ན་ཞེན་ལུལ་སྐྱེས་མི་ཕྱིན། མ་ཕྱིན་ན། སྐྱོས་བྲལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་རེག་སྐྱོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོང་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་པར་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གདགས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེན་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱོང་པ་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་གནས་ལུགས་མཐའ་ཐུག་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཀྱང་ཙམ་དང་། མཐའ་ཐུག་གི་དོན་ནི་སྐྱོང་མི་སྐྱོང་མོགས་སྐྱོས་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀུན་ལས་
 འདས་པར་མི་གེས་པར། ཐ་སྐྱད་ཙམ་པོ་རང་ལ་དོན་དམ་དུ་ཞེན་པ་དེས་ཐ་སྐྱད་ལས་འདས་པ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་གེས་སོ། །འོན་དོན་དམ་ཁོན་བསྐྱེན་པས་ཚོག་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེན། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྐྱོས་པས་

བཀག་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

བཅིངས་པ་ལ། དང་པོ་ཐ་སྙད་གྱི་སྒྲིག་པ་མ་བསལ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་མི་རྣམ་གཤིས་ཐ་སྙད་གྱི་ལམ་ནས་བགྱི་བར་མ་བྱས་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་མི་རྣམ་པས་ངེས་པར་རྒྱ་སྒྲིལ་བ་ལ་གྱུ་བཞིན་དེ། དམ་པའི་དོན་མ་
 བསྟན་པར་ཐ་སྙད་ཅུ་ལ་གནས་ནས་སྒྲིག་གུན་ཞི་བ་མ་ཐར་བྱལ་གི་སྤང་འདས་མི་ཐོབ་པས་སོ། །དེའི་སྤྱད་དུ་གང་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིག་བྱལ་ཅིག་ཆར་བསྟན་མི་རྣམ་པས། རིམ་གྱིས་སྒྲི་འདོགས་སུན་
 སྤངས་དེ་སྤོང་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སྤོང་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའོ་སྟུ་ལ་དུ། དོན་དང་དགོས་པ་དང་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བལྟ་བ་དེ་ནི་བྱུ་སྟན་ཁོང་པར་འབྱེལ་བ་ལྟར་སྤང་སྟེ། བམ་མཁའི་བླ་བ་བསྟན་པ་ན་སོར་ཕྱེ་ལ་རྒྱར་བལྟ་
 བ་འམ་ནམ་མཁའ་མེད་པར་གོ་བའི་སྤྱད་དུ་ནམ་མཁའ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟུས་ན། དེས་ནམ་མཁའི་འདུ་གེས་མི་སྒྲིག་པར་ནམ་མཁའ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་དོ་སྟུ་ལ་དུ་སྤྱར་ཞེན་ན། སྤྱར་ཡང་སྟུས་གྱང་
 དེ་འདྲ་བས་ཞེན་པ་དེ་སུན་སྤང་བར་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། གེས་བརྗོད་འདུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཞག་འཐད་ལ། གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་དང་། མཐའ་གུན་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཟུང་བ་ནི་ན་གཤིས་འཛམ་པའི་བདུད་ཅིས་མེད་

श्री कृष्ण

༡༩། །པའི་ཉེས་པ་དུང་ནས་འབྱིན་ཏེ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་རྟག་བརྟན་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་འཐོབ་པས། གོང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་གིན་རྟུ་ཟབ་པས་ལྟ་དཀའ་བ་དེ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་སྤེས་རབ་རྒྱུ་བ་
 རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་འབྱུ་ལོགས་པར་མ་བརྟལ་ན་འབྲས་སུ་མེད་ཀྱང་བྱེད་པོ་བརྒྱུག་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་བརྒྱུག་སྒྲིམ་ན་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་གཟུང་ཉེས་དྲང་རིག་སྤྲུགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་
 བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུལ་སྤྲུགས་སྒྲིན་མན་ངག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་བཟུང་ན་ནོར་འགྲུགས་ལ། དེ་དང་བྲལ་ན་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རིག་སྤྲུགས་གང་ཞིག་མན་ངག་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒྲུབས་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཕན་
 འདོགས་ཀྱང་། མན་ངག་ལས་ཉམས་པས་སྒྲུབ་པོ་སྤང་བ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཅམ་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་ལ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་རྟེན་དངོས་པོ་སོ་སོར་བདེན་པར་བཟུང་ནས་
 སྟོང་ཉིད་ཉིད་སྒྲིན་བརྟང་བ་ཁོང་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་བཞིན་ཅི་ལ་སྟོང་ཞེས་ཆོས་སྤང་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ནང་ནས་འདིར་སྟོང་ཉིད་མེད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་འཛིན་པ་དེས་སྤང་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་སྟེར་ན་སྟོ་ཞུན་པས་སྟོ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདྲི་ཡི་ཟབ་མོའི་གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐེན་པར་གྱུར་ནས་བྱལ་བའི་བྲགས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྒྲུན་པ་ལས་དེ་གིག་རབ་དུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་

2000

ལས། དེ་ནས་པཱེམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ཡིན་པར་འདི་སྐུ་ཏུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཚོས་ཟབ་མོ་ཟབ་པར་སྒྲུང་བ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་གའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ། ཞིབ་མོ་མ་ལས་གིང་
མཛེངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐུགས་སུ་ལུབ་སྟེ། དེ་གལ་ཏེ་ངས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ན། གཞན་གྱིས་ངའི་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ང་ལ་གཞོན་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་ཁུམ་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་བས་
གང་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་དགོན་པ་རབ་རྟུ་དཔེན་པར་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པ་རབ་རྟུ་ཐོབ་པས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཟབ་ཞེ་སྒྲོས་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བུས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་
ཚོས་ཞིག་བདག་གིས་རྟོད་ །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འདུག་པས། །མི་སྒྲིན་གས་འདབ་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྒྲོན་མི་འདུག་པའི་འཐད་པ་ལ་བཞི། སྒྲོན་གྱི་གཞི་མི་འདོད་པ། སྒྲོན་
པོན་གྱི་གནས་བསྟན་པ། ཉེས་པ་བསྒྲོག་སྟེ་བསྟན་པ། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འདུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་མི་འཐད་པ་སོགས་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རིང་གིས་འདོད་པའི་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་སྒྲོན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདི་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལ་སྒྲ་འགྱུར་ལས། ཁྱོད་ནི་ང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད། །

ཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཚོ་ཞིག་འདུག་ཅིག་ལ་སྟགས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་རང་རྩ་ལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྟེ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་སྟེ་ཚོགས་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་མ་གཤམ་ནས། དེ་
 མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་པས། དེ་རྟེན་འབྱུང་མིན་པར་ལས་བྱུངས་པས་དེ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་གཞན་སྟོང་པར་སྟེ་བ་ལ་རྟ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་གྱིས་བརྒྱུག་གོ་ཞེས་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟ་ལ་
 ཞོན་བཞིན་དུ་མི་སྟོང་ཞེས་སྟེ་པས། མི་སྟོང་ན་ཐ་སྙད་དེ་ཀྱན་བརྒྱུག་འགོ་བས་རྟ་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བས། རྟ་དུ་བདེན་བཞི་མེད་པ་སྟགས་གྱི་སྟོན་རང་གི་ལས་ལེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས།
 སྟོན་མེད་པའི་ལུགས་ཅན་གཞན་ལ་འགོད་པ་ནི་རང་གི་རྟེན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་རྟ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ཡིན་པར་མ་གཤམ་ནས། གཞན་གྱིས་རྟ་སྟགས་པའི་སྟོན་ཡིན་པར་བསམ་པའོ། །མདོར་ན་རྩུར་སྟེ་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟ་ལ་
 ཁྱོད་རང་ཉིད་ཞོན་བཞིན་དུ། རང་གི་ཉེས་པ་རྟ་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོན་འདི་ཀྱན་ཁྱོད་ལ་འདུག་གོ་ཞེས་སྟེ། དཔེ་འདི་ཡང་ཕྱ་ཞིང་ཐབ་པར་འདུག་གོ། །མི་སྟོང་ན་བདེན་བཞི་སྟགས་ཇི་ལྟར་མི་རུང་སྟེ་
 མ། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་པར་རྟེན་སྟེ་ལྟ་བུ་པར་ཁྱོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྟ་སྟེན་ལ་མི་སྟོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རྟ་སྟེན་ནམ་རྟེན་འབྱུང་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་ལྟ་པོ། །དེ་ལྟ་ན་རྟ་སྟེན་གྱིས་ལུས་

ཀུན་གྱི་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབྱུང་མ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་གསུམ་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགྲེལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགྲེལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ས་པས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་ཉེས་པ་བསྒྲིག་ཏེ་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བདེན་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ། དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ། ཐ་སྟོད་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་བདེན་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན།
 རྣམ་པ་ཤད། དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདྲི་ཀུན་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྱུང་མི་རུང་བས་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་
 སྤྱོད་པ་ཕྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན་སྟེན་པས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་སྤྱོད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ན་སྟེན་པས་ཡོད་
 བདེན་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྟེན་པས་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་གུ་རྟེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་

༡། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱན་འབྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་འགག་པའི་
འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་སྟག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་ལྟར་དེ་ནམ་ཡང་མི་འགག་པས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་བྱེད་འགོག་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་མ་
སྒྲིམ་པར་ཡང་ཡོད་ལ་གསར་དུ་སྒྲིམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་དྲག་པ་ལ་བྱ་བ་མི་འདྲག་པས་དང་། ཡང་དག་ལྟ་སྟོགས་གྱིས་ལམ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་རུང་ན་བྱེད་གྱི་འདོད་པའི་ལམ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དོན་མེད་དོ། །གསུམ་པའི། དེ་ལྟར་གང་གི་ཆེ་སྟག་བསྐལ་དང་རྒྱན་འབྲུང་དང་། འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིན་པོའི་ལམ་གྱིས་སྟག་བསྐལ་འགོག་པའི་
འགོག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའི། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་མ་བསྒྲིམ་པར་ཡང་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི་སྟག་
བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་སྟག་བསྐལ་དེ་ནི་གཞོད་ཏེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར། ཡོངས་ཤེས་རང་བཞིན་གནས་པ་ཞེས་སྟེ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གནས་པ་གསར་དུ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །དེ་

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व जल विभाग

བཞིན་དུ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་འགོག་པ་མཛོལ་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་སྒྲིགས། བཞི་པོ་དག་གྲང་ཡོངས་གཤམ་བཞིན་དུ་གསར་དུ་བྱུང་བ་རེ་རུ་དོ། །གཉིས་པ་
 དགོན་མོ་ཆོག་གསུམ་མེད་པར་བཤམ་བ་ལ་གསུམ། དགོ་འདུན་དང་། ཆོས་དང་། སངས་རྒྱལ་མེད་པར་བཤམ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མི་གཏོང་ན་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་གྲང་སྤར་རང་བཞིན་ཉིད་
 གིས་ནི་ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིས་ནི་ལྟར་གསར་དུ་འཐོབ་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲིར་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་མེད་ན། འབྲས་གནས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་དེའི་ཞུགས་པ་དག་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གལ་
 དེ་ཕྱིས་བྱ་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་རྒྱུ་ཉྱེས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་པ་
 མིན་ན་སངས་རྒྱལ་གྲང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པས་བྱུང་རྒྱུ་ལྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་གཤམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བཤམ་བ་པར་འགྱུར་དེ་གཞན་ལ་མི་
 ཉོས་པས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུང་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེ་མཛོལ་དུ་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བཤམ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྤར་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱལ་མིན་པ་ལམ་སྐྱོབ་པ་

མི་འཐད་པར་བཟུང་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་ལུས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་བཞིན། གང་ཟག་བྱེད་པོ་ལུས་བྱ་བ་རྩོམ་བཞིན་པ་འད-
 མེད་པ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱ་བར་འགྱུར་བས་ལུས་ཀྱང་བྱ་བ་རྩོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུས་སྟགས་ལུས་མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རང་
 བཞིན་ཡོད་ན་འགོ་བ་རྣམས་སྐར་མ་སྒྲིམ་པ་དང་ཕྱིས་མ་འགགས་དྲང་དུས་ཀྱང་ཐེར་ཟུག་དུ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་བདེ་ལྷག་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཕྱི་སྟགས་ཀྱི་གནས་སྐར་མ་སྐར་མ་ཆོག་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གལ་དེ་སྒྲིང་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱེད་པར་སྐར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དྲང་ལྷག་བསྐྱལ་གཏན་དུ་ཟད་པའི་མཐར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དྲང་ནི་ཉེན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་ཡོད་གསར་དུ་སྒྲིང་
 བུའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དཔུམ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཟག་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྷག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དྲང་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཉིད་དེ་དག་
 ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་དེ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལྷག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་གེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་སྒྲིང་བ་

ལྷུང་འདས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉིས་པ་གཞན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ། དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་འདི་ཀུན་མི་སྤྱོད་ན་རོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་
 འཇིག་པ་མེད་ན། རྒྱ་གར་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་ལུ་གར་འགགས་པ་ལས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ན་ལས་འདུལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷུང་འདས་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་
 དགག་པ། ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་བལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལས་ཉོན་ལྷུང་པ་དང་འབྲས་ལུ་སྤང་བོ་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ལྷུང་འདས་མི་འདོད་ན། འོ་ན་ལྷུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་
 ལྟར་ཡོད་སྤངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པུང་གི་ཆོས་སྟར་མེད་གསར་དུ་རོ་བོས་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་སྤང་བོའི་རྒྱན་ཆ་དྲ་པ་མེད་པ་དང་ཐེར་ཟུག་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་མེད་པ་དང་སྟར་ཡོད་འཇིག་པས་འགག་པ་མེད་པ་དང་སྟར་མེད་
 འབྱུང་བ་ལས་སྤེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་སྟེ་སྤྱོད་ན་ལས་འདས་པར་བརྟེན་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷུང་འདས་མཐའ་བཞིར་དགག་པ་དང་། རྟོགས་པ་པོའི་ལྷུང་འདས་དགག་པ། དེའི་བྱུང་བའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མོ་མོར་དགག་པ་དང་། ལུན་མོར་དུ་དགག་པའོ། །དང་

༡། །པོ་ལ་གཉིས། མུང་འདས་དངོས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བཅ་མེ། མུང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་སྒྲི་བའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་འགོག་བྱེད་ཅུ་ལོན་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་
 དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རེ་ཞིག་སྒྲི་དང་པོ་བྱོད་འདོད་པ་ལྟར་མུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཀྱ་གེའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་བ་
 དང་རྒྱུན་འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མུང་ན་ལས་འདས་པ་འདས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་འདས་བྱས་
 མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་ཕྱོགས་དུས་གང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མུང་ན་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རེ་ལྟར་མུང་འདས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་མིན་ཞེས་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་
 འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲི་མ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མུང་འདས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲི་བ་ལོག་ཅམ་མུང་འདས་ཡིན་པས། མུང་འདས་དངོས་མེད་
 དུ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་ན་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་དོ་ཞེན། གལ་ཏེ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ན་དེ་དངོས་མེད་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེ་ལྟར་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཕྱོགས་གང་ལ་

ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གས་དེ་ལ་དངོས་པོ་བཀག་པ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་
 དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། རི་ལྷར་ལྷང་འདས་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཞིག་དངོས་པོའི་ཚས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ལྷ་གས་ཀུན་ལོག་པའི་ལྷང་འདས་དངོས་མེད་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཞན་འགྱུར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་དངོས་མེད་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་འདི་མེད་གྱི་
 དངོས་མེད་ཞེས་མ་བརྒྱུད་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལ་འདིར་པ་རོལ་བོས་ལྷ་གས་ཀུན་ལོག་པའི་དངོས་མེད་ལ་ལྷང་འདས་སུ་བརྒྱུད་པས། ལྷ་གས་ཀུན་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དེ་འདྲ་བ་དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མེད་ཅེས་
 སོ། །འོན་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་ཅི་ལ་བརྟེན་ཞེན་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྒྲུལ་སྒྲུལ། དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་མིན་པས་དངོས་མེད་མིན་ནོ། །ཡང་གང་དུ། མཁ་མཁའ་རི་བོང་རྩ་དག་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་ནི་སྤྱི་དག་ཀྱང་། མེད་བཞིན་
 མིག་རྩ་བཟོད་པ་ལྷར། དངོས་ལ་རྟོག་པ་འདར་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེར་དངོས་པོར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། དངོས་མེད་དུ་རྟོག་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྟོན་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་

༡༡། སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི། རོན་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ལྟ་དངོས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་འདིའི་དོན་མ་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དངོས་མེད་ཏུ་བརྟགས་པ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་ཁྱུང་ག་ཞི་མེད་
པའི་ཁྱུང་པར་ལྟ་བུར་ཆོག་གསལ་ལ་ལས་གསུངས། ལྟར་འདས་དེ་དོན་གྱི་དངོས་མེད་རང་ངོས་གྲུབ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ཏུ་མིན་ཏེ་ཞེས་མ་གསུང་ངམ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་ཤེས་བྱ་མིན་པས་སོ། །དེ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་
འདི་ཅི་ཡིན་ཞེན། དངོས་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་དངོས་མེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་ཤེས་བྱར་བྱེད་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་ཞེན་ན་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་བ་ལྟར་ན་གང་
ལ་དངོས་དངོས་མེད་ཞེས་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་གྱི་མཆོན་ག་ཞི་དམིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་དེ་དེ་ཡིན་ཞེས་མི་རུང་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་ཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟར་འདས་དངོས་པོ་མིན་ན་དེ་མེད་པས། ལྟར་
འདས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུམ་ཏུ་རི་ལྟར་རུང་སྟེ། མེད་པ་ནི་སྒྲོག་ཕྱོགས་རྒྱམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་ཡོད་ཡོད་ཏུ་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་མེད་པས་ཡིན་སྒྲུ་མི་སྒྲུར་རོ། །ལེགས་ལྟན། གལ་ཏེ་ལྟར་འདས་དངོས་མིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་དངོས་མེད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གྲུབ་སྟེ་སྒྲུག་གུན་ལོག་པའི་སྒྲུ་ལོ་ལ་ཏུ་དེ་མེད་པས་མི་སྒྲུས་པར་མེད་པས་སོ། །སྒྲུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ལ། གལ་ཏེ་ལྟ་ངན་འདས་དངོས་མིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་

ཀུན་གྱི་ལུ་ལྟ་། དང་པོ་ས་དངོས་མེད་མུང་འདས་དེ་དོ་པོ་ས་གྲུབ་ན་མི་རྟེན་ལ། མི་རྟེན་ན་གཞན་འགྱུར་མིན་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཉིད་མི་གྲུབ་ཅིས་དང་། གཉིས་པས་རྟེན་ན་རང་བཞིན་ན་མ་དོ་པོ་ས་ཡོད་པ་ཉིད་མི་གྲུབ་ཅིས་སོ། །ཡང་ན་
 མུང་འདས་དངོས་པོ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་པས་ལེན་ན། ལུགས་དེ་ལ་དངོས་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་གེས་བྱ་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དངོས་མེད་མི་སྲིད་ཞེས་སོ། །ཡང་ན། མུང་འདས་
 ཡོད་དམ་མེད་ཅིས་དྲིའོ། །མེད་པར་ནི་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཕྱོད་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །ཡོད་ན་དངོས་པོར་ཡོད་དམ། དངོས་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བཀག་བློན། དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེན། དངོས་མེད་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་མུང་
 འདས་མེད་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད་དེ། དངོས་མེད་གྱི་དོ་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། དངོས་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡིན། ཡོད་པ་ཡིན་ན། མུང་འདས་དངོས་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་མེད་གྱི་སྒྲིག་ཕྱོགས་ཡོད་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཞེས་བྱ་བ་དོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ། །ཡང་མུང་འདས་དངོས་མེད་གྱི་དོ་པོ་མེད་དོ་ཞེན། མུང་འདས་མེད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལ། མེད་པ་མེད་ན་མུང་འདས་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་དབྱུང་དོ། །མུང་འདས་རང་གི་དོ་པོ་དངོས་མིན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ནི། དངོས་མེད་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དངོས་མེད་ལ་སྐྱར་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་རང་ཡོད་པ་ཅམ་ནི་ཡིན་ལ། དངོས་

༡༡། །མེད་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་ན། མུང་འདས་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་འགལ་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལོག་པའི་ཆ་ནས་མུང་འདས་ལ་དངོས་མེད་དུ་བརྟགས་པའོ། །མུང་འདས་རང་གི་ངོ་བོས་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །མུང་འདས་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་པ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། ཏྲ་དཀར་པོ་ཡིན་མིན་ཞེས་པ་བཞིན་ཅོད་ན། བྱམ་མཁའ་དཀར་པོ་མིན་ཞེས་དང་། བྱམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྟོན་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ཅོད་ན། །འོ་ན་མུང་འདས་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤིང་པ་འགྲོ་འོང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག། རྒྱུར་བྱས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་རེས་འགའ་པན་རྒྱུན་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ཏེ། རྒྱུར་བྱས་པ་མིན་པར་མ་ཟད། རྟེན་ནས་གངགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ཡང་ཟད་པ་དེ་མུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་འདའ་བརྟགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རྒྱུར་བྱས་དངོས་པོ་དང་། རྟེན་ནས་བརྟགས་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ལུང་གིས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤིང་པ་འགྲོ་འོང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལའོར་བར་འཇུག་པ་འདུ་བྱེད་དེ་ལུང་པོ་ལའོར་བ་དང་། ཉེར་ཡོན་གྱི་ལུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་སྒྲུར་བཤད་པའི་

གང་ཟག་ལམོར་བའོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་སམ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཞག་པའམ་གངགས་པའི་སྒྲིལ་འཛིག་དངོས་དངོས་མེད་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོ་བོར་ཡང་མ་
 བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་བམཐའ་ཀུན་ལས་འདས་པ་དེ་ལྟར་འདས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ། བདག་དང་ལྷན་པོ་ཆེ་སྐུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དྲང་ནི་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་རིང་ལུང་ལྟ་བུར་བརྟེན་ན་ཏུ་སྒྲིལ་བརྟེན་
 ནས་འདོགས་པ་ཉིད་དམ་མར་མེ་ལས་འོད་ལྟར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་རྒྱུར་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་ལམོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གནས་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟེན་ནས་གངགས་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་མིན་ལ་རྒྱུར་བྱས་ཏེ་འབྱུང་བའང་
 མིན་པ་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐུ་དྲན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྟོས་བྲལ་ལ་རྟེན་ནས་སམ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འདི་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། གང་གིས་ལྷན་པོ་ཆེ་
 ཅན་འདྲ་བྱེད་དམ་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནམ་དངོས་པོ་ལྟག་པའི་ཞེག་ཆ་བརྟེན་ནས་གངགས་པ་གཉིས་པོ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སུ་གངགས་རྒྱ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། དག་སྒྲོང་དག་གང་
 འཇུག་པའམ་འཛིག་པས་སྒྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མི་གེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཅན་དྲང་ནི་འཛིག་པ་ལྟག་པ་དག་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེ་

༡༢༡། །ཡི་ཕྱིར་མུ་ངན་འདས་པ་རྟེན་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་མིན་ལ། དངོས་མེད་ཞིག་པའི་ཆ་མིན་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཐར་བ་དོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་གི་དོ་བོར་
ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་སོགས་དངོས་པོ་ལྷོག་ཆ་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟེན་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་
པ་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་གྱི་ཐར་བར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཆོད་དོ་བོ་ལ་དེ་གཉིས་ལན་རྒྱུན་འགལ་བས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་ལ། དོ་བོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྲལ་ཆས་དེར་གྱུར་པའི་གཉིས་ཡིན་ཅམ་ཐར་བ་
ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་ལ། དེའི་དུས་གཉིས་པར་དེ་དང་གྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་འགྱུར་ན། འདུ་བྱེད་དག་ཐར་བར་མི་རིགས་སོ། །འདི་མེད་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དོ་བོས་
གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་ན་གཞན་རྒྱ་རྒྱ་མིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ། དངོས་དངོས་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ལ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཐར་བ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བེད་གཉིས་དང་རྒྱ་
མཆོད་མཆུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་བ་དེར་ཐལ་བའི་རྒྱ་མཆོད་མཆུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་མཛད་པའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མུ་ངན་འདས་པ་རྟེན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་མུ་ངན་འདས་པ་དངོས་དངོས་མེད་དེ་དག་ལ་

མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ཅིང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་དངོས་མེད་དེ་གཉིས་པམ་རྒྱུན་བརྟེན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་དུ་
 འབྱུང་རོ། །དེས་ན་རི་ལྟར་མུ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ་དེ་མིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མུ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་
 དང་དངོས་མེད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་མི་ཞེས་འདོད་པས། དེ་གཉིས་རྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་དོ་བོ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ། དངོས་པོ་བྱམ་སྟགས་ལ་
 འདུས་བྱས་དང་། དངོས་མེད་མ་ཐའ་སྟགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་མིན་གྱི་དོན་གྱིས་གཞལ་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་མཐའ་བཞི་ཞི་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་
 ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་གསུང་གོ། དངོས་དང་དངོས་མེད་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་གསུང་ལ་དེ་ལྟར། འདི་སྐབས་དངོས་པོ་དང་། འདུས་བྱས་དོན་གཅིག་

༡༢། འདུལ་མ་བྱས་དང་དངོས་མེད་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལྟ་ན་གོང་དུ། ལྷུང་འདས་དངོས་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འོག་ཏུ་དངོས་དངོས་མེད་སྒྲུང་ལྟར་ལྟར་གསུངས་པ་འགལ་ལོ། དེས་ན་དངོས་པོའི་སྒྲུང་། མིར་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མའི་སྒྲུང་སྒྲུང་གསུངས་པ་དང་། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་ཕྱིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་གོ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུང་སྒྲུང་སྒྲུང་བཞིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཤིང་ཕྱིད་པ་གལ་ཆེན་། གལ་ཏེ་ལྷུང་འདས་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་ལྷུང་འདས་ལ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་ལྷུང་ལྷུང་འདས་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་གལ་ཡོད་དེ་དངོས་དངོས་མེད་དེ་གཉིས་ལུ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མཚན་ལྟར་འགལ་བས་སྒྲུང་བ་དང་ནི་ལྟར་པ་བཞིན་ནོ། །ལུ་པ་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་སྒྲུང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། རོ་བོས་གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་པས་གཅིག་ཡོད་མི་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དགག་པ་དང་། ལྷུང་ཕྱིད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་མིན་ནིང་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མིན་པ་ཡི་ལུང་གསུམ་བཤེན་གྱི་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པར་གང་སྟོན་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དག་གྱུ་བ་ན་དེ་གཉིས་བཀག་པ་གཉིས་མིན་དེ་ནི་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་ན་འང་། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མིན་པར་སྒྲུང་བསྟན་ཐེན་པས། དེ་གཉིས་བཀག་པའི་ལུང་པར་གཉིས་མིན་མི་ཡིད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

བས། དེ་གཉིས་ལྷན་པའི་མུང་འདས་མི་སྤྱོད་དོ། །སྤོང་ན་དགག་བྱ་བསལ་བ་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། གནས་ཚུལ་ལ་དགག་བྱ་མེད་པས། དགག་བྱ་སུ་ཞིག་བཀག་བའི་དགག་པ་གཉིས་ལྷན་དུ་དོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ་མི་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མུང་ན་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་
 གསལ་བ་འཇམ་མདོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲའི་གཉིས་མིན་དུ་རྟོགས་པ་པོ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ལྷག་མེད་གྱི་ཚེ་ན་འང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་ཉི་ལམ་ལོན་པ་རྒྱན་ཆད་པས་ན་ཕྱོགས་སྒྲས་མི་འདོད་དོ། །གལ་
 ཏེ་འཁོར་བར་གནས་པས་མུང་འདས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཤེས་ཀྱིས་སམ། ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་གཅོད། དང་པོ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། མུང་འདས་མཚན་མ་མེད་ལ། རྒྱལ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེས་དེ་མི་གཅོད་དོ། །
 ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་ན། དེ་སྤོང་ཉིད་མ་སྒྲིལ་པ་ལ་དམིགས་པས། དེས་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་ཏེ། ཡོ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་མིན་དེ་རྒྱལ་ཤེས་
 དང་ཡོ་ཤེས་གང་གིས་མ་བཟུང་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་དོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་པོའི་མུང་འདས་དགག་པ་ནི། རི་ལྟར་མུང་འདས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་གཉིས་མིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། མུང་འདས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་

[illegible]

المجلس
الوطني
للشؤون
الدينية

༡༡། མི་བསྐྱུ། རྟེན་འབྱུང་དགོན་མཚན་གསུམ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལྟའི་བདེན་པ་མཚན་འདི་ཡིས། མཁའ་དབྱིངས་ཁམ་ཁུར་བརྒྱུ་ནས་ཀྱང་། གྲུ་དང་ང་ཡིས་འཇམ་པའི་དབྱངས། རྟག་རྟུ་དབྱེས་པ་སྐབ་གྲུར་
 ཅིག ཅེས་ཀྱང་སྐྱས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའི་ལྟ་བུ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེར་ལྟ་བུ་མི་འཐད་པའི་རྩྭ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདས་སམ་གང་འདས་ལམ་ཆད་ཀྱི་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་གཉིས་
 མིན་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད་སྟགས་ཀྱི་ཉི་གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་ལ་སྟགས་པས་ལུས་སྟག་གཅིག་དང་ཐ་དད་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དྲག་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱ་
 བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐའ་ཡོད་མེད་སྟགས་བཞི་སྟེ། རྟེན་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད་སྟགས་བཞི་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གསུམ་པ་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་
 བཞི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། དོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཚེས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱིས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་སྟེ་མཐའ་མེད་པ་འང་
 ཅི་ཞིག་ཡིན། མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། ལུས་སྟག་དེ་ནི་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཅི་

समस्तस्यैव तत्त्वस्य च तद्विभक्त्योऽयमवस्थाः प्रतीयते तत्त्वस्य च तद्विभक्त्योऽयमवस्थाः प्रतीयते

ཞིག་ཡིན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཡོད་ཀྱི་རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཅི། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟག་དྲང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་བྱུང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ཆོས་མི་འབྱུང་པས་ན་ལུང་མ་
 བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྒྱ་བཞི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། མེས་ས་ཅན་མྱ་ངན་འདྲ་བའི་དོན་དུ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱུང་པས་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་
 དོ་ཞེན། དམ་པའི་དོན་དུ་མྱང་འདས་ནི་སྟོས་མཚན་ཏེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བས་སོ། །ཡང་ན། ཆོག་མི་འཇུག་པས་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི། མེས་ས་མི་འཇུག་པས་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་པས་ཉེར་ཞི། སྟེ་བ་
 མི་འབྱུང་པས་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་བས་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི། བག་ཆགས་མ་ལུས་སྤང་བས་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་མ་དམིགས་པས་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི། ཤེས་པ་མ་དམིགས་པས་ཞི་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། ཞི་བའི་སྟོ་གྲོས་གང་གི་རྒྱུ་མོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གང་གི་རྒྱུ་མོའི་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 བྱུང་པ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཐན་ཡི་གེ་འབྱུག་ཅིག་གྱུང་མ་གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོན་པོ་སྟོན་བྱ་ཆོས་སྟོན་ལུང་

ཨ
ཨ
བཞི་བཅུ་མཚན་

༡༡། །སྟགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་སྟེ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉེར་ཞི། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རོ་མཉམ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་པ་
ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆོ། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་ཞི་ཞིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་གང་ཟག་སུ་ལ་འད་
ཀྱན་བྱེད་གི་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ན། འོག་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། ཞེས་པ་ཀྱན་ཇོ་བ་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་ན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ནི་ལུང་ལུང་པ་འོ། །
། །ཉེར་དུག་པ་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྟགས་
ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུང་གཉིས་ཀྱིས། བྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་ཟིན་ལ། ད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག་ཅིན།
ལན་བཤད་པ་ཞེས་དང་ཤེས་རབ་སྟོན་མར་ལེགས་ལྡན་གྱིས། གོང་དུ། ལུང་འད་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཅིས་སྟན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་མི་གཞོད་དམ་ཞེན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་

བཤེད་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། ཟླ་བས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར། འདིར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་། མཐོང་བ་དེས་ནི་ཞེས་སྟགས་བཤད་ན། ཟུང་
 འདས་དང་ལམོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟ་གཞི་དེ་པའི་ཕྱིར་རམ། ལམོར་འདས་གཉིས་མེད་ན་ལམོར་འདས་གཉིས་སུ་སྒྱུང་བ་ཅི་ཞིག་དང་། སྤྱིད་ཞི་གཉིས་སུ་མེད་ན་སྤྱིད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་རི་ལྟར་ལྟ་ཅི་ན། དེ་མེད་བཞིན་སྒྱུང་
 བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སམ། བདེན་བཞི་མཐོང་བ་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གྱིས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཆོན་ཅོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་བྱེད་པར། ཡན་
 ལག་འགག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་མ་རིག་པས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས་ཡང་སྤྱིད་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྟེ་དེའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཞི་པའི་ལས་འདུ་བྱེད་
 རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ་དག་སྟོ་གསུམ་གྱིས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་གིས་རིགས་དུག་གམ་རྒྱུད་ལུང་འགྲོ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། འདུ་བྱེད་དེ་དག་གི་རྟེན་ཅིན་ལམོར་བའི་ས་བོན་དུ་སྒྱུར་བ་རྒྱུ་པར་གྱེས་
 པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་མཐུན་པར་ལྟ་སྟགས་འགྲོ་བ་རྒྱུ་སྒྱུ་འདུག་པར་འགྱུར་པོ། །རྒྱུ་པར་གྱེས་པ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་འདུ་གེས་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་གྱེས་ཏེ་མིང་བཞི་དང་མེར་རུར་སྟགས་གསུགས་གྱི་ཕུང་པོ་

ཆེ། ཁྱི་ཆུ་ས་པར་འབྱུར་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་མ་འཆི་བའི་ལུང་པོ་རྒྱལ་ས་འགགས་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲེ་བའི་ཆའི་ལུང་པོ་
 རྒྱལ་ས་ལས་གྱིས་ཐེ་ལུང་འཕང་བ་ལུང་སྒྲེ་བར་འབྱུར་པོ། འདྲི་ལྷིང་མའི་མངལ་དུ་རྒྱལ་སེས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ན་རྒྱལ་སེས་གྱི་སྒྲིབ་ཅན་མིང་གཟུགས་ཆུགས་དེ་ཞེས་སྟགས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། འདྲི་ལུང་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 ཆུགས་པར་གྱུར་ན་དེའི་སྒྲིབ་ཅན་མིག་སྟགས་སྒྲེ་མཆོད་དུག་ཀྱི་འབྱུར་བར་འབྱུར་ལ། སྒྲེ་མཆོད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི་ཡུལ་དུག་དང་ལྷོ་ར་བའི་རེག་པ་ཡང་དུག་པ་འབྱུར་བར་འབྱུར་དེ། དེའི་ལུང་འབྱུར་ན་བདག་སྒྲིབ་མིག་དབང་
 དྲང་དམིགས་སྒྲིབ་གཟུགས་དང་དེ་མ་ཐག་སྒྲིབ་དུན་ཕྱེད་ཡིད་དང་ཆོར་སྟགས་ཀུན་འགོ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་པ་ཞེས་ཐུབ་དེ་སྒྲེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། རེག་པ་གང་ཞེན། དེ་ལུང་དེ་མ་ཐག་སྒྲིབ་དུན་ཕྱེད་མིང་བཞི་དྲུག་མིག་དབང་
 པོ་དང་གཟུགས་ཡུལ་དེ་སྒྲིབ་དང་པོ་གཅིས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་དེ་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་ན་མིག་གི་རྒྱལ་པར་སྟེ་བར་འབྱུར་ལ། རོ་པོ་ཀྱི་མིག་དྲང་གཟུགས་དང་རྒྱལ་པར་སྟེ་བར་འབྱུར་ནས་ཡུལ་ཡིད་འོང་མི་འོང་
 བར་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀྱི་མིག་གི་འདུས་དེ་རེག་པ་འོ། རེག་པ་དེ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་བདེ་སྟགས་ཆོར་བ་ཀུན་དུ་འབྱུར་བར་འབྱུར་དེ། རེག་ཆོར་ལྷག་མ་དང་པོ་ཐེ་བཞིན་

ཏུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཚེར་བ་བདེ་བ་སྒྲིམ་ན། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྤྱོད་དོ། །ལྷག་བཟུ་ལ་སྒྲིམ་ན་དེ་དང་བྱལ་བྱིར་སྤྱོད་དོ། །བདེ་སྒྲིམ་ལ་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བྱིར་སྤྱོད་དེ་དེ་ལྟར་ཚེར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གང་གིས་ན་ལུ་ལ་
 ཚེར་བའི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་ཏེ་གང་ལེན་ན་འདོད་པ་དང་ལྟ་བུ་དང་ཚུལ་བཟུ་ལ་མཆོག་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་སྒྲིམ་བཟུ་ལ་བཞི་པོ་ཉེར་ལེན་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་དེས་ལས་མཐུ་ཅན་ཏུ་བྱས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་རབ་གྱིས་ཚེར་བ་ལ་མ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་པར་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མེད་ན་དེས་གོ་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིམ་གྱིས་ལས་ཏེ་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་མ་འོངས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིམ་གྱིས་ལས་
 ལས་གསུམ་ཆར་ཡང་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་འབྲས་མིང་རྒྱུར་བདག་པ་སོ། །དེ་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་གསུམ་སྤྱོད་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡིད་ལས་ནི་སྤྱོད་པོ་བཞིའོ། །འདིར་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་
 པའི་བྱིར་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བདག་པ་པོ། །སྤྱོད་པ་ལས་ནི་སྤྱོད་ལེན་གྱིས་གསོས་བདག་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ན་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་འདོན་པ་བཅས། ལྷག་བཟུ་ལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྷན་

གསུམ་པ་ཡན་ལག་འགག་པའི་རིམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་པ་ཡི་ཐབས་ནི་རྟེན་འབྲུང་མོར་རྟོག་གི་སྒེས་རབ་བམ་སྒེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དྲ་བསྒྲིམས་པས་སོ། །རྒྱ་མ་རིག་པ་སྒྲིགས་དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་པར་གྱུར་པས་
 འབྲས་ལུ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་དང་དེ་ནི་མདོན་པར་མི་འབྲུང་རོ། །དེས་ན་ལོའོར་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་ལྱེ་ལྱུང་པོ་འབྲེལ་ཞིག་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་འབྲུང་བས་ཡང་དག་པར་འགག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་དུག་པའོ། །
 །།ཉེར་བརྟན་པ་ལྟ་བ་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ནི་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི།
 རྟེན་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་དྲ་བར་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། ག་འཛིགས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་
 རྒྱུ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱུ་པ་རྟེན་ཅིག་ཅེས་དང་། ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས། ལྱང་ལྟ་ཡོད་དེ་ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྟ་བ་ནི་དཔོན་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཞེས་དང་། རྒྱ་བས། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ན་སྤྱིའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
 པར་མི་བྱེད་གསུངས་ན་སྤྱིའི་མཐའ་གང་། རི་ལྟར་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅེན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་གཞུང་དང་མཆོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དོས་བཟུང་བ། ལྟ་བ་

༡། བཟློག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འདས་དུས་ན་ཕུང་མ་ཕུང་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་སྟོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་སོགས་ལྟ་བ་བརྒྱ་དུག་པོ་རྟེན་འབྱུང་གིས་བས་
བཟློག་སྟེ། དེ་ཡང་། བདག་འདས་དུས་སུ་ཕུང་ཞེས་པ་དང་། རྟག་ཅེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ། བྱེ་བྲག་དང་སྒྲིའམ། འཛིན་སྒྲངས་ཀྱིས་ཐ་དད་དོ། །སྟོན་བྱིའི་མཐའ་ནི་ད་ལྟ་བའི་ལུས་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དང་བྱི་མའི་གནས་
སྐབས་སོ། །མཐའ་ནི་དེའི་སྒྲ་བྱིའི་ཆའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ད་ལྟ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སོ། །བདག་འདས་པའི་དུས་ན་ཕུང་མ་ཕུང་དེ་གཉི་ག་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ལྟ་བ་བཞི་དང་འཛིག་རྟེན་བདག་
དང་སུང་པོ་གཉིས་ཀ་རྟག་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མ་འོངས་དུས་གཞན་ན་བདག་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་དང་མི་འབྱུང་པ་དང་
གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་བདག་སུང་མཐའ་དང་ལྟན་པ་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་དང་གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ལྟ་ངན་
བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་སུ་ལ་གནས་ནས་ལྟ་ངན་དགག་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ལ་གནས་ནས་ལྟ་ངན་དགག་པ་འམ། །སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

2000

བཞི། རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་སྐབས་བཞི་དགག་པ། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་སྐབས་བཞི་དགག་པ། རྩོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སྐབས་བཞི་དགག་པ། བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་བཞི་དགག་པའོ།
དང་པོ་ནི། བདག་འདྲམ་པའི་རྟམ་ན་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མཆོན་རྩོན་གྱི་ཆོ་རབས་རྒྱུ་གྲང་བྱུང་བ་ཡི་བདག་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་མིའི་བདག་འདྲི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ད་
ལྟར་གྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་ན་དེ་མིན་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱུང་པོ་ནི་ལྷ་བྱི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་
གཏོགས་པར་བྱོད་གྱི་བདག་ནི་གང་ཞེས་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱུང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཅེས་བྱས་པའི་ཆོ་དེ་དག་གིས་ཉེར་བར་ལེན་པ་བྱུང་པོ་
ཉིད་བདག་ཡིན་པར་འདོད་ན་བྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་མཆོན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ལྷུར་ན་ཉེར་ལེན་དེ་དག་ནི་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་འགལ་
བས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། ཉེ་བར་བྱུང་བར་བྱ་བ་ནི་རྩི་ལྷ་བྱུང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པོ་དང་ལས་གཅིག་མིན་པས་སོ། །བདག་ཉེར་ལེན་ལས་གཞན་

225

[illegible]

༡༩། །ལ་བརྟེན་རྟེ་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འབྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་སྐབས་བཞི་དགག་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷ་བ་གང་ཡིན་རྟེ་དག་ནི་འདས་པའི་དུས་དང་དབྱུང་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་འབྱུང་ཞེས། བྱ་བ་དེ་ནི་སྐབས་ལྷ་འདོན་པ་བསྐྱར་པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱོད་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སྐབས་བཞི་དགག་པ་ནི། མིའི་འགྲོ་བས་དག་པའི་ལས་བྱས་ནས་ལྷའི་འགྲོ་བར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གལ་རྟེ་ལྷ་རྟེ་ཉིད་མི་རྟེ་འད་ཡིན་ན། རྟེ་ལྷ་ན་ནི་མིད་པ་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་བས་མི་འབྱད་དོ། །ལྷ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་འད་འགྱུར་རྟེ་རྒྱ་མཚན་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་རྟེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་དུ་གྱུ་བ་ན། རྟེ་ལྷ་ན་ནི་སྐྱ་མ་ཞིག་ཅིང་ཕྱི་མར་སྐྱེས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་རྟེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱད་ནི་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་འབྱད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྐྱེ་ལ་མའི་ཤིང་དང་ནི་མ་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་གམ་བདག་གི་ཆ་ནས་ལྷ་མི་གཉིས་གཅིག་ལ། ལུས་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ན། གལ་རྟེ་སྐྱེ་གས་གཅིག་ལྷ་ཡིན་ན་སྐྱེ་གས་གཅིག་མི་ནི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟེ་ལྷ་བུ་ཡང་རྒྱལ་པ་ཀུན་རྟེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་རྟེ་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་

ཏྲུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ཏྲུག་པ་མིན་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུར་པ་འདོད་ལ་རྟག་མོད། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་ཏྲུག་མི་ཏྲུག་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་བདག་གི་ངོ་བོ་ལ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། གཉིས་མིན་ཀྱང་མེད་དོ། །འདིར་གཞི་
 གཅིག་ལ་ཏྲུག་མི་ཏྲུག་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཡིན་དང་། ཐ་མི་དད་དུ་གྲུབ་ན་གཉིས་མིན་ཡིན་ཀྱང་། ཏྲུག་པ་གང་ཞིག་མི་ཏྲུག་པར་མཐོང་མི་ཏྲུག་པ་གང་ཏྲུག་པར་ཡང་མཐོང་སྤྲོད་ན་དེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་
 ལྟར་ལྟར་ལྟར་གཅིག་ལ་མིན་ཏེ། གང་དུ་མཐོང་བས་གཅིག་ཤོས་ཡོད་ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ན་སྒྲུ་འཆི་བ་ཀྱང་མར་བྱས་ཏེ་འབྱམས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་འབྱམས་འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོ་ཏྲུག་
 པ་ཅིག་ཡོད་ལ། དེ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གམ་སྤང་པོ་གང་ཞིག་སྟུ་མ་གང་ནས་འདི་གར་འོང་ཞིང་ཅི་ཞིག་ད་གདོད་གང་དུ་འང་འགྲོ་བར་འགྲུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་འཁོར་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པར་ཏྲུག་པར་འགྲུར་ན་འང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གམ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཏྲུག་མི་ཏྲུག་གང་ཡང་། འགྲོ་འོང་མི་འཐད་པར་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་སྟགས་ལས་བཤད་ཟེན་པས་སོ། །དེས་
 ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་པ་འང་སྟོས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་སོ། །རི་སྒྲུང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པོ་ཏྲུག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་ཐུང་མེད་པར་འཁོར་བའི་མི་ཏྲུག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྲུར་

五、

[illegible]

༡༢། །པས་དེ་ལྟར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་བཀག་པའི་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན་པའི་སྤང་གསུམ་ངོ་བོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རྟལ་ན་ཡང་དེ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བོ་སྤྱི་ལྷོ་ལྷོ་རྒྱ་ལ་བར་བར་མཆོམས་མེད་པར་རྒྱ་ལྷོས་ལྷོ་ག་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་མར་མེད་དང་འདྲ་བར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉི་བར་ལེན་པ་རྣམ་པ་ལྟར་བཅའ་ན་མེད་པས་དང་། འཛིག་མི་འཛིག་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ནི། ཡང་ན་དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་རྟེན་འབྲེལ་གསུགས་བརྟན་ལྟར་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་མཐའ་བཞིར་ལྟ་བུ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་དག་ལྟལ་དུས་གང་དུ་གང་ཟག་གང་ལ་ནི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ལས་ཀྱན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་བརྟན་པའོ། །།གསུམ་པ་བཀག་ཏེ་ན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་ཕྱག་མཆོད་ནི། མགོན་པོ་གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ། སེན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དམིགས་མེད་བརྟེ་བའི་ཐུགས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས། རྟེན་བཀྱར་གྲགས་འདོད་ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཉི་བར་ཏེ་ཉེར་བཟུང་ནས། དགོས་པ་

ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་རྩ་པ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། བསྟན་པར་བྱ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་པ། སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དམ་པ།
 ཡེགས་པའམ་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཐུ་འཛིན་པས་ཆོས་སམ། ཡང་ན་དམ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། དེའི་ཆོས་སྤྱིད་ཞིའི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་པས་སམ། དམ་པས་བསྟགས་པར་འོས་པས་དམ་པ། མཐར་ཕྱེད་
 དམིགས་པ་ཀུན་གྱི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཤེས་རབ་གྱི་ཐ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྟེན་འབྱུང་སྟོན་ཀུན་ནི་པར་ཞི་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་མཛད་པ། གོ་ཏམ་སྟེ་དྲང་སྟོང་གོ་ཏམ་འི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པས་
 གཏུང་ལས་བཏགས་པའི་མཆོན་ཏེ། མཉམ་མེད་སྤྱུ་མེད་གོ་རྟེ་ལ་བཀའ་རྟོན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་སྟོན་སྒྲུལ་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་དོན་བསྟན་པཅོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་མཛད་བྱའོ། དཔུ་མ་
 ཙ་པའི་ཆོག་ཡེ་ཏུར་བུས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཛོན་པར་གཏོགས་པས་དེའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་མོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཐ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་
 གསལ་པར་བྱེད་པ། སྟོན་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་མི་འཕྲོག་པའི་མཁུན་རབ་དང་ཕྱགས་རྗེར་རྟེན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐོག་པ་བྱུན་མེད་པའི་རྒྱལ་གསལ་པར་བྱེད་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་

[illegible]

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

གིས་ཉེར་བརྒྱན་པས། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས། །ཕྱོད་རབས་མ་ཐས་མང་ལུགས་བཟང་ལུགས་བཞིན་དྲི་མ་མེད། །མ་ཚོར་དམ་པའི་དག་གང་དག་གི་དབང་པོ་ཡི། །ལུལ་ལྷུང་འོད་ཟེར་རྒྱམ་དག་རྒྱམ་པར་ཐོབ་
ཕྱིར་ཉེ། །དེ་སྤྱད་འདིར་ཞུགས་སྒོ་གསལ་སྒོ་ཡི་དཔལ་ཐོབ་འགྱུར། །དག་བས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིང་པོ་དམིགས་མེད་ལམ། །ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཛིག་པའི། །རིགས་པར་སྤྱ་ལ་དཔལ་ལྡན་སྒོ་བརྒྲེས་ཏེ། །གནས་
ལུགས་མེད་གོའི་སྤྱ་ཆེན་སྒོ་གསལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གངས་བྱོད་སྤྱ་པའི་མེད་གོ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོའི་ཕྱག་མཆན་ལས། །སྤར་གཞུག་ཏུ་སྤྱབས་མགོན་མི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆའི་
བདག་རྒྱུན་ལས་ཞལ་བུས་དང་། །གོང་འོག་གི་ཆོགས་བཅད་ལུགས་རྩུ་མ་བཅས་གནང་ན་འང་མཇད་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞུས་དག་སོགས་ཞིབ་ཆ་མ་གྲུབ་པར། །སྤར་རབ་ཆེས་མེ་སྤྱག་ལོར་ཞེ་ཆེན་ཡང་དཔེན་བདེ་མཆོག་བཀྲ་སེས་
དག་འཕེལ་དུ། * ཟེ་ཆེན་པ་འགྱུར་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱལ་དང་། །ལུང་རིགས་སྤྱ་པའི་དབང་ལུགས་མ་ཐན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་བཅས་ནས་རྩ་པའི་ཕྱག་མཆན་དང་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་ཞུས་ཆེན་བཅུད་དེ་ལེགས་པར་གཏུན་
ལ་ཐབ་པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཡབ་སྤས་གྱི་ཕྱགས་དགོངས་རྒྱོགས་གིང་བརྒྱན་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཐན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྱུར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། །ཞེ་སྤྱི་ །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཀུན་གྱི་གསང་པའི་མཇོད།

༩༥

22

གྱི་རྩ་ཆེན་རབ་བརྒྱུགས་པ། མིང་རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་དབང་གི། ༡། རྟེན་ས་པར་གསུངས་
 པ་རྣམ་ཀུལ་ཀུལ་ཆོས་ཀྱིན། འདི་ནི་ལྷུལ་ལྷུལ་ནོར་ལུ་གེ་དྭག། ༢། བརྒྱན་པ་གྱི་དང་ལྷ་རབས་
 འདིར་བཞེངས་དགོས། ལྷིད་གསུམ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག། ༣། ཅིས་པའང་
 ཆོག་འདིའང་དགོ་ལྷོང་ཞིང་ལྷོང་ནས་གསུང་བརྒྱལ་ལྷུང་འཇམ་དབྱངས་མཆིན་བརྒྱའི་ཀྱིན་
 དགོལ། དགོལ། ॥

